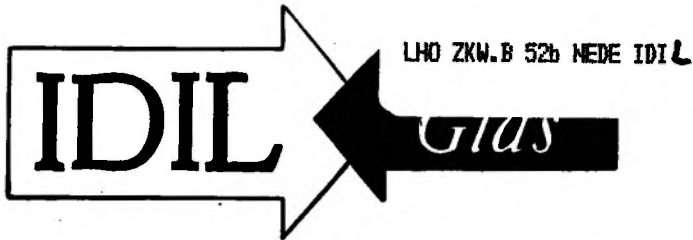

AUG./SEPT. 1964 JAARGANG XVI NUMMER 1/2

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9056-9126

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,- per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250 - 31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
Kroniek van jeugdlectuur	3
Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd	12
Kinderboekenweek 1964	13
Bibliografisch register	13
Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?	16

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

Vla = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

Vla-b = voor circa 11, 12 jaar.

Vlb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

Vlb-c = voor circa 8, 9 jaar.

Vlc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

Vla en b (9 - 14 jaar).

Vlb en c (6 - 11 jaar).

Vla, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen

mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt leeftijden tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.

III (Vla°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- ° ° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Stoernd* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienschtig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

9056 *Dierenspeeltuin* door *Herbert Thiele* is een kleurig prentenboek waarin allerlei jonge dieren zich verzamelen om gezellig te spelen in de speeltuin van een 'negerpappa'. Er is wel eens ruzie. Als de dieren te groot worden, moeten zij het veld ruimen voor de kleineren. Maar eerst knappen zij de speeltuin nog netjes op. Fleurige illustraties, zeer royaal uitgevoerd. De begeleidende, c.q. verbindende tekst is echter zeer zwak en bevat bovendien vaak te moeilijke woorden en constructies. Meer om te bekijken dan om te lezen. (geb. f 3,90)

9057 *De kleine schoorsteenveger* door *R. Rascel* vertelt de ontmoeting van een schoorsteenveger met *Klaas Vaak*, die door de schoorstenen afdaald om zijn werk te gaan doen. *Klaas Vaak* blijkt niet alleen slaapzand, maar ook geschenken uit te delen. De kleine schoorsteenveger vraagt en krijgt speelgoed voor zijn zusje. In de tekst en vooral in de tekeningen lijkt *Klaas Vaak* verrassend veel op de *Kerstman*. Op de laatste plaat staan dan ook versierde kerstbomen afgebeeld. Het lijkt daarom, dat in de bewerking door *Lea*

Smulders kunstgrepen zijn toegepast op de tekst, die daardoor niet meer met de illustraties klopt, hetgeen het verhaal verwarrend maakt. (f 2,50)

A. J. Pleysier

bonkie
wordt groot

Bonkie wordt groot door *A. J. Pleysier* 9058
handhaaft het goede peil van de eerdere boekjes over de zwarte bok met witte oren en pootjes. In dit deel gaat *Bonkie* logeren en leert karnemelk drinken bij zijn nieuwe vriend, bok *Bram*. Soms is *Bonkie* ondeugend, slaat op hol met de bokkewagen of gaat alleen op stap. Een

leuk boekje voor de kleinsten met prettige tekeningen van Tini van Asselt.
(f 2,35)

9059 *Pap en Soep in de stad en Pap en Soep*
9060 *en de klok* door *Cor Ria Leeman* zijn goedkope boekjes in de dubbele betekenis van het woord. In het eerste deeltje komen de beide kabouters een stadsmus te hulp, die in nood verkeert, omdat de boom waarin hij nestelt zal worden omgehakt. Pap en Soep worden door kinderen gepakt, weer vrijgelaten en zij keren per ballon met nest en vogel terug in het bos. In het tweede boekje redt het tweetal een klokje uit een boom; het kan nu de andere klokken volgen die in Rome voor Pasen eieren gaan halen. Door de zeer eenvoudige tekst zijn kreuple tekeningen gedeeltelijk heen gedrukt. Het geheel is weinig smaakvol.
(p. dl. f 0,95)

9061 *Het verwende hondje* door *Elsje Mulder* beschrijft, hoe het hondje Lex in een prachtig hok woont en op allerlei manieren verwend wordt. Toch zoekt Lex met Piet de Muis het gezelschap van andere dieren in het bos, maar hun vertier kan hem niet bijster amuseren. Lex keert terug naar huis en zal voortaan tevreden zijn. Het verhaalje bij de kleurige platen is bijzonder mager, zodat het zelfs bij voorlezen weinig te bieden heeft. Plaatjes kijken blijft hier wel de enige mogelijkheid. (f 0,90)

9062 *Nickies reis naar de planeet en Nickie*
9063 *bij de Indianen* door *Elsje Mulder* zetten de serie voort over het jongetje dat een wensster tot zijn beschikking heeft gekregen. Eerst wenst hij zich een grote luchtballon, waarmee hij naar de planeet van de Felix-mannetjes reist. In het andere boekje wordt zijn verlangen naar een Indianenvriendje vervuld en leert Nickie paardrijden, om tenslotte door een kabouterje te worden teruggebracht. Beide deeltjes zijn fantasieeloos geschreven. (p. dl. f 0,90)

9064 *Winkie en de sluwe vos en Winkie ver-*
9065 *dwaalt in het grote bos* door *Willy Schermel* zijn respectievelijk de num-

mers 7 en 8 uit de Winkie-serie. De kleine jongen helpt de konijnenfamilie en de kabouters om de boze vos onschadelijk te maken. Later gaat hij met Blinkie beer en Sniffie muis zoeken naar een eekhoortje, dat in de top van een hoge boom gevangen wordt gehouden. De verhaaltjes zijn op zichzelf wel bruikbaar, maar zij laten zich buiten serieverband moeilijk lezen.

(p. dl. geb. f 1,20)

F. Bonneure bewerkte in drie afzonderlijke deeltjes *Grimm's sprookjes Het dappere kleermakertje*, *Klein Duimpje* en *Roodkapje*. Kleurige, karikaturale tekeningen sieren de tekst, die zich grote vrijheid veroorlooft met de oorspronkelijke verhalen. Zo is in het eerste deel niet het kleermakertje de hoofdpersoon, maar de muis Zinzin, die de avonturen vertelt en er ook de initiatiefnemer van blijkt te zijn. Klein Duimpje is hier enig kind en wordt op eigen verzoek verkocht. Hij ontsnapt en komt bij rovers terecht, voor wie hij ducaten bij de koning steelt. Hij wordt door een koe opgegeten en weer uit-gehikt. De intrige van Roodkapje is gaver gehouden, maar hier maakt de wolf het arme kind eerst uitgebreid doodsbang, als ze in oma's huisje arriveert. Al bijeen tonen deze boekjes weinig kwaliteiten die een aanbeveling zouden rechtvaardigen.
(p. dl. geb. f 3,25)

Vader Puntje door *Chris Scheffer* is het achtste deel uit de Puntje-serie. Het egeltje Puntje voelt zich eenzaam nu de raaf en de haas, zijn vriendjes, nog maar zelden komen. Ook Vlegel, de hond, ziet hij bijna niet meer. Hij dwaalt wat rond en ontmoet ineens een lief egelmeisje dat Prikkeltje blijkt te heten. Hij vraagt haar zijn vriendinnetje te worden; ze richten samen een holletje in en als Vlegel later eens langs komt, zal hij er vijf kleine egeltjes vinden, waarvan Puntje de trotse vader is. In begrijpelijke, onopgesmukte taal verteld, maar weinig boeiend of origineel.
(f 1,40; geb. f 1,95)

9070 *Dr. Kwekkeltee in Zeedorp* door *Maurits Mok* bewijst weer eens hoe moeilijk het is een lange serie op niveau te houden. Dit deeltje in de reeks over de eigenaardige, verstrooide Kwekkeltee toont weinig inspiratie. De geleerde gaat op reis om een bezoek te brengen aan het buitenhuis van zijn zoon, die tijdelijk in Amerika vertoeft. Er zijn enkele misverstanden, maar het heeft weinig om het lijf en veel verband tussen de hoofdstukjes is er niet te vinden.

(geb. f 1,95)

9071 *Janneke en Mieke en het glazen schip* door *Lia Timmermans* is een sprookjesachtig verhaal, waarin Mieke en Janneke fantastische dingen beleven. Omdat de kinderen een vis van de wisse dood hebben gered, mogen ze een wens doen. Zij wensen dan, de sleutel van het geluk te vinden. In een glazen schip varen zij naar een ander land, verblijven op de bodem van de zee en ontmoeten bovendien de dochter van de drakenkoning. Die kan toveren en door haar toedoen vinden Mieke en Janneke tenslotte het gewenste sleuteltje. Het boek is in 1962 bekroond door de provincie West-Vlaanderen. Het is charmant geïllustreerd. Het aardige, wel wat sentimentele sprookje vertoont een duidelijk Vlaams taalgebruik. Het is misschien ook wel iets te omslachtig verteld. (geb. f 4,25)

9072 *Janneke en Mieke en de slimme rode kraai* door *Lia Timmermans* vertelt, hoe dezelfde peuters een wolfje ontmoeten, dat een betoverd jongetje blijkt te zijn. Met de hulp van een rode kraai vinden zij de zeven zusters van de jongeman, waardoor de betovering verbroken kan worden. Er komt ook nog een heks in het spel, maar weer is het de slimme kraai, die dank zij diverse tovermiddeltjes uitkomst weet te brengen. Dit Vlaams-getinte sprookje zal de jeugd wel aanspreken. Ook dit deel is fraai geïllustreerd. (geb. f 4,25)

9073 *Twee poppen op avontuur* door *A. Hagtingus-Seger* is een zoetig verhaal-

tje over twee poppen die door hun poppemoeder verwend worden en, als ze alleen zijn, tot leven komen om op avontuur uit te gaan. De avonturen hebben weinig te betekenen. De meeste kinderen zullen er nauwelijks door geboeid worden. Het hele boekje doet trouwens ouderwets aan en zal misschien alleen de echte poppemoedertjes onder de kleuters iets zeggen. De uitgave is zeer verzorgd. (geb. f 3,90)

Spaghetti van Menetti door *Kees Leibbrandt* speelt in het stadje Spriet, waar alle mensen, huizen, bomen, enzovoort 'sprietdun' zijn. Het dikke mannetje Menetti komt daar op bezoek; hij kan nergens binnen en wordt uitgelachen. Maar hij gaat spaghetti verkopen en alle Sprietten worden nu dik. Als zij hun eigen huis niet meer binnen kunnen, gaan ze op straat gymnastiek doen om te vermageren en ze jagen Menetti de stad uit. Die bouwt heel verdrietig een huisje in het bos. De Sprietten krijgen echter medelijden en Menetti mag een winkeltje bouwen in de stad. Voortaan mag elke Spriet per dag vijf draden spaghetti eten. Een geestig verhaal, waarin allerlei uitdrukkingen met de woorden 'dun' en 'dik' een grappige rol spelen, al zal dit de kleinsten wellicht ontgaan. De vele tekeningen spelen prachtig samen met de tekst, zodat het geheel een kostelijk, fleurig en echt humoristisch boek is geworden. (geb. f 4,25)

Het verloren geheim door *Annikki Setälä* 9075 verhaalt van een kaboutermeisje dat door het bos zwerft en daar een jongetje ontmoet. Met hem wisselt ze van plaats en als jongetje leert zij de huisgenoten wat meer besef voor de raadselen van de natuur. Intussen doet het echte jongetje ook enige wijsheid op in kabouterland. Een en ander lijkt diepzinnig bedoeld: het predikt een soort kosmische verbondenheid met al het levende. Kerstfeest is 'het feest van het licht'. De tekst is meermalen moeilijk gesteld en doorgaans te 'mystiek' van inhoud. (geb. f 6,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

- 9076 *Pingo en Pongo in Afrika* door H. Höfling vertelt verdere avonturen van de twee pinguïns en hun vriend, de hond Sterke Hein, ditmaal in een gefingeerd Afrikaans land. Ze maken er onprettige en soms gevaarlijke avonturen mee, die niet altijd even goed aflopen. Het is allemaal nogal gezocht, het begin is al te zeer verwijzend naar het eerste deel en het slot ligt midden in een avontuur, zodat daarmee wel naar een volgend deel verwezen wil zijn. Een zwak geheel. (f 2,—; geb. f 2,95)
- 9077 *R. N. Bär en J. van Reek* verzorgden twee beeldverhalen in de Wipperoenserie: *Wipperoen en de wonderschelp* en *Wipperoen en de poffertjes*. Omdat Wipperoen en zijn vrienden zich zo vervelen, gaan zij dokter Kerrie om raad vragen. Deze besluit om samen met hen de wonderschelp te gaan zoeken, die volgens zijn boeken alle verving verdrijft. Ze bouwen een vlot, beleven op zee spannende avonturen en komen tot hun verbazing op het vertrekpunt terug zonder wonderschelp, maar ook zonder verving en daar ging het toch maar om. In het andere deel, nummer 4, strijdt Wipperoen tegen de Poffertjes, een wonderlijk soort beestjes, die komen kamperen in het rustige duinlandje. De Poffertjes beantwoorden de ondervonden gastvrijheid met vernielzucht en moeten daarom verdreven worden. Het lijkt een persiflage op de dagjesmensen, maar dit zal de kinderen wel ontgaan. Beide beeldverhalen bevatten veel flauwiteiten. De stijl is matig, hier en daar werkelijk slecht. Geen aanbeveling. (p. dl. f 2,—; geb. f 2,95)
- 9079 *Mutsen-Mie* door C. Th. Jongejan-De Groot beschrijft de kleine gebeurtenissen van een broertje en zusje, die wegens roodvonk van de jongste thuis, in de laatste maanden van het jaar bij hun grootouders op de boerderij logeren. Hier leren zij Mutsen-Mie kennen, een oud, gebrekkig vrouwtje dat door de schooljeugd vaak geplaagd wordt. Het jongetje haalt wel eens katekwaad uit; het meisje is van een onwereldse braafheid. De volwassenen werken intussen in hun vermaningen en gesprekken ijverig aan de godsdienstige opvoeding van de kinderen. Een wat zoetig, ouderwets verhaaltje. (geb. f 2,40)
- Geef Paddington de ruimte* door Michael Bond bevat een vervolg van de bekende avonturen van beer Paddington, die in het huis van mevrouw Brown thuis hoort en keer op keer de hele buurt opschrikt met de vaak onverwachte gevolgen van zijn ondernemingslust. Hoewel dit boek evenals de andere delen van de serie getuigt van fantasie, is de gedachtenloop van de beer weinig spontaan van karakter. De gecompliceerde taferelen missen de eenvoud van uitbeelding, die ruimte laat aan de kinderlijke fantasie. (f 1,75)
- Poul Nørgaard* schreef de delen 7 en 8 van de Leontien-serie: *Leontien onder de tropen* en *Leontien in Tirol*. Eerst mag het Deense meisje Leontien met haar nichtje Kirsten drie maanden mee met oom Hugo, die een farm heeft in Kenya. Het grootste deel van dit boek wordt ingenomen door de tocht naar het kustgebied bij Malindi, waar ze hun vakantie zullen doorbrengen. Ze komen langs een groot natuurreservaat, waarover enkele aardige bijzonderheden worden verteld. In het andere boek reizen de meisjes met een kunstschilder en diens vrouw naar Tirol. Een oude kolonel geeft hun een kostbare halsketting mee, om daar in Innsbrück een ontbrekende steen in te laten zetten. In het hotel wordt de ketting echter gestolen. De jongelui lossen de diefstal zelf op en helpen op de terugweg in Hamburg nog terloops een in moeilijkheden geraakte landgenoot. In beide delen, die vlot en prettig geschreven zijn, wordt iets te veel stof bijeen gebracht, hetgeen de sfeer schaadt. Ook blijkt enkele malen, dat bekendheid met

voorgaande delen wordt verondersteld.
(p. dl. geb. f 2,—)

- 9083 *De vakantie van de kinderen Farrar* door *Kitty Barne* vertelt hoe de vier kinderen Farrar hun vakantie doorbrengen op een dorp, in een door tante gehuurd huis. Tot hun verrassing blijkt tante een ondernemende jongedame. Ze ontmoeten een eenzame jongen, zeer muzikaal, die bij de douane zijn viool is kwijtgeraakt. Om voor hem een nieuw instrument te kunnen kopen, bereiden de jongelui een toneelvoorstelling voor. Een beroemd schrijver maakt de tekst en door allerlei bemoeienissen wordt het tenslotte een succesvolle uitvoering met grote baten. Dan blijkt de viool intussen terecht te zijn en krijgt de dominee het geld, voor het orgelfonds. Een charmant verhaal, typisch Engels, fraai gestileerd en geestig. Geen infantilisering, waardoor dit goede jeugdboek wel enige eisen stelt.
(geb. f 5,90)

- 9084 *Katri op de tweesprong* door *Nancy Faber* heeft een cliché-gegeven, dat nochtans aardig is uitgewerkt. Wanneer Katri's vader gaat hertrouwen, breekt er voor het meisje een moeilijke tijd aan. Het duurt lang voor zij alle vooroordelen over stiefmoeders van zich af kan zetten. Na veel verwickelingen gaan

Katri en haar nieuwe moeder elkaar toch begrijpen en waarden.
(f 2,90; geb. f 3,90)

Willy Vandersteen verwerkte in de Karl May-serie weer twee boeken tot beeldverhaal: *De Pelsjagers* en *De Zwarte Mustang*. We zien dus Old Shatterhand in talrijke gevaarvolle situaties temidden van strijdlustige Indianen en louche blanken. Van de sfeer uit Karl May's werk valt echter niets meer te bespeuren. De summere dialogen bevatten bovendien talrijke taal- en stijlfouten. Leesvoer. (p. dl. f 1,90)

Katinja door *Emmanuel van Gassel* speelt in Belgisch Kongo tijdens de strijd om de onafhankelijkheid. Rebelerende inlanders tiranniseren een dorp. De aanvoerder wil het christenmeisje Katinja tot vrouw en gebruikt daarvoor allerlei tovermiddelen. Het meisje wordt echter tijdig gered. Een missieverhaal in moderne situering, maar met alle traditionele zwakheden van intrige en stijl. Voor een almanak was het wellicht bruikbaar geweest. (f 1,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

De Zeekoning door *Willy Vandersteen* is deel 17 uit de Rode Ridder-serie. In een woud wordt de Rode Ridder tijdens zijn slaap door drie schurken overvallen. Zij nemen hem de wapenrusting af en binden hem aan een boom als prooi voor de wilde dieren. Gered door de kluzenaar Brundar gaat de ridder op zoek naar het onoverwinlijke zwaard, waarover hij de rovers hoorde spreken. Een bewogen verhaal uit de Noorse mythologie met summere tekst. De tekeningen van dit beeldverhaal zijn niet onvriendelijk, maar als geheel kan men er toch weinig waarde aan toekennen. (f 1,—)

Olivier Twist door *Ch. Dickens* is in de Heroica-Bibliotheek verschenen en wordt dus, zoals in deze serie gebruikelijk, si-

- multaan als lees- en als beeld-verhaal afgedrukt: een merkwaardige doublure waarvan de zin ons nog steeds ontgaat.
- 9090 *Kapitein met 15 jaar* door *J. Verne* onderging in deze serie hetzelfde lot. Beide verhalen zijn genoegzaam bekend. De vormgeving en bewerking voldoet aan redelijke eisen. (p. dl. geb. f 2,95)
- 9091 *Hein Hoek* schreef twee verhalen uit de gouden tijd der Hollandse zeevaart: *Jan Muyen en de Algerijnse zeeroovers* en *Jan Muyen bij de Turken*. Met zijn oom Cornelis Swaeck, schipper van 'd'Olyfboom', valt Jan in handen van zeeroovers. Ofschoon de beide mannen kerels met pit zijn en door de kapers met een zekere achting worden behandeld, ontkomen ze niet aan moeizame slafelijke arbeid. Wanneer zij tenslotte in dienst komen van nota bene een landgenoot, geeft deze uit dankbaarheid voor een door Jan en zijn oom verhinderde moord-aanslag, hun de vrijheid terug.
- 9092 Na dit avontuur gaat Jan in Constantinopel op zoek naar zijn broer, die galeislaaf is bij de Turken. Na veel moeizaam, systematisch zoeken slaagt Jan Muyen in zijn toeleg. De avontuurlijke verhalen zullen de jongens wel aanspreken, maar misschien zullen zij toch ietwat teleurgesteld worden door de matige uitwerking van de gegevens, waarbij ook te vaak het toeval te hulp wordt geroepen teneinde de intrige sluitend te krijgen. (p. dl. f 2,20; geb. f 2,95)
- 9093 *De gouden beker* door *Katrine van Lennep* beschrijft hoe Waldo, een jonge Fries, uit Romeinse slavernij te Trajectum weet te ontsnappen. Nagezeten met honden, later nagespeurd door het halve legerkamp, bereikt hij via onwaarschijnlijke belevenissen zijn geboortedorp. De neven-intrige wordt gevormd door de verliefdheid en verloving van de zoon van een dorpshef met een artistiek aangelegd meisje. Het leven van Romeinen en inboorlingen, de karakterisering, de intrige: het is allemaal bezaaid met ongeloofwaardige, soms inconsequente en historisch deels onjuiste details. Het waas van zuiveringsmystiek rond de gou-
- den beker die Waldo meeneemt op zijn vlucht, de preutse beschrijving van vele gruwelen, het zijn extra redenen om bij deze uitgave bedenkingen te maken. (f 2,20; geb. f 2,95)
- 9094 *De 'Kroon van Jupiter'* door *Bert Buringa* is een wel aardige detective, waarin veel leerzaams is verwerkt omtrent juwelen, sterre- en schriftkunde, zij het misschien op te beleerende toon. Bij opgravingen in de omgeving van het Egyptische Siwah vinden oudheidkundigen in een rotsgraf een waardevol sieraad, dat zij de 'Kroon van Jupiter' noemen. Spoedig daarop wordt het juweel gestolen. Jaren later weet een Nederlandse rechercheur, stevig geholpen door zijn pientere neef Nico, het raadsel op te lossen. (f 2,20; geb. f 2,95)
- 9095 *De schat in de Duivelsbaai* door *Alexis Brown* vertelt, hoe de elfjarige Paul Barkley tijdens een vakantie aan de Spaanse kust met een vriend gaat diep-zee-duiken en daarbij een antiek beeld en een gezonken Grieks schip ontdekt. Tegelijkertijd wordt een gelijksoortig beeld ontvreemd uit het museum, waarvan Pauls oom directeur is. De jongens weten de diefstal op te helderen en zelfs nieuwe kostbaarheden voor het museum te vergaren. Er is wel spanning in dit verhaal, maar het duiken, het vinden van kostbaar antiek, enz. wordt wel al te simpel voorgesteld, hetgeen de waarschijnlijkheid schaamt. (f 3,—; geb. f 3,95)
- 9096 *Bob Morane in de tempel der krokodillen* door *Henri Vernes* toont de onverwoestbare Bob ditmaal in actie na de raadselachtige moord op een Zweedse geleerde, die op zoek was naar de tempel der krokodillen. Tenslotte blijkt dat de leider van de 'broeders van Osiris', die deze tempel tegen iedereen op hardhandige wijze bewaken, als vriend in de naaste omgeving van Morane vertoef. Als Bob dit ontdekt, lijkt het te laat, maar natuurlijk zorgen enkele formidabele krachttoeren voor een gelukkige afloop. Spanning zonder verdere pretenties. (f 1,50)

9097 *Pepita in Mexico* door *Steffa Wine* brengt het dertienjarige dochtertje van een ambassadeur ditmaal met de hele familie van Madrid naar Mexico. Pepita beleeft daar, evenals gedurende de bootreis elke dag wat anders. Het verhaal

bevat veel instructiefs, met name inzake historic, cultuur en leefwijze van het Mexicaanse volk. Ook wordt een en ander verteld over de oorzaken van de grote armoede en de invloed van de vroegere Spaanse overheersing, bijvoorbeeld op de tegenwoordige etiqutte. Vooral een leerzaam boek. (f 1,50)

9098 *Zo ver de wereld reikt* door *P. J. Risseuw* bevat verhalen over Nederlandse pioniers. Nou ja, pioniers... emigranten in elk geval: trekkers te water en te land, koloniestichters van vroeger en nu. Daar zitten toch goede verhalen in, maar ze komen er niet uit! De netjes verzamelde gegevens verworden veelal tot een dorre kroniek, soms ook nog in kreupel Nederlands. Alleen te lezen om de belangwekkende gegevens zelf. Verwoerds apartheidspolitiek wordt in een paar zinnen erg onbevredigend afgedaan en de rassenstrijd wordt geminimaliseerd. (p. dl. f 3,25)

9099 *Stampede* door *Jean Guerin* beschrijft, hoe Don Esteban, eigenaar van een grote hacienda in Venezuela, de hele vee­stapel heeft moeten doden wegens veepest. Tegen de regeringsvoorschriften in trekt hij naar de steppen om runderen te vangen. De tocht is bar en levensgevaarlijk, mede door tegenwerkende soldaten en onbetrouwbare burgers. Van de 2000 gevangens dieren komen er 300

levend over en gelukkig is dan juist de regering omver geworpen, zodat geen strafmaatregelen wachten. Van karaktertekening is weinig sprake, maar de gebeurtenissen zijn wel levensecht en meermalen ook in alle hardheid beheerst beschreven. Voor de groteren een interessant boek, mits zij ook een doodvonnis volgens volkswil kunnen plaatsen.

(geb. f 3,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Alexander von Humboldt door *M. Z. Thomas* is een boeiend en leerzaam boek. 9100 waarin beschreven wordt hoe Von Humboldt reeds in zijn jeugd zich meer aangetrokken voelde tot het wetenschappelijk avontuur in onbekende landen, dan tot de klaarliggende boekenwijsheid. Samen met zijn vriend Aumé onvluchtte hij de Europese beschaving en dook onder in de wildernissen van het Amazonegebied. Niet uitsluitend om de gevaren te trotseren van het oerwoud of van de toppen van het Amazonegebied, maar vooral om als vermaard bioloog de wetenschap van dienst te kunnen zijn. Het interessante boek geeft eveneens een verslag van de reizen door China en eindigt met Von Humboldts terugkeer naar Zuid-Amerika, het land dat zijn eerste liefde won. (geb. f 9,75)

Pioniers in Australië door *Kurt Lütgen* 9101 vertelt hoe Jim, een jonge Engelsman, met kameraden door wild Australië trekt op kangeroejacht. Als een van de mannen zwaar gewond raakt, blijven Jim en een collega achter om hem bij te staan, maar uit lafheid vluchten zij korte tijd later. De gewonde herstelt en vergeeft Jim, maar achtervolgt de ander die het initiatief nam tot de smadelijke verlating. Dan volgen wrede gevechten met inboorlingen, een vage liefdes­historie en tenslotte blijft Jim zonder vrienden achter. Een sterk, positief christelijk verhaal, maar onzeker inzake zelfmoord. (f 1,25)

9102 *Het geheim van de 'Altamare'* door *Libera B. Carlier* beschrijft het wel en wee van drie jongens die in de haven van Antwerpen een zeilboot kopen op de sloopafdeling en daarbij van een waker allerlei wetenswaardigs horen over schepen. Een vleugje spanning is er doorheen geweven als blijkt dat diamantdieven ook iets op de sloop te zoeken hebben. De zeer deskundige auteur schreef een leerzaam boek voor geïnteresseerde jongens. De taal is sterk zuide-lijk gekleurd. (geb. f 4,50)

9103 *De drie Muskietiers en Twintig jaar later* door *A. Dumas* zijn beide herverschonen in de Heroïca-Bibliotheek, maar men moet betwijfelen of men deze beroemde boeken tot jeugdlectuur mag bestempen. Het zinloos duelleren, de driehoeksverhoudingen, de vreemdsoortige motivering van intrede in een klooster, het is allemaal weinig geschikt voor onze jeugd. (p. dl. geb. f 2,95)

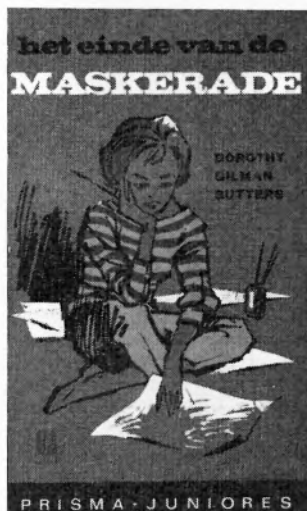
9105 *De Nijl stroomt naar het Noorden!* door *C. G. M. van Reijssen*, het verhaal van Livingstone's laatste reis, is opnieuw gezet, maar in tekst en illustraties geheel identiek aan de twee oudere drukken. Naar de reden waarom de auteursnaam verschillend wordt aangegeven, mag men raden. Het boek is ook nu nog boeiend en nu en dan zelfs aangrijpend. (geb. f 6,90)

9106 *Nick Jordan zoekt een spion* door *André Fernex* toont stoere Nick in actie met een delicate spionage-opdracht in Napels. Vergeefs volgt hij enkele sporen en zoals het betaamt, blijkt de minst verdachte figuur tenslotte de schuldige. Het boek is spannend geschreven. Zoals gewoonlijk geeft een aanhangsel een populair-wetenschappelijk praatje, ditmaal over hypnose. Het heeft niet veel te betekenen. (f 1,50)

9107 *De klokken van Maguella* door *Jean Guerin* is een avonturenroman uit Mexico. Na een verwoestende orkaan is het hele dorp Maguella brodeloos. Er komt een gouverneur die de wederopbouw

leidt en de bevolking onderdrukt. Volgens een oude legende zal de welvaart terugkeren met de klokken, eertijds door plunderende Spanjaarden meegenomen en aan de zee prijsgegeven. Op onverwachte wijze wordt dit verhaal bewaarheid. Behoorlijk amusement, mits men zich vergenoegt met een losse satire op bekende misstanden in Zuid-Amerika en een niet zeer waarschijnlijke intrige. Ook wreedheden en een vage voorstelling van het conflict tussen geloof en bijgeloof vergen enige reserve.

(geb. f 3,90)

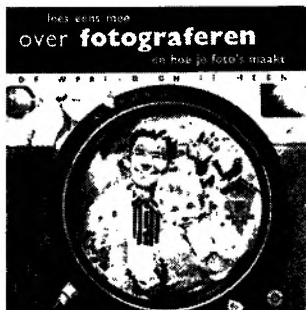
9108 *Het einde van de maskerade* door *Dorothy Gilman Butters* is een moderne meisjesroman, die vertelt over vier Amerikaanse meisjes die elkaar ontmoeten op de kunstakademie in Philadelphia. Allen hebben zij hun eigen verzwegen reden om te gaan studeren: een verborgen verlovings, minderwaardigheidsgevoel, avontuur, schuldgevoel. De meisjes spelen tenslotte een beslissende rol in elkaars leven. Een goed boek, waarin een aantal actuele problemen aan de orde worden gesteld. Een aanbeveling waard. (f 1,25)

- 9109 *De zaak Laflamme* door *Frédérica de Cesco* laat de ik-figuur, de slungelige tiener Michèle, de prins van haar dromen ontmoeten, die niemand minder is dan de broer van een gevierde filmster. Dank zij haar medewerking aan de vluchtplannen van het zootje van deze diva komt Mic in contact met vreemdsoortige familielieden en raadselachtige situaties. Maar er wacht een happy-end. De grappigheid is wel eens geforceerd, maar als geheel weerspiegelt het boekje toch vrij zuiver de levenssfeer van een avontuurlijke bakvis. (f 1,50)
- 9110 *Sylvia ziet dubbel* door *René Philippe* dankt zijn titel aan de merkwaardige rol die de tweeling van stewardess Sylvia speelt bij de oplossing van geheimzinnige branden op het vliegveld van de Pan Europa. Sylvia helpt haar man, de piloot Koen en de politie-commissaris bij het spuurwerk. Het verhaal is van weinig betekenis. (f 1,50)
- 9111 *Amy de ontembare* door *Frédérica de Cesco* heeft als hoofdpersonen Amy en haar broer John, wie moeder tot de Indianenstam der Chiricahuas behoorde. De ouders zijn nu dood en de kinderen wonen bij hun tante, die tevergeefs tracht hen aan het landleven te gewennen. De jongelui vinden het verlangde avontuur in de strijd tegen bandieten, die het gemunt hebben op de goudschat in een heilige grot. Dank zij de dappere, levendig beschreven rol van het meisje, is dit Indianenboek niet alleen voor jongens, maar ook voor meisjes die van het genre houden heel geschikt. (f 1,50)
- 9112 *Romance in Hesseloo* door *M. A. M. Renes-Boldingh* beschrijft hoe Dot, de oudste dochter uit een doktersgezin, na haar schooljaren aan het werk gaat als journaliste. Als vader voor een jaar naar Amerika vertrekt, komen er ook in Dots leven veranderingen. Vooral vaders vervanger gaat een belangrijke rol in haar leven spelen. Behalve de gewone roman- ce geeft dit boek ook enige bezinning op de menselijke verhoudingen, al wordt
- daarbij wel wat te veel gemoraliseerd. (geb. f 4,90)
- Cinny en Mia in sterke armen* door *Jan- nie Hageman* geeft het weinig geslaagde verhaal van twee meisjes, die samen hun vakantie doorbrengen in Zuid- Frankrijk. Zij zijn er op uit, zoveel mogelijk door jongens vrijgehouden te worden. Natuurlijk vinden de meisjes er de man van hun leven. Het relaas van een nachtmerrie beslaat het halve boek; als bladvulling? Een wensvervullend ver- haaltje in zwakke stijl. (f 1,50)
- Morgen begint nu* door *Diet Verschoor* bevat de levensschets van acht jonge mensen die met elkaar in een Amster- dams pension wonen, schijnbaar in on- gestoorde vriendschap, maar intussen ieder belast met eigen eenzaamheidspro- blemen. Een van hen, de artistieke Eva, wordt door de auteur uitvoeriger be- licht, de andere personen komen veel minder tot leven in dit niet onverdien- stelijke, maar toch te vlakke meisjesboek. (geb. f 4,90)
- Puck's enige weg* door *Hans de Groot- Canté* beschrijft hoe Puck na haar falen op de h.b.s., als leidster naar een kin- dertehuis gaat, waar vooral verlaten kin- deren en kinderen van gescheiden ouders worden verzorgd. Puck zet zich volledig voor hen in. Als het tehuis dreigt te worden opgeheven, zoekt ze energieik naar een oplossing. Bovendien staat haar nog een happy-end te wachten. Opzet en idee van dit verhaal zijn goed. De uitwerking is soms slordig, met te veel onwaarschijnlijkheden. (geb. f 3,90)
- Een hart danst naar het geluk* door *Marina Rozema* is een irreële meisjes- roman. Het bekende tennissen-met-flir- ten vult het hele boek. De hoofdper- soon verslijt en-passant twee verloofden voor ze eindelijk de jonge kunstenaar, op wie ze haar hele leven al verliefd is geweest, in de armen kan vallen. De vrienden en vriendinnen van deze Ma- rina hebben dezelfde levensstijl. Zonder waarde. (geb. f 4,90)

- 9117 *Rode lelie* door *Nan Shipley* speelt in de 19-e eeuw en varieert op het thema blanken tegenover indianen. De roodharige Ellen, bijgenaamd de Rode Lelie, trouwt met een indiaan en later, als haar man vermoord is, met haar zwager. De milieuschildering bevat veel ongezon- de details — ontrouw, geldzucht — en is weinig geschikt voor onze meisjes.
(geb. f 4,90)

**POPULAIR-
WETENSCHAPPELIJKE
LECTUUR VOOR DE JEUGD**

- 9118 *Puzzelboek voor de Jeugd 3e Deel* door *Laurens A. Daane* geeft een pittige verzameling puzzels van vele gangbare typen: rebus, kruiswoordraadsel, enz. Daarnaast ook originele varianten, soms vrij ongelijk van moeilijkheidsgraad. Ook in dit 3-e deeltje is Professor Wijsneus natuurlijk weer van de partij, evenals het kleine chineesje Ping. (f 1,25)

- 9119 De serie 'De wereld om je heen' door *Leonard de Vries* en *Dr. C. van Rijsing* heeft het eerste dozijn volgemaakt. Het tweede zestal daarvan bevat de volgende titels: *Elektriciteit en hoe die wordt opgewekt*; *Geluiden en hoe ze ontstaan*; *Onweer en hoe het ontstaat*; *Televisie en wat erbij te pas komt*; *Vuur en hoe*

het wordt gebruikt; *Fotograferen en hoe je foto's maakt*.

Zoals reeds bij de eerder verschenen deeltjes opgemerkt: dit is een uitstekende serie om de leergierige jeugd wegwijs te maken op het terrein der natuurkundige verschijnselen uit hun eigen omgeving. Door de goede illustraties en de duidelijke tekst wordt in elk boekje een serie heldere begrippen opgebouwd. Natuurlijk kan men op details aanmerkingen maken: soms verraden de platen te duidelijk hun Amerikaanse herkomst, soms mist men iets voor de hand liggends, bijvoorbeeld het ontstaan van het geluid bij bliksem, soms is de uiteenzetting zo beperkt, dat het deeltje wat mager uitvalt (televisie). Maar dat kan niets afdoen aan het totale oordeel: een aanbevelenswaardige reeks. (p. dl. f 1,20)

De verrekijker door *Lou Hoefnagels* geeft een algemeen overzicht van de ontdekking en ontwikkeling van film en televisie, waarbij de technische en artistieke grondprincipes en de verdere ontwikkeling op artistiek, sociaal, technisch en ander gebied aan de orde komt. De verhandeling slaat de juiste toon aan en wordt verhelderd met talloze sprekende voorbeelden. Ondanks enkele vaagheden is het boek als inleidende, smaakvormende voorlichting geslaagd. Ook volwassenen zullen er met plezier in lezen.
(geb. f 5,90)

Zoek het eens op, de grabbelton-achtige 'encyclopedie voor de jeugd', geeft ook in het dertiende deel een bonte mengmoes van onderwerpen. Een bruikbaar deel, dat toch noopt tot enkele opmerkingen: Voltaire wordt uitsluitend prijzend beschreven; van de componist Robert Schumann wordt een prent afgedrukt, die zijn poging tot zelfmoord verbeeldt; bij het Christendom is het plaatwerk smakeloos. Maar het is al eerder geschreven: wie enkele honderden guldens te besteden heeft aan de volledige reeks, zal er zeker ook veel van zijn gading in kunnen aantreffen.
(p. dl. geb. f 17,50)

KINDERBOEKENWEEK 1964

De Kinderboekenweek 1964 wordt gehouden van 31 oktober tot en met 7 november.

Om de aandacht op deze week te vestigen zal de Blauwe Boekanier, een gevreesd zee rover, vier plaatsen in ons land bezoeken. Hij komt op zaterdagmiddag 31 oktober per zeilschip in Amsterdam aan om de Kinderboekenweek te openen. Vervolgens reist hij naar Rotterdam, Vlissingen en Den Bosch. Bij de Kinderboekenweek hoort een geschenk. De bekende, vorig jaar bekroonde schrijfster van kinderboeken Tonke Dragt heeft dit geschenk geschreven en zij vertelt daarin de avonturen en heldendaden van de Blauwe Boekanier. Ook dit jaar verschijnt er weer een

jeugdkrant: De Piratenpost, waarin een 150-tal kinder en jeugdboeken zijn opgenomen, ingedeeld volgens leeftijdsgroepen. Bij de keuze van deze boeken heeft de CPNB zich laten adviseren door het bureau Boek en Jeugd, een instantie die zich al jaren heel kritisch met jeugdboeken bezig houdt, en door Idil. Er zijn uitsluitend boeken opgenomen waarmee zowel het bureau Boek en Jeugd als Idil akkoord konden gaan. Voorts bevat 'De Piratenpost' een brief van de Blauwe Boekanier, een tekenwedstrijd en een toneelstuk dat de kinderen zelf kunnen opvoeren. Enkele dagen vóór de Kinderboekenweek wordt 'De Piratenpost' aan alle leerlingen van de lagere school uitgedeeld.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

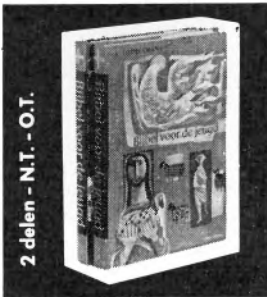
In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Bär, R. N., en J. van Reek: Wipperoen en de poffertjes (Van Goor), 41 p. — VIb-c	9078
Bär, R. N., en J. van Reek: Wipperoen en de wonderschelp (Van Goor), 40 p. — VIb-c	9077
Barne, K.: De vakantie van de kinderen Farrar (Van Belkum), 203 p. — VIb, P	9083
Bond, M.: Geef Paddington de ruimte (Arbeiderspers), 133 p. — VIb	9080
Brown, A.: De schat in de Duivelsbaai (Van Goor), 135 p. — VIa-b, J	9095
Buringa, B.: De 'Kroon van Jupiter' (Van Goor), 112 p. — VIa-b, J	9094
Butters, D. G.: Het einde van de maskerade (Spectrum), 192 p. — IV-V, M	9108
Carlier, L. B.: Het geheim van de 'Altamare' (Standaard-Bkh.), 151 p. — V, J	9102

de Cesco, F.: Amy de ontembare (Bruna), 153 p. — V, M	9111
de Cesco, F.: De zaak Laflamme (Bruna), 156 p. — V, M	9109
Daane, L. A.: Puzzelboek voor de jeugd. 3e Deel (Spectrum), 158 p. — VIb	9118
Dickens, Ch.: Olivier Twist (Lanteern), 216 p. — VIa	9089
Dumas, A.: De drie musketiers (Lanteern), 216 p. — V°, JM	9103
Dumas, A.: Twintig jaar later (Lanteern), 216 p. — V°, JM	9104
Faber, N.: Katri op de tweesprong (W.-Friesl.), 140 p. — VIb, M	9084
Fernez, A.: Nick Jordan zoekt een spion (Bruna), 158 p. — V, J	9106
van Gassel, E.: Katinja (Sinite Parvulos), 77 p. — VIb, M, †	9087
Grimm: Het dappere kleermakertje (Desclée), 29 p. — VIc	9066
Grimm: Klein Duimpje (Desclée), 29 p. — VIc	9067
Grimm: Roodkapje (Desclée), 28 p. — VIc	9068
de Groot-Canté, H.: Puck's enige weg (W.-Friesl.), 156 p. — V, M	9115
Guerin, J.: De klokken van Maguella (Boom), 205 p. — V, JM	9107
Guerin, J.: Stampede (Boom), 189 p. — VIa, J	9099
Hageman, J.: Ginny en Mia in sterke armen (Helmond), 126 p. — IV-V, M	9113
Hagtingius-Seger, A.: Twee poppen op avontuur (Blitz), 82 p. — VIc, M	9073
Höfling, H.: Pingo en Pongo in Afrika (Van Goor), 88 p. — VIb-c	9076
Hoefnagels, L.: De verrekijker (Arbeiderspers), 217 p. — IV-V, JM	9125
Hoek, H.: Jan Muyen bij de Turken (Van Goor), 127 p. — VIa, J	9092
Hoek, H.: Jan Muyen en de Algerijnse zeerovers (Van Goor), 108 p. — VIa, J	9091
Jongejan-De Groot, C. Th.: Mutsen-Mie (Bosch & K.), 79 p. — VIb-c, P	9079
Leeman, C. R.: Pap en Soep en de klok (Koepel), 16 p. — VIc	9060
Leeman, C. R.: Pap en Soep in de stad (Koepel), 16 p. — VIc	9059
Leibbrandt, K.: Spaghetti van Menetti (Arbeiderspers), 60 p. — VIc	9074
van Lennep, K.: De gouden beker (Van Goor), 127 p. — VIa, J	9093
Lütgen, K.: Pioniers in Australië (Spectrum), 187 p. — V, J	9101
May, K.: De pelsjagers (Standaard-Bkh.), 31 p. — VIb, J	9085
May, K.: De zwarte mustang (Standaard-Bkh.), 31 p. — VIb, J	9086
Mok, M.: Dr. Kwekkeltee in Zeedorp (W.-Friesl.), 56 p. — VIc	9070
Mulder, E.: Nickie bij de indianen (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc, J	9063
Mulder, E.: Nickies reis naar de planeet (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	9062
Mulder, E.: Het verdwenen hondje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	9061
Nörgaard, P.: Leontien in Tirol (W.-Friesl.), 90 p. — VIb, M	9082
Nörgaard, P.: Leontien onder de tropenzon (W.-Friesl.), 84 p. — VIb, M	9081
Philippe, R.: Sylvia ziet dubbel (Bruna), 155 p. — V, M	9110
Pleysier, A. J.: Bonkie wordt groot (Kok), 52 p. — VIc	9058
Rascel, R.: De kleine schoorsteenveger (Lanteern), 16 p. — VIc	9057
Renes-Boldingh, M. A. M.: Romance in Hesseloo (Callenbach), 191 p. — IV-V, M, P	9112
van Reijssen, C. G. M.: De Nijl stroomt naar het Noorden! (Roelofs van Goor), 203 p. — V, JM	9105
Risseuw, P. J.: Zo ver de wereld reikt. 2 Delen (Bosch & K.), resp. 111 en 119 p. — VIa	9098

Rozema, M.: Een hart danst naar het geluk (W.-Friesl.), 197 p. — IV-V, M	9116
Scheffer, Chr.: Vader Puntje (Van Goor), 32 p. — VIc	9069
Schermelé, W.: Winkie en de sluwe vos (Goede Boek), 28 p. — VIc	9064
Schermelé, W.: Winkie verdwaalt in het grote bos (Goede Boek), 28 p. — VIc	9065
Setälä, A.: Het verloren geheim (Callenbach), 128 p. — VIc	9075
Shibley, N.: Rode lelie (W.-Friesl.), 187 p. — IV-V, M	9117
Thiele, H.: Dierenspeeltuin (Pegasus), 34 p. — VIc	9056
Thomas, M. Z.: Alexander von Humboldt (Van der Peet), 278 p. — V, JM	9100
Timmermans, L.: Janneke en Mieke en de slimme rode kraai (Standaard-Bkh.), 40 p. — VIc	9072
Timmermans, L.: Janneke en Mieke en het glazen schip (Standaard-Bkh.), 40 p. — VIc	9071
Vandersteen, W.: De zeekeoning (Standaard-Bkh.), 36 p. — VIa	9088
Verne, J.: Kapitein met 15 jaar (Lantaern), 215 p. — VIa, J	9090
Vernes, H.: Bob Morane in de tempel der krokodillen (Bruna), 156 p. — VIa, J	9096
Verschoor, D.: Morgen begint nu (La Rivière & V.), 186 p. — IV-V, M	9114
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Elektriciteit en hoe die wordt opgewekt (Tijl), 24 p. — VIa-b	9119
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Fotograferen en hoe je foto's maakt (Tijl), 24 p. — VIa-b	9124
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Geluiden en hoe ze ontstaan (Tijl), 24 p. — VIa-b	9120
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Onweer en hoe het ontstaat (Tijl), 24 p. — VIa-b	9121
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Televisie en wat erbij te pas komt (Tijl), 24 p. — VIa-b	9122
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Vuur en hoe het wordt gebruikt (Tijl), 24 p. — VIa-b	9123
Wine, S.: Pepita in Mexico (J. H. Gottmer), 142 p. — VIa, M	9097
XX: Zoek het eens op. 13e Deel (Standaard-Bkh.), 178 p. — V, JM	9126

Alphons Timmermans

Bijbel voor de jeugd

(2 delen) De beste katholieke jeugdbijbel

Dit is een in alle opzichten moderne bijbel voor de jeugd.
(St. Jansklokken)

Illustraties van Gerrit de Morée — prijs f 14,90
Verkrijgbaar in de boekhandel

Uitgeverij „Helmond” te Helmond

(adv.)

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?
 Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing
 door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie-nummer*)	MK	EE
Boutens, P. C.: Altijd zing ik 't zelfde lied (Heideland f 2,65 i)	V, Op	19.768	9	9	
Nu cens niet de vaste nummertjes uit Boutens' oeuvre, maar een uitstekende originele keuze. De bloemlezing heeft een korte, voortreffelijke inleiding.					
Fens, K.: De eigenzinnigheid van de literatuur (Van Oorschoot f 7,50)	IV	19.978	5	8	
Het werk van Kees Fens betekent een vernieuwing van de Nederlandse literatuurkritiek. Men kan hem een zakelijk criticus noemen in die zin dat hij altijd blijft bij de zaak waar het om gaat, d.w.z. de schrijver, het boek. Ook de taal gebruikt hij zakelijk, onopgesmukt. Hij schenkt de lezer inzicht in de 'eigen-zin' van de literatuur.					
Luijdjens, A. H.: Italië met en zonder rode hoed (J. M. Meulenhoff f 1,75 i)	IV-V, Op	19.861	7	8	
Een Nederlands journalist die al langer dan 30 jaren in Rome woont, schrijft over deze stad, over het Vaticaan en Zuid-Italië. Humoristisch, boeiend en origineel.					
Ruyslinck, W.: De madonna met de buil (Manteau f 2,50 i)	IV	20.019	8	8	
Een bundel met zes novellen die zich alle bewegen rond het probleem van het leven en de dood. Ruyslinck is een Vlaming, behorend tot de generatie die na 1945 ging publiceren. Zijn verteltrant is meesterlijk. In deze novellen speelt hij naar motieven en achtergronden. Een serene en toch bewogen boekje.					
(Schuitema, A.): Schrijvers in ballingschap (Heijnis f 9,90)	IV	19.896	4	7	
Vertaalde verhalen van schrijvers die allen buiten hun vaderland leven; een kennismaking alleszins waard.					
Tsjechov, A.: Drama op de jacht (Kruseman f 6,90)	III	19.914	4	7	
Als detectivestory verouderd, maar prachtig in de persoonsbeschrijvingen en de typerende weergave van het milieu.					
Vinkenoog, S.: Het verhaal van Karel Appel (Bruna f 8,50 i)	IV	19.919	4	7	
Een bewogen documentaire, indringend en meeslepend; een knap boek.					
XX: Gerrit Achterberg (Bakker/Daamen f 4,90 i)	IV	20.037	4	8	
Meerdere auteurs benaderen in dit nummer van Maatstaf (124 blz.) figuur en werk van Gerrit Achterberg van heel verschillende zijden. Zo bijv. onderzoekt Rijnsdorp de theologische achtergrond, Schulte Nordholt vergelijkt hem met Marsman, Rodenko geeft een socio-psychologische beschouwing. Voorts zijn er bijdragen van Marja, Donkers en Dinaux, dit alles aangevuld met variantenschema's, gedichten op Achterberg en brieven aan Achterberg van vrienden en vereerders. Boeiend, onthullend en ook bevrijdend, juist door scherpe tegenstellingen.					

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1-10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

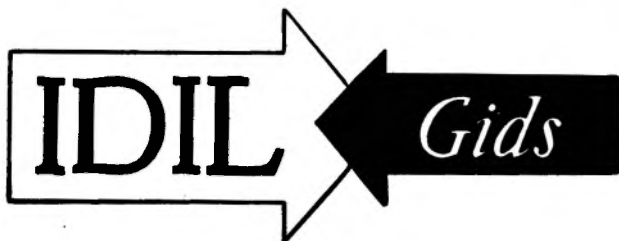
De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in de Idil-Tijdingen.

OKTOBER 1964

JAARGANG XVI

NUMMER 3

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9127-9190

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250 - 31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	19
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken</i>	26
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	27
<i>Kinderboekenweek 1964</i>	28
<i>De Rafaël-catalogus 1964</i>	29
<i>Bibliografisch register</i>	30
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	32

VERKLARING DER TEKENEN

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENEN

- ° ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- ° ° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- * = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 9127 *Wat een pret* door *F. H. CH. Jothmann* bevat een tiental verhaaltjes van alledag voor de kleinsten. Eerste klassertjes zullen de tekst ook zelf kunnen lezen. Het boekje is met vlotte tekeningen door Tiny van Asselt verlicht en steekt in een kleurig omslag. Een en ander heeft de prijs wel drastisch beïnvloed. (f 1,85)
- 9128 *Hoera, vakantie!* door *J. H. Veenkamp* vertelt hoe Erik met zijn ouders op vakantie gaat naar zijn grootouders, die in een klein stadje bij de Waddenzee wonen. Er gebeuren heel veel gezellige dingen: zeetochtjes, wandelingen, slapen in een bedstee. Ook de sfeer van het landschap en de vertellingen van opa en vader over zeeslakken, zeesterren, leeuweriken en het zeemansleven zijn levendig beschreven. Jammer alleen dat Erik als een al te braaf jongetje verschijnt: nooit stout en steeds vol leergierige vragen. (f 2,90)
- 9129 *Tim en Sim* door *Rie Kooyman* en *Toos Blom* is het eerste deel van een kersverse serie over het kleine aapje Sim, dat om te beginnen een huilend jong tiggertje vindt en dit mee naar huis neemt om

het te verzorgen. Dit eerste deel ziet er kwiek uit. Het bevat grote tekeningen met enkele regels tekst, weinig inhoud, een bruuske afloop en de vermelding: 'Kijk uit naar een nieuw Tim en Sim boek'. Al bijeen dus meer schijn dan werkelijkheid. (geb. f 1,90)

De verliefde zebra door *Godfried Bomans* handhaaft het goede peil van de *Lampion-Boekjes*. Het meisje van de melkboer in Gouda wil alleen trouwen als haar man iets bijzonders heeft. Daarom zet hij een zebra voor zijn kar. Maar na het huwelijk blijft de vrouw eisen stellen en wanhopig stuurt de melkboer zijn zebra er op uit om zelf een gade te zoeken. Het dier belandt in Afrika en het Goudse huwelijk is gered. Een alleraardigst verhaaltje met enkele woordgrapjes die de kleinen nog zullen ontgaan. Kleurige tekeningen, soms over de volle pagina. (geb. f 2,75)

Frats de clown door *Annet Krijbolder* is geïnspireerd door een nummer van de beroemde Fratellini-clowns. In het verhaal bedenkt Frats een nieuw nummer waarin hij optreedt met lappen-paardjes, waarin zich mensen verborgen hebben. Veel heeft het verhaal niet om het lijf.

9130

9131

Het beste zijn de kleurige platen. Het lettertype is voor een kinderboek te klein gekozen en waar de druk het spel wil meespelen, ontstaan enkele onduidelijkheden. Een speels boekje toch wel, vooral om in te kijken. (geb. f 2,75)

9132 *De belevenissen van Lappedonsje* door *Johnny Gruelle* brengt een verhaal dat vijftig jaar geleden speelt en daarom opzettelijk ouderwets aandoet. Lappedons is de leidende figuur in een gezelschap poppen, waarvan Annemieke de moeder is. Lappedons is de ideale pop, die overal liefde en geluk brengt, die troost en helpt en zelfs voor alle poppen denkt. Samen beleven zij in hun kleine wereldje echt popperige avonturen, die wel eens dreigen mis te gaan, maar altijd goed aflopen. De inhoud zal vermoedelijk het omslachtige woordenspel vergoeden. De antieke tekeningen worden door kinderen doorgaans als koddig genoten.

(f 1,50)

9133 *Lappedoes en Lappedonsje* door *Johnny Gruelle* vervolgt het vorige verhaal in dezelfde trant: Lappedons met haar suikerhartje beleeft met haar broertje Lappedoes in het sneeuwwitte kasteel van het sprookjesbos wonderlijke dingen. Ze heeft grote invloed op de mensen en brengt er zelfs een oud vrouwtje toe, om de door haar opgesloten prinses vrij te laten, zodat die met haar prins kan trouwen. De samenhang tussen deel 1 en 2 is gering. Bovendien is dit vervolg wel wat overladen met gebeurtenissen. (f 1,50)

9134 *Het avontuurlijke beertje* door *Elsje Mulder* is een ongeïnteresseerd verteld, flauw gebeurtenisje. Brommertje, een klein beertje, loopt thuis weg. Hij wil met een lammetje gaan spelen, maar kan niet over het hek heenkomen. Hij vlucht voor een hond, wordt door hertjes van een bijenkorf weggeloodst en belandt weer veilig thuis. Moraal: aan het handje blijven. (f 0,90)

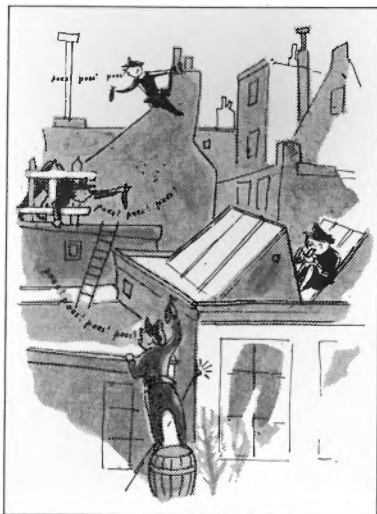
9135 *Het lastige lammetje* door *Elsje Mulder* beschrijft de belevenissen van een lammetje, dat door zijn dartelheid en spontaan gedrag door de meeste andere die-

ren maar lastig wordt gevonden. De dieren in dit verhaal praten en denken als mensen en veel fantasie is er bovendien niet aan besteed. (f 0,90)

Het lelijke haasje door *Elsje Mulder* voert haas Hannes ten tonele met te grote oren en een afwijkende vachtkleur. Hij verlaat zijn beide zusjes, die hem te wild vinden en zoekt voortaan zijn fortuin alleen. Hij beleeft kleine avontuurtjes met het eekhoortje, de vos, een egel en komt tenslotte tot de ontdekking: Oost West, thuis best. Al weer matig. De woordkeus houdt weinig rekening met pas beginnende lezertjes. (f 0,90)

Nickie krijgt een wens-ster door *Elsje Mulder* is het begin van een serie, waarvan de vervolgdelens al eerder hier besproken zijn. Het jongetje Nickie trekt met zijn konijn Flip op avontuur. Zij ontmoeten kabouters die stenen aan het sjouwen zijn en helpen een handje. De jongen krijgt als beloning een ster, die al zijn wensen kan vervullen. Een en ander wordt vlak verteld. (f 0,90)

Brieven aan Bernard door *A. A. Siegenbeek van Heukelom* is een klein boekje

Uit: *Brieven aan Bernard*

met smaakvol getinte krabbels op elk blad met daarnaast enkele regels verhaal in schrijffletters. Het is een bijzonder aardig geheel, waarin een tante — om haar zieke neefje op te beuren — de belevenissen vertelt van de poezen uit de buurt die net doen of tantes tuin hun eigendom is. De dieren en hun grappige streken worden goed getypeerd. Vlot, geestig en heel leuk om aan de kleinsten voor te lezen. (geb. f 3,90)

- 9139 *Kootje het konijn* door *Coby Bos-Goedhart* laat het konijntje zelf vertellen van al zijn avontuurtjes dicht bij het huis van zijn kleine vrouw. Het boekje ziet er aantrekkelijk uit door de kleurige omslag en de prettige illustraties van W. Erli Esselink. (f 1,—; geb. f 1,50)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

- 9140 *Cocori* door *Joaquin Gutierrez* richt zich vooral tot poëtisch aangelegde lezertjes. Het kustnegertje Cocori krijgt een roos van een blank meisje op een stoomboot en gaat voor haar een Titi-aapje vangen. Dat lukt, maar intussen is de boot vertrokken en de roos verwelkt. Nu gaat het verhaal onverhoeds over in een dierenfabel: Cocori gaat mensen en oerwouddieren vragen waarom zijn roos zo snel moest verwelken. Hij ontmoet een enorme krokodil en een geweldige slang — nachtmerrieverschuivingen, ook in de illustraties — en krijgt tenslotte van een negerzanger het antwoord op zijn vraag: de mooiste dingen leven kort, maar brengen tenminste vreugde in plaats van terreur. Jammer van de gebroken compositie en de genoemde monsters. (f 2,20; geb. f 2,95)

- 9141 *Twee meisjes in de tropen* door *Anne de Vries* vertelt in het eerste deel 'Over de oceaan' hoe het dochtertje van een Hollandse zendingsarts op de boot vriendin wordt met de dochter van een Surinaamse predikant. In het tweede deel 'In het warme land' is het meisje bij het pre-

dikantegezin in huis en reist in de schoolvakantie met haar nieuwe vriendin het binnenland in. Veel wetenswaardigs over Suriname en zijn gemengde bevolking wordt ietwat docerend en in protestantse geest verteld. Wel leerzaam, maar weinig boeiend. De illustraties zijn fraai. Een kaartje van Suriname ontbreekt.

(f 2,80; geb. f 3,95)

Amber van de Vlaringhof door *Chris Scheffer* behelst de geschiedenis van een boxer. Het is een goed verzorgde kindervertelling over de hond Negus, zijn vriendinnetje Amber op een naburige boerderij en beider nest van vier jongen. Ongemerkt wordt de jonge lezers bijgebracht, welke behandeling en verzorging een hond in zijn verschillende levensfasen van de mens mag verwachten. Bekendheid met het moederschap wordt verondersteld. Karakteristieke tekeningen ondersteunen de educatieve tekst.

(geb. f 2,95)

Monika en de tweeling door *Sophie Gasser* behandelt op moraliserende wijze het probleem van de jaloezie in het kinderleven. Monika is jaloers op de babytweeling thuis en gedraagt zich zo onhebbelijk, dat tenslotte alleen de kostschool uitweg biedt. Later, als er nog een zusje en een pleegbroer bijgekomen zijn, komt Monika tot juister inzicht. De vertaling is stijf. (geb. f 3,50)

Trix uit de zesde door *Coby Bos-Goedhart* is een gevoelig boek van middelmatig niveau. De spontane Trix wil dolgraag kleuterleidster worden. Als leerling van de zesde mag zij al eens optreden als 'juffrouw Trix' in de kleuterklas. Maar haar studie voor het toelatingsexamen ULO komt daardoor in de knel. Tijdig wordt de achterstand echter ingehaald. Het boek lijdt aan breedspakerigheid, maar het onderwerp zal menig meisje aantrekken. (geb. f 2,90)

Pino en Mario door *Cok Grashoff* ligt in de stofkeuze wellicht iets te hoog voor de beoogde lezersgroep, maar de pientere lezer kan er zeker van genieten. De ouders van de Italiaanse vrienden Pino en Mario

verhuizen naar Sicilië, waar ook de jongens aan het werk worden gezet bij de sardine-visserij. Zij maken kennis met de hardheid van dit bestaan en geraken in moeilijkheden als de broer van Mario uit de gevangenis terugkeert en weinig goeds in de zin blijkt te hebben. Het verhaal is kort-af geschreven en bevat veel informatie op zakelijk terrein.

(f 2,60; geb. f 3,50)

9146 *Waarom herdenkingen in mei* door *W. Krudde* wil aan de huidige jeugd de betekenis van de bevrijdingsfeesten leren en grijpt daarom in twee delen terug naar het begin en einde van de Tweede Wereldoorlog. De gebeurtenissen worden gezien vanuit een doorsnee Nederlands gezin, waarin vooral de jongens aan het woord komen. Mede door goed gekozen foto's en tekeningen, door de boeiende inhoud en de sobere verteltrant is een goed boekje ontstaan. Het religieuze element ontbreekt vrijwel : inhoudelijk (het verzet der kerken) en beschouwend. Als totaal een verdienstelijke uitgave.

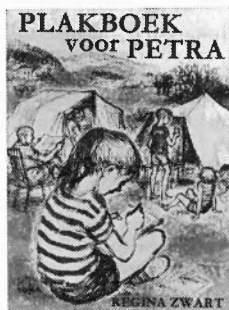
(f 4,25)

9147 *Abeltje* door *Thijs van der Apoort* is een reformatorische kerstvertelling van gemiddelde kwaliteiten. Abeltje is een wees, een haveloos joods diefje met een verlamde hand. In dienst van een Bethlehemse herder maakt hij de kerstnacht mee. Volwassen geworden wordt hij door Christus genezen en volgt Hem als discipel. De auteur heeft het verhaal gesitueerd in een gemoderniseerd Bethlehem, met motels, campings, draaideuren en nozems. Sommige gesuggereerde vergelijkingen tussen verleden en heden zullen de jonge lezers zeker ontgaan.

(geb. f 2,25)

9148 *Plakboek voor Petra* door *Regina Zwart* is een origineel verhaal dat een aanbeveling waard is. Het is voor Petra een geweldige teleurstelling, als zij haar enkel breekt en daardoor niet mee kan met de familie Bergveld, die een kampeer-trektocht gaat maken. In plaats daarvan wordt ze bij een vrij onbekende tante gehuisvest, maar hier wacht een meevaller: tante Reina blijkt een schat te zijn. Intus-

sen houden de tweelingzusjes Bergveld onderweg een plakboek bij van hun belevenissen, om dat later aan hun vriendinnetje te kunnen geven. En al waaien

er nu en dan souvenirs in het water, het wordt toch een fraai resultaat, waarin de kinderen geheel op eigen manier hun reisindrücken vastleggen door diverse landen van Europa. Tante Reina benut de avontuurlijke relazen voor een kinder-verhaal, waarmee weer andere verwickelingen samenhangen. Gezellig, vlot, boeiend. (f 2,80; geb. f 3,95)

Hans Smit schreef *Inspecteur Wilson en de bende van Al Morgan* en *Inspecteur Wilson en de ontvoerde Dr. Lowhill*, twee detectiveverhalen waarin het toeval een grotere rol speelt dan het intellect. In het eerstgenoemde boek gaat inspecteur Wilson zijn collega's in Los Angeles helpen : ze kunnen daar geen einde maken aan een reeks roofovervallen. Wilson laat zich dank zij een serie toevallige ontmoetingen opnemen in de bende en rolt haar op met de hulp van een eveneens binnengedrongen miljonairszoon. Opmerkelijk naïef, maar tevens duidelijk en beschaafd verteld. Dat is ook wat waard. In het andere deel speelt Wilson naar een raketgeleerde, die op geheimzinnige wijze van de lanceerbasis verdwenen is. De inspecteur ontdekt, dat een bende de enige zoon van de geleerde heeft ontvoerd, om zodoende de vader naar zich toe te lokken. De afwikkeling van de intrige biedt weinig verrassingen.

(p.dl. f 1,50)

W. Krudde schreef een viertal delen in de nieuwe 'Inspekteur Hebbes-serie', een reeks van en op eigen bodem.

- 9151 *Inspekteur Hebbes grijpt in*, als hij uit Amsterdam naar Arnhem wordt ontboden om daar diefstallen op te helderen. Hij weet zich in de bende binnen te dringen en kan zodoende de boeven op heterdaad betrappen.
- 9152 *Inspekteur Hebbes en de zwarte hand* begint met een teleurstelling voor Hebbes, als hij zijn speurtocht naar een dievenbende moet onderbreken voor een reis naar Zuid-Afrika ter bewaking van een zending goud. Maar des te groter de vreugde als beide zaken met elkaar in verband blijken te staan.
- 9153 *Inspekteur Hebbes en de geheimzinnige olieman* speelt zich af tijdens een vakantie in Zuid-Limburg. Van heerlijk uitrusten komt niet veel, want er gebeuren spookachtige dingen, waarachter tenslotte een wapensmokkel schuil blijkt te gaan.
- 9154 *Inspekteur Hebbes en de gestolen trein* toont onze held in actie tegen de graaf van Calumbacée en zijn bende, die er niet voor terugschrikt ergens in Nederland een goederentrein te overmeesteren, die een schat aan bankpapier vervoert. Meester Krudde weet goed wat hij zijn jongens uit de hoogste klassen moet voorschotelen: een duidelijk, eenvoudig verhaal, waarin onwaarschijnlijkheden worden weggewerkt achter een levendige dialoog. Naast het doorgaans amusante optreden van de goedgehartige brigadier Knuttermans doen een aantal kindergrapjes wat onnozel aan. Maar ongetwijfeld zal de reeks, met name in de schoolbibliotheken, een gretig onthaal vinden. (p.d. geb. f 3,75)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 9155 *De bende van de Satansarchipel* door Ad. P. M. de Beer is een spannend avonturenverhaal, dat zich echter in sfeer

tekening noch compositie boven het gemiddelde peil van dit genre verheft. Schurken dwingen een vliegtuig, op weg naar Manilla, tot landen, omdat zij het voorzien hebben op de kostbare nieuwe vinding die op de plaats van bestemming moet worden afgeleverd. Mede door een defecte motor wordt het een noodlanding op de onbewoonde Satans-eilanden, waar in de nabijheid een louche bende opereert. Uiteindelijk capituleren alle boeven zonder grote tegenstand.

(f 3,—; geb. f 3,95)

Soms telt gevaar niet door B. Rongen is een opmerkelijk boek. Een 13-jarig Noors meisje maakt met gevaar voor eigen leven een riskante slalom-tocht naar het dal, waarin een trein de plek nadert die door vallend gesteente is geblokkeerd. Haar dorps- en klasgenoten, allen vijandig tegen de pas in het dorp gevestigde familie, reageren uitsluitend negatief op de moedige daad. Deze onvoorstelbaar gesloten houding zal niet voor elk Nederlands kind even geloofwaardig zijn. Hetzelfde geldt voor de geprikkelde dialogen. Het effect-volle, maar ver doorgevoerde flash-back-procédé werkt soms verwarrend en de strikt ongodsdienstige benadering van de thematiek kan een gelovig lezer niet bevredigen. Maar ondanks deze bemerkingen: een boek met ongewone kwaliteiten. (geb. f 2,95)

Op jacht in de jungle door Brian O'Brien laat in de ik-vorm de moederloze zoon aan het woord van een jager op groot wild, die met zijn vader mee mag naar het hartje van Afrika, waar hij adembenemende avonturen beleeft met groot wild, pygmeeën en andere inheemsen en tenslotte een lieve tweede moeder vindt. De auteur schrijft met grote kennis van zaken. Voor gevoelige kinderen zullen met name de jachtmethoden der primitieve stammen te akelig zijn. (f 1,25)

Good luck, Arendsoog door P. Nowee is weer een beschaafde western, die overigens als nummer 29 van de reeks geen overschot aan kracht verraadt in stijl of intrige. Bob Stanhope, alias Arendsoog

wordt te hulp geroepen om in Arizona het raadsel op te lossen rond de Edmond vallei, waar al vier gezinnen raadslachtig verdwenen zijn. Als desperado dringt Arendsoog de bende binnen, waar hij de aanvoerder met sluwheid en lichaamskracht ontmaskert als een rancher die zich meer grondgebied wil toeëigenen.

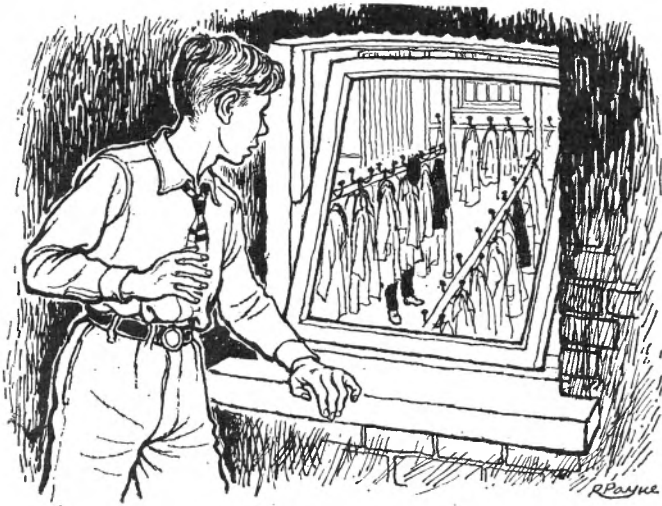
(geb. f 3,90)

9159 *Knock-out Nick en de ranch-oorlog* door *W. J. Verbeeten* toont stoere Nick in de vermomming van veterinaire ambtenaar op speurtocht naar de daders van vee-diefstallen en postkoets-overvallen. Pas na chantage en kidnapping bereikt het boek een gelukkig einde. Bij de vele vechtpartijen blijkt Nick wederom ongehoord sterk. De jongens zullen het wel mooi vinden. (f 1,50)

9160 *Jim als detective* door *E. W. Huldick*, speelt zich af op een L.T.S. Daar worden diverse jassen in de garderobe moedwillig vernield, maar de dader laat zich niet gemakkelijk vinden. Jim en zijn vriend Terry koesteren verdenking tegen

een nozem-achtige hoogste-klasser. Zij schaduwen hem en ontdekken dat hij nog heel wat meer op zijn kerfstok heeft. Grotendeels in samenwerking met de politie wordt het net rond de nozem en diens kornuiten dichtgetrokken. Naast de spanning en de levendigheid van het pittige verhaal, valt in deze uitgave ook de geslaagde sfeer-tekening op van het ietwat ruige milieu, waar zich de gebeurtenissen afspelen. (f 1,25)

9161 *Ingrids eenzame wacht* door *B. Stokke* verplaatst ons naar Noorwegen, waar Ingrids vader wegens ziekte zijn taak als brandwacht in de bergen moet onderbreken. Het meisje valt voor hem in en beleeft op haar wachtpost spannende avonturen, waarbij soms zelfs mensenlevens op het spel staan. Zonder de hulp van haar hond Wolf zou Ingrid er trouwens zelf niet zonder kleerscheuren zijn afgekomen. Een origineel onderwerp met tal van interessante bijzonderheden. De vele beschouwingen en het beperkte gebruik van de dialoog stellen eisen aan de jonge lezers. (f 3,50; geb. f 4,95)

Uit: *Jim als detective*

9162 *Hij was toch haar grote vriend* door *Nelly Hoogenhoudt* stelt het stiefvader-probleem aan de orde; aardig maar weinig origineel. Voor oom Rob met haar moeder trouwde, was hij Heleentjes vriend, maar nu voelt het meisje zich in moeders aandacht tekort gedaan. Zij gedraagt zich onbehoorlijk en bederft de sfeer in huis. Pas door een ernstige ziekte van moeder komt zij tot inkeer, waarbij de lezer zich afvraagt of het toch niet de liefde tot moeder in plaats van tot vader is, die de overwinning behaalt. (geb. f 2,50)

9163 *Gil* door *Henk Verheyen* is een Antwerpse volksjongen die ten tijde van Napoleon deelneemt aan alle woelingen van die periode. Hij helpt zijn vriend onderduiken als deze weigert dienst te nemen in het Franse leger. Zelf vecht hij met de Fransen op de Zeeuwse eilanden tegen de Engelsen. Kortom, aan avonturen geen gebrek. Het verhaal is echter ondergeschikt aan de historische schets. Moeilijke woorden worden achterin verklaard, maar het Vlaamse taaleigen zal niet iedere Noord-Nederlandse jongen even gemakkelijk liggen. (geb. f 4,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

9164 *De nacht van de rode maan* door *Frédérica de Cesco* is wel aan tiener-fantasie ontsproten, maar heeft toch alle kenmerken van een onvervalste, zwaar-romantische draak. De jonge Parisienne Françoise leert in Spanje een schone, rijke student in de medicijnen kennen, die pas na de dood van zijn vader verneemt, dat hij een zigeunerjongen is. Op zoek naar zijn afkomst bemoeit hij zich temidden van zigeuners met een ziek kind. Als zijn hulp faalt, wordt hij bijna gedood, maar Françoise redt hem. Alles onschuldig en onnozel, behalve een grove misvatting, over de zusters van De Foucoud in het toegevoegde documentaire gedeelte.

(f 1,50)

Uit het nest gestoten door *Ina de Vries-van der Lichte* is een aardig meisjesboek, ditmaal zonder happy-end, maar met een prettige karaktertekening. Mariska wordt als kersverse onderwijzeres door haar vader naar Amsterdam gestuurd om zelfstandig te leren worden. Zij heeft nogal wat moeilijkheden met de aanpassing, maar slaat er zich met de hulp van een vlotte vriendin aardig door. Na een onbeantwoorde liefde voor een collega, keert Mariska terug naar huis om op de dorpschool haar zieke vader te vervangen. (geb. f 4,90)

Figuranten in het zadel door *Jet Jorssen* is een vervolg op 'Figuranten gevraagd'. Dit deel begint met de bruiloft van een van de figuranten en verhaalt dan de verdere levensloop, moeilijkheden en geluk van de vrienden en vriendinnen. Het boek is gemakkelijk geschreven en bevat aardige vondsten. De Vlaamse tint zal geen bezwaar zijn. (geb. f 4,50)

Marieke in volle zee door *Maria de Vleeschouwer* vormt een afsluiting na 'Mariekes mémoires' en 'Marieke over de stroom'. Opnieuw een boek met milde humor, ook al treft Marieke het eerste grote verdriet in de dood van haar moeder en wordt de liefde voor haar toekomstige levenspartner op een zware proef gesteld. Het is kostelijk te lezen, hoe zij een 'teken van tegenspraak' wordt bij haar schoolhoofd en collega's, hoe zij geniet van haar buitenlandse reizen en vooral hoe haar gevreesde inspecteur toch de grote liefde is. Het sappige Vlaams geeft aparte kleur aan dit blijmoedige en tevens serieuze boek.

(geb. f 4,50)

Anka vindt het geluk door *Gerda van Eysden* is een vervolg op 'Kampmeisje 1161' met Anka als hoofdfiguur: het Frans-Russische vluchtelingetje dat in Rome een nieuw thuis gevonden heeft. Samen met haar pleegzusje doet zij eind-examen en heeft een bijzondere vakantie. Om uit te komen boven het middelmatige niveau heeft de auteur een veelheid aan serieuze problemen in het verhaal

aangeroerd : anti-semitisme, communisme, atoomoorlog, nazisme, en nog meer. Het is jammer genoeg iets te veel van het goede. (f 1,50)

9169 *Serenade voor Saskia* door *Toos Secker* geeft in meerdere geslaagde tafereltjes blijk van talent, maar ontspoot als geheel in de pathetiek. De liefde tussen een Nederlands meisje, wier ouders als verzetshelden zijn omgebracht, en een jonge Duitser, wiens vader aan deze misdaad schuldig was, bevat reeds stof voor een geladen verhaal. Jammer, dat teveel cliché's en onwaarschijnlijkheden de uitwerking schaden. (f 1,50)

9170 *Renée van 15* door *Maaika Visser* is een talentvol debuut over de sociale contacten van een 15-jarig meisje : school, familie, kennissen, eerste vriendje. Renée is te jong voor de 18-jarige Berend, die haar dan ook laat schieten. Haar oudere zus is bevriend met een gescheiden man en getuigt dat zij zich niet aan moeders bezwaren om geloofsverschil en huwelijks-trouw zal storen. Deze denkwijze maakt het overigens aantrekkelijke boek kweinig geschikt voor katholieke lezeressen van Renée's leeftijd. (f 3,50; geb. f 4,95)

9171 *Pelsdierjagers in Canada* door *H. Hartmann* zal grotere jongens gemakkelijk aanspreken. De jonge Jim Clark vertelt zelf hoe zijn leven als zwerwer en dagloner verandert, wanneer hij een ervaren pelsjager ontmoet, die hem de knepen van het harde trappersbestaan leert. Met schade en schande groeit uit de roekeloze Jim een goede jager en vallenzetter, die zich thuis voelt in de wildernis en zich zelfs verdienstelijk maakt met de opsporing van enkele moordenaars en stropers. Stoer en ruig van inhoud en taal. (geb. f 3,90)

SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

9172 *Honkie en Ponkie in Toverland* door *Jac. Linders* bevat 28 korte verhaaltjes in eenvoudige verteltrant over de belevenissen van twee ondeugende, maar toch ook

vaak behulpzame kabouters. De bundel munt niet uit door originaliteit en tevens moet men zich afvragen of de ontmoetingen met een spook en met een monster geschikte stof vormen voor de kleuters. Matig (geb. f 4,90)

Prinses Clementina door *Jules Leroy* biedt vier volksverhalen, die in gezellig, soms wat alledaags nederlands zijn nverteld. Het eerste gaat over de ongelukkige koningin Clementina, die na veel ellende haar man en zoon terugvindt. Het tweede over de moedige Eglantijn, die zijn betoverde zwagers verlost. De laatste twee verhalen zijn meer humoristisch: van de pastoor, die een spook, — of de duivel? — uit een schoorsteen zal verjagen en dan blijkt het spook een verdwaalde circus-aap te zijn. En van de niet al te pientere boer Sus, wiens geitje verwisseld werd. (geb. f 4,90)

Hoera voor Jan Klaassen door *Susanne Ehmke* bevat vier uit het Duits vertaalde poppenkast-stukjes. De vertaalster heeft de in de oorspronkelijke tekst voorkomende hel en duivel vervangen door de drommel en zijn hol. Jan Klaassen is ook hier weer de domme, brutale kwajongen, die door de overige medespelenden telkens tot de orde moet worden geroepen. Allemaal variaties op een bekend thema, maar voor liefhebbers en bezitters van de poppenkast een welkome aanvulling van hun programma. Een keurig verzorgde uitgave. (f 3,50)

Zwart op wit door *C. Wilkeshuis* is een bundel met maar liefst 65 verhalen, prachtig uitgegeven en sfeervol geïllustreerd door Jenny Dalenoord. Het merendeel van de verhalen is origineel; enkele zijn een bewerking van volksverhalen uit diverse landen; enkele ook zijn ontleend aan boeken van de schrijver. Over de gehele linie is het een knap werkstuk: zo natuurlijk, levendig en boeiend voor de jeugd te schrijven is weinigen gegeven. De directheid van de taal, de intelligente intriges met de vanzelfsprekende pointes, — vaak een korreltje levenswijsheid —, het is allemaal van hoog niveau. De afwisseling van sprook-

jes-achtige gebeurtenissen met levensechte avontuurtjes van gewone kinderen maakt de keuze royaal. Meerdere nummers kunnen al aan kleuters worden voorgelezen. Een voortreffelijke aanwinst. (geb. f 17,50)

9176 *Wondersprookjes* door *Pieter Jacob van Beest* bevat drie moderne kunstsprookjes in heldere verteltrant. 'Het wonderkruidje' verandert het koninklijk gezin in woudduiven tot de stalknecht redding brengt. Dank zij 'De gele wortel' kunnen twee knappe wevers die hun vak vooral van de moerasmannetjes leerden, trouwen met de tweeling-prinsessen. 'De gouden oorbel' die aan de kieuw van een vis zit, brengt een jonge visser na enige gevaarlijke avonturen zijn betoverde bruid. Vermelding verdienen de sierlijke pen-tekeningen door Anne Mieke van Ogtrop. (geb. f 4,90)

9177 *Kris kras karos* is de naam van een forse uitgave, waarin Ilona Fennema blijkens de ondertitel 'vreemde verhalen' heeft bijeen gebracht. Er is veel wisseling van kwaliteit en moeilijkheidsgraad tussen o.a. 'Karel ende Elegast' in stripvorm, Australische legenden, een riddersverhaal van Koning Arthur, zeeverhalen door Max van Amstel en een documentaire over de Indianen. Het boek is kwistig geïllustreerd door diverse tekenaars. Ook als voorlees- en vertelstof biedt deze bundel heel wat stof. Maar al bijeen treft de uitgave toch meer door het kolossale formaat dan door de gepresenteerde selectie. (geb. f 11,90)

9178 *De leeuw en de timmerman* bevat vier verhalen uit Duizend en een nacht, namelijk Prins Kamar Al-Zaman en Prinses Boedoer, De sandelhoutkoopman en de bedriegers, De leeuw en de timmerman, De geschiedenis van Abu-Sir en Abu-Kir. De sprookjes zijn ingrijpend bewerkt, waarbij eens te meer duidelijk wordt dat deze lectuur oorspronkelijk niet voor kinderen geschreven is. Men kan de poging niet geheel mislukt noemen, maar van een geslaagde jeugd-uitgave valt toch ook moeilijk te spreken. (geb. f 3,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Klein, klein kleutertje door *Leni Verstegen* en *Tom Bouwus* is een bruikbaar lees- en voorlees-boek, dat geen aanspraak maakt op grote originaliteit. De merendeels didactische verhalen leggen bijzondere nadruk op de deugd van gehoorzaamheid. Behalve de 12 verhaaltjes nog 6 bladzijden strips over de dwergen Grapje en Lapje, wat bekende rijmpjes en een paar knutselwerkjes. De vaardige tekeningen van Voges zijn een pluspunt. (geb. f 3,90) 9179

Jantina van de turfschuit door *P. A. de Rover* zal in de kersttijd goede diensten kunnen bewijzen op de zondagsschool. Jantina, die met haar ouders op een schip met turf van Drente naar Holland vaart, sluit vriendschap met de kinderen van een parlevinker en hoort bij hen thuis voor het eerst over de Here Jezus. Ze maakt de feestelijke kerstviering mee in een dorpskerkje. (geb. f 0,90) 9180

Toosje van Velden door *J. W. Grisnigt* is al niet minder braaf. Tijdens het bezoek van de Koningin aan het stadje, heeft bedrijvige Toos een longontsteking opgelopen. Aan haar ziekbed komt de meneer van de zondagsschool uit 'Het Boek' vertellen. Samen met haar moeder gaat Toos tenslotte Kerstfeest vieren. Uitgesproken christelijk van inhoud; ietwat saai van vorm. (geb. f 1,25) 9181

Pino door *Cok Grashoff* kreeg een verdiende herdruk. Pino en Mario, twee arme jongens in zonnig Italië, zwerven door hun stadje, staan verbluft door de kunsten van een goochelaar, gaan mee op inktvissenjacht, komen in contact met een Hollandse familie en zijn beducht voor de misdadige broer van Mario. Een levendig verhaal met sfeervolle illustraties door Jaap Vegter. Ondanks de plaats van handeling : neutraal. (f 2,60; geb. f 3,50) 9182

Heidi door *J. Spyri* is al aan een 15-de druk toe, waarmee de populariteit van deze ietwat sentimentele 'Heimat'-roman 9183

wel bewezen is. Gelukkig heeft de bewerkster A. Winkler-Vonk voor een prettig nuchtere tekst gezorgd, zodat men de wat verouderde karaktertekeningen voor lief neemt, in ruil voor zoveel oprechte levenswarmte. Verlucht met filmfoto's.

(geb. f 3,25)

9184 *Heidi en Peter* door *J. Spyri* vraagt een gelijke beoordeling. Ook hier weer zijn de gevoeligheid de hechte vriendschapsbanden en de ouderwetse romantiek de veel gewaardeerde elementen, die de belevenissen van Heidi met het rijke meisje Klara en de geitenhoeder Peter voor veel jonge lezersjes aantrekkelijk doen blijven. (geb. f 3,25)

9185 *De kinderen van de grote Fjeld* door *Laura Fitinghoff* geeft in een elfde druk nog eens het bekende verhaal van de kinderen, die na de dood van hun moeder met een geit dwars door Zweden trekken, op hun tocht goede en slechte mensen ontmoeten en tenslotte hun bestemming vinden. Het gelovige boek, zwaargeladen met romantiek behield ondanks modernisering van de dialogen een ouderwets accent, waardoor gevoelige kinderen, vooral meisjes, zich wellicht nog voelen aangesproken. (geb. f 3,25)

9186 *Ankie's tweelingzusje* door *Mimi van den Heuvel* is een herdrukt draakje over een jaloez stiefzusje en een schattig pleegkind, Ankie. Het getreiter beu, loopt Ankie samen met een vriendin weg, maar ze krijgen een ongeluk, dat op geluk uitloopt: Ankie hervindt haar familie, de ouders van de vriendin verzoenen zich en de stiefzus hoeft niet meer jaloez te zijn. Ook in enkele feitelijke details is het boekje verouderd, bijvoorbeeld een opmerking over 'de prinsesjes Trix en Ireentje'. (f 1,50)

9187 *Nieuwe sprookjes uit alle landen* door *Antoon Coolen* is 't resultaat van Coolens speurtocht door de wereldliteratuur, waarbij flonkerende beschrijvingen en verborgen wijsheid zijn voornaamste gewijzers blijken te zijn geweest. Uit alle windstreken komen de verhalen aangevaaid: deels zijn het varianten op bekende sprookjes; deels parcels van schrijf-

kunst. Al zal de verborgen, soms zinnebeeldige wijsheid aan de kinderen vaak ontgaan: hun fantasie vindt hier ruimschoots voedsel, in de juiste taal. ('De slimme Prinses' is geheel voor volwassenen.) (geb. f 8,90)

Paul Kruger de leeuw van Zuid-Afrika door *P. de Zeeuw J.Gzn.* tracht aan de hand van 'n aantal anecdotes uit 't leven van de boerenleider een beeld te schetsen van de groei van de Boerenrepubliek. 9188

Hierbij wordt de rassenkwestie stilzwijgend omzeild, terwijl het kaartje achterin niet alle gegevens bevat, die de tekst aanroert. Bijvoorbeeld de grenzen van de Zuidafrikaanse staten. Voor historisch geïnteresseerden. (f 2,20; geb. f 2,95)

Zon in december door *Guus Betlem* is de titel van de show die Loet en haar vriendinnen opvoeren bij het 50-jarig bestaan van de HBS. Veel ups en downs bij de repetities leiden tot een succesvolle uitvoering, waarin zelfs de TV geïnteresseerd blijkt. Een vrolijk verhaal. (f 1,50) 9189

Villa 'Tierelantijn' door *Lenie Schaafsma-Muller* is een oppervlakkig verhaal van twee meisjes, die na de kunstacademie hun artistieke en amoureuze interesses ontplooiën in een villa, waar ook een aantal andere artiesten hun atelier hebben gevestigd. Een opdracht en een dubbele verloving vormen de apotheose. (f 1,50) 9190

KINDERBOEKENWEEK

1964

De opzet van de jaarlijkse Kinderboekenweek, — ditmaal van 31 oktober tot 8 november — blijft bezielend van dezelfde ideële en commerciële bedoelingen, maar vertoont naast enkele reeds traditioneel geworden elementen ook telkens nieuwe resultaten van gezamenlijke vindingrijkheid.

Vaste punten in het feestelijk gebeuren zijn de uitgave van een kinderboekenkrant, de beschikbaarstelling van een geschenk en de bekroning van het kinderboek van het jaar. Voor deze laatste onderscheiding werd dit jaar door de

jury, — bestaande uit de dames mevr. H. Laurey en mej. C. J. H. van Reenen en de heren Jac. van Hattum, A. Lens en drs. Th. Vesseur —, het boek 'Niku de koerier' door W. F. H. Visser uitgekozen (zie voor recensie Idil-Gids jaargang XV nr. 8706), met aantekening dat in deze bekranking ook het eerder verschenen 'Niku de zigeunerjongen' (voor recensie zie Idil-Gids jaargang XIV nr. 7828) van deze schrijver betrokken is. Ieder die in de kinderboekenwereld thuis is, zal gaarne met deze keuze van de jury instemmen.

Geschenk en krant zijn evenals verleden jaar op een gemeenschappelijk thema afgestemd. Het idee hiervoor is ditmaal afkomstig van de schrijfster Tonke Dragt, die in het Geschenk een zeeroversverhaal vertelt en tekent rond De Blauwe Boekanier, een gevreesde piraat met een gouden hart. Het verhaal brengt de knaap Joris Jas op het schip van de Boekanier, waar de jongen plannen smeedt om de geroofde driemaster weer in het bezit van zijn gedupeerde oom te kunnen stellen. Door een list slaagt Joris in zijn opzet, maar tijdens een vreselijk noodweer is de hulp van de inmiddels bekeerde Blauwe Boekanier toch onmisbaar. Een aardig gegeven, dat in 60 bladzijden sober, maar toch wel levendig wordt uitgewerkt. Het genre van dit Geschenk zal het boekje wel meer bij jongens dan bij meisjes in de smaak doen vallen. De illustraties door de schrijfster zijn kwiek, maar accentueren soms de blauwe kleur zozeer, dat de aanblik esthetisch minder bekoort.

Hetzelfde geldt voor de voorpagina van de Piratenpost, de passend getitelde Kinderboekenkrant. Naar onze smaak doet deze voorplaat beslist goedkoop aan, hetgeen dubbel jammer is, omdat de verdere verzorging bijzonder aantrekkelijk is. Niet alleen bevat deze krant een brief van De Blauwe Boekanier, een zelf te spelen toneelstuk, een boekanierslied, instructies voor zeerovers-vriendinnen, een verhaal van Harriët Laurey en een tekenwedstrijd, maar ook de essentiële inhoud: de opgave van 150 titels van kinderboe-

ken, — geselecteerd door Boek en Jeugd, Prisma en Idil —, is door de afdruk in kleuren van de omslagen levendiger dan ooit. Deze keer is afgezien van de vermelding van korte inhoudsopgaven. Als geheel zal deze krant, die op alle lagere scholen wordt uitgedeeld, zeker de kinderen kunnen aanspreken.

Geheel in de sfeer van het gekozen thema zal de week worden geopend met een feestelijke intocht van De Blauwe Boekanier in Amsterdam. Het zal een optocht zijn door de grachten: voorop een muziekkorps, gevolgd door twee fraai versierde sloepen, geroeid door twintig als piraten verklede matrozen. Aan boord van een der sloepen bevindt zich de Boekanier. Aan de wal zal hij verwelkomd worden door de wethouder van onderwijs. Ook in andere plaatsen in Nederland zal de zeerover acte de présence geven.

Talrijk zijn trouwens de initiatieven, die allerwege worden genomen. Amsterdam heeft de jaarlijkse etaleerwedstrijd, het kiezen door kinderen van het mooiste kinderboek en het bezoek van auteurs aan diverse scholen. Rotterdam laat de jeugd in de stad speuren naar de verblijfplaats van de Blauwe Boekanier en houdt een voorleeswedstrijd. Utrecht heeft een kinderboekenmarkt. Kortom, de kinderboekenweek blijkt zich een vaste plaats in de jaarkring te hebben verworven en men mag hopen, dat naast de zakelijke resultaten ook vooral een winst geboekt mag worden in de belangstelling van ouders en kinderen voor het goede jeugdboek.

A. Goossen

DE RAFAËL-CATALOGUS

1964

De nieuwe catalogus voor jeugdlectuur 'Boeken veroveren de jeugd', ook bekend als 'Rafaël-catalogus', is weer verschenen. Ook nu weer is er naar gestreefd een collectie op te nemen die zowel de goede nog gangbare titels omvat, als de beste boeken van de nieuwste productie.

Volgens inhoud en strekking zijn de boeken in diverse rubrieken opgenomen en wordt aangeduid welke leeftijdsgroep geacht mag worden het boek aan te kunnen. Bovendien is iedere titel kort geannoteerd.

In opdracht van het Katholiek Lector Centrum heeft Idil deze catalogus samengesteld, daarbij geholpen door de zeer

gewaardeerde adviezen van de zijde van de Vereniging van Katholieke Ambtenaren bij de Leeszalen en Bibliotheken.

Ook dit jaar ontbreekt de prijsvraag niet, de zeer vele inzendingen in vorige jaren hebben bewezen hoe deze prijsvraag de attractiviteit van de catalogus verhoogt. Men kan bij de boekhandel naar de catalogus vragen, die ligt daar gratis klaar.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:	(volgnummer)
van der Apoort, T.: Abeltje (Gideon), 70 p. — VIa-b, P	9147
de Beer, Ad. P. M.: De bende van de Satansarchipel (Van Goor), 135 p. — VIa, J	9155
Van Beest, P. J.: Wondersprookjes (Kris Kras), 110 p. — VIb-c	9176
Betlem, G.: Zon in december (W.-Friestl.), 136 p. — V, M	9189
Bomans, G.: De verliefde zebra (Lanteern), 24 p. — VIc	9130
Bos-Goedhart, C.: Kootje het konijn (Van Goor), 48 p. — VIc	9139
Bos-Goedhart, C.: Trix uit de zesde (Kok), 171 p. — VIb, M, P	9144
de Cesco, F.: De nacht van de rode maan (Bruna), 153 p. — IV-V en V, M	9164
Coolen, A.: Nieuwe sprookjes uit alle landen (Kruseman), 256 p. — VI .	9187
Ehmke, S.: Hoera voor Jan Klaassen (Cantecleer), 62 p. — VIb-c	9174
van Eysden, G.: Anka vindt het geluk (Meinema), 192 p. — IV-V, M, P	9168
(Fennema, I.): Kris Kras Karos (Kris Kras), 191 p. — VIa en b, J	9177
Fitinghoff, L.: De kinderen van de grote fjeld (Ploegsma), 119 p. — VIb, P	9185
Gasser, S.: Monika en de tweeling (B. Gottmer), 138 p. — VIa-b, M	9143
Grashoff, C.: Pino (Van Goor), 96 p. — VIb, J	9182
Grashoff, C.: Pino en Mario (Van Goor), 88 p. — VIb, J	9145
Grisnigt, J. W.: Toosje van Velden (J. N. Voorhoeve), 62 p. — VIc, M, P	9181
Gruelle, J.: De belevenissen van Lappedonsje (Spectrum), 126 p. — VIc	9132
Gruelle, J.: Lappedoes en Lappedonsje (Spectrum), 127 p. — VIc	9133
Gutierrez, J.: Cocori (Van Goor), 84 p. — VIb-c	9140
Hartmann, H.: Pelsdierjagers in Canada (Boom), 194 p. — V, J	9171
van den Heuvel, M.: Ankie's tweelingzusje (J. H. Gottmer), 144 p. — VIa-b, M	9186
Hildick, E. W.: Jim als detective (Spectrum), 188 p. — VIa-b, J	9160
Hoogenhoudt, N.: Hij was toch haar grote vriend (W.-Friestl.), 125 p. — VIa, M	9162
Jorssen, J.: Figuranten in het zadel (Standaard-Bkh.), 132 p. — V, M	9166
Jothmann, F. H. Ch.: Wat een pret (Kok), 24 p. — VIc	9127
Kooyman, R., en T. Blom: Tim en Sim. 1e Deel (Kris Kras), 29 p. — VIc	9129
Krudde, W.: Inspecteur Hebbes en de geheimzinnige olieman (Versluys), 131 p. — VIb, J	9153
Krudde, W.: Inspecteur Hebbes en de gestolen trein (Versluys), 130 p. — VIb, J	9154
Krudde, W.: Inspecteur Hebbes en de zwarte hand (Versluys), 122 p. — VIb, J	9152
Krudde, W.: Inspecteur Hebbes grijpt in (Versluys), 105 p. — VIb, J	9151
Krudde, W.: Waarom herdenkingen in mei (Versluys), 111 p. — VIb	9146

Krijbolder, A.: Frats de clown (Lanteern), 23 p. — VIc	9131
Leroy, J.: Prinses Clementina (Lannoo), 123 p. — VIc	9173
Linders, J.: Honkie en Ponkie in toverland (Lannoo), 124 p. — VIc	9172
Mulder, E.: Het avontuurlijke beertje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	9134
Mulder, E.: Het lastige lammetje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	9135
Mulder, E.: Het lelijke haasje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	9136
Mulder, E.: Nickie krijgt een wens-ster (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	9137
Nowee, P.: Good luck, Arendsoog (Malmberg), 160 p. — VIa, J	9158
O'Brien, B.: Op jacht in jungle (Spectrum), 192 p. — VIa, J	9157
Rongen, B.: Soms telt gevaar niet (Ploegsma), 120 p. — VIa	9156
de Rover, P. A.: Jantina van de turfschuit (J. N. Voorhoeve), 38 p. — VIc, M, P	9180
Schaafsma-Muller, L.: Villa 'Tierelantijn' (Goede Boek), 144 p. — V, M	9190
Scheffer, Chr.: Amber van de Vlaringhof (Van Goor), 72 p. — VIb	9142
Secker, T.: Serenade voor Saskia (Helmond), 126 p. — IV-V, M	9169
Siegenbeek van Heukelom, A. A.: Brieven aan Bernard (Kris Kras), 111 p. — VIc	9138
Smit, H.: Inspekteur Wilson en de bende van Al Morgan (Goede Boek), 144 p. — VIa-b, J	9149
Smit, H.: Inspekteur Wilson en de ontvoerde dr. Lowhill (Goede Boek), 142 p. — VIa-b, J	9150
Spyri, J.: Heidi (Ploegsma), 120 p. — VIb, M	9183
Spyri, J.: Heidi en Peter (Ploegsma), 99 p. — VIb, M	9184
Stokke, B.: Ingrid's eenzame wacht (Van Goor), 132 p. — VIa, M	9161
Veenkamp, J. H.: Hoera, vakantie! (Kok), 103 p. — VIc, P	9128
Verbeeten, W. J.: Knock-Out Nick en de ranch-oorlog (Helmond), 139 p. — VIa, J	9159
Verheyen, H.: Gil (G. de Boer jr.), 184 p. — VIa, J	9163
Verstegen, L., en T. Bouws: Klein, klein kleutertje (Helmond), 96 p. — VIc	9179
Visser, M.: Renée van 15 (Van Goor), 160 p. — IV-V, M, P	9170
de Vleeschouwer, M.: Marieke in volle zee (Standaard-Bkh.), 154 p. — V, M, †	9167
de Vries, A.: Twee meisjes in de tropen (Van Goor), 144 p. — VIb, M, P	9141
de Vries-Van der Lichte, I.: Uit het nest gestoten (Callenbach), 192 p. — V, M, P	9165

Alphons Timmermans

Bijbel voor de jeugd

(2 delen) De beste katholieke jeugdbijbel

Een juweel van een boek op ieder gebied (Ons Eigen Blad)

Illustraties van Gerrit de Morée — prijs f 14,90 p. dl.
Verkrijgbaar in de boekhandel

Uitgeverij „Helmond” te Helmond

(adv.)

Wilkeshuis, C.: Zwart op wit (Van Goor), 376 p. — VIb en c . . .	9175
XX: De leeuw en de timmerman (Tijl), 44 p. — VIa	9178
de Zeeuw J. Gzn., P.: Paul Kruger, de leeuw van Zuid-Afrika (Van Goor), 104 p. — VIa, P	9188
Zwart, R.: Plakboek voor Petra (Van Goor), 128 p. — VIa-b, M	9148

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?
 Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing
 door v.h.m.o.-leerlingen.

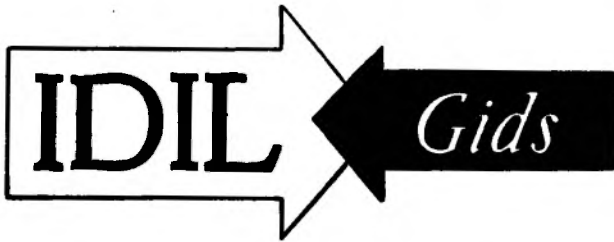
Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermog
 te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie- nummer*)	MK	EE
Baklanow, G.: De doden schamen zich niet (Nelissen f 4,90)		IV	20.148	4	8
Een Russische oorlogsroman van een opmerkelijke openhartigheid, stilistisch en psychologisch van formaat.					
de Bourbon, L.: De zwarte vanen (Donker f 6,90)		IV	20.157	6	6
Bundel verhalen in ietwat weemoedige stijl over de roem van een verloren verleden (o.a. Ned. Indië); goede sfeertekening.					
Breitbach, J.: Dossier Bruno (Elsevier f 9,75)		III, H.	20.161	4	8
Een geniaal opgebouwd boek, sober, sterk proza; simplistische houding tegenover de christelijke zedenleer.					
Giovanni, J.: De vrijbuiters (Nijgh & Van D. f 6,90 i)		III	20.196	2	6
Een thriller met zeer ongewone kwaliteiten, knap geschreven in afgebeten stijl; schokkend.					
Godden, R.: De betoverende macht (Spectrum f 1,25 i)		IV	20.197	6	8
Anglikaanse zusters stichten een missiepost in de Himalaia; een ongewoon gegeven knap uitgewerkt.					
Gijsen, M.: Zes van Marnix Gijsen (Tijl f 12,50)		III	20.203	4	7
Drie romans, acht verhalen en Gijsens eerste dichtbundel in één band.					
Peypers, A.: Woorden als jij (Contact f 4,90)		IV	20.099	6	7
Men kan er over twisten of dit poëzie is of tot een vrije versvorm gedisciplineerd proza, maar waarschijnlijk is dat niet zo belangrijk voor degenen die deze woorden, over de ontmoeting van man en vrouw en de genuanceerde ervaringen daarin herkenkend, lezen. Hoewel dit hoogst persoonlijke expressies zijn, is toch herkenbaarheid er in aanwezig, misschien vooral doordat uit de woorden een acute werkelijkheidservaring ons bereikt.					
de Vries, A.: Bartje (Callenbach f 3,90)		V	20.128	7	7
Er is een grensgebied tussen literatuur en ontspanningslectuur, in dat gebied hoort Bartje thuis. Daar eenmaal geplaatst mogen we het zonder reserve een goed boek noemen. Dit verhaal over de opgroei van een jongetje in een groot gezin, dat het niet te breed heeft, in Drente, is ook sociaal interessant.					
XX: Schrijver en volk (Servire f 2,95 i)		IV	20.143	5	7
Zes lezingen door uitermate deskundigen over even zovele groten uit de wereld-literatuur; zeer instructief.					

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende).
 De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in de Idil-Tijdingen.

NOVEMBER 1964 JAARGANG XVI NUMMER 4

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9191-9280

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	35
<i>Godsdienstige lectuur</i>	48
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd</i>	50
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	53
<i>Mogen wij u voorstellen: Gertie Evenhuis</i>	54
<i>Latent talent</i>	57
<i>Bibliografisch register</i>	57
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	60

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpe jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- °° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 9191 *Ik en Koen* door *Fie van Dijk* is uitgevoerd in groot formaat met grove, paginagrote tekeningen in telkens andere hoofdkleur en met heel eenvoudige, korte tekstjes. Kleine, geestige dialogen tussen een jongen en een meisje over de dingen, die de aandacht van een kind trekken: pluusje blazen, koe en konijn, de zon en planten. De visie is gezond poëtisch, zodat van een aantrekkelijk boekje sprake is. (geb. f 2,95)
- 9192 *Dagboek van Droppie* door *Annie Winkler-Vonk* is het eerste deel van een nieuwe serie 'Ik ben nog klein'. Het bevat in dagboek-vorm de belevenissen van een klein pikzwart poesje, dat uit een mandvol broertjes en zusjes is weggelopen. De humor stamt iets te veel uit de wereld der volwassenen. Het boekje is mooi uitgevoerd en speciaal de illustraties door *Laura Gerding* zijn bijzonder goed. (geb. f 2,20)
- 9193 *De verjaarsfoto van de koe Rosalinde* door *Nell Kliphuis* bevat mooie natuurfoto's van allerlei dieren op en om de boerderij,

waartegen de tekst schraal afsteekt. *Rosalinde* wil voor haar verjaardag een foto van zichzelf en daarom gaat ze alleen op stap naar de fotograaf in het dorp. Ze ontmoet schapen, een geit, paarden met veulentjes, enzovoort. *Tenslotte* brengt de boer haar in het atelier, waar een fraai portret van de trotse koe wordt gemaakt. (f 3,90)

Hoe de pauw Frank een nieuwe naam kreeg door *Nell Kliphuis* is op dezelfde wijze opgezet: goede foto's en een matige tekst. Als de boer televisie aanschaft, willen de dieren ook zo'n toverkastje. Maar de pauw Frank leert hen inzien, dat zij dat helemaal niet nodig hebben omdat zij zelf kunnen toveren. Wie immers kan op één been slapen zoals de ooievaar? En wie kan de zon laten opkomen zoals de haan? *Tenslotte* tovert Frank zijn prachtige staart te voorschijn. Een verhaal met een lesje, dat niet zo best doorkomt. (f3,90)

Pietje Prik en het Biebelplan door *Lea Smulders* maakt het dozijn van de 'Pietje Prik-serie' vol. Burgemeester Biebel wil in zijn stad een standbeeld voor Prik oprichten en de jaloerse uitvinder Papperassus wil dit verhinderen. Hij geeft Pietje een toverauto, die niet meer tot stilstand te

9194

9195

brengen is. De boze man krijgt later be-
rouw en haalt Pietje terug. En dan komt
het standbeeld er toch. Een aardig ver-
haaltje. (geb. f 1,50)

9196

In Speelgoedland door *Lea Smulders* is
deel 10 in de „Knoopje Kapoen-serie”. Dok-
ter Lijmenis krijgt steeds meer „speeltjes”
te repareren, die ontevreden aan de ruwe
kinderhanden ontvluchten. Maar de dure
Haagse pop Carolientje komt hun vertel-
len, dat het nog veel erger is om nooit in
het spel van de kinderen betrokken te
worden. Alle speeltjes vliegen dan haastig
terug naar hun baasjes. Dit verhaal op
rijm zal de kleintjes wel amuseren.

(geb. f 1,50)

9197

Kobus, het hobbelpaard door *Elisabeth
Wijnands* vertelt zelf zijn belevenissen in
korte zinnestjes, waarvan de woorden in
lettergrepen zijn verdeeld. Kobus voelt
zich verwaarloosd als zijn baasje Kees een
zusje krijgt en daarom minder met hem
speelt. Hij is blij, als hij na enige tijd weer
de verdiende belangstelling krijgt. Een-
voudige tekeningetjes maken mede het
boekje geschikt voor zelf-lezen in de eerste
klas. (f 1,75)

9198

Bouke Jagt heeft zich gezet tot het schrij-
ven van een serie over het argeloze *Man-
netje Monkje*, dat in het eerste deel door
brand zijn huisje verliest en dan met zijn
haan, drie kippen en Koosje koe de we-
reld in trekt. Hij krijgt materiaal om een
woonwagen van te bouwen, waarin hij
zelfs een keer de koning een lift geeft.
Zij vinden beiden een lieve vrouw en
Monkje wordt tot baron gebombardeerd.

9199

Mannetje Monkje vangt boeven in het
tweede deeltje. De kersverse baron wordt
te hulp geroepen om de ontvoerde ko-
ningin op te sporen. Nadat Monkje zelf
gevangen is gezet in het schuurtje van de
bakker, waar ook de koningin opgesloten
zit, is hij de boeven te slim af en brengt
allen in optocht terug naar het paleis.

9200

Mannetje Monkje en de Ding-Dong-schat
vertelt, hoe het mannetje de strijd aan-
bindt met vier mannen die een oude schat
willen opgraven die bij het kasteel behoort.
Baron de Monk doorkruist de boze plan-

nen en weet de schurken ook nog tot be-
tere gedachten te brengen.

Een amusante reeks, waarvan de licht
kolderieke verteltoon erin zal gaan als
kook. (p. dl. f 1,75; geb. f 2,50)

Hier komt Peter! door *Hans Peterson* be-
schrijft de vreemde, angstige en vrolijke
gebeurtenissen van een stadsjongetje op
een Zweedse boerderij, waar hij zich on-

9201

danks het sterke verlangen naar zijn ouders
vlugger thuis voelt dan hij had verwacht.
Dit dankt hij ook aan de vriendschap met
een jongetje van zijn leeftijd, dat hij hel-
pen mag bij allerlei karweitjes. Peter krijgt
zelfs de zorg voor een pasgeboren kalfje.
En helemaal gelukkig is de jongen, als
zijn ouders zich bij hem voegen. Het
denk- en gevoelsleven van de jongen wordt
voortreffelijk getypeerd en ook de sfeer
van het plattelandleven is raak getroffen.
Een prachtig jongensboek, dat zeker ook
door de meisjes gelezen zal worden.

(geb. f 3,25)

Ann Mari Falk startte een „Annika-serie”,
waarvan een zeven-jarig meisje de hoofd-
persoon vormt.

Annika en juffertje ongeduld vertelt, hoe
de heldin de bof krijgt en dan thuis door
haar vriendin Lotje, bijgenaamd „Juffertje
Ongeduld” verzorgd wordt. De moeders
van beide meisjes zijn namelijk van huis.
Annika's broertje komt op onhandige
jongensmanier ook nog een steentje bij-
dragen om zijn zus met haar lot te ver-
zoenen.

9202

NIEUW!**De Jeugd op eigen Wieken
deel III**

door Jan de Vries

**Het boek waar zovelen reikhalzend naar
uitzien IS ER!**

Met dit boek is thans de trilogie compleet. De meeste kinderen De Wit hebben hun bestemming bereikt en een eigen nest gebouwd; alleen Pim is het zorgenkind gebleven. Fraai geïllustreerd, prijs f 6,90.
Een „volwassen" boek voor „stomers". Dit is reeds het 6e deel van de serie „De Jeugd vliegt uit". Ieder deel vormt een afgerond geheel. Fraai geïllustreerd, met fotostofomslagen.

S.O.S.-OMNIBUS

door K. Norel

Drie beroemde boeken over de zee, vol avontuur, humor en spanning, zijn hierin opgenomen. nl.:

1. S.O.S.-Wij komen!
2. Loods aan boord
3. Ik worstel en kom boven

Omvang ca. 500 bladz. met een aantal illustraties. Prijs f 6,90 gebonden in goudgestempelde, kunstleren band.

Kent U de

GLORIA-REEKS

al? Iedere drie maanden een frisse, waardevolle roman voor jonge mensen. Bij abonnement kost een deel slechts f 3,90. Zo kweekt U voor weinig geld een fraaie boekenschat! De jaargang 1964/65 omvat:

1. Meer dan gisteren,
minder dan morgen
door Cili Wetbekam
2. Jonkvrouw Margriet
door Rona Lemtinck
3. De Woestijn is niet dor
door Dieweke Winsemius
4. Romance aan de Adria
door Elja Vlas

De boeken zijn alle keurig uitgevoerd (gebonden) en voorzien van prachtige fotostofomslagen. Het zijn dan ook uitgaven van

**La Rivière & Voorhoeve
Zwolle**

Verrijgbaar in iedere boekhandel

(Adv.)

Annika en Lotje ruilen van Mammie omdat Lotje haar vriendin benijdt vanwege haar broertje en haar moeder, die de hele dag van huis is om te werken, zodat de kinderen van alles kunnen doen. Maar al na een dag weet Lotje wel zeker, dat ze toch liever geen broer en geen andere moeder wil hebben.

Annika's Kerstfeest wordt bij opa en oma gevierd, waar het meisje met haar vriendin logeert. De kinderen zijn erg nieuwsgierig naar de cadeautjes die zij met Kerstmis zullen krijgen, want zij merken al gauw dat er verrassingen op komst zijn. De grootste verrassing is wel de onverwachte thuiskomst van Annika's vader van zee. Zonnige, gezonde boekjes in een prettige verteltrant en met mooie illustraties. In het derde deel is het Kerstfeest van alle religiositeit ontdaan.

(p. dl. f 1,40; geb. f 1,95)

Spiegeltje rondreis door Annie M. G. Schmidt toont in tekst en illustraties duidelijk, dat het boekje werd „uitgegeven voor de K.L.M.", maar ondanks dit reclame-element is het toch prettige lectuur gebleven. Opa en oma bezitten een toverspiegel, waarin zij kunnen zien wat hun over de hele wereld verspreide kleinkinderen uitvoeren. Zodoende worden de jongelui op allerlei kattenkwaad betrappt en zij vernielen daarom de spiegel. Dan reizen de grootouders per K.L.M. alle familie af en deze echte ontmoetingen zijn natuurlijk veel fijner. Bij het voorlezen kan men enkele moeilijke woorden (tickets) verklaren. (geb. f 3,50)

Indiaantje zoekt een paard door Margaret Friskey biedt op elke bladzijde een kleurige, smaakvolle tekening met enkele regeltjes sobere, maar goede tekst. Een klein Indiaantje is bedroefd omdat hij geen paard heeft. Zijn vader zegt hem: „Als jij een paard wilt vinden, moet je denken als een paard. Ga er een zoeken." De kleine man trekt er op uit, maar vindt geen paard. Hij valt in slaap en wordt dan zelf door een paard gevonden. Indiaantje verzorgt het geblesseerde dier en kan nu voortaan fijn rijden. Prachtig om

annie m. g. schmidt

de ARK

van mensen, dieren & dingen

ANNIE M. G. SCHMIDT

DE ARK is er weer!

Een bloemlezing
uit de
bloemlezing met
veel illustraties
van
JENNY DALENOORD

nu f 4,90 bij de boekhandel

Uitgave QUERIDO

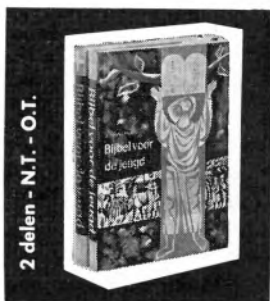
(Adv.)

- aan mee-kijkende kleuters voor te lezen. (geb. f 4,90)
- 9207 *Avonturen van de Baron* door Heleen Kernkamp-Biegel zijn, zonder dat dit ergens wordt vermeld, zeer vrije bewerkingen van verhalen van Von Münchhausen, zozeer gemoderniseerd dat zelfs stoplichten en dierendag er in voorkomen. De schrijftrant is kinderlijk op het kinderachtige af („Te paard is: óp een paard“). Het boek is in drie delen uitgegeven: I Reisverhalen; II Mijn paard Litho; III Verhalen over de jacht. Vooral in het laatste deel zijn niet de smakelijkste verhalen uitgekozen. Maar overigens is deze lectuur wel (voor-)leesbaar en aardig geïllustreerd. (p. dl. f 2,25)
- Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen**
- 9208 *Ouwe Toon en zijn vriendje* door C. B. Blei-Strijbos vertelt hoe Kees van Vliet er door omstandigheden niet bij is als zijn drie kameraden brand stichten op een autokerkhof. Toch krijgt Kees de schuld. Wie hem uit de moeilijkheden helpt, dat is Toon, de oude man, die thuis ziek te bed lag en daar door Kees juist geholpen werd, toen de brand werd gesticht. Het boekje bevat aardige tekeningen van Tiny van Asselt bij een cliché-verhaal, waaraan teveel suiker is toegevoegd. (geb. f 1,25)
- 9209 *Kai verovert Brixholm* door Rolf Ulrici is een amusante geschiedenis, levendig verteld en pittig geïllustreerd. In de zomervakantie is op het eiland Brixholm voor de Scandinavische kust een kinderrijk gevestigd, compleet met koningin, grondwet en ministers. Omdat dit rijk bedreigd wordt door jeugdige piraten wordt ook de Duitse jongeman Kai, die met zijn rubberboot wordt opgepikt, van kwade bedoelingen verdacht. Zijn vader weet hem vrij te pleiten en Kai mag als eregast op het eiland blijven. Hij strijdt mee tegen de piraten en brengt het tot minister-president. De aantrekkelijke beschrijving van deze jeugdige autonomie komt tegemoet aan een droom van veel jongens. Ook de internationale verbroedering spreekt een woordje mee. (f 1,75)
- 9210 *De Blaaspijpers van de Montelbaan* door Jo Elsendoorn beschrijft hoe het twaalfjarig schilderszoonje Joop van Muident zich in het jeugdleven van Amsterdams binnenstad werpt. Door een oudere braneschopper laat hij zich tot dwaze dingen verleiden met zeer ernstige gevolgen. Dank zij de saamhorigheid van de buurtbewoners komt voor zijn vader alles terecht en Joop leert, dat flink-zijn eigenlijk betekent: op eigen benen staan. Na een tezeer beschrijvend begin wordt de structuur van het verhaal sterker. Naast een simplistische psychologie biedt het boek zoveel positiefs en wetenswaardigs, ook zoveel prachtige illustraties van Amsterdam en aardige portrettekeningen van

- de optredende personen, dat het een aanbeveling verdient voor 'élite-lezertjes'.
(geb. f 4,90)
- 9211 *De bosbrand* door *Johan Hidding* kan men in 1964 moeilijk nog een aanwinst noemen. Koois kan minder goed met zijn vriend Hobbe opschieten dan tevoren. Hij wordt zelfs op allerlei manieren dwars gezeten, tot en met een valse verdachtmaking als aanstichter van een bosbrand. Een en ander is poeslief gesitueerd in een vroom protestants gezin, waarvan de vader kuurt in een sanatorium. Rijkelijk sentimenteel en met gechargeerde zwart-wit-tekening van brave en stoute jongens.
(geb. f 4,25)
- 9212 *Mejuffrouw Bianca* door *Margery Sharp* is een vervolg op 'Drie hoeraatjes voor de muizen'. Ditmaal zetten de dappere leden van de 'Muizenbond tot Hulp aan de Gevangenen' zich in, om het zielige meisje Weimoet te redden uit het Diamanten Paleis waar zij door de zure Groothertogin wordt afgesloofd temidden van het overige robot-personeel. De muize-voorzitster Bianca en haar aanbieder Bernard zorgen na veel verkwikkelingen voor een happy end, zowel voor Weimoet als voor zichzelf. Een kostelijk, humoristisch verhaal met grandioze illustraties. De stijl veronderstelt wel enige literaire smaak bij de jeugdige lezers vanaf 10 jaar. (f 1,75)
- 9213 *Johnny's avontuurlijke reis* door *Anne Barrett* begint als Johnny, een vermeende Engelse oorlogsvwees, een oude brief van zijn vader vindt. Dan ontvlucht de jongen zijn Londense pleegouders om zijn geboorteplaats te gaan zoeken. Hij maakt een avontuurlijke tocht dwars door Engeland en heeft merkwaardige ontmoetingen met mensen en dieren. De politie zit hem op de hielen, maar met de hulp van vriendelijke mensen bereikt hij zijn doel en vindt zijn vader. Dit sfeervolle en afwisselende verhaal geeft uitstekende typering van mensen en situaties. Het laat zich niet zo gemakkelijk lezen, maar is beslist waardevol. (f 1,50)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- Aldat de buffeljager* door *Hugo Kocher* speelt zich af in de bergen van Tibet. Op reis met een handelskaravaan raakt Aldat zo onder de indruk van de natuur, dat hij besluit buffeljager te worden. In eenzaamheid jagend, wordt Aldat steeds meer één met de omringende natuur. De vete met een Tibetaanse hoofdman wordt hard, maar eerlijk beslecht. Tegenover boeddhisme, mahomedanisme en animisme neemt de auteur een wazig standpunt in. Het boek geeft overigens aangename en tevens leerzame ontspanning. (geb. f 5,90)
- 9214 *Armas en Sofi uit Lapland* door *Alan C. Jenkins* maakt evenals het bovenstaande boek deel uit van de serie 'Kinderen uit alle landen'. Ditmaal is het een Laplandse tweeling, die in de voor hen gewone dagelijkse en seizoengebeurlijkheden voor onze kinderen merkwaardig zullen zijn: vissevallen zetten, oormerken en opdrijven van rendieren, het in huis opnemen van een bereijong. Terloops komen ook de woongebruiken, kleding, voeding, sagen en feesten ter sprake. Voor kinderen die

Alphons Timmermans

Bijbel voor de jeugd

(2 delen) De beste katholieke jeugdbijbel

Het beste verhaal ooit verteld, om in de huiskamer of in de klas voor te lezen.
(De Gelderlander)

Illustraties van Gerrit de Morée — prijs f 14,90 p. dl.
Verkrijgbaar in de boekhandel

Uitgeverij „Helmond” te Helmond

(Adv.)

39

niet uitsluitend om het verhaal lezen is dit een fijn en instructief boek.

(geb. f 5,50)

- 9216 *Het geheim van de vuurtoren* door *Scott Corbett* doet door de zwart-wit-tekening van de personen wat ouderwets aan. Tommy vindt in de vuurtoren van zijn oom eindelijk een thuis. Maar in die toren zijn vroeger vreemde dingen gebeurd, die nu hun voortzetting vinden in spannende avonturen en de ontdekking van een schat. Spanning is er wel en de moraal is goed. (f 1,50)
- 9217 *Mijn zwarte vriendin* door *Phyllis A. Whitney* speelt in een Amerikaans stadje, waar een nieuwe negerwijk ontstaat. De blanke jongens en meisjes van de middelbare school worden hierdoor rechtstreeks betrokken in het rassenvraagstuk: zij zullen een keuze moeten maken. De hoofdpersoon, een blank meisje vecht fel voor gelijkheid en wint de vriendschap van een begaafd negermeisje. Ofschoon in werkelijkheid de problemen zelden kunnen worden opgelost zoals hier gebeurt, kan het boek aan onze teenagers toch een beeld geven van de problematiek. De schoolseur en een vage verliefdheid maken de lectuur bovendien aantrekkelijk. (1,50)
- 9218 De serie 'Historische Verhalen' is al vele malen ter sprake gekomen. De kwaliteiten zijn bekend: beknopte informatie omtrent belangrijke gebeurtenissen in de geschiedenis, doorgaans vluchtig gedramatiseerd en instructief voor de schoolgaande jeugd. Van de elfde reeks verschenen:
En de dynamo draaide door *J. Schoeters*: het levensverhaal van de Belgische geleerde *Zeno Gramme*, die zich als jongeman in het timmervak bekwaamde, maar toch ondanks ongelooflijk veel tegenslag de uitvinder werd van de dynamo.
- 9219 *De kleine fourier* door *C. van Rode* vertelt een episode uit het leven van *Hendrik Conscience* tijdens de Belgische opstand, namelijk zijn taak in het leger als fourier en daarna het ontstaan van zijn eerste boek.
- 9220 *Hoogovens, locomotieven, schepen* door *C. Verleyen* geeft het levensverhaal van het geslacht van Belgische industriëlen ,de Cockerill'. Voor Nederlandse kinderen is het interessant om te zien welke rol vooral koning *Willem I* hierbij gespeeld heeft; voor Belgische kinderen is het bovendien een brokje industriële historie. *De Sint-Maartensramp* door *Fernand Auwera* beschrijft de strijd tussen adel en poorters van de stad *Luik*, die in 1312 wreed werd beslecht toen de *St. Maartenskerk*, waarin de edelen zich verscholen in brand werd gestoken.
- In het klooster van Korsendonk* door *Leo Op de Beeck* bevat een voortreffelijke vertelling rond een jongen die op het feest van *Kerk-mis* de kloosterlingen voor 'lui-eriken' heeft uitgescholden en nu voor straf een week lang op het klooster moet komen werken. Op deze wijze ontstaat een boeiende schets van de culturele betekenis van een kloostergemeenschap in de 15-de eeuw. Zoals steeds zijn de onderwerpen van deze reeks specifiek Belgisch, zoals ook het taalgebruik veelal. Nederlandse jongelui met wat bredere interesse zullen de boekjes nochtans graag lezen. (p. dl. f 0,95)
- Expeditie Tifinar* door *Frederick Grice* verhaalt een expeditie van twee Engelse amateur-geologen met hun zoons door het *Sahara-gebergte*, op zoek naar primitieve rotstekeningen. Het verhaal komt traag op gang, maar als een geheimzinnige Arabier de expeditie gaat dwars zitten, ontstaat er vaart en spanning. Het besef van de onjuistheid van blanke superioriteitsgevoelens geeft het boek bovendien een positieve strekking. Vooral voor jongens die van oudheidkunde houden, een mooi boek. (geb. f 6,90)
- Het geheim van de Matakomoerassen* door *Hugo Kocher* vertelt, hoe twee volwassen zoons van Duitssprekende immigranten in *Paraguay* samen hun fortuin zoeken en daarbij kennis maken met louches handellui, met bandieten, met een Ierse rivierschipper, met bewonderenswaardige missionarissen en met Indianen. Aan avonturen geen gebrek en voor de jonge mannen alle kans om hun moed en edelmoedigheid te bewijzen. Het afwisselende verhaal spreekt met respect over de katholieke

KIES OOK KRIS KRAS ZELF!

Het blad waar wat in staat!

*Vraag gratis proefnummer en de
Kris Kras boekengids aan uw
boekhandel of aan de uitgever*

KRIS KRAS — AMSTERDAM

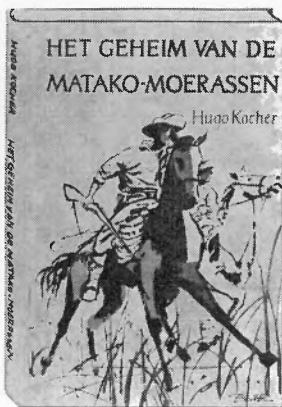
Wouwermanstraat 42 - Tel. 020-738867

KRIS KRAS BOEKEN ZIJN MACHTIG!

(Adv.)

missie-problematiek en straalt op elke bladzijde een weldadig idealisme uit. Alleen inzake de bestaansmogelijkheden in het

'm gepiept'. De boekjes wekken de indruk, bewerkingen te zijn van Engelse cliché-verhalen. De vele onwaarschijnlijkheden kunnen het verhaal niet redden.

(p. dl. f 1,50)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

De zilveren bodem door *Leni Saris* is het verhaal van Donna van Reyn die een onbezorgd leventje gewend is met haar moeder en tweede vader. Door omstandigheden aanvaardt zij een betrekking bij de moeder van een jonge advocaat die zij reeds in Frankrijk had ontmoet. Na menige strubeling vinden deze jongelui elkaar. Er is nogal wat sentiment in dit boek, maar ook komen de zorgzaamheid en oprechte liefde van de heldin goed naar voren. Daarom toch een geschikt meisjesboek.

9228

(geb. f 4,90)

Het applaus is voor jou, Isabella door *Leni Saris* beschrijft hoe de dochter van een beroemd trapeze-paar in het mode-vak gaat en met succes de mode-spionage de kop indrukt. Als haar moeder door een val invalide wordt, verbreekt Isabella na hevige tweestrijd haar verlovingsommoeder te verplegen. Dit is een zware opgave, want de vrouw is somber en in zichzelf gekeerd, maar uiteindelijk gaat toch weer de zon schijnen. Een boeiend meisjesboek met meerdere originele vondsten.

9229

(geb. f 4,90)

Stand By! door *G. H. van Maren* speelt zich af in de schaduw van de Delta-werken waar de Zeeuwse tiener Gerben Rosier er met de zalmschouw van een ander op uit trekt en ondoordachte dingen doet, die hem met de politie in aanraking brengen. Het verhaal heeft een aantal verrassende wendingen, tekent het grillige karakter van Gerben voortreffelijk, biedt interessante couleur locale en legt alleen somtijds onevenwichtige normen aan in de beoordeling van goed en kwaad. Een avonturenroman die in meerdere gedeelten boven de middelmaat uit komt. (f 1,50)

9230

betreffende riviergebied is de tekst slecht gedocumenteerd. (geb. f 6,90)

9225 *Prinses voor één zomer* door *Kathleen O'Farrell* is een wensvervullend verhaal, waarin fantasie en werkelijkheid wel sterk door elkaar zijn gehaald. Lucie verkoopt een prachtige broche en daardoor komt aan het licht dat zij een prinses is, dochter van een in ballingschap overleden prins. Met haar nuchtere Londense tante beleeft zij een heerlijke tijd in haar kleine rijk en dan blijkt alles toch weer op een vergissing te berusten. Overigens is het vlotte verhaal onschuldig. (f 1,25)

9226 *Willy Schermelé* schreef twee boekjes over het meisje Tessa, dat zo dol op spuurwerk is.

Tessa doet een ontdekking begint met het vinden van gestolen goederen en eindigt met de ontmaskering van drie bankrovers.

9227 *Tessa de Tiener* rekent al even vlot af met valse munters en de zoon van een oude villa-bewoner, die verkleed als 'heideheks' Tessa's familie door schrikaanjaging wilde wegwerken. De zelfmoord van de hoofdschuldige is bijzonder misplaatst in een jeugdboek, ook al reageert Tessa's vriend daarop fijnzinnig met: 'Jandorie, hij is

Bevinden zich bij uw jeugdboeken onderstaande titels ?

Hans Schürch —

Een avontuurlijke ballonvaart — Geill. geb. f 5,50

Leen de Vries-Hamburger —

Een verjaardag in Nederland — „ „ „ 5,50

Leen de Vries-Hamburger —

Een verjare in Suriname — „ „ „ 5,50

Friedrich Donauer — De olifantenslag — „ „ „ 5,50

Serie: De Cherrys

1. De Cherrys van River House — Geill. geb. f 3,90

2. De Cherrys & Co. — „ „ „ 3,90

3. De Cherrys aan zee — „ „ „ 3,90

4. De Cherrys en de Pringles — „ „ „ 3,90

In voorbereiding

5. De Cherrys en het galjoen — „ „ „ 3,90

6. De Cherrys en de dubbele pijl — „ „ „ 3,90

Serie: Prins IJzerhart

1. In de dagen van Koning Arthur — Geill. geb. f 4,90

2. In zijn strijd tegen de Hunnen — „ „ „ 4,90

In voorbereiding

3. In het Middellandse Zee-gebied — „ „ „ 4,90

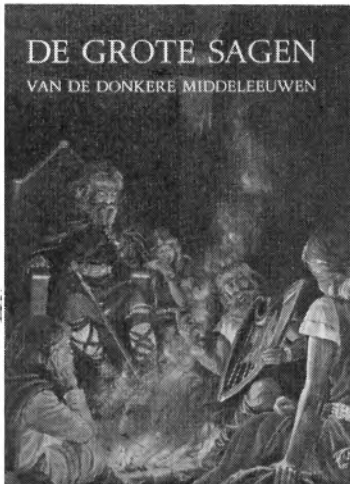
4. Op gevaarlijke reizen — „ „ „ 4,90

In voorraad of te bestellen bij iedere erkende boekhandel

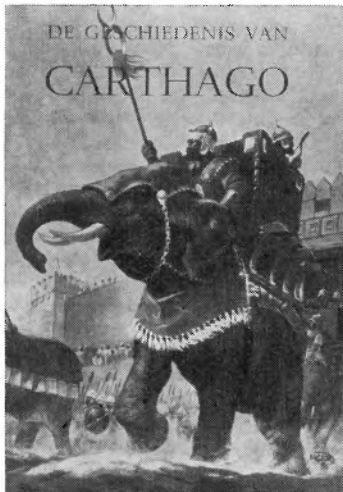
N.V. Uitgeverij PAX te 's-Gravenhage

- 9231 *Scherven brengen geluk* door *H. Wolffenbuttel-Van Rooijen* is een vervolg op 'Over de drempel'. Er zijn nogal wat scherven in het leven van Francien: echtscheiding van haar ouders, een mislukte verpleegsters-opleiding, een teleurgestelde liefde. Maar haar opleiding tot kraamverzorgster wordt een succes en gelukkig daagt te juister tijd ook de ware Jacob op. In deze vlotte meisjesroman wordt ook de religieuze ontbolstering van de hoofdpersoon eigentijds beschreven. (geb. f 4,90)
- 9232 *Judith Dale* heeft met de keuze van haar hoofdfiguur, een stewardess, wel in de belangstellingswereld van onze tienermeisjes geschoten.
- Shirley Flight, de geveugelde gastvrouw* maakt eerst haar opleiding door, waar zij kennis maakt met de dochter van een diplomaat. Deze vriendschap is er ongewild oorzaak van, dat Shirley op haar eerste vlucht verwickeld raakt in een spionagezaak, die zij echter met de hulp van een knappe piloot weet op te lossen.
- 9233 *Shirley Flight, de geveugelde gastvrouw, en de diamantismokkelaars* levert een nieuw, maar gelijksoortig avontuur, als Shirley de zorg krijgt opgedragen voor het jongetje Bobby, waarvan diamant-smokkelaars zich bedienen bij hun louche praktijken. Onze stewardess lost evenwel ook deze problemen op.
- Beide boeken nemen het met de waarschijnlijkheid niet erg nauw, maar door hun vlotheid zullen ze wel een lezerspubliek trekken. (p. dl. f 3,50; geb. f 4,95)
- 9234 *Het rode zeil* door *Betty Cavanna* duidt in de titel al op de zeilboot, die Andy op haar 16-de verjaardag krijgt en die voor haar een zekerheid gaat vormen in de vele woelingen om haar heen: het tweede huwelijk van moeder, een verhuizing, een andere school. In haar zeilsport weet het meisje haar zelfvertrouwen te herwinnen en daarmee vindt zij ook weer de juiste plaats in haar gewijzigde wereldje. Het boek is vlot en sfeervol geschreven en ademt bovendien een zeer positieve geest. (f 4,50; geb. f 5,90)
- 9235 *De opdracht van piloot Pym boven de oceaan* door *Ivan Soubhall* is een tweevoudige: hij moet strijden tegen de onrust onder de bemanning van zijn vliegboot en tevens, ter bescherming van een konvooi, tegen de Duitsers. In een hevig gevecht verliest Pym de helft van zijn bemanning, maar ondanks dit verlies en zware beschadiging van zijn vliegtuig weet hij het konvooi in veiligheid te brengen. Moed en doorzettingsvermogen winnen het in dit spannende oorlogsverhaal, dat overigens allerm minst kinderachtig te noemen is van stijl of inhoud. (f 1,50)
- Maryse op de tweesprong* door *Hillegonda van Reenen* stelt het onderscheid tussen verliefdheid en liefde in het centrum. Het weesmeisje Maryse heeft zich laten inpalmen door een tirannieke losbol, wiens gedrag nogal eens als een koude douche werkt op haar verliefdheid. Zijn vriend Roel gaat geleidelijk meer voor haar betekenen, maar als haar eerste idool door een verkeersongeluk gehandicapt wordt, wil zij hem niet in de steek laten. Gelukkig komt er toch een uitweg voor Maryse. Een meisjesboek met meer dan gemiddelde diepgang. (geb. f 4,90)
- Het hotel van Puck en Paul* door *Hans de Groot-Cantié* is een zelfstandig vervolg op 'Pucks enige weg'. De jonggehuwden Puck en Paul exploiteren een hotel, waar gasten van diverse pluimage voor afwisselende gebeurtenissen zorgen. Hoofdzaak is de groeiende afstand tussen hun pleegkind Betty en haar moeder, die inmiddels hertrouwd is. Dit verdriet verwerkt Puck zo introvert, dat er misverstand met Paul door ontstaat. Maar beiden worden er wijzer van en tevens vinden de moeilijkheden een gunstige oplossing. Prettige stijl, een flinke portie sentiment, maar reële gedachten over leven en huwelijk als ondergrond. (geb. f 3,90)
- Beste Ineke...* door *Jos A. Brusse* heeft naast het aantrekkelijke verhaal de verdienste, dat het de huidige jeugd laat zien, met hoeveel pijn hun schijnbaar vanzelfsprekende vrijheid verworven is. Een Haags meisje, hongerig stadskind, gaat het laatste oorlogsjaar naar het Groningse

GESCHIEDENIS VOOR JONGE MENSEN

geen droge feiten, maar levend verteld — met vele verhalen —
rijk geïllustreerd, gebonden f 12,50

reeds verschenen:

- De geschiedenis van het morgenland
- De geschiedenis van Carthago
- De geschiedenis van Egypte
- Mythologie van Grieken en Romeinen
- De geschiedenis van Griekenland
- De geschiedenis van Rome
- Het Romeinse keizerrijk
- De geschiedenis van Koning Arthur
- De grote sagen van de donkere
middeleeuwen
- De geschiedenis van Noord-Amerika
- De Franse Revolutie
- De geschiedenis van Napoleon
- De ontdekking van de wereld

verkrijgbaar bij de erkende boekhandel

C. A. J. VAN DISHOECK — BUSSUM

(Adv.)

plateland om daar de winter door te komen. De mensen zijn goed voor haar, al beleeft zij naast de prettige dingen ook veel narigheid. *Kwesties* als verzet, con-

centratiekampen, jodenvervolgung, landverraad komen in logisch verband binnen het verhaal aan de orde. Tenslotte maakt Ineke de bevrijding mee en leert zij een goede vriend kennen. (geb. f 2,90)

9239 *De vrienden van Annemarie* door *H. Henszen-Veenland* slaagt er niet in boven het cliché uit te komen: lyceïste die aarzelt tussen rijke klasgenoot met huiselijk verdriet en arme knaap met gouden hart. Langs gebaande wegen wordt de oplossing gebracht, waarbij helaas ook de stijl geen aanleiding geeft tot complimenten. Een zwak geheel. (f 1,50)

9240 *Toen de berg gromde* door *Gerda van Eysden* voert het gezin van de schrijver Verhulst ten tonele. Hij heeft uit de oorlog een geestelijke onrust overgehouden, die hem tot herhaaldelijke verhuizing dwingt. Tijdens een vulkaanuitbarsting op Sicilië raken gezin en vader elkaar kwijt en ieder voor zich meent, dat de wederpartij is omgekomen. De verschijning van een roman, waarin Verhulst zijn kijk op de gebeurtenissen geeft, bewerkt de hereniging van het gezin met de nu herstelde vader. De reacties van de kinderen worden in dit meisjesboek aardig beschreven, maar met name de langdurige scheiding na de ramp is nauwelijks waarschijnlijk te noemen. (f1,50)

9241 *Saskia en de kostgangers* door *Marja Hilsum* is een romantisch verhaal over Saskia die een groot huis erft en daarin met een

vriendin een pension opent, waar al spoedig zeer uiteenlopende typen gehuisvest zijn. De schrijfster vertelt alles even serieus, maar iedere lezeres met een beetje gevoel voor logica zal de onmogelijkheden doorzien en daarna onbekommerd van het niemandalletje kunnen genieten.

(f 4,50; geb. f 5,90)

Jan Monter komeetpassagier door *Piet Mortelman* speelt zich af aan boord van een luxueus ruimteschip, waarmee een groot gezelschap naar de planeet Venus reist. Dichtbij gekomen valt het schip echter ten prooi aan de angstwekkende 'bevingszône', die hun de weg verspert. Mede door het moedig gedrag van Jan Monter ontsnapt men aan het gevaar, zodat allen, inclusief Jans vriendinnetje behouden blijven. Een hoogst onwaarschijnlijke science-fiction met een overdaad aan kwasi-technische details. (geb. f 3,75)

9243 *Ik wil een dappere kerel zijn* door *Koen Lisarde* verplaatst de lezer niet enkel in de handeling, maar ook in de stijl naar het jaar 1940. Paul Verschure, enig kind van rijke, ongeïnteresseerde ouders komt op kostschool en ontwikkelt zich in sport en studie tot een ferme knaap. Tijdens de Duitse inval in België offert Paul zijn leven bij de redding van vluchtende burgers. Vrome jongenslectuur uit het Rijke Roomse Leven in een kostschool-sfeer die onze jeugd ten enenmale vreemd is. En gelukkig maar. (geb. f 3,75)

9244 *Het koekoekskind* door *Karl Springenschmidt* draagt een meisjeskopje op het omslag, maar de ik-figuur van het verhaal is een jongen. Vluchtend tijdens de laatste oorlogsdagen neemt een Duits gezin een verweesd meisje mee, dat door hen later wordt geadopteerd. Als de 'broer' op haar verliefd wordt, verneemt zij haar werkelijke status. Nadat zij deze schok te boven gekomen is, vinden zij elkaar. Ondanks enige onwaarschijnlijkheden een leeswaardig boek, dat in alle opzichten in Duitsland is gesitueerd. (geb. f 4,90)

9245 *Bob Morane en de groene verreur* door *Henri Vernes* brengt de meester-speurder in een Zuid-Amerikaanse staat, waar hij op

JEUGDBOEKEN VAN AGON ELSEVIER

Dat zijn pas boeken!

Een feest om te lezen. Vol met de mooiste gekleurde platen en illustraties. Royaal formaat. Warm aanbevolen door instanties van onderwijs en opvoeding.

SPROOKJES VAN ANDERSEN

Nooit eerder zijn de onsterfelijke sprookjes van Andersen in zo'n mooi groot boek bij elkaar gebracht als hier. Meer dan 300 prachtige tekeningen in kleuren van Janusz Grabianski illustreren deze juweeltjes van vertelkunst.
320 blz., f 12,50.

SPROOKJES UIT 1001 NACHT

Sindbad de zeeman, Ali Baba en de veertig rovers, Aladdin en de wonderlamp, De kleine kadi — al deze (en andere) gloedvolle Oosterse figuren die zo sterk tot de verbeelding van het kind spreken, vindt u in dit prachtige door Janusz Grabianski met kleurentekeningen geïllustreerde boek van 320 blz., f 13,50.

GULLIVERS REIZEN door Jonathan Swift
Het klassieke verhaal van Gulliver en zijn wonderbaarlijke avonturen bij de Lilliputters en de Reuzen.

Hans Baltzer maakte bij deze altijd weer boeiende geschiedenis ca. 100 virtueuze illustraties in kleuren, waardoor een verrukkelijk boek is ontstaan, dat niet alleen door de jeugd maar ook door volwassenen met genoegen zal worden gelezen. 176 blz., f 11,90.

METEN IS WETEN

door Prof. Lancelot Hogben
Over de geweldige betekenis van de wiskunde voor de ontwikkeling van onze beschaving. Met talrijke illustraties in kleuren. Slechts f 6,50.

VRAAG BIJ DE BOEKHANDEL NAAR AGON ELSEVIERS JEUGDBOEKEN

SPROOKJES VAN GRIMM

Hier zijn ze, de sprookjes die altijd nieuw blijven: Roodkapje en de wolf, Sneeuwwitje en de zeven dwergen, Assepoester, De gelaarsde kat, Klein Duimpje, Hans en Grietje, Vrouw Holle en nog meer kostelijke vertellingen van de gebroeders Grimm. En dan die honderden mooie kleurentekeningen van Janusz Grabianski! Een boek voor het gehele gezin! 352 blz., f 13,50.

DE WONDERE WERELD

door Dr. James Fisher
Een boeiend overzicht voor oudere jongens en meisjes van ontstaan en ontwikkeling van onze aarde. Rijk geïllustreerd met honderden prachtige gekleurde platen. f 9,75.

WIJ EN HET WATER

door H. J. Looman
Een spannend en interessant boek over de enorme rol die het water — onze vriend en vijand — vanaf de oudste tijden tot heden heeft gespeeld en nog speelt. Rijk geïllustreerd. Slechts f 3,90.

LEGKAART VAN DE OUDHEID

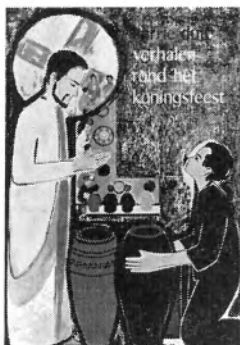
door D. E. Jessup
Een ongelooflijk interessant boek over de grote betekenis van de opgravingen voor onze kennis van het verre verleden. Met honderden prachtige gekleurde platen.
f 7,90.

zoek is naar oude cultuurresten, maar ver-
wikkeld raakt in een politieke strijd tegen
de heersende dictator. Bob kiest partij voor
de opstandelingen. Na een wanhopige
strijd tegen reusachtige woekerende plan-
ten, die tengevolge van atoomstraling een
'groene terreur' uitoefenen, wacht de over-
winning. Zorgvuldig geschreven, maar
hoogst onwaarschijnlijk, ook in de reële
gedeelten. (f 2,90)

- 9246 *De opdracht van piloot Pym in Grieken-
land* door *Ivan Southall* speelt in het voor-
jaar van 1941: de Engelsen zijn op de
terugtocht, het leger geeft de luchtmacht
de schuld en uit Alexandrië vertrekt een
vliegboot om Australiërs van de Griekse
kust te halen. Problemen van leiderschap
en verantwoordelijkheid onderweg, nog
meer problemen door Duitse aanvallen uit
de lucht en van de kust. Vaktechnisch
wordt het terugvliegen met een gehavende
vliegboot tot een climax verwerkt: alleen
het ingrijpen van een hogere macht —
zeer goed verantwoord — leidt alles ten
goede. Voor achttien jaar en ouder een
boeiende oorlogsroman. (f 1,50)

GODSDIENSTIGE LECTUUR

- 9247 *Wij vieren feest* door *R. M. van den
Bosch, o.praem.*, is een kerkboek voor de
kleinsten. Morgengebed, avondgebed en
dan een reeks lerende teksten over de
hoogtepunten in het Kerkelijk Jaar. Daar-
achter een eenvoudige misoefening. De
zinnen zijn op de jongste lezers afgestemd,
het woordgebruik minder. Een wel bruik-
bare tekst met mooie prenten in fris co-
loriet tegen een levendig gehouden achter-
grond. (geb. f 3,50)
- 9248 *Verhalen rond het Koningsfeest* door *Har-
rie Duif* vertelt fris en vlot een serie
bijbelse verhalen, waarin gedachten te
vinden zijn ter voorbereiding op de eerste
H. Communie. Elk hoofdstuk eindigt met
een uitleg en een gebed. Vooral in handen
van de ouders of bij gezamenlijk gebruik
op school kan deze uitgave groot nut
stichten. (geb. f 5,90)

- De verloren zoon* door *Tijs van der Apoort* 9249
situeert de bijbelse parabel in hedendaagse
omstandigheden met daarbij passende fo-
to's. Het beknopte verhaal wordt op enkele
plaatsen onderbroken door religieuze be-
spiegeling. In de terminologie en het ont-
breken van het sacrament der Biecht in
de toelichtingen openbaart zich de protes-
tante signatuur. (geb. f 2,25)

- Feestmaal met de Heer* door *Eleonore* 9250
Beck en *Gabriele Miller* bevat lessen en
gebeden, resp. uit bijbel en liturgie over
de Eucharistie als maaltijd, waarbij het
offer-aspect in het duister blijft. Er wordt
onbevreesd met symboliek gewerkt, waar-
door de teksten moeilijker lijken dan ze
zijn. Op enkele zwaarwichtige gedachten
na wordt de tekst bevattelijk gemaakt voor
kinderen, zonder enige infantilisering. De
illustraties zijn aantrekkelijk. (geb. f 3,90)

- Bijbel voor de jeugd* door *Alphons Tim-* 9251
mermans heeft nu ook een moderne uit-
gave van het deel over het Oude Testa-
ment. De verhalen zijn op vele plaatsen
omgewerkt, niet alleen wat verhaaltrant
betreft maar ook terzake van de uitleg. De
voornaamste onderdelen (scheppingsver-
haal, zondeval, Jonas, e.d.) zijn afgestemd
op de thans geldende inzichten: een grote
winst. Toch doet het geheel nog te sterk
denken aan een reeks heldenverhalen en
de lijn van de godsopenbaring en van Is-
raëls godsdienst komt nog te weinig naar
voren. Jammer is ook dat de kinderliedjes

NAJAARSBOEKEN

HOLLANDIA N. V.

- Leon Uris:* **ARMAGEDDON**
Roman over het na-oorlogse Duitsland door de
auteur van 'Exodus' en 'Gezwoeren Kameraden'
Geb. f 14,90
- WAT IS DAT? Deel 1 en 2**
De Encyclopedie voor jonge mensen, onder redac-
tie van D. A. Cramer-Schaap e.a. 4e druk
Compleet in 10 pockets; Geill. f 2,90 p. d.
- Richard Newhafer:* **ONDER GOUDEN VLEUGELS**
Roman over Marine-jagers in de Pacific
Geb. f 12,50
- Alan Burgess:* **SERGEANT FLORA SANDES**
Romantiek en Werkelijkheid in het Servische leger
Geb. f 11,50
- F. M. Ortas:* **50 CENTIMOS**
Roman over Franco's militieleger Geb. f 9,90
- Inhoud:* **ELLESTON TREVOR DETECTIVE OMNIBUS**
De doodse Stilte, Koningin in Gevaar en De rade-
loze Raadsheer Geb. f 10,—
- Prof. John Yudkin:* **SLANK BLIJVEN 'ZONDER PIJN'**
Een grondig advies van een deskundig hoogleraar
over 'slank worden en blijven' Geill. Geb. f 5,90
- Leon Uris:* **EXODUS**
Herdruk luxe-uitgave Geb. f 15,90
- Leon Uris:* **GEZWOREN KAMERADEN**
Nieuwe goedkope druk Geb. f 5,90
- Leon Uris:* **DE DREIGENDE HEUVELS**
7e druk Geb. f 4,90
- J. Riemens-Reurslag:* **DE OUDE SPROOKJES**
7e druk Geb. f 4,90
- D. Kramer:* **LODEWIJK DE MENSENREDDER**
13e druk Geb. f 3,90

Deze uitgaven zijn verkrijgbaar in de boekhandel.

ontbreken, die het N.T.-deel echt opsierden. Niettemin verdient de uitgave een aanbeveling voor het katholieke gezin.

(geb. f 15,90)

9252 *Het licht schijnt overal.* 1964 verschijnt dit jaar onder redactie van mevr. D. A. Cramer-Schaap. De samenstelling volgt de traditie: enkele verhalen (ditmaal vrij oecumenisch gedacht), knutselwerkjes en puzzels. De aardige illustraties zijn voor het eerst in twee kleuren uitgevoerd, hetgeen druktechnisch niet helemaal is gelukt. Er staat niets in dat ongeschikt zou zijn voor een katholiek kind. Wel lijkt het dat de opvattingen van 'braafheid' uiteenlopen. (f 1,50)

9253 *En morgen is het zondag* door A. J. Verwey, o.f.m. en M. Clarenbeek-van Klaveren steunt op een gelukkige gedachte: naar aanleiding van het zondagse pistel telkens een tekst die de ouders kan inspireren om voor hun kinderen een 'zondagspreekje' te houden. Misschien slagen de auteurs er niet geheel in om een toon te vinden die bij alle kinderen aanslaat, maar dat is dan ook heel moeilijk. De aangesproken leeftijd varieert van 6 tot 12, vaak binnen één tekst; de ouders zullen dus de goede toon zelf moeten vinden. Los van een aantal detailbezwaren, ook inhoudelijk, kan men de propaganda voor het idee en de handreiking ter uitvoering toejuichen. (geb. f 5,50)

9254 *Leef met de Kerk* door Raymond van den Bosch, o.praem., en E. J. Akkermans is een modern, goed doordacht handboekje voor liturgie-onderwijs in de lagere klassen van M.O., U.L.O. en N.O. Uitgaande van het alledaagse leven wordt verband gelegd tussen de openbaring van de Bijbel en de wijze waarop wij de geopenbaarde geheimen vieren in de eredienst. De eenvoudige taal veronderstelt aanvullende uiteenzetting door de docent. (f 2,95)

9255 *Op zoek naar waarachtig geluk* door Jan van Gijs bevat bijbelse overwegingen in protestantse zin voor jongeren. Er spreekt uit het dynamisch geschreven boekje christelijke levensmoed, oprecht verlangen naar vereniging met Christus, eerlijkheid tegen-

over God en medemens. Toch lijden sommige overwegingen aan oppervlakkigheid (b.v. over oecumene) en een onbedoelde zelfgenoegzaamheid. (f 2,50)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

Linnaeus door Adrien Stoutenburg en Laura Nelson Baker geeft een levensbeschrijving van de beroemde botanicus, natuurvorser en medicus, die als zoon van een predikant in 1707 geboren werd. Boeiend is de beschrijving van dit dynamische leven, de expeditietochten, de werktijd in Holland en de leerstoel in Uppsala waar hij in 1778 stierf. (geb. f 5,50) 9256

Amundsen door J. Gordon Vaeth geeft een zakelijk, soms wat droog verslag van de avonturen die Amundsen beleefde op zijn grote pionierstochten: noordwestelijke en noordoostelijke doorvaart, tochten naar noord- en zuidpool. De karaktertekening van de grote ontdekkingsreiziger is niet het sterkste aspect van het boek. Maar jongens zullen toch wel gegrepen worden door dit pionieren temidden van onvoorstelbare verschrikking. (geb. f 5,50) 9257

Rubens door B. Graafland bevat de interessante levensbeschrijving van de groot-Nederlandse kunstenaar, zakenman en politicus, de ijveraar voor de hereniging der beide Nederlanden. Jammer genoeg is er soms een teveel aan dorre feiten, terwijl men node de afbeelding mist van enkele uitgebreid besproken schilderstukken. Bovendien wordt de lezer gestoord door meerdere onnauwkeurigheden. (geb. f 3,90) 9258

Op de vleugels van de tijd door W. F. H. Visser laat Vader Tijd, die 's avonds aan het bed van Henk Jansen plaats neemt en later ook de leraar Donker, die dia's gebruikt, de vaderlandse geschiedenis vertellen. Zij doen dit in levendige verteltrant, die jongens van 12 tot 14 jaar sterk zal 9259

DE ROEP VAN DE ZEE

De hele geschiedenis van zee, zeevaart en zeevaarders, vanaf de Vikings tot de atoomduikboot, met pittige, nieuwe en avontuurlijke details verteld.

Tekst van Charles Kervern.
Nederlandse bewerking van Luitenant - ter - Zee - Vlieger F.H.M. Schreurs.

Voorwoord van de Commandant Zeemacht Nederland Baron de Vos van Steenwijk. Tientallen documenten en levendige, originele illustraties in een prachtige lay-out van J.J.Vayssières.

Uit de rijke inhoud van dit boek:

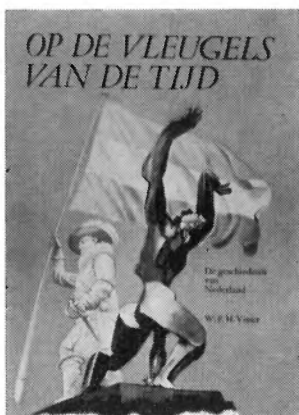
De zee en haar wonderlijke aspecten - Oorsprong van de zeevaart - De Noormannen beschouwden de storm als hun bondgenoot - De uitvinding van kompas en roer maakte ontdekkingsreizen mogelijk - Met Hendrik de Zeevaarder begint de wedloop over de oceanen - Fraaie galeien: een hel van binnen - Piet Hein en Francis Drake - De slag bij Trafalgar in Zuid-Spanje - De eerste stoomschepen - Navigeren op zee - Ontdekkingsreizen in de poolstreken - Bestaat de geheimzinnige zeeslang? - Zeevisserij - Oceaanreuzen - Vuurtorens - Van strandroverij tot reddingsdienst - Ook onder de golven: geen geheimen meer - De vliegende Hollander: spookschip op alle zeeën - De ziel van een schip - Wereldhavens - Boekaniers, zeerovers en piraten - De schipbreuk van Robinson Crusoe - Lof van de zeevaart - Lijst van scheepstermen Geb. f 13.90

DDB

UITGEVERIJ DESCLEE DE BROUWER N.V.

UTRECHT

aanspreken. Er zouden misschien enkele wensen te formuleren zijn, — met name t.a.v. de 19-de eeuw die onvoldoende tot haar recht komt —, maar men kan dit

boek van de dit jaar in de Kinderboekenweek bekroonde auteur zeker geslaagd en waardevol noemen. De romantische allure van Auke Tadema's tekeningen zal de jeugd bevallen. (geb. f 25,—)

- 9260 *Dierenportretten* lijkt een nieuwe serie te zullen worden. Het eerste deel: 'Zo zijn ze nu: de luiaard en andere dieren' door *Nora Petit* bevat aardige foto's uit Artis met bijbehorende uitleg van herkomst en levenswijze der dieren. De keuze varieert van leeuwen, egels, olifanten tot koffervis, luiaard en schorpioen. Een mooi, modern dierenboekje voor kinderen vanaf acht jaar. (geb. f 3,75)
- 9261 *Vuur in ons leven* door *Irving Adler* geeft een overzicht van de ontdekking en de vele toepassingen van het vuur voor behoud en instandhouding van het menselijk leven. In de aanvang wordt een simplistisch evolutionisme bedreven, maar overigens is het niet zo diepgravend boek wel interessant. (f 3,90)
- 9262 *Relaties tussen plant en dier* door *dr. P. Vandecan* en *J. Busschaert* is een boekje

waarin op eenvoudige wijze verteld wordt, welke rol de kleinere dierenwereld speelt in het plantenrijk. Naast de gebruikelijke leerstof biologie op school, is dit nuttige en prettig aanvullende lectuur. Ook nauwkeurige waarneming in de natuur wordt er door bevorderd. (48 fr.)

De technische vooruitgang en de mens door *prof. dr. A. Luwel* beschrijft de geschiedenis van de techniek voor middelbare scholieren, vanaf de geleidelijke ontwikkeling van eenvoudige werktuigen tot de grote doorbraak der laatste 300 jaar met als voorlopig eindpunt de atoom-energie. Het boek richt zich tot de Belgische jeugd, maar verdient ook in Nederland een gunstig onthaal. (48 fr.) 9263

Toch wel fijn om te weten door *Maria van der Elst* neemt een verdienstelijke plaats in tussen de grote hoeveelheid voorlichtende jeugdlectuur van deze tijd, ofschoon ook deze uitgave op sommige bladzijden niet ontsnapt aan de bekoring, een wettendoos te bieden aan pedante pubers. Over het geheel genomen echter ligt deze tekst in de sfeer van het gezonde, openhartige advies aan jonge meisjes omtrent allerlei vragen over omgang, hygiëne en levensstijl. Veel logische samenhang moet men in de inhoud niet verwachten. Veeleer is er op gemikt, ieder in staat te stellen een graantje mee te pikken. Ook de mentaliteit: know-how vanuit humane overwegingen, kan niemand kwetsen. Het joyeus verzorgde boek zal op menige plaats nut kunnen stichten. (f 2,95) 9264

De toverwereld van onze zon en de werelden daaromheen door *Jene Lyon* werd deskundig bewerkt (prof. de Jager) in duidelijke taal en met sprekende illustraties. Het boek geeft degelijke informatie omtrent de zon, haar energie, zonsverduisteringen, planeten, tijd en seizoenen, planetoiden, kometen, meteoren, ruimtereizen en sterrebeelden. Ofschoon men tekst en tekeningen op enkele onnauwkeurigheden kan betrappen is hier sprake van een popularisering op goed niveau, waar jongelui met interesse en esprit veel genoegen van kunnen beleven. (geb. f 6,90) 9265

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

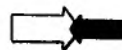
- 9266 *Nog eventjes, Klaas Vaak* door *Marian Hesper-Sint* is al aan de zesde druk toe. De bundel rijk-geïllustreerde verhalen en sprookjes, afgewisseld door versjes en spelletjes, is bestemd om voorgelezen te worden aan de kleintjes. Goede wijn heeft geen krans. (geb. f 4,50)
- 9267 *De geschiedenis van het olifantje Babar* door *Jean de Brunhoff* is in herdruk verschenen met de royale gekleurde illustraties uit de oorspronkelijke Franse uitgave. Babar, het olifantje loopt uit angst voor de jager weg uit het bos en kijkt zich in de stad de ogen uit. Hij krijgt een goed tehuis bij een lief dametje, maar keert na twee jaar vol heimwee terug naar het bos. Ondanks enkele bekortingen is het een gezellig boek gebleven, waarvan het lettertype het zelf lezen wel enigermate bemoeilijkt. (geb. f 6,90)
- 9268 Ook het tweede en derde boek van *Jip en*
9269 *Janneke* door *Annie M. G. Schmidt* zijn herverschenen. Deze grappige gebeurtenissen uit het leven van twee buur-kleuters, die nogal eens in botsing komen met de wereld der volwassenen, blijven amusant. Ze zijn soepel verteld en geestig geïllustreerd door *Fiep Westendorp*.
(p. dl. f 1,75)
- 9270 Herdrukt werd ook de zesdelige 'Bonnie-
t/m serie' door *Willy Schermel*: namelijk
9275 *Bonnie in het vreemde bos, Bonnie gaat verhuizen, Bonnie's geschenk, Bonnie zoekt Bibberlip, Bonnie is dapper* en *Bonnie en de sneeuwpop*. Een hele reeks belevenisjes uit het leven van een jong konijntje. Het wordt allemaal lief verteld en evenredig door de schrijfster geïllustreerd. Het ietwat zoete gerecht blijkt echter liefhebbers te vinden, al getuigen de boekjes niet van grote inspiratie. Een snoezig diere-verhaaltje wil er echter bij kleuters altijd wel in.
(p. dl. geb. f 1,75)

Prins Pirijn door *Corrie Lübrs* is niet van de snuggerste; bovendien is hij wereldvreemd en dat blijkt als hij er onverhoeds vandoor gaat naar de dierentuin, om stiekum gebruik te maken van een nieuwe gave. Na een duik in de zwanenvijver kan hij namelijk dieraantal verstaan. De kolderieke speurtocht naar de verdwenen prins zal de kinderen smakelijk laten lachen, al worden details soms iets te lang uitgesponnen. (f 1,75; geb. f 2,50)

Caius is een ezel door *Henry Winterfeld* 9277 is een speurverhaal dat nu eens bij wijze van variatie in het klassieke Rome speelt. Een aantal leerlingen van de wiskundige Xanthos zoekt naar de schuldige, die op de tempelmuur de schennende woorden 'Caius is een ezel' heeft geschreven. Zij komen voor vreemde ontdekkingen te staan. De auteur heeft de originele vondst niet op gelijk niveau weten uit te werken, maar er blijft toch wel een stuk aangename ontspanningslectuur over. (f 2,90)

Het Vlaamse sprookjesboek, samengesteld 9278 door *Maurits de Meyer*, bevat een aantal minder bekende en moeilijk toegankelijke teksten van volkse vertelkunst uit Vlaanderen. Het boek is het meest geschikt als naslagwerk, waarbij een typenregister en een bronnenopgave ten dienste staan. De illustraties zijn wel wat pover voor een zo verzorgde uitgave. (geb. f 14,50)

O Marolleke! en *Nieuw Dagboek van* 9279
9280 *Spiegelhelken*, beide door *Maria Rosseels* beleven resp. hun 3-e en 4-e druk. Het eerste is een dagboek, waarin vooral schrijfsters kinderen aan bod komen. De ingelaste oude brieven zijn minder geslaagd. Het tweede is een vervolg op 'Dagboek van een jong meisje', waarin de tiener door het huishouden en de liefde voor haar verloofde Stephan geleidelijk rijp wordt voor het huwelijk. Het boek is geschreven in nadrukkelijk katholieke sfeer en doet soms iets zoeter aan, dan Noord-Nederlandse lezers gewend zijn.
(resp. geb. f 5,90 en f 4,90)

Mogen wij u voorstellen:

GERTIE EVENHUIS

De schrijfster Gertie Evenhuis werd geboren ver van de pastorie in Biervliet waar zij nu woont, namelijk in Groningen. Na de H.B.S. volgde zij de lessen op de Kunstnijverheidsschool in Amsterdam, omdat ze illustratrice wilde worden. Later ging ze naar de Kweekschool, deed Nederlands M.O. en werd, na een verblijf van een jaar in Engeland, lerares. Zij trouwde met een dominee en deed journalistiek werk voor 'Hervormd Nederland'. Nadat zij zich met haar man in Biervliet had gevestigd begon ze te werken voor 'De vrouw en haar huis' en voor de N.R.C. Haar eerste vakanties bracht zij door aan het Zwin.

Hieruit resulteerde haar eerste kinderboek: *Avontuur aan de grens*. Dit werd gevolgd door *'Boot zonder water'*, dat preludeert op het latere *'Verdreven vloot'*, waar de Deltawerken achtergrond geworden zijn van wat zich onder de Veerse kinderen af gaat spelen. Dan *'Collecte in Meulekenskerke'*, een kerstverhaal. Als gevolg van een prijsvraag schreef zij *'Wij waren er ook bij'*. Van het kerstverhaal *'De ballon van Jean Jacques'* is 'n filmstrook gemaakt; van *'Verdreven vloot'* een radiobewerking.

Enkele vertalingen van haar hand zijn: *'Ik trouwde een dominee'* van P. Stark, *'Achilles de ezel'* van H. E. Bates, *'De ander en jezelf'* van Dola de Jong, *'Mijn vriend is een dolfijn'* van Margaret McKay en *'Flori en de rovers'* van Ali Mitgutsch. Haar liefste boek? *Verdreven vloot*, misschien wel om het geweldige documentatie-werk, dat er aan vast zat, mogelijk ook omdat het tot nu toe de enige roman over de Deltawerken is. Of misschien toch *'De school van Schellebelle'*?

Hieronder laten wij volgen wat Gertie Evenhuis ons schreef over haar boeken en haar werk als jeugdschrijfster.

Niet lang geleden vroeg mijn kleine jongen, half in slaap: 'Hoeveel mensen zijn er toen in de oorlog doodgekomen?'

Aarzelend antwoordde ik hem met het grootste cijfer dat hij kan bevatten: 'Wel honderdduizend'.

'Zo', zei hij. Geruime tijd was het stil. Toen vroeg hij: 'Zeg. Weet jij ook wie dat bedacht heeft?'

Ik wist het niet. Wanneer hij groot is zal hij daar wel meer van horen, en dan nog zal het hem niet duidelijk zijn. Want op logische vragen zal hij steeds weer onlogische en zelfs zinloze antwoorden ontdekken. Die zullen hem in verwarring brengen, verbazen, beangstigen of luid doen lachen — wanneer hem iets bijzonder ongerijmd voorkomt.

Als de redactie vraagt: 'Schrijf over je kinderboeken', dan is dit misschien wel

het begin. Het geïntrigeerd zijn door de kinderen, door de eenzaamheid van een kind, zijn machteloosheid. Door heel zijn klein en weerloos leven. Door het verbijsterend onbegrip dat veel volwassenen voor kinderen aan de dag leggen.

Door de activiteit ook van een kind, om boven de dingen uit te komen. Misschien komen wel hieruit voort de boeken over plannen van een groep kinderen, activiteiten rondom een zelfgebouwde boot die varen moet, hoewel van 'hogerhand' veranderingen optreden. Want wat bij grote mensen onmogelijk is komt kinderen heel wel mogelijk voor en daarom kan veel hen wel lukken ook.

Wie op deze wijze door kinderen geïntrigeerd wordt ziet ook hun betrokken zijn op de gebeurtenissen om hen heen, op het leven en het gedrag van de volwassenen. Het kind kijkt met oneindige belangstelling naar de volwassenen: hoe die het doen, hoe die reageren, en hij observeert zó scherp dat men er soms van huivert. Het sinistere is dat hij zich niet altijd dadelijk uitlaat over wat hij opmerkt, maar het toch weet. Op dat stuk wordt een kind vaak onderschat en men vergisse zich niet. Dáárom hebben voor mij de boeken van Miep Diekmann, toen ik die voor het eerst in handen kreeg, een schok van herkenning betekend: 'omdat een kinderboek gelijkwaardig zijn moet aan een roman, qua taal, stijl, problematiek en vorm, maar aangepast aan leeftijd en begripsvermogen van een kind en aangepast aan zijn woordenschat. Niet van gebeurtenissen zou men moeten uitgaan, maar van karakters, want het grote avontuur wordt niet buiten, maar binnen beleefd. Kinderen zijn volwassenen in hun eigen leeftijdsgroep. Houvast en enige duidelijkheid kun je hen geven door facetten van het leven aan te tonen. Dat hoeft niet altijd een afgerond geheel te zijn. Zelf leef je ook maar fragmentarisch en het is gek en onlogisch een boek altijd als episode, afgerond, klaar, te willen hebben. Want wat nu gebeurt is immers pas over een jaar of drie afgelopen in al

zijn gevolgen. Meestal is in een jeugdboek iets afgerond, klaar, in orde. Ik geloof niet dat dat altijd noodzakelijk zo hoeft te zijn.'

Jawel. Maar hoe krijg je nu die eenvoud — je immers opgelegd door de beperktheid van alle terreinen van het kind — zó in je boek, zó dat alles wat je zelf aan je onderwerp beleeft tot een gemakkelijk aanspreekbare (èn spannende!) vorm terugbrengt en toch niet ongenueanceerd weer aan 't gebeurtenisjes-rijgen gaat?

Hoe beleeft een kind van binnen iets dat hem overkomt? Iets dat zich in zijn gezichtskring afspeelt? Wanneer het lukte wat mij voor ogen stond zou ik volwassenen en kinderen minder gescheiden willen weergeven dan meestal in kinderboeken gebeurt; ik zou ook ouders, die vaak als alles begrijpende, beheerste lieden worden getekend, als gewone mensen willen weergeven, in al hun nuances, in relatie tot de kinderen en tot wéér oudere mensen. Zo ook de kinderen. Ik zou het land, de mensen, de seizoenen, de dorpsamenleving en de school tot levende elementen van het verhaal willen maken. Dat heb ik in het nu verschijnende *'De school van Schellebelle'* geprobeerd, al zal het altijd wel zo blijven dat het mooiste boek nog altijd dát is wat in je hoofd zit. Want de afstand tussen het beoogde en het bereikte is nog altijd bijzonder groot!

Daar heb je nu bijvoorbeeld het Kerstverhaal. Ik zou geen genre weten dat moeilijker is. Goed: je kunt een stroper op Kerstavond tot inkeer laten komen, dorpszonderlingen vriendschap laten sluiten met jongetjes die hen tot dan toe getreiterd hebben; een kwaai kerel totaál laten omzwaaien en hem met een mand vol sinaasappelen of zijden spek, om het even, aan buurmans deur laten kloppen. Je kunt een weggelopen stiefzoon op Kerstavond laten terugkeren en bij een oud kasteel een Rus een Westberlijner uit de slotgracht laten trekken, vooropgesteld, dat die daar eerst is in

geraakt. Je kunt ruzies laten oplossen en de Schelde laten dichtvriezen, alles op Kerstavond (en je zou de eerste niet zijn ook!).

Maar als men met dat alles geen vrede heeft? Als men iets van de verwachting, de vervulling en de verwondering in zijn verhaal wil doen herkennen? Dan geloof ik dat het Kerstverhaal in Lukas 2 staat, en alleen daar. En dat men het maar niet meer moet proberen. (Toch heb ik een Kerstverhaal geschreven, 'Collecte in Meulekenskerke' dat opnieuw bij van Goor gaat verschijnen.) Waarom schrijf je? Ja, wáárom? Heeft de geografische gesteldheid — het wonen in een dorp in Zeeuws-Vlaanderen — daarmee te maken? Dat zou dan op hetzelfde vlak kunnen liggen als de betrekkelijke eenzaamheid van het pastoriebestaan. Waarschijnlijk hebben deze dingen juist een uitdaging gevormd. De één schrijft midden in de eenzame Zeeuwse winter, wanneer de storm te horen is en de misthoorn op de Schelde, de ander zal het midden in de stad doen temidden van alle herrie en aanloop van dien. Het zal wel subjectief zijn, dit. Tenminste, dat dácht ik.

Maar het is niet waar. Want de stoot tot dit alles heeft Zeeland gegeven. Daar is geen twijfel aan. Al in de derde van de HBS wist ik, gewoon duidelijk, dat ik later wilde schrijven, en uit het 'dagboek van een schoolkind' is dan ook veel later het bezettings-verhaal 'Wij waren er ook bij' voortgekomen. Trouwens, als klein kind al las ik alles wat ik in mijn handen kreeg, ook krantensnippers op straat. En in mijn kleine dochter zie ik de 'geschiedenis zich herhalen'! Maar pas in Zeeuws-Vlaanderen is het er echt van gekomen: tussen nú en toen liggen allerlei andere dingen.

Dit land, nog altijd midden in het water, geografisch ánders dan alle andere, heeft mij gefascineerd vanaf de eerste overtocht over de brede glinsterende Schelde, op een donkere ochtend. Vaag en blauw liggen overal de grenzen in de verte, alles is transparanter, en aan één

zijde leidt de zee zijn eigen geheimzinnig leven. Vanaf het Zwin waar het douaneverhaal 'Avontuur aan de grens' ontstond, tot aan de grillige kreken die dit land doorsnijden (*Boot zonder water*); vanaf de dorpen, waar de samenleving veel ongecompliceerder en dus moeilijker is dan in de grote stad, waar alles groter is èn kleiner, ook de mensen, in hun grandeur en tristesse, in alle beroepen (*De school van Schellebelle*); tot aan een open zeearm die dichtgaat en een vloot van schepen vaart weg door de nevel (*Verdreven vloot*, op het jury-rapport voor de Kinderboekenprijs van dat jaar vermeld en nu als radiohoorspel door de KRO in voorbereiding).

Waarom is het zo obsederend dat alles in je boek te krijgen? Wat is er aan het maanlandschap wanneer men door Zeeuws-Vlaanderen in de nacht naar Gent rijdt (*De ballon van Jean Jacques*); en aan de imposante Deltadroom, in oppositie tegen al het water van Zeeland? Toch is het tiener-boek waaraan ik nu werk, gesitueerd in Amsterdam, waar ik zelf jaren op school ben geweest, met een troepje jongeren wonend in een groot grachtenhuis. En dit zal wel het moeilijkste boek worden ook, hoewel ik ook over het Deltaverhaal twee jaar heb gewerkt.

Want 'rose meisjesboeken' zijn er al genoeg, en om je eigen ideeën èn avonturen uit te drukken in een vorm tussen Cissy van Marxveld en 'Ik Jan Cremer' in, is een honds probleem.

'Wat je zelf innerlijk beleeft, draag je ook op jongeren wel over', zei van de Hulst mij nog het vorig jaar. Laten we hopen dat wat voor hem gold ook voor ons geldt.

Van het 'hoe doe je het' is m.i. weinig te zeggen. Hoe? Gewoon. Een scherpe dagindeling, een stukje discipline met je uren. Wie niet doodgewoon zijn uren maakt, met zin en tegenzin, ziet niet veel uit zijn handen komen. Verder: gaan zien wat je wilt laten zien. Wie over een

Deltasluiting en een Veers complot wil schrijven, moet bij caissons en vissersboten rondlopen, met Waterstaatsmensen praten en op het Veerse Gat varen (mèt Bert Haanstra, maar dat was toevallig!). De figuurtjes uit je boek gaan tenslotte tegen je praten en houden je kostelijk gezelschap. Eén wou er op een tractor rijden om het plan van zijn troep uit te voeren (*De school van Schellebelle*). Toen heb ik mij genoodzaakt gezien zelf op een van de boerderijen een tractor te leren besturen. Want waar blijf je anders?

Tenslotte: Dola de Jong zei onlangs tegen mij:

'... natuurlijk gaat het schrijven niet zo gemakkelijk. Het is een vak als ieder ander, enorm hard werk, volharding, en verfijning van je techniek volgt logisch. Ik heb alleen respect voor professionals en weinig voor de pratende schrijver die niet tot werken komt omdat hij zichzelf zo gewichtig neemt'.

Zij heeft ongetwijfeld gelijk.

GERTIE EVENHUIS

LATENT TALENT

De uitgeverij Callenbach heeft een landelijke prijsvraag voor jeugdlectuur uitgeschreven onder het motto „Latent Talent”. Deze prijsvraag staat open voor iedereen van wie tot nu toe nog nimmer enig werk op dit gebied in boekvorm is verschenen. Er zijn drie rubrieken:

- A — voor jongens en/of meisjes van 12 jaar en ouder. Omvang $\pm$ 120.000 tot $\pm$ 200.000 letters.
- B — voor jongens en/of meisjes van 9 tot 12 jaar. Omvang $\pm$ 60.000 tot $\pm$ 100.000 letters.
- C — kinderverhalen die een omvang hebben van $\pm$ 25.000 tot $\pm$ 50.000 letters, bestemd voor de leeftijd van 6 tot 9 jaar.

Sprookjes zijn van deelname uitgesloten. Voor verdere gegevens kan men zich wenden tot uitgeverij G. F. Callenbach — Hoogstraat 24 — Nijkerk.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(Volgnummer)

Adler, I.: Vuur in ons leven (W.-Friesl.), 153 p. — VIa	—9261
van der Apoort, T.: De verloren zoon (Gideon), 50 p. — VIb, P	9249
Auwera, F.: De Sint-Maartensramp (Sikkel), 32 p. — VIa	9221
Barrett, A.: Johnny's avontuurlijke reis (Spectrum), 192 p. — VIa, J	9213
Beck, E. en G. Miller: Feestmaal met de Heer (Helmond), 32 p. — VIb †	9250
Blei-Strijbos, C. B.: Ouwe Toon en zijn vriendje (Callenbach) 53 p. — VIb-c, J. P	—9208
van den Bosch, R., o.praem. en E. J. Akkermans: Leef met de Kerk (Helmond), 102 p. — V, JM	9254
van den Bosch, R., o.praem.: Wij vieren feest (Helmond), 64 p. — VIc †	9247
de Brunhoff, J.: De geschiedenis van het olifantje Babar (Zuid-Holl.), 28 p. — VIc	9267
Brusse, J. A.: Beste Ineke... (Kok), 136 p. — V, M, P	—9238
Cavanna, B.: Het rode zeil (Van Goor), 160 p. — V, M	—9234
Corbett, S.: Het geheim van de vuurtoren (Spectrum), 154 p. — VIa, J	9216

Dale, J.: Shirley Flight, de gevleugelde gastvrouw (Van Goor), 136 p. — V, M	9232
Dale, J.: Shirley Flight, de gevleugelde gastvrouw, en de diamantsmokkelaars (Van Goor), 136 p. — V, M	9233
Duif, H.: Verhalen rond het koningsfeest (Helmond), 96 p. — VIc †	9248
van Dijk, F.: Ik en Koen (Spaarnestad), 32 p. — VIc	9191
Elsendoorn, J.: De blaaspijpers van de Montelbaan (Kris Kras), 208 p. — VIb	9210
van der Elst, M.: Toch wel fijn om te weten (Helmond), 158 p. — V, M	9264
van Eysden, G.: Toen de berg gromde (Meinema), 189 p. — V, M	9240
Falk, A. M.: Annika en juffertje ongeduld (Van Goor), 40 p. — VIc, M	9202
Falk, A. M.: Annika en Lotje ruilen van mammië (Van Goor), 40 p. — VIc, M	9203
Falk, A. M.: Annika's kerstfeest (Van Goor), 40 p. — VIc, M	9204
Friskey, M.: Indiaantje zoekt een paard (Van der Peet), 61 p. — VIc	9206
Graafland, B.: Rubens (W.Friest.), 140 p. — VIa	9258
Grice, F.: Expeditie Tifinar (Callenbach), 157 p. — VIa, J	9223
de Groot-Canté, H.: Het hotel van Puck en Paul (W.Friest.), 155 p. — V, M	9237
van Gijs, J.: Op zoek naar waarachtig geluk (Gideon), 165 p. — IV-V, J, P	9255
Henszen Veenland, H.: De vrienden van Annemarie (Meinema), 188 p. — V, M	9239
Hesper-Sint, M.: Nog eventjes, Klaas Vaak (Cantecleer), 126 p. — VIc	9266
Hidding, J.: De bosbrand (Kok), 151 p. — VIb, J, P	9211
Hilsum, M.: Saskia en de kostgangers (Van Goor), 160 p. — V, M	9241
Jagt, B.: Mannetje Monkje (Van Goor), 56 p. — VIc	9198
Jagt, B.: Mannetje Monkje en de Ding-Dong-schat (Van Goor), 56 p. — VIc	9200
Jagt, B.: Mannetje Monkje vangt boeven (Van Goor), 56 p. — VIc	9199
Jenkins, A. C.: Armas en Sofi uit Lapland (Van der Peet), 112 p. — VIa	9215
Kernkamp-Biegel, H.: Avonturen van de baron — 3 dln. (Wolters), p.dl. 39 p. — VIb-c	9207
Kliphuis, N.: Hoe de pauw Frank een nieuwe naam kreeg (Vermande), 35 p. — VIc	9194
Kliphuis, N.: De verjaarsfoto van de koe Rosalinde (Vermande), 29 p. - VIc	9193
Kocher, H.: Aldat de buffeljager (Van der Peet), 131 p. — VIa	9214
Kocher, H.: Het geheim van de Matakmoerassen (Callenbach), 160 p. — VIa, J	9224
Lisarde, K.: Ik wil een dappere kerel zijn (Desclée), 126 p. — V, J †	9243
Lühns, C.: Prins Pirijn (Van Goor), 103 p. — VIb-c	9276
Luwel, A., prof. dr.: De technische vooruitgang en de mens (Sikkel), 108 p. — IV-V, J	9263
Lyon, J.: De toverwereld van onze zon en de werelden daaromheen (Helmond), 57 p. — VIa	9265
van Maren, G. H.: Stand by! (Meinema), 187 p. — V, J	9230
(de Meyer, M.): Het Vlaamse sprookjesboek, (Standaard-Bkh.), 311 p. — VIa-b-c	9278
Mortelman, P.: Jan Monter komeetpassagier (Desclée), 121 p. — V, J	9242
O'Farrell, K.: Prinses voor één zomer (Spectrum), 189 p. — VIa, M	9225
Op de Beeck, L.: In het klooster van Korsendonk (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9222
Peterson, H.: Hier komt Peter! (H. Meulenhoff), 142 p. — VIb-c, J	9201
Petit, N.: Dierenportretten. 1e Deel (Kris Kras), 41 p. — VIb	9260
van Reenen, H.: Maryse op de tweesprong (W.-Friest.), 189 p. — IV-V, M	9236

van Rode, C.: De kleine fourier (Sikkel), 32 p. — VIa	—9219
Rosseels, M.: Nieuw dagboek van Spieghelken (Lannoo), 221 p. — V, M †	9280
Rosseels, M.: O Marolleke! (Lannoo), 189 p. — IV-V, M †	9279
Saris, L.: Het applaus is voor jou, Isabella (W.-Friesl.), 188 p. — IV-V, M	9229
Saris, L.: De zilveren bodem (W.-Friesl.), 192 p. — IV-V, M	9228
Schermelé, W.: Bonnie en de sneeuwpop (Goede Boek), 38 p. — VIc	9275
Schermelé, W.: Bonnie gaat verhuizen (Goede Boek), 38 p. — VIc	9271
Schermelé, W.: Bonnie in het vreemde bos (Goede Boek), 38 p. — VIc	9270
Schermelé, W.: Bonnie is dapper (Goede Boek), 38 p. — VIc	9274
Schermelé, W.: Bonnie's geschenk (Goede Boek), 38 p. — VIc	9272
Schermelé, W.: Bonnie zoekt Bibberlip (Goede Boek), 38 p. — VIc	9273
Schermelé, W.: Tessa de tiener (Goede Boek), 143 p. — VIa, M	9227
Schermelé, W.: Tessa doet een ontdekking (Goede Boek), 144 p. — VIa, M	9226
Schmidt, A. M. G.: Jip en Janneke. 2e Deel (Arbeiderspers), 157 p. — VIc	9268
Schmidt, A. M. G.: Jip en Janneke. 3e Deel (Arbeiderspers), 159 p. — VIc	9269
Schmidt, A. M. G.: Spiegeltje rondreis (Arbeiderspers), 20 p. — VIc	9205
Schoeters, J.: En de dynamo draaide (Sikkel), 32 p. — VIa, J	9218
Sharp, M.: Mejjuffrouw Bianca (Arbeiderspers), 128 p. — VIb	9212
Smulders, L.: In speelgoedland (Malmberg), 33 p. — VIc	9196
Smulders, L.: Pietje Prik en het biebelplan (Malmberg), 45 p. — VIc	9195
Southall, I.: De opdracht van piloot Pym boven de oceaan (Bruna), 155 p. — V, J	9235
Southall, I.: De opdracht van piloot Pym in Griekenland (Bruna), 158 p. — IV-V, J	9246
Springenschmid, K.: Het koekoekskind (Callenbach), 191 p. — V, J M	9244
Stoutenburg, A. en L. N. Baker: Linnaeus (Van der Peet), 130 p. — VIa	9256
Timmermans, A.: Bijbel voor de jeugd: Oude Testament (Helmond), 319 p. — VIb †	9251
Ulrici, R.: Kai verovert Brixholm (Arbeiderspers), 154 p. — VIb, J	9209
Vaeth, J. G.: Amundsen (Van der Peet), 141 p. — VIa	9257
Vandecan, P., dr. en J. Busschaert: Relaties tussen plant en dier (Sikkel), 116 p. — IV-V, JM	9262
Verleyen, C.: Hoogovens, locomotieven, schepen (Sikkel), 32 p. — VIa	9220
Vernes, H.: Bob Morane en de groene terreur (Bruna), 60 p. — V, J	9245
Verwey, A. J., o.f.m. en M. Clarenbeek-Van Klaveren: En morgen is het zondag (Spaarnestad), 159 p. — VIa en b †	9253
Visser, W. F. H.: Op de vleugels van de tijd (Van Goor), 488 p. — VIa	9259
Whitney, P. A.: Mijn zwarte vriendin (Spectrum), 192 p. — VIa, M	9217
Winkler-Vonk, A.: Dagboek van Droppie. 1e Deel (Kris Kras), 43 p. — VIc	9192
Winterfeld, H.: Caius is een ezel (Lannoo), 189 p. — VIa, J	9277
Wolffenbittel-Van Rooijen, H.: Scherven brengen geluk (B.Gottmer), 157 p. — IV-V, M †	9231
Wijnands, E.: Kobus, het hobbelpaard (Kok), 36 p. — VIc	9197
XX: Het licht schijnt overal. 1964 (Ploegsma), 63 p. — VIa en b en c, P	9252

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER ?

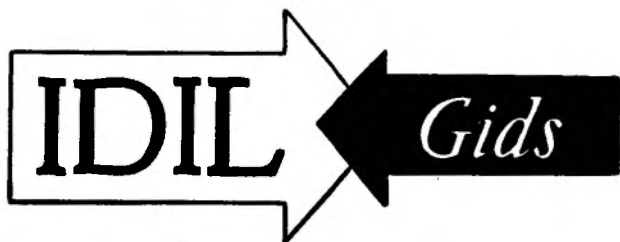
Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing
door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- recensie- ficatie nummer*)	MK	EE
Bachér, I.: Schone vogel Quetzal (Wereldbibl. f 3,25 i)	III-IV	20.294	2	6
Een verhaal dat speelt in een Mexicaans bergdorp, waarin folkloristische en legendarische elementen verweven zijn.				
Burnet, W.: Zo begonnen ze (J. M. Meulenh. f 1,95 i)	IV	20.314	5	7
Bundeling van de verhalen waarmee 14 Amerikaanse auteurs hun carrière begonnen, o.a. Capote, Mailer en Saroyan.				
Heijermans, H.: Droompaard en andere Falklandjes (Querido f 1,75 i)	IV	20.346	7	7
Een met zorg gemaakte selectie van schetsen die Heijermans onder het pseudoniem Falkland schreef. Visie en sociale inslag maken nog een frisse indruk.				
O'Henry: Trammelant in bananenland (Spectrum f 1,25 i)	IV	20.378	5	7
Kunstig tot een 'roman' ineengestrengelde verzameling short stories, in welk genre O'Henry de grote meester is. Knap en geestig.				
Pinilla, R.: Als blinde mieren (Desclée f 11,25)	IV	20.381	5	8
Uit de Spaanse literatuur bereikt ons naar verhouding niet zoveel — hier nu een voorbeeld van een moderne Spaanse roman, vertaald door Frans van Oldenburg-Ermke. De hoofdzaak van het verhaal: een met kolen beladen schip is voor de kust gestrand en de leden van een arm gezin gaan zoveel mogelijk kolen uit zee opvissen. Het is een levensgevaarlijk karwei, wat ook blijkt uit een noodlottig ongeval, maar verbeteren gaan ze verder om deze buit binnen te halen. Men kan in deze roman hier en daar wel tekorten aan vaart en fantasie constateren, maar het boek getuigt van een gevoelige observatie en het bevat aangrijpende bladzijden.				
Shakespeare, W.: Othello (Bezige Bij f 2,75 i)	IV	20.392	4	8
Bert Voeten schreef een vertaling van Othello in sterk moderniserende zin — winst: rechtstreekser verstaanbaarheid en speelbaarheid; levendiger actie; spreken-der dichtkracht.				
de Vries, Th.: Eros in hinderlaag (Bakker/Daamen f 1,75 i)	III	20.415	3	5
Vijf verhalen over de werking van de eros van holbewoners tot Shakespeare's tijd.				
Weil, G.: Tramhalte Beethovenstraat (Tijdstroom f 5,50 i)	IV	20.420	5	8
De deportatie der Amsterdamse Joden gezien door een Duitse. Zeer knap gestileerd, aangrijpend door waardige soberheid.				

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Indexexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in de Idil-Tijdingen.

DECEMBER 1964 JAARGANG XVI NUMMER 5

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9281-9353

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250 - 31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	63
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	71
<i>Bibliografisch register</i>	72
<i>Jules Verne opnieuw uitgebracht</i>	75
<i>Gertie Evenhuis bekroond</i>	75
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	76

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

Vla = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).
Vla-b = voor circa 11, 12 jaar.

Vlb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

Vlb-c = voor circa 8, 9 jaar.

Vlc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

Vla en b (9 - 14 jaar).

Vlb en c (6 - 11 jaar).

Vla, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.

III (Vla°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- ° ° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienschtig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

9281 *Toen Nieske jarig was* door *T. van der Roest-Kleinmeijer* vertelt van een jongetje, dat andere kinderen helpt oversteken, maar daardoor zelf te laat op school dreigt te komen. Hij besluit naar een speeltuin te gaan, maar het wordt geen plezierige middag omdat hij wroeging heeft over het opeten van het snoep dat hij voor jarige Nieske had meegekregen. Moeder is intussen ongerust en een agent vindt de berouwvolle jongen. Een prettig geschreven, moraliserend verhaaltje. (geb. f 1,35)

9282 *Hesje* door *L. Quak* beschrijft voor beginnende lezertjes de kleine belevenissen van het meisje Hesje thuis, op de boerderij, tijdens een logeepartij in de stad; de komst van een klein zusje en Hesjes kortstondige ziekte. Een vriendelijk vertelsel. (f 0,75)

9283 *In de stad* door *Babs Aiking van Wageningen* is een typisch schoolleesboekje voor eerste-klassers. Het bevat enkele ervaringen van een Amsterdams jongetje met zijn vriend Gijs die komt logeren. Een enkel

fragment draagt een christelijke signatuur. In verband met klasikaal lezen is een hoofdstuk in dialoog geschreven. Gangbare middelmaat. (f 2,25)

Het kamertje in de kerk door *Ina de Vries-Van der Lichte* is het domein van Mieke en Marja als zij logeren bij Opa, die koster is. Ze hebben veel pret en beleven zelfs een nachtelijk avontuurtje: ze gaan het glas water voor de dominee van de kansel halen. Ze ontdekken echter ook, dat je met kinderzorgen tot God kunt gaan: als de fraai geboetseerde paddestoel voor Oma gebroken is, wordt hun gebed om uitkomst verhoord. Een levendig verhaaltje. (geb. f 1,15)

Vleugels te koop door *Lenie Stafleu-Kruikemeier* bevat enkele episoden uit het leven van de vijfjarige Rik. Op zekere dag ziet de jongen ergens op een huis het bordje 'Vleugels te koop'. Hij rust niet voor hij er alles van weet, want Rik zou zo heel graag willen vliegen. Maar dan bemerkt hij, dat eenzelfde woord meerdere betekenissen kan hebben. Het frisse verhaal is leuk geïllustreerd met houtskool-tekeningen door Tiny van Asselt. (geb. f 1,35)

9284

9285

- 9286 *Flori en de rovers* door *Ali Mitgutsch* is een prentenboek met prachtige platen, deels in warme kleuren. Het gaat om een Tirols jongetje, dat 's zomers het land intrekt om de schilderijtjes te verkopen die de familie tijdens de lange winter heeft vervaardigd. Flori wordt door rovers overvallen, maar hij ontsnapt en waarschuwt de burgers. Als de rovers gevangen zijn, keert Flori, beladen met geschenken van de dankbare mensen, naar huis terug. Bij het voorlezen zal men de angstige sfeer van enkele platen misschien willen afzwakken.
- Overigens: wat kolenbranders zijn, wordt wel uitgelegd; maar weet onze jeugd nog wat houtskool is? (geb. f 5,90)
- 9287 *En toen ging mijn marmotje praten* door *Paul Gallico* beschrijft hoe Cecile dagelijks langs een etalage komt, waarin een kooi met marmotten staat. Eén marmotje is heel anders dan de andere: het lijkt wel speciaal
- prettig ontspanningsboek met grappige vondsten in beschrijving en illustraties. (geb. f 4,90)
- Gregor Boude* voegde een tweede vijftal deeltjes toe aan de 'Pluim-serie' over het eekhoornkje met het gouden hart.
- Pluim en Wedeltje* draait voornamelijk om de eekhoorn Wedel, de zoon van de boodschapper van de koning.
- Pluim en de dwaze konijntjes* gaat over Wipper en Springer, die in het bos een pakje met vreemde stokjes vinden en daarmee heel wat consternatie veroorzaken.
- Pluim en Roodmuis* voert een stenen kabouter ten tonele, die levend wordt en het verdwenen toverstafje van de koning terug brengt.
- Pluim, Wedeltje en Teddy* vertelt hoe er in het bos een huisje wordt ingericht voor de speelgoedbeer Teddy. Later komt daar ook een verlaten speelgoed-poes wonen.
- Afscheid van Pluim* is dan het laatste deel, waarin Pluim afscheid neemt van kabouterland en als beloning voor zijn vele goede daden mee mag met een rondtrekkende groep zigeuners. De serie geeft weinig blijk van originaliteit. De taal is uitgesproken Vlaams en weinig fraai. Al bijeen een zeer matige reeks. (p.dl. 17 fr.)

voor haar bestemd. Op een goede dag koopt zij het diertje en naar gelang zij langer samen zijn, gaan ze het erger misen, dat 'Jan-Peter' niet praten kan. Tot dan plotseling het wonder gebeurt! Het boek is geschreven in een ietwat onwezenlijke sfeer en filosofeert soms een beetje over de kinderhoofden heen. Toch een

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

- Avonturen aan de Achterweg* door *Jeanette van Luijpen-Bronwasser* is een knus verhaal over de kinderen van de Achterweg, die altijd samen zijn opgetrokken, tot het Surinaamse meisje Sandra in hun midden verschijnt. Met onderwerpen als de rassensdiscriminatie en het vinden van een parachute tracht de schrijfster het verhaal actueel te maken, hetgeen slechts ten dele gelukt. De grootste kracht van het verhaal ligt in de weergave van de sfeer en de typering van de diverse kinderen. (geb. f 2,10)

9294 *Pluimstaart de springer van het bos* door *Niek van Noort* vertelt van een eekhoorn, die rooft en moordt, maar ook zelf wordt aangevallen en bijna gedood. In een boswachtershuis brengen kinderen hem bij en hij zet zijn wilde leven voort. Vooral de wrede kant van de natuur komt in dit boek naar voren, ofschoon niet gedetailleerd, en enigszins vergoelijkt. Toch bieden de tafelen van geklauwde en gebekte agressie minder bezwaar dan de overvloedige accentuering en spatiëring, waaraan de stijl van de auteur geen behoefte heeft en die door de over-benadrukking een valse noot van onechtheid veroorzaakt.

(geb. f 2,50)

9295 *Kerstfeest voor oude Johannes* door *Tjits Veenstra* is een cliché verhaaltje over de zieke, arme, oude Johannes en de twee kinderen van de dominee die hem snoep, kerstkrans en wijn gaan brengen op een slee. Onderweg komt er mist en een reddingsbrigade trekt uit. Johannes mag mee naar het huis van de dominee.

(geb. f 1,15)

9296 *De tuin van mijn Vader* door *Geneviève Dubamelet* bevat in plechtige, sterk Vlaams getinte bewoordingen een aantal verhaaltjes waarin brave jongens en meisjes zwelgen in devote braafheid. Hiëronymus van Alphen redivivus. De kleurige plaatjes zijn lief, maar kunnen deze zoetelijke pedagogie niet redden. (geb. f 3,50)

9297 *Tilly's boottocht* door *Lis Werner* is het derde deel uit de 'Tilly-serie'. Tilly mag met haar klasgenootjes een boottochtje maken met kapitein Zomer, de vader van haar vriendin Lise. Het wordt een onvergetelijke dag voor de meisjes van het internaat, ondanks een naar incident, waarbij Tilly in het water valt. Ze wordt gered door Astrid, die daarna vriendschap met haar sluit. Een doorsnee leesboek.

(geb. f 2,50)

9298 *Een toekomst voor Ellie* door *Nan Chauncy* beschrijft hoe het weesmeisje Ellie in huis wordt genomen door tante Viola, die haar wel een passende opvoeding geeft maar vrijwel geen hartelijkheid. Gelukkig ontfermt oma zich over het meisje, maar

tante probeert alles om haar terug te krijgen, puur om financiële redenen. Alles

loopt nog heel anders af, dan iemand van de betrokkenen had kunnen denken. In het aardige en onderhoudende verhaal is alleen de figuur van tante Viola tot in het onechte gechargeerd. (f 1,50)

9299 *De mysterieuze zeeman* door *Rosemary Weir* geeft de belevenissen van de kinderen Marriot, die na hun verhuizing deelgenoot worden van het verdriet van het buurmeisje Louella, wier vader onschuldig in de gevangenis zit. Van de man, die hem een alibi zou kunnen verschaffen, weet men alleen dat hij Harry heet en zeeman is. Via talrijke spannende en grappige avonturen voltrekt zich nu een speurtocht, waaraan steeds meer mensen deelnemen. Natuurlijk loopt de dolle tocht goed af. Het kwieke boek bevat een positieve behandeling van het rassenvraagstuk en een geestige gezinsbeschrijving. (f 1,50)

9300 *De zonnige tweeling* door *Carla Bollmann*: dat zijn Anneke en Ineke, de dochtertjes van de dokter. Ze maken veel pret, op school met de meester en tijdens de ver-

- huizing met de verhuizers. Soms gaan ze wel iets te ver, met name als ze hun gelijkenis misbruiken om een arme vriendin aan een abonnement voor het zwembad te helpen. Na hun geslaagd toelatingsexamen voor de h.b.s. krijgt Ineke op straat een ongeluk, maar het boek eindigt met haar feestelijke terugkeer uit het ziekenhuis. De gezellige vertelling reikt niet hoger dan opstel-niveau. Ook doet de tweeling rijkelijk flauw voor elfjarige meisjes. Misschien iets voor de schoolbibliotheek.
(geb. f 3,75)
- 9301 *De jongen zonder hond* door *Philippa Pearce* is een bijzonder charmant jongensboek. Ben is teleurgesteld als opa hem op zijn verjaardag niet de beloofde hond schenkt. Maar het zou ondoenlijk zijn op een Londense flat een hond te houden. Bovendien is opa te arm om een hond te kopen. Ben krijgt wel een kostbaar schilderijtje van een hond en geleidelijk gaat de jongen zozeer geloven in het bestaan van zijn gefantaseerde hond, dat hij onder een auto loopt. In het ziekenhuis krijgt hij de belofte van een echte hond. Het boek geeft een haarfijne typering van het bedachtzame leventje van de grootouders en van de emotionele denkwereld van de jongen. (geb. f 3,90)
- 9302 *Zij gingen voor Hem door het vuur* door *Pierre Laridan* is een missieverhaal over de onlangs heilig verklaarde martelaren van Oeganda. In kort bestek een goed verhaal, dat nog maar weinig herinnert aan de missie-lectuur oude-stijl. (gec. f 2,50)
- 9303 *Tócb met vakantie* door *L. Quak* is een pretentieloos verhaaltje over een familie die veertien dagen in een zomerhuisje gaat wonen. Dit kan alleen omdat de aanvankelijke huurders wegens ziekte van de moeder hebben moeten afschrijven. Ze krijgen de aardige gedachte het wildvreemde dochtertje van die familie te laten overkomen. Iets bijzonders gebeurt er dan verder eigenlijk niet. (geb. f 2,10)
- 9304 *Pipo en de ridderschrik* door *Wim Meuldijk* speelt in de middeleeuwen, waar Pipo en zijn vriend Felicio door een wonderklok zijn beland. Dank zij hun uitvinding van het stoompaard 'de ridderschrik' helpen zij een arme ridder weer aan zijn bezittingen. Een vrolijk verhaal, wel vlot verteld. (f 1,75)
- In de serie 'Dierenverhalen uit de wildernis' zorgde *C. Bernard Rusley* weer voor een viertal nieuwe delen. 9305
Shag het rendier vertelt hoe een rendierkalf opgroeit tot een sterke bok, die de gevaren van de wildernis kent en die vecht voor een eigen kudde.
- Rey de vos* bevat het verhaal van vader en moeder vos, die jongen krijgen, welke op hun beurt volwassen worden en een gezin stichten. 9306
- Frisk de otter* beschrijft de gedragingen van een otter vanaf zijn geboorte tot de volwassenheid: de aanpassing aan levens-eisen, de verdediging tegen vijanden, enzovoort. 9307
- Tbunda de buffel* geeft de levensloop van een buffelstier vanaf de geboorte, via zijn leiderschap over de kudde tot aan zijn dood. 9308
Ongetwijfeld wordt in deze serie veelal voortreffelijk weergegeven, in welke omstandigheden en op welke wijze allerlei diersoorten in de wildernis zich handhaven. Ernstig bezwaar dient echter te worden gemaakt tegen de volkomen vermen-selijking van de dieren, zodat liefde, interessen, trots, eerbied, overleg, uitvoerige gedachtenwisseling aan de orde van de dag worden gesteld. Deze vertekening van de werkelijkheid is in dit voorhanden veelvoud onaanvaardbaar.
(p.dl. geb. f 1,90)
- Het tweede vijftal van de elfde reeks van de 'Historische Verhalen' is nu ook volledig, een reeks met sinds lang bekende en hier besproken kwaliteiten. 9309
Dodenmaal voor Dierwin door *Hendrik Diddens* speelt in het Frankische dorp Musene in de eerste helft van de achtste eeuw. Bij de dood van hoofdman Dietwin herleeft het oude heidendom. De dorps-priester zit mede aan bij het dodenmaal, maar weet tenslotte toch hun christelijk geloof te intensiveren.

- 9310 *Meester Dirk Bouts* door *Gaston van Camp* beschrijft zeer beknopt en iets te schools het leven van de Haarlemse schilder, die in Leuven zijn meesterwerken tot stand bracht. Jammer dat er geen reproductie afkon.
- 9311 *Een Vlaams schilder bij de Bedoeïenen* door *M. van Jole* bevat de levensgeschiedenis van Karel Verlat, die als schilder naar Palestina vertrok en later directeur werd van de Academie te Antwerpen. De stof is eenvoudig weergegeven.
- 9312 *Gezant in Konstantinopel* door *Lo Vermeulen* en *K. Jeuninckx* schildert de betekenis van Giselijn van Busbeke die, toen de Turken Europa bedreigden, als onderhandelaar werd uitgezonden. Hij bracht ook de tulpenbol mee en ontdekte het testament van keizer Augustus te Ankara.
- 9313 *De klap op de vuurpijl* door *F. de Bruyn* beschrijft de rol van de Belgische Amerikaan Karel Jan Bossart bij de ontwikkeling van de Atlas-raket. Goede foto's. Zoals steeds is de keuze van de onderwerpen primair op de Belgische jeugd gericht, en de taal meermalen zuidelijk getint. Voor leergierige kinderen nochtans een goede serie. (p.d.l. f 0,95)
- 9314 *Mijn vriend is een dolfijn* door *M. Mackay* is een naar ware gebeurtenissen geschreven verhaal dat zich op Hawai af-

speelt. Enige kinderen die geregeld in zee spelen, weten het vertrouwen te winnen van een jonge dolfijn. Vooral met een van

de jongens ontstaat een hechte vriendschap. Het is een boeiend, gevoelig geschreven verhaal geworden, goed vertaald en smaakvol geïllustreerd, dat op ongedwongen wijze veel bijzonderheden geeft over dit Zuidzee-eiland en de levensgewoonten der inheemse bevolking.

(geb. f 4,50)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

David ontdekt de wereld door *Anne Holm* zou men gerust een psychologische jeugdroman van formaat mogen noemen. Met behulp van volwassenen ontvlucht de joodse jongen David uit een concentratiekamp in Zuid-Europa en begint aan een lange zwerftocht, op zoek naar zijn moeder die hij tenslotte in Denemarken terugvindt. Interessant zijn Davids avonturen onderweg: ontmoeting met allerlei mensen, al of niet behulpzaam; het verblijf in een gastvrij gezin, waaruit hij wegvlucht als hij merkt, dat er wrijvingen om hem ontstaan. Maar vooral is belangrijk de weergave van Davids aanvankelijke beduchtheid voor nieuwe gevangenneming, zijn geremde emotionaaliteit, zijn onbekendheid met het normale kinderleven, zijn irrealistische visie op samenleving en godsdienst. Een uitmuntend boek. (geb. f 7,90)

9315

Sjalom gaat naar Israël door *Laszlo Harmori* beschrijft de tocht van een Jemenitische jongen vanuit Jemen naar het Beloofde Land. Hij komt in een kibboets en doet alles om opgenomen te worden in de gemeenschap. Hij slaagt daarin en mag studeren voor piloot. Hopelijk zal de wat zwakke start van dit boeiende verhaal geen lezers afschrikken. (geb. f 3,90)

9316

Bob Morane en de formule X 33 door *Henri Vernes* heeft de geheime formule voor een super-wapen als inzet. Bob raakt in deze affaire betrokken als hij een oud boek aan het bekijken is. Dank zij zijn doortastend optreden weet Bob met behulp van zijn vriend Bill en commissaris Ferret de wereldvrede te redden. Wel spannend. (f 1,50)

9317

- 9318 *De witte Cobra* door *Phia van den Berg* begint fris te vertellen van een jongen uit Noord-Pakistan, die met zijn twaalf jaar voor moeder en het gezin moet zorgen. Hij doet dat door koren weg te halen van het land, dat men na vaders dood voor een te lage prijs zijn moeder afhandig heeft gemaakt. Dan ontmoet Zafar een zending en wordt het verhaal een onwezenlijk evangelisatie-stukje, met een schimmig en bloedeloos soort christendom, dat allesbehalve overtuigend werkt. Het slot is erg onbevredigend. (geb. f 1,50)
- 9319 *En tóch wacht het geluk* door *T. van der Roest-Kleinmeijer* schrikt niet terug voor tragische situaties: Klaske Tuinstra kan op het voogdij-internaat niet aarden. Haar hoop, spoedig naar huis te kunnen terugkeren, wordt voor goed de bodem ingeslagen als moeder met oom Jan naar Frankrijk vertrekt en Klaske aan haar lot overlaat. Het meisje weet zich tenslotte te schikken in de wil van God. Er is te veel onwaarsachtige pathetiek in dit zwak gecomponeerde verhaal. (geb. f 2,50)
- 9320 *Mieke's nieuwe avontuur* door *Mien van 't Sant* is het achtste deel uit de 'Mieke-serie', maar laat zich afzonderlijk lezen. Voor haar gezondheid moet de bijna 14-jarige Mieke een paar weken naar Zwitserland. Een onbesuilde ski-tocht heeft ver strekkende gevolgen, maar terug in Nederland weet het meisje zich goed aan te passen in de tweede klas van het gymnasium, die al een paar weken op weg is. Een middelmatig verhaal met teveel zwart-wit tekening. (geb. f 3,95)
- 9211 *Stans' geheim* door *Nelly van Dijk-Has* vertelt hoe Stans in diep geheim een schrift bijhoudt, waarin zij haar ziele-roerselen noteert, vaak in versvorm. Het gevoelige meisje vindt het heerlijk als er nieuwe burens komen, al begaat zij een blunder door de dikke buurjongen te plagen. Toch komt er toenadering, mede door de zorg voor kleine Carlos, een halfweesje dat bij de nieuwe burens logeert. Het overvloedige sentiment in dit verhaal, met zijn kreupelverzen, zal jonge meisjes wellicht nog wel aanspreken. (geb. f 2,90)
- Nancy en haar hond* door *Netty Streef* begint met de vervulling van Nancy's harte-wens: ze krijgt een hond die bovendien schrandere genoeg blijkt te zijn om moeilijke kunsten te leren. Het dier wordt echter door kermismensen gestolen. Nancy zet een taai speurtocht op touw en her-vindt haar trouwe makker. Deze speelt ook nog een rol bij Nancy's vriendschap met een jongen, die op de verkeerde weg dreigt te raken. Hij wordt op het rechte spoor teruggebracht en krijgt van zijn vriendin een zedepreekje. Wel veel stof in kort bestek, maar toch prettig verteld zonder overdrijvingen naar de 'dierlijke' kant. (geb. f 2,90)
- Corrie uit de Kromstraat* door *Helga Vos-Van den Vlasakker* schetst de moeilijke overgang van Corrie en haar moeder van uit hun luxe-leven naar de veel bescheidenere omstandigheden in het piekleine huisje in de Kromstraat. Ook de aanpassing op school valt niet mee, maar als Corrie eenmaal een vriendin gevonden heeft, klaart de hemel op. Een positief christelijk verhaal met goede milieu- en karaktertkening. (geb. f 2,90)
- Weer twee delen uit de 'Heroïca-Bibliotheek', de reeks die zoveel striptekeningen in haar tekst doet: nog immer een vreemde en weinig aantrekkelijke combinatie van proza- en beeldverhaal.
- De hut van oom Ton* door *H. Beecher Stowe* is in deze uitgave uit het Spaans bewerkt (!). In de proza-weergave is de dramatische kracht goed behouden. Opmerkelijk is het weglaten van het woord-deel 'neger' vóór 'hut'.
- De Zwarte Pijl* door *R. L. Stevenson* beschrijft de activiteiten van een groep mannen die onder de naam 'Zwarte Pijl' wraak neemt voor gepleegde misdaden. Een jongeman sluit zich bij hen aan en strijdend voor recht en wet ontmoet hij het meisje van zijn hart. Een ruige vertelling, meer rovers- dan ridderverhaal. (p.d.l. geb. f 2,95)
- Het spookschip* door *Helen O'Clery* speelt zich af voor de Ierse kust, waar een Franse treiler even plotseling opduikt als weer

verdwijnt. Brian komt samen met zijn grote vriend Finn de smid op het vlak voor de kust gelegen Robben-eiland achter de oorzaak van alle geheimzinnigheid. Een tamelijk spannend, maar niet steeds even duidelijk verhaal. (f 1,50)

9327 *Biggles volgt het spoor* door *W. E. Johns* toont de held weer eens in de clinch met zijn oude tegenstander Von Stalhein. Een geval van desertie onder Britse recruten leidt de speurder naar het verre Azië. Daar wordt een raid ondernomen op een kamp, waar deserteurs in het communistisch propaganda-apparaat terecht komen. Het spannende verhaal wordt ontsierd door een koelbloedige wraakmoord. (f 1,25)

9328 *Biggles en de atoomgeleerde* door *W. E. Johns* voert de superman naar Peru, waar hij een landverrader geheime documenten afhandig moet maken. Ook de vijand ligt op de loer en is Biggles in het oerwoud bijna te vlug af. Maar alles komt terecht, behalve voor een behoorlijk aantal vermoorde boeven en onschuldigen. De moordlust die in deze serie herhaaldelijk principieel aan communisten wordt toegeschreven, lijkt toch langzamerhand wel op een beeld-vertekening. (f 1,25)

9329 *Er zijn ook anderen* door *Nel Verschoor-Van der Vlis* bevat een misschien iets te

nadrukkelijk en gevoelig gesteld probleem, dat echter door de warme menselijkheid en het begrip voor kinderen die het moei-

lijk hebben, sterk zal aanspreken. Een veertienjarig moederloos meisje, dat haar moeder nog steeds erg mist, wordt tijdens een zakenreis van haar vader ondergebracht in een kinderpension. Daar wordt zij geconfronteerd met jongens en meisjes die ieder ook veel te verwerken hebben. Het meisje leert daardoor haar eigen moeilijkheden betrekkelijker zien. Een positief boek in overtuigd christelijke geest. (geb. f 2,50)

Cijferslot 7-1-7 door *Hans Romberg* beschrijft het speurwerk van Jan en Joep, die zo begaan zijn met Cornelia's verdriet om de diefstal van haar nieuwe fiets, dat zij niet rusten voor zij de dader gevonden hebben. Vreemd is hierbij vooral, dat op de plaats van de diefstal het cijferslot van de fiets ongeopend aan een hek hangt. Maar er komt een eind aan alle raadsels. De aardige vondst is niet erg sterk uitgewerkt, maar het verhaal is wel amusant. (f 1,75)

Maggies wonderlijke weddenschap door *Kathryn Worth* geeft een tijdsbeeld uit de vorige eeuw. Maggie heeft zich vast vorgenommen om arts te worden, maar in 1885 was dat een uitzonderlijk voornemen. Een rijke oom belooft het nodige studiegeld te verschaffen, mits het meisje binnen twee jaar de eerste honderd dollar weet te verdienen. Na veel moeite wordt het doel bereikt. Er is wel eens erg veel toevalligheid in dit verhaal, maar het geheel is boeiend en heeft ook stellig educatieve waarde. (f 1,75)

Froniale botsing door *Rik Valkenburg* speelt zich af rond de bevrijding van Venendaal in het laatste half jaar van de oorlog. Ab van de Heuvel, te jong voor de verzetsbeweging, maakt zich verdienstelijk voor het Rode Kruis en de voedselvoorziening. Op zijn tochten ontmoet hij herhaaldelijk een wrede SS'er, die zelfs Abs vriend neerschiet. Belust op wraak vindt Ab zijn vijand later zwaar gewond in een polder. Maar dan wint het zijn christendom van zijn haat: hij brengt hem het gevraagde water. Een stichtend en boeiend boek, helaas in niet geheel vlekkeloze taal. (f 1,50)

9330

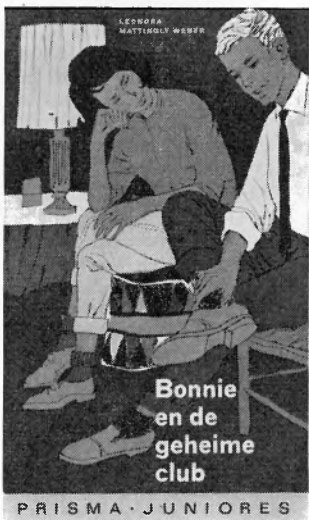
9331

9332

- 9333 *Onderzeeër in gevaar* door *Robb White* verplaatst de lezer naar de Pacific anno 1942, waar de Amerikaanse marine vrijwillig een moeilijke opdracht aanvaardt, die bij gunstig gevolg het behoud van mensenlevens kan betekenen. Het boek bevat prachtige staaltjes van moed en kameraadschap, maar daarnaast ook angst en dood. Een oorlogsboek dat, ondanks de hardheid van het gegeven, bewondering zal kunnen wekken voor wat toen is verricht. (f 1,75)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

- 9334 *Een baan in Italië* door *Mabel Esther Allan* voert de 18-jarige Annet, uit Londen, waar zij haar kantoorbaan beu is, naar Genua waar zij op een reisbureau gaat werken. Ingewikkelde affaires met haar moeders Italiaanse familie leiden tenslotte tot een happy-end. Er zit vaart in het verhaal, maar niet veel diepgang. Amusement. (f 1,25)
- 9335 *Bonnie en de geheime club* door *Lenora Mattingly Weber* is al het zesde deel over de bakvis Bonnie Malone. Deze leerlinge

van een Amerikaanse middelbare school heeft het moeilijk: haar vriendje vertrekt naar elders, zij krijgt een jeugdige stiefmoeder en ze raakt verzeild in een verboden schoolclubje. Na veel geharrewar volgt er toch een gelukkig slot. Het verhaal geeft een goed beeld van school- en familie-leven in Amerika. Bovendien krijgen oprechtheid, trouw en behulpzaamheid in dit boekje een goede kans. (f 1,50)

Catrientje heeft problemen door *Frieda van Waveren* bevat een romantisch cliché-verhaal, dat niettemin de beoogde lezersenskring wel zal bevallen. Als vader gaat hertrouwen, besluit Catrientje zelfstandig te worden. Zij heeft een baan als typiste en raakt bevriend met de neef van de directeur. De jongeman is nogal zelfverzekerd, maar blijkt tenslotte toch de ware Jacob te zijn. (geb. f 5,50)

Het was een heerlijke lentedag door *Charlotte Thomae* is een tamelijk sentimenteel boek, waarin het oorspronkelijke Duits nog in menig germanisme doorklinkt. In een overmoedige bui gaat Beate zonder rijbewijs achter het stuur van moeders auto zitten en veroorzaakt een ongeluk. Dit brengt haar tot bezinning. In plaats van een carrière als actrice kiest zij nu de verpleging. Later volgt zij een jonge arts naar Guatemala waar hij een tbc-kliniek voor Indianen-kinderen gaat oprichten. (geb. f 5,50)

Betty wordt ontdekt door *Martin Berends* zal er bij meisjes met een 'ster-complex' wel vlot ingaan. Betty heeft een goede stem die op schoolfeestjes en thuis waardering vindt. Zij wordt gevraagd als zangeres bij de schoolband en wordt ontdekt. Na wat huiselijke strubbelingen ligt de weg naar de roem als tiener-ster voor haar open. Oppervlakkig. (f 1,50)

Sylvia in de storm door *René Philippe* is evenzeer onderhoudend en oppervlakkig. Sylvia's man is met een sportvliegtuigje door noodweer overvallen en heeft een noodlanding op zee moeten maken. Als alle reddingspogingen falen, inspireert Sylvia tot een laatste poging die natuurlijk succes oplevert. (f 1,50)

- 9340 *Meisjes gevraagd* door *Mary Baardman* toont misschien op enkele plaatsen iets te veel opzettelijkheid, maar treft toch vooral door de reële toon en de idealistische

strekking. Een meisje ruilt haar kantoorbaan voor een functie als leidster op een internaat voor schipperskinderen. Haar liefde voor dit werk moet optornen tegen nadelen als: tekort aan vrije tijd en grote gebondenheid. Tegelijkertijd wordt haar groeiende liefde voor haar toekomstige echtgenoot getekend, en de omgang met collega's. Een boek dat dit belangrijke werk reëel tekent en tevens inspireert om gehoor te geven aan de roep om idealistische meisjes voor deze arbeid.

(geb. f 4,90)

- 9341 *De gouden vogels* door *Frédérica de Cesco* is een onevenwichtig verhaal uit het Florida van de vorige eeuw. Een boeremeisje laat zich strikken door de don-juannerie van haar stadse neef en luistert niet naar de waarschuwingen van haar pleegbroer, die zelf op haar verliefd wordt. Een Indiaans vriendje doet voorspellingen, die wonderlijk uitkomen. Een en ander blijft te zweverig, een fout waaraan de voorzichtige uitlatingen over magie in het ahangsel weinig veranderen. (f 1,50)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Jan zonder vrees door *C. de Kinder* verhaalt de geschiedenis van de kwajongen uit het Krabbenstraatje te Antwerpen, die uit zijn vaderstad voor het onrecht moest vluchten. De oersterke knaap werd de toevlucht voor alle verdrukten en keerde als edelman terug. Een bijna klassiek jongensboek, dat nog wel steeds graag gelezen zal worden. (geb. f 6,90) 9342

Max de geleidebond door *Toos Zuurveen* toont in verhaalvorm het belang van geleidehonden. Zowel liefde voor de medemens als begrip voor het dier kunnen er door worden bevorderd. Het boek wordt door de hond Max zelf verteld. (geb. f 4,95) 9343

De andere Nina; Rondom 't Sparretje door resp. *Rie van Heeteren* en *Ina van Velsen* is een dubbelpocket, waarin het eerste verhaal de wedergeboorte vertelt van een meisje dat onder een minderwaardigheidsgevoel gebukt ging. Het tweede geeft vakantiebelevissen van een Nederlandse familie, op verlof uit Venezuela. Aan het eerste verhaal valt wel enige opvoedkundige waarde toe te kennen. (f 1,50) 9344

Ik zal voor je zorgen door *Kay Winchester* gaat over een rijk meisje dat als zuster in een ziekenhuis vlucht om aan een afperser te ontkomen, tot een jonge arts zich over haar ontfermt. De vage aanduidingen omtrent het verleden, waarin de afperser voedsel voor zijn aktie vindt, geven een weinig gezonde atmosfeer. (f 1,75) 9345

Zijn grote liefde door *Emilie Loring* is een onbenullig romannetje rond een meisje dat tot haar huwelijk wordt opgevoed op het landgoed van haar jonge voogd en diens moeder. De liefde voor de voogd en de geheimzinnige verdwijning van enige formules voor een plastic-uitvinding vormen de hoofdschotel. (f 1,75) 9346

Nina reist naar het geluk door *Mary Du-trieux* is een wel-gezellig geschreven niemandalletje op vertrouwd stramien. Doktersdochter op eigen benen, chef en directeurszoon op jacht naar haar liefde, reis 9347

naar het buitenland en jawoord aan mee-
reizende student. Voor romantische harten.
(f 1,50)

9348 *Lasse Länta* door *Cor Bruijn* is een wel-
kome herdruk van een boeiend en instruc-
tief verhaal over leven en gewoonten van

de Lappen. De 12-jarige hoofdpersoon be-
hoort tot een van de rijkste Lappen-fam-
ilies en moet zijn aandeel leveren in de
zorg voor de ruim drieduizend koppen
tellende kudde rendieren. Een afwisselend
boek vol avontuur. (geb. f 3,95)

Van Mimi van den Heuvel werden twee 9349
boeken herdrukt:

Anne-Rie Verbulst en *Guus maakt plan-* 9350
nen. De vrolijke streken van de hoofdper-
soon in het eerste boek zullen de jeugd
ook nu nog wel amuseren, ook al is de
tekening van het sociale milieu verouderd.
In het andere boek is de hoofdfiguur al
even levenslustig, maar zij spant zich te-
vens heel ernstig in om geld bijeen te
brengen voor een noodzakelijke kuur voor
haar moeder. Rechtlignig en rijk aan ge-
voel, maar zeker nog aanvaardbaar.
(p.dl. f 1,75)

Tenslotte is ook *Cissy van Marxveldt* nog 9351
van de partij met de herdruk van *Marijke*, 9352
het enfant terrible dat haar zusjes telkens 9353
weer in moeilijkheden brengt, maar ook
hun onweerstaanbare huwelijkskoppelaar-
ster blijkt te zijn; *De toekomst van Ma-*
rijke, blijkt in een rusthuis op de Veluwe
te liggen, waar zij als hulpverpleegster
haar beste beentje voorzet, maar ook haar
zonnig karakter niet verloochent; *Marijkes*
bestemming wordt ze zich bewust, als zij
een oude mevrouw vergezelt tijdens een
verblijf aan de Rivièra. De boeken ademen
de geest van een voorbije generatie, maar
hebben toch hun leesbaarheid behouden.
(p.dl. f 1,50)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

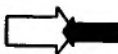
(volgnummer)

Aiking van Wageningen, B.: In de stad (P. Noordhoff), 88 p. — VIc, J	9283
Allan, M. E.: Een baan in Italië (Spectrum), 154 p. — V, M . . .	9334
Baardman, M.: Meisjes gevraagd (La Rivière & V.), 195 p. — V, M . . .	9340
Berends, M.: Betty wordt ontdekt (Helmond), 124 p. — V, M . . .	9338
van den Berg, Ph.: De witte cobra (Callenbach), 77 p. — VIa, P . . .	9318
Bollmann, C.: De zonnige tweeling (Versluys), 132 p. — VIb, M . . .	9300
Boude, G.: Afscheid van Pluim (Heideland), 24 p. — VIc . . .	9292
Boude, G.: Pluim en de dwaze konijntjes (Heideland), 24 p. — VIc . . .	9289
Boude, G.: Pluim en Roodmuts (Heideland), 24 p. — VIc . . .	9290
Boude, G.: Pluim en Wedeltje (Heideland), 26 p. — VIc . . .	9288
Boude, G.: Pluim, Wedeltje en Teddy (Heideland), 24 p. — VIc . . .	9291

Bruijn, C.: Lasse Lânta (Ploegsma), 188 p. — VIa-b	9348
de Bruyn, F.: De klap op de vuurpijl (Sikkel), 31 p. — VIa-b	9313
van Camp, G.: Meester Dirk Bouts (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9310
de Cesco, F.: De gouden vogels (Bruna), 156 p. — IV-V, M	9341
Chauncy, N.: Een toekomst voor Ellie (Spectrum), 188 p. — VIb, M	9298
Diddens, H.: Dodenmaal voor Dietwin (Sikkel), 32 p. — VIa-b †	9309
Duhamelet, G.: De tuin van mijn Vader (Desclée), 53 p. — VIb †	9296
Dutrieux, M.: Nina reist naar het geluk (Goede Boek), 144 p. — V, M	9347
van Dijk-Has, N.: Stans' geheim (Kok), 155 p. — VIa, M, P	9321
Gallico, P.: En toen ging mijn marmotje praten (Wereldbibliotheek), 42 p. — VIc	9287
Hamori, L.: Sjalom gaat naar Israël (Arbeiderspers), 183 p. — VIa	9316
van Heeteren, R.; van Velsen, I.: De andere Nina; Rondom 't Sparretje (W.-Friesl.), 176 p. — VIa, M	9344
van den Heuvel, M.: Anne-Rie Verhulst (J. H. Gottmer), 128 p. — V, M	9349
van den Heuvel, M.: Guus maakt plannen (J. H. Gottmer), 126 p. — VIa, M	9350
Holm, A.: David ontdekt de wereld (Becht), 173 p. — VIa	9315
Johns, W. E.: Biggles en de atoomgeleerde (Spectrum), 156 p. — VIa, J	9328
Johns, W. E.: Biggles volgt het spoor (Spectrum), 157 p. — VIa, J	9327
van Jole, M.: Een Vlaams schilder bij de Bedoeïenen (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9311
de Kinder, C.: Jan zonder vrees (Wereldbibliotheek), 170 p. — VIa, J	9342
Laridan, P.: Zij gingen voor Hem door het vuur (Witte Paters), 26 p. — VIa-b †	9302
Loring, E.: Zijn grote liefde (J. H. Gottmer), 160 p. — IV-V, M	9346
van Luipen-Bronwasser, J.: Avonturen aan de Achterweg (Callenbach), 125 p. — VIb	9293
Mackay, M.: Mijn vriend is een dolfijn (Ploegsma), 108 p. — VIb	9314
van Marxveldt, C.: Marijke (W.-Friesl.), 143 p. — IV-V, M	9351
van Marxveldt, C.: Marijkes bestemming (W.-Friesl.), 159 p. — IV-V, M	9353
van Marxveldt, C.: De toekomst van Marijke (W.-Friesl.), 168 p. — IV-V, M	9352
Meuldijk, W.: Pipo en de ridderschrik (Arbeiderspers), 132 p. — VIb	9304
Mitgutsch, A.: Flori en de rovers (Nijgh & Van Ditmar), 28 p. — VIc	9286
van Noort, N.: Plumstaart de springer van het bos (Eekhoorn), 61 p. — VIb	9294
O'Clery, H.: Het spookschip (Spectrum), 192 p. — VIa	9326
Pearce, Ph.: De jongen zonder hond (Arbeiderspers), 180 p. — VIb, J, P	9301
Philippe, R.: Sylvia in de storm (Bruna), 158 p. — V, M	9339
Quak, L.: Hesje (Callenbach), 40 p. — VIc	9282
Quak, L.: Tòch met vakantie (Callenbach), 123 p. — VIb, P	9303
van der Roest-Kleinmeijer, T.: En tòch wacht het geluk (Callenbach), 158 p. — VIa, M, P	9319

van der Roest-Kleinmeijer, T.: Toen Nieske jarig was (Callenbach), 61 p. — VIc, P	9281
Romberg, H.: Cijferslot 7-1-7 (Arbeiderspers), 118 p. — VIa-b	9330
Rutley, C. B.: Frisk de otter (Verkenner), 63 p. — VIb, J	9307
Rutley, C. B.: Rey de vos (Verkenner), 63 p. — VIb, J	9306
Rutley, C. B.: Shag het rendier (Verkenner), 62 p. — VIb, J	9305
Rutley, C. B.: Thunda de buffel (Verkenner), 62 p. — VIb, J	9308
van 't Sant, M.: Mieke's nieuwe avontuur (Eekhoorn), 189 p. — VIa, M	9320
Stafleu-Kruikemeier, L.: Vleugels te koop (Callenbach), 62 p. — VIc	9285
Stevenson, R. L.: De Zwarte Pijl (Lanteern), 216 p. — VIa, J	9325
Stowe, H. B.: De hut van oom Tom (Lanteern), 216 p. — VIa	9324
Streef, N.: Nancy en haar hond (Kok), 155 p. — VIa-b, M, P	9322
Thomae, Ch.: Het was een heerlijke lentedag (W.-Friesl.), 189 p. — IV-V, M	9337
Valkenburg, R.: Frontale botsing (Meinema), 188 p. — VIa, P	9332
Veenstra, T.: Kerstfeest voor oude Johannes (Callenbach), 45 p. — VIb, P	9295
Vermeulen, L., en K. Jeuninckx: Gezant in Konstantinopel (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9312
Vernes, H.: Bob Morane en de formule X 33 (Bruna), 160 p. — VIa, J	9317
Verschoor-Van der Vlis, N.: Er zijn ook anderen (Callenbach), 140 p. — VIa, M, P	9329
Vos-Van den Vlasakker, H.: Corrie uit de Kromstraat (Kok), 168 p. — VIa, M, P	9323
de Vries-Van der Lichte, I.: Het kamertje in de kerk (Callenbach), 46 p. — VIc, P	9284
van Waveren, F.: Catrientje heeft problemen (W.-Friesl.), 188 p. — IV-V, M	9336
Weber, L. M.: Bonnie en de geheime club (Spectrum), 192 p. — V, M	9335
Weir, R.: De mysterieuze zeeman (Spectrum), 191 p. — VIb	9299
Werner, L.: Tilly's boottocht (Eekhoorn), 95 p. — VIb, M	9297
White, R.: Onderzeeër in gevaar (Spectrum), 208 p. — VIa, J	9333
Winchester, K.: Ik zal voor je zorgen (J. H. Gottmer), 158 p. — IV-V, M	9345
Worth, K.: Maggies wonderlijke weddenschap (Callenbach), 160 p. — VIa, M, P	9331
Zuurveen, T.: Max de geleidehond (Nijgh & Van Ditmar), 174 p. — VIb	9343

RECTIFICATIE: W. Schermelè: 'Winkie en de sluwe vos' en 'Winkie verdwaalt in het grote bos' resp. nr. 9064 en 9065. De uitgever moet zijn Van Holkema & W. i.p.v. Goede Boek.

JULES VERNE OPNIEUW UITGEBRACHT

Regelmatig verschijnen nu deeltjes van een pocketuitgave van Jules Verne in een keurige uitvoering, versierd met de originele gravures. Reeds acht deeltjes van de 'Wonderreizen' zijn verkrijgbaar: twee delen van '20.000 mijlen onder zee', twee delen 'Het geheimzinnige eiland', 'Naar het middelpunt der aarde', 'Het zwarte goud' en twee delen 'Hector Servadac'.

In totaal zullen vijftien bandjes verschijnen. Resten nog: 'Robur de veroveraar', 'Michael Strogoff', 'De reis om de wereld in 80 dagen', 'De reis naar de maan' en drie delen 'De kinderen van kapitein Grant'.

Deze 'Science-fiction' van een vorige eeuw boeit nog altijd vele volwassenen en evengoed jeugdige lezers. De nieuwe Elsevier-uitgave bevat de onverkorte tekst.

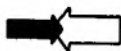
Wij signaleren deze heruitgave, omdat weinig mensen die zich bezig houden met jeugdlectuur, de boeken van Verne zonder meer zullen passeren. Als er aanleiding is om op afzonderlijke delen terug te komen zal dit later gebeuren.

(Uitg. Elsevier f 2,90 p.dl.)

GERTIE EVENHUIS BEKROOND

De schrijfster Gertie Evenhuis, van wie men in het november-nummer van de Idil-Gids een uitvoerig antwoord op enkele vragen onzerzijds heeft kunnen lezen, is voor haar boek 'Wij waren er ook bij' bekroond met de Nienke van Hichtumprijs, die wordt toegekend door de Jan Campert-stichting. Deze prijs werd maandag 21 december uitgereikt in het Haagse stadhuis.

Alphons Timmermans

Bijbel voor de jeugd

(2 delen) De beste katholieke jeugdbijbel

Het zou fijn zijn als iedere familie dit mooie boek bezat.
(K.R.O.)

Illustraties van Gerrit de Morée — prijs f 14,90 p. dl.
Verkrijgbaar in de boekhandel

Uitgeverij „Helmond” te Helmond

(Adv.)

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

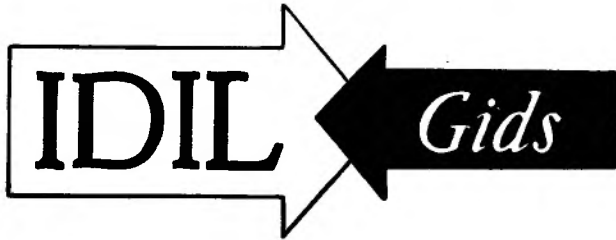
Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie-kaartje	MK	EE
Andrzejewski, J.: As en diamant (De Boer f 9,90) Het beeld van Polen na de Duitse kapitulatie; een prachtige roman, haast een epos.		IV.	8890	2	5
Böll, H.: De zwarte schapen (Elsevier f 9,50) Bölls zwarte schapen, dat zijn de zelfkantlopers, de have-nots, de frontsoldaten van de samenleving. Ook echte frontsoldaten: die van de oorlogsmesthoop. Iedere gestalte — onherhaalbaar, het ene, enkele, unieke individu — zet hij op de overloop: tussen twee fronten, tussen twee aanvallen, in de trein, op een station. En dan liefst in de eveneens onherhaalbare, beslissende seconde: op het scherp van het mes. Ze zijn in oorlogstoestand en weten dus dat sparen voor later waanzin is. Normaal is het allesverkwistende sauve-qui-peut. In dit adembenemende risico ligt de glorie van de dupe en tevens zijn tragiek. Zwarte schapen ontdek-		IV, Op.	8923	4	8
Bulatovic, M.: De rode haan vliegt hemelwaarts (Contact f 8,90)		III.	8895	4	8
Huizinga, L.: Herinneringen aan mijn vader (Leopold f 9,75) De zoon leert al schrijvend zijn overleden vader, de grote Huizinga, pas ten volle begrijpen en waarderen en wekt sympathie voor hem en voor zichzelf.		IV.	8933	5	8
du Maurier, D.: De glasblazers (Sijthoff f 10,90) Een roman geweven rondom een kern van feiten; personen en milieus worden gevoelig en acceptabel getypeerd; interessant en boeiend.		III-IV	8907	7	8
Montaurier, J.: Dwars door het vuur (Fontein f 12,90) Een roman van een dorpspastoor over dorpspastoors, bekrond met een literatuurprijs en hier voortreffelijk vertaald.		IV, Op	8939	5	6
Ondei, M.: Het grote land (Nijgh & Van D. f 8,90) Een dagenlange treinreis is de kern van dit boek, de opzet is heel origineel, de uitwerking stelt teleur.		IV	8908	5	7
de Wit, K.: Buitenoorlogse vertellingen (Ned. Boekhuis f 6,90) Twaalf vertellingen, goeddeels bepaald door de teenager met zijn erotische ervaringen en in zijn groei naar volwassenheid; goed geschreven.		III, Op	8952	4	6

JANUARI 1965

JAARGANG XVI

NUMMER 6

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9354-9420

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditioes op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	79
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gesinsboeken</i>	86
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	87
<i>Mogen wij u voorstellen: Laura Ingalls Wilder</i>	88
<i>Bibliografisch register</i>	90
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	92

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpe jeugd

(16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.

III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- o = Pedagogisch niet verantwoord.
- o = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- o = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Stoerend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 9354 Onder de verzamelnaam 'Boqte Boekjes' verscheen een uit het Frans vertaalde reeks, kwistig geïllustreerd en voorzien van zeer eenvoudige tekst.
Ronky, de poes door *J. Meunier* vertelt van een ondeugend poesje, dat uit de poezenmand wegloopt en dan kleine avontuurtjes beleeft. Hij schrikt van enkele dieren op een boerderij en klimt in een boom, waaruit hij 's nachts door zijn pa wordt gered.
- 9355 *Die ondeugende Sofie...* door *Michéline Argeliès* doet haar bijnaam alle eer aan, want zij haalt voortdurend streken uit. Jammer dat het niet bij kinderlijke stoutigheden blijft: Sofie is niet enkel snoeplustig maar rechtuit onmatig, en zij pláágt haar ezeltje niet maar begaat valse dierenmishandeling. Deze onnodige vergroving van de intrige toont weinig begrip voor de psychologie van het kind.
- 9356 *De wolf en het lam* door *Jean de la Fontaine* bevat enige bekende fabels, vrij vertaald in leesbare versvorm. De illustraties zijn bont gekleurd en de dieren wat vermenselijkt, zoals de tekst ook vraagt.
- 9357 *Wilco de walrus* door *Anne Braillard* ver-
- telt hoe een jong walrusje samen met zijn vriendjes Pico de pinguin en IJSCO de ijsbeer op reis gaat naar Afrika. Tamelijk onverklaarbaar komen ze bij de Kerstman terecht, die de jonge avonturiers terug brengt bij hun ouders. Het nauwelijks uitgewerkte verhaalje begeleidt aantrekkelijke illustraties.
- Het groene eendje* door *G. Sains-Cérère* is een variant op het klassieke sprookje van het lelijke eendje. Hier blijkt de uitgestotene geen zwaan, maar een wilde eend te zijn die na een lange tijd van beknotting fier zijn vleugels uitslaat en vertrekt. Naast de smaakvolle plaatjes zou men de tekst voor de jongste lezertjes wat minder ouwelijk wensen.
- 9358 ✓
- Ontbijt op de boerderij* door *J. Meunier* toont in woord en beeld, hoe Frans, een klein boerejongetje, iedere morgen aan alle dieren van de boerderij hun ontbijt bezorgt. De frisse tekeningen vormen het belangrijkste deel van het boekje. De tekst is nogal negatief: bijna geen enkel dier is tevreden.
- 9359 ✓
- Als ik later...* is een prentenboek, waarin de beroepen worden afgebeeld, die een klein jongetje zich in zijn wensdromen als
- 9360

toekomst voorstelt. De begeleidende rijmpjes doen vaak gewild aan.

9361 *Cosette* door *Victor Hugo* doet een poging om een ouderwets, dramatisch verhaal aan de jeugd te slijten, vermoedelijk met weinig succes. Het gaat om de zielige Cosette, die door haar moeder verlaten wordt en bij een herbergier in huis komt. Ze wordt als een Assepoester behandeld, tot op een goeie dag een heer haar een pop geeft en Cosette meeneemt, om haar een beter leven te bezorgen.

9362 *Tekkel en zijn vriendjes* voeren korte gesprekken, waarin elk dier zijn nut kan aantonen: de koe geeft melk, het schaaap zorgt voor wol, en zo voort. Tekkel is verdrietig omdat iedereen zegt, dat hij nergens voor dient. Maar de vogels vertellen hem: het allermooiste, dat komt juist van jou: jij geeft aan de mensen je vriendschap en trouw.

9363 *Papa Jo en het babytjigertje* door *G. Saint-Cère* vertelt van een zwarte kat in Bengalen, die over een klein tjigertje 'vadert', dat hij in het bos gevonden heeft. Tenslotte mogen beide dieren in huis wonen, want het tjigertje is veel te bang om in het bos op jacht te gaan. Bij een voor de hand liggende vergelijking tussen deze serie 'Bonte Boekjes' met de reeds bekende 'Gouden Boekjes' blijken deze laatste toch wel superieur te zijn. In de 'Bonte Boekjes' zijn de illustraties doorgaans wel aantrekkelijk, maar de gekozen thema's en de teksten zijn veelal zwak. (p.dl. gec. f 1,50)

9364 *Wittewiek de zwaan* door *Inga Borg* is een prentvertelling, waarin de levensgang van een zwaan van geboorte tot volwassenheid wordt beschreven in eenvoudige bewoordingen en in bijzonder mooie tekeningen, om en om in grijs-bruin en in prachtige kleuren. Hoogtepunten zijn Wittewieks avontuur als hij in het ijs vastvriest en door mensen gered wordt, en zijn ontmoeting met Sneeuwdon, zijn levenspartner. Een fijn boek, dat voornam is uitgegeven. (geb. f 3,90)

Kwaje Korbes door *Kamil Bednár* is een verhaal op rijm naar het sprookje 'De boeman' van de gebroeders Grimm: een haan reist met een door muizen getrokken janzpeler door het land en laadt onderweg allerlei vreemde gasten op: een kat, een molensteen, een naald, enz., die tenslotte de boze Korbes in zijn huisje flink laten schrikken. De grove illustraties zijn hard gekleurd. Een specimen van het rijm: „Ik kan geen draad door 't oog meer krijgen / Ik zal nog flauw ter aarde zijgen / En als ik lig, vreet mij de roest / En mijn jong leven is verwoest". (geb. f 3,90)

Het rozenezeltje door *Alfred Können* en *Herbert Thiele* is een origineel verhaaltje, plezierig verteld en bijzonder kleurig ge-

illustreerd. Het grijze ezeltje Lorenzo gaat met zijn baas naar de stad om rozen te verkopen. Als de baas een dutje doet, loopt het ezeltje even weg over een bruggetje en alle rozen vallen in het water. Lorenzo probeert bij de mensen in de stad nieuwe rozen af te bedelen, maar dat zijn er niet genoeg. Gelukkig kunnen de havenarbeiders tenslotte alle verloren rozen weer uit de rivier halen. Een aanbeveling waard. (geb. f 3,90)

- 9367 De drie delen van *De Meerdonkjes* door
 9368 *Greet Konings* (Van gezellige mensen,
 9369 dieren en dingen; Twee boskatjes en an-
 dere verhalen; Kleine avonturen) kunnen
 niet los van elkaar gelezen worden, want
 halverwege het verhaal vindt de overstap
 van deel 1 naar deel 2 plaats. De boekjes
 bevatten hoogst eenvoudige belevenisjes
 van Jaap en An op en om boerderij De
 Meerdonk. De duidelijke druk en ruime
 bladspiegel maken de boekjes leestech-
 nisch interessant voor beginners.
 (p.d. f 1,95)
- 9370 *Trix Bakker* schreef drie deeltjes van een
 'Petra en Peet-serie', waarin een vijfjarige
 tweeling optreedt.
Petra en Peet en Job het boekje verhaalt
 van nieuwe burens en een wegloop-avon-
 tuurtje.
- 9371 *Petra en Peet naar 't strand* beschrijft het
 bekende schelpen-zoeken, ezeltje-rijden,
 verdwalen en een strandfeest.
- 9372 *Petra en Peet logeren bij Oma* speelt in
 Amsterdam, waar de tweeling koper poetst,
 pannekoeken bakt, Artis bezoekt en een
 rondvaart maakt. Het wordt allemaal ple-
 zierig verteld met soms rake typering van
 het kinderlijke tegenover het volwassen ge-
 drag. Maar het geheel is toch zo gelezen,
 zo vergeten: daarvoor zijn de gebeurtenis-
 sen en de stijl te gewoon. Hinderlijk is
 ook dat in de vervolgdelen diverse namen
 zonder hernieuwde toelichting worden ge-
 bruikt. Matig. (p.d. geb. f 1,50)
- Waar is het jongetje?* door *Piet Baas* be-
 staat uit twee delen met gelijke titel. Pauls
 vakantie dreigt te mislukken omdat zijn
 beste vriend uit logeren gaat. Maar dan
 vindt hij een nieuwe speelmakker: het
 jongensbeeld bij de dorpsfontein komt tot
 leven. Het hele dorp geraakt in rep en
 roer. Zelfs de TV komt er aan te pas. De
 vele tegenstrijdigheden in het verhaal zul-
 len wellicht niet door de jeugd worden
 opgemerkt, maar erger is de langgerekte
 uitwerking van een mager gegeven en het
 onbevredigende slot. Heel matig.
 (p.d. geb. f 1,90)
- Paulus en schipper Makreel* door *Jean*
 9376 *Dulieu* voert de bekende boskabouter als
 detective ten tonele. De rovers van een kaart,
 waarop naar zij menen een schat-eiland
 staat aangegeven, worden door Paulus en
 schipper Makreel achtervolgd, ontmaskerd
 en bekeerd. Uitvoerige achtergrondbeschrij-
 vingen en vele scheepstermen als kane-
 braaien, hartsvanger, hulkje en drooglopers
 zullen het begrijpen van dit avontuur niet
 vergemakkelijken. Voor het overige heeft
 dit deel de bekende kwaliteiten van de
 reeks. (geb. f 5,90)
- De olijke tweeling op 't familiefeest* door
 9377 *Arja Peters* is al het tiende deel uit de
 'Olijke Tweeling-serie'. Ditmaal nemen de
 meisjes Ellis en Thelma deel aan een fa-
 miliebijeenkomst op een buitengoed, waar
 tante Heleen bestolen wordt en de tweeling
 zich aan het speurwerk zet. Het gebeuren
 is wel amusant weergegeven, maar veel
 sfeer moet men er toch niet bij verwach-
 ten. Het begint ietwat op maakwerk te
 lijken. (geb. f 2,95)
- Marlieske krijgt gasten* door *Max de Lange-*
 9378 *Praamsma* speelt zich af op een vrije zater-
 dag, als Marlieske twee vriendinnen voor
 een dagje in de stad mag uitnodigen. Bij
 het winkels kijken raken de kinderen elkaar
 kwijt, maar alles loopt goed af. Lange
 beschrijvingen — zes bladzijden om een
 storm te schilderen — drukken het tempo
 van het verhaal, dat in wijdlopiegheid ten
 onder gaat. Jammer. (geb. f 1,70)
- Marientje mag ook mee* door *A. G. Lame-*
 9379 *ris-Bolt* beschrijft, hoe Marientje met haar

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

- 9373 *De kleine krantenman* door *Truus Sparla*
 is een oud mannetje, dat met zijn knipsel-
 kunstjes de kost verdient langs de terrasjes.
 Hij woont alleen in een klein huisje aan
 zee. Bij een ziekte heeft hij het aan de
 behulpzame, negenjarige Evert en diens
 vader te danken, dat hij door de moeijik-
 heden heenkomt. Niet alle kinderen zullen
 geboid worden door dit ongewone ge-
 geven. De sobere tekeningen passen goed
 bij de tekst. (geb. f 2,95)

moeder voor een half jaar naar Amerika mag op familie-bezoek. Het meisje geniet van alle voorbereidingen en van de heerlijke bootreis. De aankomst in New York, het weerzien met de familie en de plannen om Mariëntje een half jaar op een Ameri-

kaanse school te plaatsen vullen de verdere hoofdstukken. De jonge lezeresjes kunnen uit dit prettige boek ook nog wat Engelse woorden leren, waarvan de uitspraak fonetisch wordt aangegeven. De protestantse sfeer is voor katholieke lezeresjes geen bezwaar. (geb. f 1,90)

- 9380 *Avonturen in de polder* door L. Huizinga bevat de gebruikelijke belevenissen van een stadsjongen op vakantie bij familie op het platteland. Een kippendiefstal en de ontmoeting met een voortvluchtige knaap moeten voor de hoogtepunten zorgen. Het geheel is echter vlak en weinig origineel gebleven. (geb. f 1,35)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 9381 *Erna's vakantie in Frankrijk* door Betty van der Plaats is een vervolg op 'Erna en het witte huis', dat zich grotendeels in Duitsland afspeelde. Nu gaat Erna met haar familie op vakantie in Zuid-Frankrijk. Geen opzienbarende voorvallen, maar de gezell-

lige familie-verhoudingen zijn hoofdzaak in dit verhaal, dat zeer verzorgd is geschreven. Jammer dat op een moment van groot gevaar — een bijna katastrofaal verkeersongeluk — van geen religieus besef blijkt wordt gegeven, terwijl elders in de tekst toch wel met sympathie over een processie wordt geschreven. Goede ontspanningslektuur. (geb. f 4,50)

Spanning op de 'Ruige boek' door Willem Monné vertelt van drie h.b.s.'ers — Leo, Flip en dikke Nootje — die een fijne kampeervakantie hopen te hebben in Zuid-Limburg. De camping is echter vol en als zij opschuiven naar een terrein aan de Belgische grens, gebeuren daar vreemde dingen. Een geheimzinnige gedaante zet het kamp op stelten en er ontstaan vermoedens van smokkelarij. Twee andere jongens met een meisje spelen een verrassende rol bij de ontknopung. De dialogen zijn een sterk punt in deze jongens-detective, sterker dan de traditionele figuren van de voortdurend-hongerige dikzak en de oudbollige veldwachter. Geschikt.

(geb. f 5,90)

Blanke Flip en zwarte Fanny door K. Norel stelt het rassenvraagstuk aan de orde. Een blanke jongen en een negermeisje verhuizen van het Noorden naar het Zuiden van de Ver. Staten, waar ze ontdekken, hoezeer daar nog ongelijkheid heerst. Flip beschermt Fanny op de blanke school, maar op den duur kan hij tegen de boycot van zijn medeleerlingen niet op. Een bomaanslag op een negerkerk, waarbij het negermeisje door Flip wordt gered, brengt een omkeer in de plaatselijke verhoudingen. Het probleem wordt reëel gesteld en boeiend uitgewerkt. De realistische weergave van het geweld tegen de negers vraagt wel om lezeressen en lezers boven de tien jaar. (geb. f 1,65)

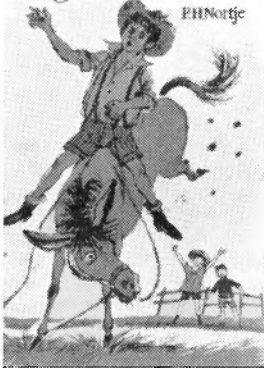
De gemaskerde roodhuid door J. L. Eggermont is een spannend indianenverhaal, waarin Kleine Bever, het opperhoofd der Owaga-indianen, met zijn vriend Blanke Bever de strijd aanbindt tegen Rode Adelaar, het opperhoofd wiens gedachten vergiftigd zijn door heers- en wraakzucht. De

schurk ontvoert zelfs de moeders van de beide helden om hen schaakmat te zetten. Maar hij wordt verslagen en sterft door een ongeluk met zijn eigen giftige pijlen. Een spannend boek met een hoogstaande moraal, gezond en dus een aanbeveling waard. (geb. f 3,90)

- 9385 *Alleen maar dochters* door *Maria Becker* heeft een misverstand als uitgangspunt: fabrikant Van der Meulen, die tot zijn spijt alleen maar dochters heeft, zal een Berlijnse jongen tijdelijk in zijn gezin opnemen, maar wegens ziekte van de knaap, reist diens zusje naar Nederland. Als die dan bovendien per ongeluk de koffer van haar broer mee op reis neemt, is de intrige ver genoeg om de travesti te entameren: het meisje zal zich kleden en gedragen als jongen tijdens haar verblijf bij de pleegfamilie. Zotte situaties zijn niet van de lucht. Het primaire geslachtsverschil speelt daarbij meermalen de hoofdrol als spanningsfactor. Meisjes uit een ietwat openhartig gezinsmilieu zullen er zich misschien wel mee amuseren. (geb. f 4,90)

- 9386 *De Groene stuiter* door *P. H. Nortje* plaatst de jeugdige lezer naar Zuid-Afrika. Henk Strijdom besluit met zijn club school-

De groene stuiter

kameraden een actie te voeren, om door gezamenlijke inspanning geld te vergaren voor de verdere studie van een der club-

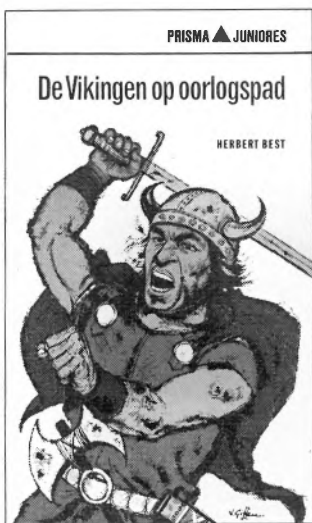
leden. Een aantal elementen in dit aardige verhaal zullen voor onze jeugd wellicht ongewoon zijn: de ijzeren tucht op school en in de club; het superioriteitsgevoel van de Boeren tegenover hun zwarte personeel en de ongewone namen, vooral van de bedienden. Het boek geeft een levendige indruk van een klein Boeren-dorp waar het leven naar onze maatstaven zeer primitief was, maar wel avontuurlijk. (geb. f 6,90)

De vlucht van de Krito door *Jan Pennewaard* speelt tijdens de voorbije oorlog: als jongste bemanningsleden op een vrachtboot overleven Japie en Tom een Duitse duikboot-aanval en later zijn zij betrokken bij de ontmaskering van een spion aan boord. Er zit wel spanning in het verhaal. Veelvuldig gebruik van geschreven spreektaal. (geb. f 4,95)

Jef Farèl en de verloren hacienda door *G. H. van Maren* begint met de kidnaping-per-vergissing van Farèl op het vliegveld van Mexico. De slimme held heeft natuurlijk meteen door, dat hier vreemde dingen gebeuren: een bende wapensmokkeelaars en een verlaten hacienda blijken met elkaar in verband te staan. Dank zij de hulp van een gedrost bendelid slaagt het speurwerk op het nippertje. Niet zo waarschijnlijk, maar wel spannend. (f 1,50)

Jennings' nieuwste plannen door *Anthony Buckeridge* is een Engels kostschoolverhaal, waarin Jennings en zijn drie vrienden avonturen beleven op de Linbury Court School. Twee leraren dragen ongewild en ongevraagd aan de avontuurlijke gebeurtenissen bij. De onderlinge vriendschap van de kameraden is een sterk positief element in dit boek; de humor doet enkele malen wat geforceerd aan. (f 1,50)

De Vikingen op oorlogspad door *Herbert Best* is een helder, maar bijwijlen wel vreemd en wreed verhaal over een jonge Viking, die als verrader door zijn stamgenoten wordt achtervolgd, zelfs via Groenland naar Noord-Amerika. Inmiddels een interessante hypothese omtrent de vroegste ontdekking van de nieuwe wereld! En pasant komt veel wetenswaardigs omtrent

leef- en denkwijze van dit roemruchte volk ter sprake. Niet te flauwe jongens zullen het met spanning lezen. (f 1,50)

- 9 91 *Wegpiraten* door *Wieland Wouters* geeft een doorzichtig speurverhaal dat nog wel aanvaardbaar zou zijn als de prekerige passages over de bekering van een boef de smaak niet bedierven. De blauwdrukken van een nieuwe straalmotor zijn gestolen, althans dat meent de zoon van de uitvinder. Samen met een chauffeur levert hij in Duitsland slag tegen een dievenbende. Na de overwinning blijken de documenten al elders in veiligheid te zijn. (f 1,50)

- 9392 *Kapitein Kitty* door *Barthold Stråling* speelt in Amerika in de slaventijd. Er worden gevluichte slaven gesmokkeld op de rivierboot die toebehoort aan de twaalfjarige Kitty, erfgename van haar vader. Een verslagen rivaal, kapitein op een minder soort boot, brengt de zaak voor de rechtbank, maar er volgt vrijspraak. Toon en traantjes van dit verhaal zijn afgestemd op kinderen van tien jaar, maar deze zullen de inhoud amper kunnen verwerken. Ook het voortdurend teruggrijpen werkt ondoorzichtig, terwijl allerlei eigenaardige zaken

niet erg overtuigend verteld worden. Geen schot in de roos. (geb. f 4,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Zomer op Hawaï door *Vivian Breck* verbergt onder de luchtige titel een veelheid van problemen. Een jonge Hawaïaanse, op school in de Verenigde Staten, moet haar vakantie besteden aan een onprettige logée, die naast persoonlijke tobberijen ook nog een pijnlijk rasbewustzijn met zich mee draagt. De hoofdpersoon worstelt intussen met liefdesperikelen. Maar toch is uit al deze grondstof een bijzonder aardig verhaal ontstaan met positieve benadering van serieuze vraagstukken. De vertaling schiet helaas ernstig tekort. (f 1,50)

Simone in Bretagne door *Gertrud Häusermann* is een vervolg op 'Simone', dat hier al eerder is besproken. In dit vervolg reist het geadopteerde meisje met een bevriende familie naar Bretagne, het land van haar voorvaders. Hier voelt zij zich thuis en zij vindt er niet alleen de ware liefde, maar ook haar vader, die vrede met haar sluit en dan voorgoed uit haar leven verdwijnt. Het gevoelige verhaal wordt in het tweede gedeelte irreëel, als Simones sentimenten en voorgevoelens te dik worden aangezet: vader verschijnt haar in een droom, zij gaat in een loeiende storm ter beevaart. De vermenging van het paranormale en het religieuze wekt ook om andere dan stilistische redenen bedenking. (f 4,50; geb. f 5,90)

Het leven is moeilijk, zegt *Streepje* door *M. Clarenbeek-Van Klaveren* is deel 3 uit de *Streepje-serie*. *Marie-Streepje-Anneke* is aan het veranderen: na de wilde bakvisjaren begint er nu diepere bezinning te komen in het spontane meisje, dat totaal verbijsterd is bij Carla's dood. Het waarom daarvan leert zij met de hulp van een verstandige lerares als geheim van het menselijk leven te aanvaarden. Boeiende verteltrant, goede typering, diepgang zonder zedeprekerij kenmerken dit positieve boek, dat een warme aanbeveling verdient.

(geb. f 4,25)

9396 *Het donkere huis* door *Esther Vlietinck* is ondanks de onevenwichtige compositie een bijzonder aardig boek. Om h ar h alfzuster uit de schulden te helpen wordt een jong meisje gouvernante in een groot, donker huis te Brussel. Zij weet de kinderen voor zich te winnen, maar dan worden huis en bewoners betrokken in een opiumsmokkel, gecompliceerd door een kinderontvoering. De afwikkeling van deze avontuurlijke affaires heeft verve en vaart, zodat het geheel overwegend verstandig, smaakvol en smaakvormend kan worden genoemd, met een heerlijk Vlaams bijtintje. Geschikte lectuur voor 16-jarige meisjes.

(geb. f 4,50)

9397 *Loesje vindt haar weg* door *Anneke Bloemen* is deel 6 uit de Loesje Mertens-serie. Loesjes vader ondervindt nog nare gevolgen van een auto-ongeluk en krijgt eerst rust thuis en later buitenshuis voorgeschreven. Beide ouders zullen daarom enige tijd het gezin moeten achterlaten en Loesje

LOESJE
vindt haar weg

moet haar M.M.S.-studie onderbreken om de huishouding te gaan doen. Na verzet en met tegenzin aanvaardt Loesje de zware opgave en wordt er rijper en rijker door. Een blijmoedig en reëel boek met een goede karakteristiek van het hoofdfiguurtje. De taal en het overdadige sentiment van de optredende tieners zijn goed getroffen. Het boek is fraai geillustreerd.

(geb. f 4,50)

Priska door *Karl Springenschmid* heeft een meisje als hoofdpersoon dat in het Tiroolse bergland landgenoten over de grens met Italië gidst, die als oud-militair na afloop van de oorlog aan krijgsgevangenschap trachten te ontkomen. Voor een van deze grensgangers vat Priska liefde op, maar mede door de verwarde situaties inzake de bezettingsmaatregelen duurt het lang voor de geliefden elkaar in de armen kunnen sluiten. Het onderhoudende gegeven is in stroef Nederlands gegoten. (geb. f 4,90)

Wie zei, dat we zo schoon zijn? door *Miep Diekmann* werd geschreven in samenwerking met de Stichting ter bevordering van hygiënische gewoonten. Op vindingrijke wijze heeft de schrijfster deze documentaire over de feitelijke en de gewenste lichaamshygiëne van tieners verlevendigd: de student Toon en de 19-jarige Katy werken mee aan een bevolkingsonderzoek, zodat in hun rapporten, discussies en documentaties alle exacte gegevens logischerwijze konden worden verwerkt, terwijl het verhaal toch doorgang vindt. Bewonderenswaardig is dan ook de vaart en zwier, waarmee deze technische stof levend wordt gemaakt. Tegenover de bestreden preutsheid van voorheen wordt in dit boek echter bijna het andere uiterste gezocht. Aanschouwelijk bad- en douche-ondericht in bikini en zwemslip, met observatie en commentaar door een groep leeftijdgenoten, waarbij met nadruk over zaken als erotiserende lichaamsgeuren wordt gesproken: het doet geforceerd en ook smakeloos aan. Na of naast een opvoeding die het lichamelijke duidelijker integreert in het totale mens-zijn kan deze uitgave wellicht toch informatieve waarde behouden. (geb. f 6,90)

De jeugd op eigen wieken door *Jan de Vries* kreeg er een 2-de en 3-de deel bij, gebaseerd op de gelijknamige radiohoor spelen. In op zichzelf staande episodes wordt telkens door een der gezinsleden van de familie De Wit een probleem aan de orde gesteld, waarvoor naar beste gezamenlijk vermogen een oplossing wordt gezocht. Een en ander geschiedt in protestantse geest. (p.d.l. geb. f 6,90)

9402 *Joyce ontdekt het geluk* door *Chinny Erling* zal door grotere meisjes wel gelezen worden, ofschoon er vaak sprake is van een zwart-wit tekening en van rijkelijk veel sentiment. Joyce krijgt vlak voor haar huwelijk bericht van de dood van haar aanstaande man en wordt daardoor somber en stuurs. Ondanks goedbedoelde hulp van vele kanten herstelt zij zich langzaam. Via werk als verpleegster en als verzorgster van een moederloos kind vindt zij het geluk terug in het huwelijk met een vriend van haar vroegere geliefde. (geb. f 4,90)

9403 *Ontmoeting in Schotland* door *Mabel Esther Allan* beschrijft de unieke kans die een Londens kantoormeisje krijgt als zij met een gezelschap jongelui op een bergsportvakantie mag gaan in de Schotse Hooglanden. Er valt voor haar veel te leren op

het gebied van kamperen, kanoën en bergbeklimmen. In de groep is zij een sportieve meid, die het hart weet te ontdooven van een stugge jongeman uit het gezelschap. Het levendige verhaal met veel wetenswaardigs, ook over het Schotse landschap, vormt prettige bakvis-lectuur. (f 1,50)

9404 *Een ligt voor Linda* door *M. A. M. Renes-Boldingh* bevat een zweverig verhaal, dat bovendien een brokkelige indruk maakt. Linda, dochter van een kunstschilder, zoekt haar eigen weg en wordt gouvernante bij een andere kunstschilder in een Veluws dorpje. Zij botst met de gesloten gemeenschap, maar een wijkzuster leert haar, zich te voegen naar de wil des Heren. Tenslotte vindt Linda haar liefde. Geen niveau. (geb. f 4,90)

SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

9405 *Haasje over* door *Johanna Preetorius* is een verkorte en aan Nederlandse omstandigheden aangepaste uitgave van *Knaurs Spielbuch*. In tientallen rubrieken zijn honderden kinderspelen beschreven en getekend, vanaf aftelrijmpjes tot en met groepsspelen binnens- en buitenshuis. Alleen al omdat vele traditionele spelen niet meer zo vanzelfsprekend als vroeger worden overgeleverd, is het waardevol deze volksschat vast te leggen. De geplakte rug van het boekje is echter weinig stevig bij intensief gebruik. (f 1,50)

9406 *Tovertekenboek* door *Piet Marée* berust op het principe, dat het kind kan leren hoe allerlei voorbeelden ontstaan uit grondvormen die kunnen worden uitgeknipt en op papier omgetrokken. De begeleidende tekst zal wel door iets ouderen enigszins moeten worden toegelicht, maar overigens zijn hier aardige resultaten te bereiken. De vraag is alleen, of men in de moderne teken-didactiek nog veel waardering heeft voor dit construerend tekenen door kinderen. (f 1,50)

9407
9408
9409 *Origami* is de naam voor de Japanse volkskunst om van papier kunstige vouwwerkjes te vervaardigen. Geheel vreemd is deze gedachte ook hier niet: Fröbel immers heeft gelijksoortig werk in zijn systeem opgenomen. De mogelijkheden echter die in de drie delen van deze uitgave worden getoond — Bloemen; Vogels; Dieren — zijn veel meer op het artistieke effect gericht. De te bereiken resultaten zijn in kleur op stevig karton afgebeeld. Schetsjes

en een beknopte tekst geven de aanwijzingen: voor kinderen vaak te summier en ook wel eens gedeeltelijk onjuist. Elk deeltje bevat bovendien een mapje gekleurde vrouwblaadjes. Met stevige hulp en begeleiding kan het kind met deze gegevens aardige handenarbeid verrichten.

(p.d.l. gec. f 4,50)

9410 *Knuitselen voor een feest* door *Emilie Evelein* vormt een handige wegwijzer voor het vervaardigen van feest-attributen voor Driekoningen, Carnaval, Pasen, Pinksteren, Moederdag, verjaardagen, Sinterklaas en Kerstmis. Voor elk feest worden enkele ideeën goed uitgewerkt. Een zeer bruikbare uitgave voor ouders, jeugdleiders, onderwijzers en oudere kinderen. (f 2,90)

9411 *Aan het werk voor Kerstmis* door *Ursula Knief* geeft een groot aantal mogelijkheden aan op het gebied van handenarbeid: kerstboomversieringen, kerststukjes, kerstbeelden, slingers, taferversieringen, adventshuisjes en leuke verpakkingen. De tekst is voor jonge kinderen te moeilijk, maar onder leiding zullen zij veel zelf kunnen doen. De opgenomen mogelijkheden zijn zelden origineel, maar het boekje heeft vooral waarde als bundeling van ideeën. (f 3,95)

9412 *Het grote boek over wilde dieren* bevat een aantal dierenverhalen uit de hele wereld,

Uit: *Het grote boek over wilde dieren*

bijgebracht door Annie en Johan Winkler. Het gaat in de echte zin van het woord over 'wilde' dieren, namelijk op jacht, in de bronsttijd, e.d. Sommige stukken zijn volledige verhalen, andere zijn fragmenten uit uitgebreider werk. De aangevoerde onderwerpen zijn soms minder geschikt voor jonge oren, zodat selectief voorlezen wellicht de beste gebruiksmogelijkheid is. Een aparte vermelding verdienen de prachtige illustraties door Grabianski.

(geb. f 13,50)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Een aantal deeltjes uit de reeks Gouden Boekjes zijn in herdruk verschenen. Hun kwaliteit is doorgaans reeds bewezen en besproken. 9413

Konijnje Woelwater door *Ariane* vertelt, hoe Konijntje Woelwater en zijn broertjes en zusjes bedreigd worden door de vraatzuchtige wezel, die zij echter met een list uit het bos weten te verdrijven.

Hoep zei de chauffeur door *Myrian* tekent en beschrijft hoe een vrolijke vrachtwagenchauffeur telkens als hij een vriend tegenkomt, de laadbak laat kiepen. Op een mooie dag mogen de dieren met hem meereijden en zij hebben geweldige pret in de telkens hellende laadbak. 9414

Meneer de hond door *Margaret Wise Brown* heeft een niet zo sterke tekst, maar beeldt in fleurige tekeningen de ontmoeting uit van een hond en een jongetje, die allebei 'van zichzelf waren', d.w.z. zij deden de hele dag waar ze zelf zin in hadden. 9415

De drie beertjes door *Han G. Hoekstra* vertelt hoe Goudhaartje in het berenhuisje belandt, alles onderzoekt, van de pap eet en in de bedjes gaat slapen. Tot de berenfamilie thuis komt en Goudhaartje heel erg schrikt. Bekend sprookje. Leuk verteld en smaakvol geïllustreerd. 9416

De gele taxi door *Lucy Sprague Mitchell*, *Irma Simonton Black* en *Jessie Stanton* laat zien hoe kleine Tom en zijn moeder zich met een gele taxi naar het station haasten. Ze halen de trein nog op het nippertje, ofschoon ze onderweg in de stad allerlei 9417

- oponthoud hebben. Op de tekeningen compareert tweemaal de Franse vlag.
- 9418 *Hondje Eigenwijs* door *Janette Sebring Lowrey* toont een nest jonge hondjes, die onder het hek een gat graven en een eindje van huis weglopen. Voor straf moeten ze zonder lekker hapje naar bed, behalve hondje Eigenwijs, dat er iets op gevonden heeft. Maar spoedig loopt hij ook tegen de lamp. De herhalingen in de tekst zijn voor kleuters heel geschikt.
- 9419 *Dunkie* door *Alice Lunt* vertelt van een eenzaam ezeltje dat vriendschap sluit met een konijnenfamilie. De boer van Dunkie wil er een stokje voor steken, maar de

konijntjes weten hun vriend toch weer te vinden.

Wim is weg door *Annie M. G. Schmidt* 9420 beschrijft hoe Wim op zijn verjaardag een rode driewieler krijgt. Daarmee wil hij op reis. Hij rijdt tot een heel eind buiten de stad, maar gelukkig wordt hij tijdig teruggevonden. De feestelijke afloop van deze wegloperij zal door voorlezende ouders wel van enig commentaar worden voorzien. Niet al deze Gouden Boekjes zijn even sterk; meermalen winnen het de plaatjes verre van de tekst. Maar als totaal is hier toch sprake van een smaakvolle en afwisselende kleuterserie. (p.d. gec. f 1,95)

Mogen wij u voorstellen:

LAURA INGALLS WILDER

Tussen 1867 en 1957 ligt het lange leven van Laura Ingalls Wilder, die alom bekend is als de schrijfster van de 'Kleine Huisboeken'. Uit een aantal artikelen in het tijdschrift 'The Horn Book' zetten wij hier wat bijzonderheden over deze auteur bijeen.

Laura Ingalls Wilder werd op 7 februari 1867 geboren in een klein huis in de grote bossen van Wisconsin, Noord Amerika. En in haar boeken beschrijft zij haar eigen belevenissen, maar ze begon pas met schrijven toen ze al in de zestig was. Wel had ze altijd al willen schrijven, maar eerder had ze er de tijd niet voor gevonden.

De belevenissen uit haar avontuurlijke kinderjaren werden de bron voor haar werk: fris en duidelijk lagen de herinneringen in haar te wachten, klaar om te voorschijn te springen. Ze wist nog precies hoe ze als kind naar de dingen keek en op de gebeurtenissen reageerde. Daardoor is ze erin geslaagd om het beschouwelijke van de wereld van de volwassenen buiten haar boeken te houden, om wezenlijk voor kinderen te schrijven. Ieder van haar boeken is meesterlijk gecomponeerd. Gebeurtenis-

sen zijn verschoven of gecombineerd — als het ware overgebracht naar een universeler plan — om de sfeer van de verre dagen van de pioniers levender te maken. Alles wat ze beschrijft heeft doel en zin, geen episode, die niet op de juiste plaats staat, geen detail dat gemist kan worden. Zo slaagde ze erin om van ieder boek een boeiend en afgerond geheel te maken.

Wat wist ze ook precies, wat kinderen van een jaar of acht aan vreugde en spanning in een verhaal kunnen verdragen, en wat oudere kinderen verlangen. In 'Het kleine huis in het grote bos' is haar stem helemaal de vertellende stem en ieder hoofdstuk heeft precies de goede lengte van een verhaal voor het slapen gaan. In ieder volgende deel groeien de lezende kinderen met Laura mee, en 'De lange winter' en de slotdelen 'De kleine stad op de prairie' en 'Die zonnige jaren' zijn al echte kinderromans.

De volwassen Laura heeft een leven vol zon en schaduw gehad, zoals ze het zelf uitdrukt. Als ze achttien is, trouwt ze met Almanzo Wilder, en de eerste huwelijksjaren zijn heel moeilijk, door droogte en misoogsten, door ziekte en brand. Na tien jaar trekken zij en hun dochtertje Rose, met hun weinige bezittingen in een huifkar geladen, weg van het Zilvermeer, om zich te vestigen op bebost, onontgonnen, heuvelachtig terrein in Missouri. Toen ze na jaren van hard werken een huisje en een stal hadden, wat kippen en een koe en een varken, vonden ze dat ze rijk waren. Daarna is het Laura en Almanzo beter gegaan, en tenslotte waren ze in het bezit van een boerderij met tien kamers, die ze in hoofdzaak zelf hadden gebouwd van eikehout van hun eigen terrein, van 80 hektare onontgonnen bouwland en weiden, van koeien en varkens en paarden en van al die verdere dieren, die op een grote boerderij thuis horen.

Laura en Almanzo zijn 63 jaar getrouwd geweest. Laura werd 90 jaar, en het grote succes van haar boeken, niet alleen in haar eigen land, maar over de hele wereld, heeft ze nog beleefd.

Van hun kinderen kunnen we het volgende vertellen. Mary liep de blindenschool af en is daarna bij Pa en Ma blijven wonen. Carrie trouwde met de eigenaar van een mijn, en Grace trouwde met een boerenzoon. Nu zijn ze allemaal gestorven, de kinderen en de volwassenen, die leefden in Laura's 'Kleine Huis-boeken', maar zolang als die boeken door kinderen gelezen worden, zullen Laura en Mary, Pa en Ma, en alle anderen leven en 'ergens' wonen in

de grote bossen en op de onafzienbare prairies.

Laura Ingalls Wilder heeft in Garth Williams de ideale illustrator voor haar boeken gevonden. Toen hij aan het werk begon, woonde hij juist op een ouderwetse boerderij waar zelfs elektriciteit ontrak, en waar het water voor de hele huishouding ergens bij een bron gehaald moest worden. Het was juist de omgeving om zich in te leven in de sfeer van de primitieve huizen waarin Pa en Ma woonden. — Met zijn auto is hij de lange weg gevolgd, die Pa en Ma met hun huifkar gingen, en hij heeft de plekken teruggevonden waar ze woonden. De plek van het huisje in de grote bossen, het maar zo kort bewoonde huis op de prairie, de hut in de hoge oever bij de rivier, en de plaatsen bij het Zilvermeer. Vrienden, kranten en musea hielpen hem aan het materiaal voor de kleding en de huisvesting van die dagen. En hij bezocht Laura en Almanzo, en van hen hoorde hij veel wat van waarde was voor zijn tekenwerk. 'Waar is de viool van Pa gebleven?' was een van zijn eerste vragen. De kostbare Amati is ondergebracht in een museum, en eens in het jaar worden er de oude liederen op gespeeld, die Pa speelde voor Ma en Laura en Mary. Ook de lappendeken, die Mary maakte toen ze pas blind was, wordt er bewaard.

Al het materiaal, dat Garth Williams verzamelde, was waardevol voor hem, maar — zegt hij zelf — het maken van de illustraties was toch iets anders dan natekenen. Het was naar de dingen kijken met de ogen van de schrijfster. Zo zou een volwassene van vandaag het zodenhuisje bij de rivier primitief en ongezond hebben genoemd, maar in de frisse jonge ogen van Laura was het een prettig huis, omrankt door bloemen, en vol van de geluiden van de ruisende rivier en de ritselende bladeren. Ze had gevoel voor de waarden, die zorgen en strijd, vreugde en arbeid, eenvoud en moed met zich meebrengen. Ze maakte iets nooit mooier dan het was, maar ze had oog voor het lieflijke van ieder ding. Langs die weg moest haar illustrator haar volgen, en daarin is hij geslaagd. H.

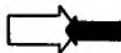
BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Allan, M. E.: Ontmoeting in Schotland (Spectrum), 192 p. — V, M	9403
Argeliës, M.: Die ondeugende Sofie... (Gianotten & Co.), 24 p. — VIc, M	9355
Ariane: Konijntje Woelwater (Bezige Bij), 28 p. — VIc	9413
Baas, P.: Waar is het jongetje? 1e Deel (Zwijzen), 71 p. — VIb-c, J	9374
Baas, P.: Waar is het jongetje? 2e Deel (Zwijzen), 79 p. — VIb-c, J	9375
Bakker, T.: Petra en Peet en Job het bokje (Eekhoorn), 46 p. — VIc	9370
Bakker, T.: Petra en Peet logeren bij Oma (Eekhoorn), 47 p. — VIc	9372
Bakker, T.: Petra en Peet naar 't strand (Eekhoorn), 44 p. — VIc	9371
Becker, M.: Alleen maar dochters (Callenbach), 119 p. — VIa-b, M	9385
Bednár, K.: Kwaje Korbes (Pegasus), 40 p. — VIc	9365
Best, H.: De Vikingen op oorlogspad (Spectrum), 187 p. — VIa, J	9390
Bloemen, A.: Loesje vindt haar weg (Fontein), 158 p. — V, M	9397
Borg, I.: Wittewiek de zwaan (Nijgh & Van D.), 34 p. — VIc	9364
Brailard, A.: Wilco de walrus (Gianotten & Co.), 24 p. — VIc	9357
Breck, V.: Zomer op Hawaï (Spectrum), 191 p. — V, M	9393
Brown, M. W.: Meneer de hond (Bezige Bij), 28 p. — VIc	9415
Buckeridge, A.: Jennings' nieuwste plannen (Spectrum), 192 p. — VIa, J	9389
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Het leven is moeilijk, zegt Streepje (Spaarnestad), 160 p. — V, M, Op †	9395
Diekmann, M.: Wie zei, dat we zo schoon zijn? (Leopold), 222 p. — IV-V, JM	9399
Dulieu, J.: Paulus en schipper Makreel (Ploegsma), 78 p. — VIb-c	9376
Eggermont, J. L.: De gemaskerde roodhuid (Spaarnestad), 136 p. — VIa-b, J	9384
Erling, Ch.: Joyce ontdekt het geluk (W.-Friesl.), 176 p. — IV-V, M	9402
Evelein, E.: Knutselen voor een feest (Spaarnestad), 56 p. — VIa-b	9410
de la Fontaine, J.: De wolf en het lam (Gianotten & Co.), 24 p. — VIc	9356
Häusermann, G.: Simone in Bretagne (Tijdstroom), 148 p. — V, M	9394
Hockstra, H. G.: De drie beertjes (Bezige Bij), 28 p. — VIc	9416
Hugo, V.: Cosette (Gianotten & Co.), 24 p. — VIc	9361
Huizinga, L.: Avonturen in de polder (Callenbach), 61 p. — VIb, P	9380
Knief, U.: Aan het werk voor Kerstmis (Cantecler), 80 p. — VIa-b	9411
Könner, A., en H. Thiele: Het rozenzeltje (Pegasus), 36 p. — VIc	9366
Konings, G.: De Meerdonkjes. 1e Deel (Roelofs van Goor), 62 p. — VIc	9367
Konings, G.: De Meerdonkjes. 2e Deel (Roelofs van Goor), 63 p. — VIc	9368
Konings, G.: De Meerdonkjes. 3e Deel (Roelofs van Goor), 84 p. — VIc	9369
Lameris-Bolt, A. G.: Marientje mag ook mee (Callenbach), 110 p. — VIb, M, P	9379
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske krijgt gasten (Callenbach), 85 p. — VIb, M, P	9378
Lowrey, J. S.: Hondje Eigenwijs (Bezige Bij), 28 p. — VIc	9418
Lunt, A.: Dunkie (Bezige Bij), 28 p. — VIc	9419
Marée, P.: Tovertekenboek (Spectrum), 95 p. — VIb-c	9406
van Maren, G. H.: Jef Farèl en de verloren hacienda (Meinema), 189 p. — VIa, J	9388
Meunier, J.: Ontbijt op de boerderij (Gianotten & Co.), 24 p. — VIc	9359
Meunier, J.: Ronky, de poes (Gianotten & Co.), 23 p. — VIc	9354

Mitchell, L. S., I. S. Black en J. Stanton: De gele taxi (Bezige Bij), 28 p. — VIc	9417
Monné, W.: Spanning op 'De ruige hoek' (Roelofs van Goor), 155 p. — VIa-b, J	9382
Myrian: Hoep zei de chauffeur (Bezige Bij), 28 p. — VIc	9414
Norel, K.: Blanke Flip en zwarte Fanny (Callenbach), 94 p. — VIa-b, P	9383
Nortje, P. H.: De groene stuiter (Leopold), 175 p. — VIa, J	9386
Pennewaard, J.: De vlucht van de Krito (Van Goor), 143 p. — VIa, J	9387
Peters, A.: De olijke tweeling op 't familiefeest (Eekhoorn), 120 p. — VIIb, M	9377
van der Plaats, B.: Erna's vakantie in Frankrijk (Roelofs van Goor), 156 p. — VIa-b, M, P	9381
Prectorius, J.: Haasje over (Helmond), 110 p. — VIa en b en c	9405
Renes-Boldingh, M. A. M.: Een lift voor Linda (La Rivière & V.), 198 p. — IV-V, M, P	9404
Saint-Cérère, G.: Het groene eendje (Gianotten & Co.), 24 p. — VIc	9358
Saint-Cérère, G.: Papa Jo en het babytiggertje (Gianotten & Co.), 24 p. — VIc	9363
Schmidt, A. M. G.: Wim is weg (Bezige Bij), 28 p. — VIc	9420
Sparla, T.: De kleine krantenman (Spaarnestad), 48 p. — VIIb-c	9373
Springenschmid, K.: Priska (Callenbach), 162 p. — V, M, P	9398
Strätling, B.: Kapitein Kitty (Callenbach), 119 p. — VIa, M	9392
Vlietinck, E.: Het donkere huis (Standaard-Bkh.), 142 p. — V, M	9396
de Vries, J.: De jeugd op eigen wicken. 2e Deel (La Rivière & V.), 207 p. — IV-V, P	9400
de Vries, J.: De jeugd op eigen wicken. 3e Deel (La Rivière & V.), 205 p. — IV-V, P	9401
(Winkler, A., en J. Winkler): Het grote boek over wilde dieren (Ploegsma), 240 p. — VIa	9412
Wouters, W.: Wegpiraten (Meinema), 189 p. — VIa, J, P	9391
XX: Als ik later... (Gianotten & Co.), 24 p. — VIc	9360
XX: Origami. 1e Deel (Cantecler), 16 p. — VIa-b	9407
XX: Origami. 2e Deel (Cantecler), 16 p. — VIa-b	9408
XX: Origami. 3e Deel (Cantecler), 16 p. — VIa-b	9409
XX: Tekkel en zijn vriendjes (Gianotten & Co.), 24 p. — VIc	9362

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

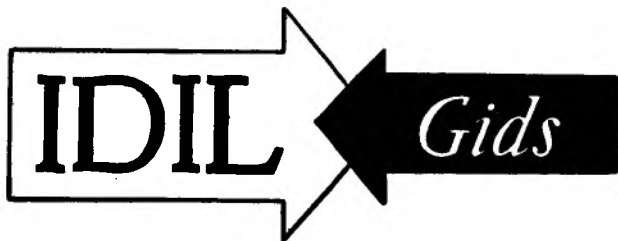
Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie-nummer *	MK	EE
Brandt, W.: Keurschrift (De Bussy f 5,90 i) Gebundelde artikelen over in het tijdvak 1957—1963 verschenen boeken: gaaf geschreven eerste informatie.		IV	20.701	6	8
Eekhout, J. H.: De zonderlinge avonturen van meneer Peacock (Callenbach f 1,95 i)		IV-V	20.729	7	7
Een vlot en speels verhaal over een man die te goed was voor deze wereld.					
de san Gimignano, F.: Carpe diem (Boucher f 3,90) Toscaanse sonnetten van ± 1300: het origineel naast een zwerige, eigentijdse Nederlandse bewerking.		V	20.738	4	6
de Jong, A. M.: De schotel die kwam en ging (Querido f 1,75 i)		V	20.753	7	7
Een antieke schotel roept hebzucht, haat en leedvermaak op — de hoofdpersoon weet zich van deze passies te bevrijden.					
Lermontow, M.: Een held van onze tijd (Veen f 3,50 i) In deze eerste Russische psychologische roman, spelend in de Kaukasus, schildert Lermontow een portret, dat de gebreken van zijn hele (ontaarde) generatie weergeeft, vooral in militaire kringen. De 'held' is niet meer tot liefde en ridderslijkheid in staat, doch slechts tot intriges en sluwheid. Lermontow overtreft met dit grotendeels autobiografisch werk zijn leermeester Poesjkin.		IV	20.759	6	8
					J. W. J. Kerssemakers, s.j.
Maugham, W. S.: Rosie, de eerste de beste (Kroonder f 1,95)		III	20.773	2	6
Via de romansituatie wordt de spot gedreven met publieke moraal en literaire kritiek.					
Quevedo: Okeren sonnetten (Polak & Van Gennep f 4,90 i)		IV	20.788	5	8
Voortreffelijke nadichting van enige met zorg uitgekozen gedichten van de grootste dichter van de Spaanse barok. Ritme, maat, couplettenbouw van de Nederlandse versie (door Dolf Verspoor) verraden een talent, dat niet alleen poëto-technisch gesproken, onmiskenbaar groot is. De vertaling zelf maakt een volkomen originele indruk.					Albertus Sangers, o.c.d.
Zaal, W.: Aan de rol met Sisyfus (Wereldbibl. f 5,50 i) Frisse, geestige, tegendraadse beschouwingen over uiteenlopende onderwerpen.		IV	20.831	5	7
Zandstra, E.: De straat der vrouwen (Contact f 9,75) Knappe verbeelding van de leefwijze van het Hunebed-volk (± 2000 vóór Christus).		IV	20.832	3	7

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

FEBRUARI 1965   JAARGANG XVI   NUMMER 7

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9421-9475

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Condities op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	95
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	101
<i>Bibliografisch register</i>	102
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	104

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

Vla = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

Vla-b = voor circa 11, 12 jaar.

Vlb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

Vlb-c = voor circa 8, 9 jaar.

Vlc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

Vla en b (9 - 14 jaar).

Vlb en c (6 - 11 jaar).

Vla, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.

III (Vla°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- °° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienschtig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 9421 *De Capteintjes met een C* door *M. Clarenbeek-Van Klaveren* is een nieuwe serie leesboekjes voor leerlingen van de eerste klas. De drie deeltjes die wij ontvingen dragen als ondertitel respectievelijk: 'Joop en zijn hond', 'Een heel raar feest' en 'Het feest van juf'. Eenvoudige verhaaltjes uit het gezins- en schoolleven van de zesjarige Joop en de achtjarige Nel Captein; korte zinnen, geen hoofdletters en zeer begrijpelijke stijl. Uitspringende kwaliteiten kan men er niet aan ontdekken, maar voor het bedoelde volkje zijn het ongetwijfeld plezierige boekjes, waarin de kwasi-onbeholpen tekeningen niet iedereen zullen kunnen bekoren. (p.d.l. geb. f 1,95)
- 9424 *De rode bal* door *Jeannette van Luipen-Bronwasser* is een heel kort, kinderlijk verhaal waarin de grote bal van Paultje door de wind over het strand wordt weggeblazen, maar 's avonds door een agent wordt teruggevonden. Intussen heeft de jonge eigenaar diverse verwickelingen veroorzaakt door spontaan achter zijn verdwijnend bezit aan te rennen. Een prettig boekje. (f 0,55)
- 9425 In de serie 'Gouden Boekjes' verschenen de deeltjes 44 tot en met 47. *Tobias zoekt plezier* door *May Justus* gaat over het hondje Tobias dat speelmakkers zoekt, maar al gauw ontdekt dat bijvoorbeeld een kat en een eekhoorn niets begrijpen van hondse spelletjes. Maar zijn baasje weet heel wat beter, wat Tobias leuk vindt.
- Fijn dat er kleuren zijn* door *Adelaide Holl* heeft een zwakke en brokkelige tekst, maar geeft door middel van geslaagde tekeningen toch een aardig beeld van de betekenis van kleuren in de dagelijkse omgeving van het kind. 9426
- Nieuwe avonturen van Hondje Eigenwijs* door *Janette Sebring Lowrey* beschrijft en toont hoe een hondje dagelijks met broers en zusjes de tuin verlaat om andere dieren te ontmoeten en de wereld te ontdekken. Natuurlijk moet moeder-hond wel eens ingrijpen als er iets mis gaat. 9427
- Het grote kleine boek* door *Dorothy Hall Smith* geeft telkens op tegenover elkaar staande bladzijden een groot-klein-tegenstelling, bijvoorbeeld visnet-spinneweb, tijger-poes. Bij ieder contrast past een kort versje, dat doorgaans goed in het gehoor ligt. (p.d.l. gec. f 1,95) 9428
- Wouter Muis zoekt een thuis* door *Marjorie Flack* is een eenvoudige pocket met fleurige tekeningen. Wouter Muis is zo lui, dat hij alles pas doet als de anderen er mee klaar zijn. Zo komt het, dat Wouter het niet eens bemerkt als zijn familie verhuist, zodat hij eenzaam achterblijft. Hij 9429

vindt een onderkomen bij de kikkers, die van hem een ijverige, vlugge muis weten te maken. Een grappig, goed geschreven verhaaltje. (f 1,50)

- 9430 *Een vlinder achterna* door *An Rutgers van der Loeff* is een speels verhaal over een driejarig meisje, dat in een arme, grauwe buurt woont, maar erg veel van mooie dingen houdt. Op een dag gaat zij achter een vlinder aan en valt, na een lange dwaaltocht door de stad, in slaap in het park. De politie brengt haar terug naar het steegje, waar iedereen zijn best heeft gedaan, om het daar ook mooi te maken. Men zou hier van een sprookje mogen spreken, waarin nogal eens een knipoog gegeven wordt naar de volwassene. Als zelfstandige lectuur voor kinderen is het daarom minder aantrekkelijk; wel om voor te lezen. (geb. f 3,50)

- 9431 *Het grote geheim* door *Cor Bruijn* is een sprookjesachtig boek, mooi van taal en rijk aan natuurliefde. Hoofdpersoon is Klaartje, een echt buitenmeisje dat geniet van alles wat de natuur te bieden heeft. Op

zekere dag ontmoet zij in de tuin een heel klein mannetje, dat ze Hipstok noemt. Deze Hipstok voert haar naar verborgen plekjes waar de dieren leven, en ook naar het huisje van Vrouw Holle. Deze tocht met Hipstok is Klaartjes grote geheim. Bijzonder verdienstelijk is schrijvers vermogen om het kind te wijzen op het bijzondere in de schijnbaar alledaagse natuur. Aanbevolen.

(geb. f 3,25)

- 9432 *Malle prentjes* door *A. Laptjew* bevat grappige dierenplaatjes, aaneengeregen door verhalende versjes: een verkleedpartij van de dieren, een zoekplaat, een grap. Boven-

dien een enkele uitnodiging tot zelf kleuren. Als vluchtig kijkboekje misschien wel bruikbaar, maar de bijeen gezamelde tekst is smakeloos van onmacht. (f 0,75)

Hannibal en Esmeralda door *Suzanne Faith-Ell Svensmark* is een groot-formaat prentenboek met felgekleurde afbeeldingen van applicatiewerk. De beperkte tekst in grote letters vertelt hoe Hannibal en Esmeralda een klein poesje krijgen en hoe dan alle poezen mee helpen zoeken naar een geschikte naam. De platen zijn zeker bij eerste aanblik opvallend, maar geven geen langdurige kijk-stof. De tekst is vrij onbetekenend. (geb. f 4,90)

Bengt uit de Hemelstraat door *Eva Malmström* is in de ik-vorm geschreven, wat niet alle kinderen zal aanspreken. Een zevenjarig jongetje, dat door kinderverlamming een beetje mank loopt, gaat voor het eerst naar school, maar is niet opgewassen tegen het plagen van zijn medescholieren. Hij mag daarom thuis blijven. Pas door het voorbeeld van een blind, maar dapper vriendje leert Bengt zijn angst overwinnen. Een fijngevoelig boek met goede tekening van de gezinssfeer en de karakters van de jongens. (geb. f 3,25)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Koning Ko en Hofnar Dolledaas door *Julia Boumans* is een kolderieke sprookjesvertelling, waarin een koning in gezelschap van zijn hofnar diverse koninklijke paleizen bezoekt, om uit te zien naar een geschikte echtgenoot voor zijn dochter Jesmona. Ieder van de bezochte koningen houdt er een speciale hobby op na en het kost koning Ko en zijn hofnar telkens moeite om zich daar bij aan te passen. De vele afgelegde visites leveren nochtans niets op. Maar dan blijkt hofnar Dolledaas tenslotte nog de geschikte huwelijkskandidaat voor prinses Jesmona. De grappigheid van dit verhaal doet meermalen geforceerd aan, terwijl de verborgen satire aan de meeste kinderen onopgemerkt voorbij zal gaan.

(geb. f 4,90)

Margreet Bruijn heeft zich gezet aan het schrijven van de 'Jan Joris-serie' waarvan

de eerste delen heten *Jan Joris en de Poppenspelers* en *Het lied van Jan Joris*. De beide boeken moeten liefst wel in combinatie gelezen worden en geven het verhaal van een jongen op zoek naar zijn vader, die in de oorlog in Frankrijk vermist is geraakt. Hij mag zijn vakantie doorbrengen bij poppenspelers uit een woonwagen, om de zoon des huizes te vervangen die een operatie heeft ondergaan. Als de kermis afgelopen is gaat hij met de poppenspelers naar andere plaatsen en ervaart zo het typische leven van dit trekkende volk.

In het tweede deel gaat Jan Joris opnieuw op zoek naar de poppenspelers en zwerft geleidelijk naar het Zuiden, afwisselend in gezelschap van een oude liedjeszanger en zigeuners. Het lied dat op hem gemaakt is, brengt hem naar zijn einddoel: hij weet nu waar zijn vader gebleven is en vindt zijn vrienden terug. Een romantisch verhaal met fijnzinnige karakteristiek van personen en situaties. De brede opzet in meerdere delen schaadt echter de gave conceptie. Vooral voor kinderen met een gevoelige natuur. (p.d.l. geb. f 5,95)

9438 *Tom Hill* voegde weer twee delen toe aan de reeks boeken over een bekende held: *De terugkeer van Davy Crockett* en *Davy Crockett wordt volwassen*. In het eerstgenoemde wordt sterk teruggespeeld op eerdere delen, maar in beide ziet men opnieuw de moedige en schrandere ingrepen van de jongeman, die strijdt voor betere verhoudingen tussen blanken en indianen en zonder pardon eventuele onedele subjecten van beide partijen aan de kaak stelt. In het laatstgenoemde deel heeft Davy bovendien een teleurstelling in de liefde, maar hij vindt daarna elders zijn geluk. Pioniersverhalen met gezonde moraal en voldoende spanning, ofschoon de schrijftant wel eens aan de droge kant blijft. (p.d.l. f 1,75)

9446 *Mijnheer Sterrenplukker bedoelt het zo goed* door *Julia Boumans* confronteert de lezer zonder enige introductie met een bizar tweetal: de 70-jarige heer Sterrenplukker, die als een Don Quichotte overal goed wil doen en zijn leerling, de jongen Didam, die telkens de ontstane moeilijkheden tracht op te lossen. Er gebeuren gekke en onwettelijke dingen, die het boek klasseren in de rubriek bizarre humor, een genre

echter dat buiten deze uitgave velen malen beter, spitsers en meer op het kind gericht is beoefend. (geb. f 4,90)

Dappere Kari door *B. F. Baastad* gaat over een meisje, dat kort voor haar eerste schooldag een auto-ongeluk krijgt en uit het ziekenhuis terugkeert met een geschonden wang en een spraaktoornis. De wrede spotlust van de scholieren is voor Kari aanvankelijk onverdraaglijk, maar later vindt zij toch de moed om de werkelijkheid onder ogen te zien. Psychologisch is het gegeven goed aangevoeld en uitgewerkt. Niet alle jonge kinderen zullen misschien de ervaringen en gedachten van Kari kunnen meevoelen. (geb. f 3,25)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

De verdwenen planeet door *Angus MacVicar* laat *Jeremy Grant* vertellen hoe hij na de dood van zijn ouders uit Australië naar Schotland vertrok, waar zijn oom voor hem zou zorgen. Deze werkte aan een ruimteschip, waarmee een tocht zou worden gemaakt naar de planeet Hesikos. *Jeremy* maakt de reis mee en heeft deel aan de spanningen, ontstaan door spionage en gevaarvolle avonturen. Het fantastische verhaal bevat veel onwaarschijnlijkheden, maar heeft daartegenover de verdienste dat kameraadschap en offerbereidheid sterk op de voorgrond staan. (f 1,50)

C. A. Burland schreef een boek over *De Indianen* en een over *De Chinezen*. Zoals in andere gelijksoortige boeken van deze auteur wordt in beide delen een veelheid aan interessante informatie bijeengebracht, weliswaar in kort bestek, zakelijk geformuleerd en in tamelijk willekeurige volgorde. Het deel over de Indianen heeft met name de Indianen in Peru op het oog, omstreeks 1450. Het andere boek belicht verderleerleer pittoreske uiterlijkheden van China tijdens de Tang-periode. Voor kinderen met een uitgesproken belangstelling voor geschiedenis en aardrijkskunde en met voldoende doorzettingsvermogen ligt hier veel leerzaams te wachten. (p.d.l. geb. f 5,50)

Overal schijnt de maan door *Ursula Wölfel* is een meisjesboek in een beter genre, dat

9441

9442

9443

9444

9445

eens 'anders dan anders' is omdat de stof ontleend is aan het zigeunerleven, en naar het lijkt met meer kennis van zaken dan meestal in zigeuner verhalen te vinden is.

Het zevenjarig zigeunermeisje Pimmie beleeft intens alle gebeurtenissen, verhoudingen en verwachtingen van de grote zigeunerfamilie. Spontaan vindt zij meermalen de oplossing voor een probleem, mede door haar onwankelbaar geloof in haar 'sleutel van de poort van het geluk' en de trouwe steun van de maan. Een poëtisch boek, dat ten volle een aanbeveling waard is.

(geb. f 4,95)

9446 *De boogschutter van Tancred* door *W. A. Spruyt* is een kruistochtverhaal met een jonge Fransman als hoofdpersoon, die vergezeld wordt door een joods meisje in mannekleren. Oorzaken en verloop van de expeditie worden met verve beschreven. Spanning in overvloed, enigermate gekoeld door kritisch commentaar van de hoofdfiguur. De gebezigde taal is weinig hedendaags. Matig. (geb. f 4,95)

9447 *Aak, de jongen uit de Steentijd* door *H. Arends* werd geschreven door een archeologisch deskundige, die er echter niet goed in geslaagd is om de rijkdom aan feitelijke informatie in een vloeiend verhaal onder te brengen. Een jongen beleeft de strijd tussen zijn eigen landbouwersstam en een jagersstam. De gebeurtenissen worden gecompliceerd door betrekkingen met een bijlamedorp in het zuiden, waar een roversstam is binnengevallen. Tegenover primitieve religies wordt weinig begrip getoond. Jongelui met historische belangstel-

ling zullen er toch wel kennis van willen nemen. (geb. f 5,90)

9448 *Eggert komt thuis* door *Aart Grimme* is het derde deel van de serie 'In de Bannerij van Bronckhorst', een historisch verhaal, spelend omstreeks 1354 in het Gelderse. Nog steeds heerst er een vete tussen de Heekereens en de Bronckhorsten. De boerenzoon Eggert treedt op als spion van Bronckhorst. Na een pestepidemie wordt hij boer in vader Lamberts plaats en trouwt hij met Fenne van het Holthuus. Dit deel is beter leesbaar dan het tweede, doordat minder vaak uitvoerige verklaringen het tempo verlagen. Een geschikt boek, waarmee de reeks wel besloten kan worden.

(geb. f 2,10)

9449 *Divico* door *T. Vos-Dahmen von Buchholz* geeft een heel aardige samenvatting van allerlei vrij recente vondsten uit de IJzertijd in ons land. De heldendaden van de jonge Divico vormen een behoorlijk snoer voor het aaneentijgen van talloze wetenswaardigheden en veronderstellingen. Bijzonder de reis van Vlaardingen naar het oosten en noorden, in gezelschap van een kramer, geeft een geslaagd kader. Bij de beschrijving van jacht en diergewoonten blijkt soms een tekort aan stofbeheersing, maar als totaal is het een interessant jeugdboek. (f 3,25; geb. f 4,50)

9450 *W. E. Johns* voegde twee delen toe aan de uitvoerige reeks speurverhalen, waarin de vliegende Biggles de misdaad bestrijdt. 9451 *Zowel Biggles maakt korte metten als Biggles speelt het klaar* geeft een bundeling van korte avonturen, die zoals gebruikelijk zich voor het merendeel in verre landen afspeelen. Hoe ingewikkeld de problemen ook mogen zijn, Biggles weet een oplossing. Daarbij is zijn vernuft, zijn moed en zijn geluk schier onbepert. Liefhebbers zullen het graag lezen. Jammer dat de held in het eerstgenoemde deel een moorduitwraak toelaat. (p.d.l. f 1,25)

9452 *Het geheim verzet* door *B. Dubbelboer* wil onze jeugd een beeld geven van hetgeen zich in ons land afspeelde tijdens de Tweede Wereldoorlog. In de belevenissen van de twaalfjarige jongens Geert en Wim in de omgeving van Coevorden komen alle belangrijke kwesties ter sprake: de Duitse inval, de capitulatie, distributie, de deportatie van Joden, het onderduiken en het

geraffineerd gebruik maken van het feit, dat zij twee onschuldige burgers als dubbelgangers hebben. Komische situaties en superintelligente ingrepen van Sax zijn niet van de lucht. De persiflage op het serieuze speurverhaal veronderstelt wel bekendheid met dit ernstige genre. Ook zal de methodische spotternij na enkele delen waarschijnlijk weinig verrassing meer inhouden. Voor een keertje amusant. (p.d.l. f 1,75)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

- 9460 *Judith Dale* beschreef nieuwe avonturen van haar pittige stewardess: *Shirley Flight en het avontuur in de woestijn*, waarin het charmante meisje in het vliegtuig een tijdbom ontdekt, na een noodlanding in de woestijn de zoon van een Arabieren-hoofdman geneest en zodoende de passagiers spaart voor de moordlust van deze bende, en ook nog een diefstal van tempelschatten verhindert. Voorwaar geen kleinigheid tussen al het gewone werk door. Oorzaak van al deze onheilen? De piloot had zijn mas-
cotte verloren!
- 9461 *Shirley Flight in Hollywood* volgt na Shirley's verkiezing tot 'stewardess van het jaar' en brengt haar via een populaire filmster — toevallig een vroegere vriendin — in moeilijke situaties: een ontvoering maakt daarvan deel uit. In beide boeken gaat de schrijfster te ver in de opeenstapeling van onwaarschijnlijkheden. Weinig niveau. (p.d.l. geb. f 4,95)
- 9462 *Henri Vernes* jaagt intussen zijn onverschrokken held Bob Morane ook telkens weer in de perikelen. *Bob Morane en de erfenis van de vrijbuiter* speelt in Midden-Amerika, waar Bob betrokken wordt in een opstand tegen de tiran van Zamara. Een verborgen schat, Blauwe Indianen met een blank opperhoofd, de jungle en een bombardement leveren de bouwstenen voor de spanning.
- 9463 *Bob Morane in het wilde westen* brengt de held in contact met een berooide cowboy, die het aan Bob te danken krijgt, dat hij met zijn geliefde kan trouwen en bovendien

rijk wordt aan uranium-erts. Er zit vaart in deze beide verhalen, die weinig eisen stellen aan het denkvermogen van de lezer. (p.d.l. f 1,50)

Zigeunerinnetje door *Dolf Kloek* beschrijft, wat het zestienjarige meisje Lindelou beleeft in haar laatste jaar op de hbs. Twee jongelieden spelen daarbij een belangrijke rol: een eenvoudige, betrouwbare buitenjongen en een vlotte, onbetrouwbare stadsjonger. Lindelou krijgt geleidelijk inzicht in de respectieve waarden van deze beide levensvormen en doet een juiste keuze.

9464

Weliswaar maakt de auteur de gestelde contrasten niet helemaal waar, maar toch overheersen als positieve kwaliteiten van dit boek de eerlijkheid, de vriendschap en een christelijke mentaliteit. Daardoor geeft deze pocket meer dan loutere ontspanningslectuur. (f 1,50)

Rond Annemarie door *H. Henszen-Veenland* is een vervolg op 'De vrienden van Annemarie', het meisje blijft met Hans verloofd, maar familieleden, vrienden en vriendinnen van het lyceum hebben nu hun trubbels op het pad der liefde. De start is ietwat verwarrend voor wie het vorige deel niet kent. De gebeurtenissen zijn te zeer overbewustmakingen van niet zo ingewikkelde menselijke problemen en de stijl is matig. Het verhaal heeft een godsdienstige strekking. (f 1,50)

9465

Kathy-Katrien door *Marja Hilsum* gaat over een meisje van buiten dat op haar 21-ste verjaardag naar de stad trekt en zich nu niet meer Katrien, maar Kathy laat noemen. Ze maakt carrière bij de krant, leert een groep artistieke jongelui kennen en vindt haar geluk bij een serieuze jonge-

9466

man. Alle problemen, waarover jonge mensen maar bij mogelijkheid kunnen discussiëren passeren de revue en worden door de leerling-journaliste van commentaar voorzien. Het boek wil per se modern zijn, tot en met het lesbische kennisje. Een onbeantwoorde vraag als: 'Waarom zouden wij (als mensen) belangrijker of nuttiger zijn dan andere dieren?' (pag. 76) doet de deur dicht. (geb. f 5,95)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

- 9467 *Het boek van Jan Willem* door *Anne de Vries* blijft een kostbaar stuk lectuur voor de jongste lezersgroep. De vijfjarige Jan Willem maakt zijn kleine verkenningstochties rond het huis, sluit vriendschap met een jongen met wie hij enkele avontuurtjes beleeft, doet boodschappen, bezoekt

zijn grootouders, kortom: het zijn de eenvoudige belevenisjes van een kleine jongen, voor wie dit allemaal intussen volle ernst is. Mede door de fijne illustraties van Tiny van Asselt een heerlijk boek.

(geb. f 9,90)

- 9468 *Swiebertje als woonwagenklant* door *J. H. Uit den Bogaard* toont de vrolijke zwerver bij uitzondering aan de arbeid: hij werkt

nu bij een goede, maar strenge berenman, bij wie hij huishoudelijke arbeid moet verrichten. Natuurlijk komt daar niet veel van terecht. Lichte ontspanningslectuur.

(geb. f 2,25)

Swiebertje en de vreemdelingen. 1e Deel door *J. H. Uit den Bogaard* zal mede door de TV-uitzendingen nog wel enige tijd populair blijven. In dit deeltje volgen we één dag het morsige bestaan van de onverbeterlijke zwerver, die ditmaal vooral met de huishoudster van de burgemeester de degen kruist. Grappig is het wel.

(geb. f 2,25)

Paulus en het draakje door *Jean Dulieu* beleeft al een vierde druk en terecht: het verhaal is helder, geestig, lakoniek en van koddige tekeningen voorzien. De boskabouter bewijst een dienst aan de koning van de aardkabouters en krijgt daarvoor een jong draakje ten geschenke. Dit ondiër bezorgt hem heel wat last. Gelukkig doet zich later een gunstige gelegenheid voor om het draakje terug te geven aan de koning. (geb. f 5,90)

De kinderen van 'De groene wei' door *Enid Blyton* speelt in een armoedig Engels gezin, dat in het buitenhuis woont van hun inwonende grootmoeder. Vader is invalide. Allen zijn grote dierenvrienden: zij passen op de dieren van flatbewoners en zo verandert hun woning van lieverlee in een dierentuin, waardoor weer problemen ontstaan omtrent hun eigen huisvesting. Een aardig verhaal, waarin alleen het tot in den treure praten over de dagelijkse goede daad van de padvinder tegenstaat. (f 1,50)

De boeken van *Astrid Lindgren* verschijnen regelmatig in verdiende herdruk. *Pippi Langkous* is het kolderieke verhaal over het heel aparte meisje dat alleen in een villa woont en met haar ontombare fantasie en ongewone lichaamskracht voor de zotste gebeurtenissen zorgt. (geb. f 3,90)

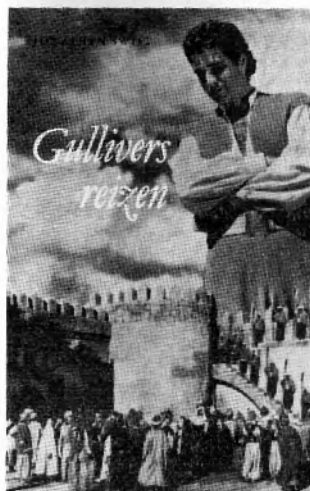
Rasmus en de landloper munt uit door de fijne karaktertekening van kleine Rasmus, die uit een kindertehuis wegloopt om naar een eigen vader en moeder te zoeken. Samen met een landloper trekt hij de wijde wereld in. Een avontuur met dieven vormt daarbij het hoogtepunt. Heel goed getroffen is de denktrant van deze negenjarige

jongen, die op een verrassende wijze de wereld om hem heen bekijkt. (geb. f 5,90)

9474 *Wij uit Bolderburen* vertelt gezellig over enkele kinderen die in Zweden op naast elkaar gelegen boerderijen wonen. De kleine avontuurtjes, observaties en beschouwingjes zullen vooral kinderen die niet uitsluitend op actie zijn ingesteld gemakkelijk boeien. Het kerstverhaal aan het einde is een kruising van kerstman en herdertjes: een tikje vreemd. (geb. f 3,50)

9475 *Gullivers Reizen* door Jonathan Swift is nog onverwelkt: zelfs een volwassene zal het boek niet gauw neerleggen. Waarheden als koeien blijken hier allesbehalve cliché en de medemenselijkheid kon wel van onze eigen tijd zijn. Jan Mens heeft twee gebruikelijke delen van Gullivers schepping uitgekozen om na te vertellen: het verblijf onder de Lilliputters en onder de Reuzen. Het navertellen is hem goed afgegaan. De pocket is verlucht met enkele stills uit de gelijknamige film. (f 1,50)

PRISMA JUNIORES

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Arends, H.: Aak, de jongen uit de Steentijd (Roelofs van Goor), 155 p. — VIa, J	9447
Baastad, B. F.: Dappere Kari (Ploegsma), 118 p. — VIb, M	9441
Blyton, E.: De kinderen van 'De groene wei' (W.-Friesl.), 144 p. — VIb	9471
Boumans, J.: Koning Ko en hofnar Dolledaas (Roelofs van Goor), 95 p. — VIb-c	9435
Boumans, J.: Mijnheer Sterrenplukker bedoelt het zo goed (Roelofs van Goor), 81 p. — VIb	9440
Bruijn, C.: Het grote geheim (Van Goor), 95 p. — VIb-c, M	9431
Bruijn, M.: Jan Joris en de poppenspelers (Van Goor), 144 p. — VIa-b, J	9436
Bruijn, M.: Het lied van Jan Joris (Van Goor), 144 p. — VIa-b, J	9437
Burland, C. A.: De Chinezen (Nijgh & Van D.), 95 p. — VIa-b	9444
Burland, C. A.: De Indianen (Nijgh & Van D.), 91 p. — VIa-b	9443
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 1e Deel (Spaar-nestad), 32 p. — VIc	9421
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 2e Deel (Spaar-nestad), 32 p. — VIc	9422
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 3e Deel (Spaar-nestad), 30 p. — VIc	9423
Dale, J.: Shirley Flight en het avontuur in de woestijn (Van Goor), 136 p. — V, M	9460
Dale, J.: Shirley Flight in Hollywood (Van Goor), 128 p. — V, M	9461

Dubbelboer, B.: Het geheim verzet (Roelofs van Goor), 227 p. — VIa, J	9452
Dulieu, J.: Paulus en het draakje (Ploegsma), 79 p. — VIB en c . . .	9470
Flack, M.: Wouter Muis zoekt een thuis (Spectrum), 96 p. — VIc . . .	9429
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de dubbelgangers (Ten Brink), 144 p. — VIa, J	9459
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de zeeroversbende (Ten Brink), 143 p. — VIa, J	9458
Grimme, A.: Eggert komt thuis (Callenbach), 126 p. — VIa, J	9448
Henszen-Veenland, H.: Rond Annemarie (Meinema), 190 p. — V, M, P	9465
Hill, T.: Davy Crockett wordt volwassen (Ten Brink), 128 p. — VIa-b, J	9439
Hill, T.: De terugkeer van Davy Crockett (Ten Brink), 127 p. — VIa-b, J	9438
Hilsum, M.: Kathy-Katrien (Van Goor), 142 p. — IV-V, M	9466
Holl, A.: Fijn dat er kleuren zijn (Bezige Bij), 24 p. — VIc	9426
Johns, W. E.: Biggles maakt korte metten (Spectrum), 184 p. — VIa, J	9450
Johns, W. E.: Biggles speelt het klaar (Spectrum), 175 p. — VIa, J . . .	9451
Justus, M.: Tobias zoekt plezier (Bezige Bij), 24 p. — VIc	9425
Klock, D.: Zigeunerinnetje (Meinema), 187 p. — V, M	9464
Knudsen, P.: De ondergang van Pompeji (Ploegsma), 191 p. — VIa, J	9453
Laptjew, A.: Malle prentjes (Pegasus), 16 p. — VIc	9432
Lindgren, A.: Pippi Langkous (Ploegsma), 128 p. — VIb, M	9472
Lindgren, A.: Rasmus en de landloper (Ploegsma), 144 p. — VIb	9473
Lindgren, A.: Wij uit Bolderburen (Ploegsma), 103 p. — VIb-c	9474
Lowrey, J. S.: Nieuwe avonturen van hondje Eigenwijs (Bezige Bij), 24 p. — VIc	9427
van Luipen-Bronwasser, J.: De rode bal (Callenbach), 23 p. — VIc	9424
MacVicar, A.: De verdwenen planeet (Spectrum), 159 p. — VIa, J	9442
Malmström, E.: Bengt uit de Hemelstraat (H. Meulenhoff), 142 p. — VIb-c, J	9434
Polland, M. A.: Gretorix en Justus (Van der Peet), 177 p. — VIa ⁰⁰	9454
Pond, S. G.: Beruchte zeeschuimers (Van der Peet), 139 p. — VIa, J	9455
Rutgers van der Loeff, A.: Een vlinder achterna (Ploegsma), 79 p. — VIc	9430
Smith, D. H.: Het grote kleine boek (Bezige Bij), 24 p. — VIc	9428
Spruyt, W. A.: De boogschutter van Tancred (Van Goor), 158 p. — VIa	9446
Svensmark, S. F.-E.: Hannibal en Esmeralda (Van Hoeve), 28 p. — VIc	9433
Swift, J.: Gullivers reizen (Spectrum), 176 p. — VIa-b	9475
Uit den Bogaard, J. H.: Swiebertje als woonwagenklant (Kluitman), 88 p. — VIb-c	9468
Uit den Bogaard, J. H.: Swiebertje en de vreemdelingen. 1e Deel (Kluit- man), 88 p. — VIc	9469
Vernes, H.: Bob Morane en de erfenis van de vrijbuiters (Bruna), 160 p. — V, J	9462
Vernes, H.: Bob Morane in het wilde westen (Bruna), 157 p. — V, J	9463
Vos-Dahmen von Buchholz, T.: Divico (W.-Friesl.), 173 p. — VIa	9449
de Vries, A.: Het boek van Jan Willem (Callenbach), 176 p. — VIc	9467
Wölfel, U.: Overal schijnt de maan (Van Goor), 156 p. — VIa, M	9445
Wolkowsky, M.: Avontuur in Australië (Callenbach), 150 p. — VIa, J	9457
Wustmann, E.: De wilde ruiters van de Sertão (Callenbach), 152 p. — VIa, J	9456

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?
Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- recensie- ficatie kaartje	MK	EE
Alós, C.: De dwergen (Nelissen f 9,90) Met deernis geschreven boek over de bonte gemeenschap in een modest volkspension.		IV 9115	3	7
Andersch, A.: Vlucht in de schemering (Wereldbibl. f 5,50 i)		IV. 9116	4	7
Bundel verhalen, quasi-ordeloos verteld, mijmerend, maar uitzonderlijk sterk, knap werk.				
Habeck, F.: François Villon (Zuid-Holl. Uitg. Mij. f 12,50)		IV 9123	2	6
Een geromantiseerde biografie, chronologisch gecomponeerd, van de zwerfer en dichter François Villon.				
Ortas, F. M.: Vijftig centimos (Hollandia f 9,90)		IV 9131	3	7
Een wrange satire op de Spaanse militie en op de blinde verheerlijking van het totalitaire regiem.				
Sillitoe, A.: De eenzaamheid van de lange-afstandsloper (Contact f 6,90 i)		III-IV 9135	4	7

Deze als arbeidsjongen in het midden-Engelse industriegebied opgegroeide schrijver wordt terecht tot de boeiendste vertellers van de hedendaagse Engelse literatuur gerekend. Nu eens volks-breedsprakig (zoals in het titelverhaal, een novelle), dan weer geladen en gedrongen (zoals in de acht daarop volgende korte verhalen) onthult hij ons de 'eerlijke' strijd van een tuchthuisjongen (de looper) tegen de 'huicheltroep' binnen-de-wet; het harde, vaak rauwe leven aan de zelfkant van een sombere industriestad (in even harde en soms rauwe taal); de sociale en morele jungle waarin de jeugd daar opgroeit. Terwijl hij de

,typen', situaties, milieu en sfeer met de allereenvoudigste taalmiddelen weet te evoceren, schildert hij toch vooral psychische processen, de dramatiek achter het uitwendig gebeuren. De innerlijke eenzaamheid van de op zichzelf teruggeworpen mens is wel het leidmotief van heel de bundel. Van religiositeit ontbreekt in deze levens helaas ieder spoor: zij zouden in wrok en cynisch materialisme ondergaan, ware het niet dat (zij het soms wrange) humor, een felle levensdrift of een vleug liefde en deernis toch telkens weer doorbreekt. Boeiend en tot nadenken stemmend.

J. W. J. Kerssemakers, s.j.

Troyat, H.: De eer van de overwonnenen (Veen f 12,50)		IV 9139	4	6
Het meest boeiende aspect van deze roman is de beschrijving van een revolutie in het Rusland van 1825.				
Zernike, E.: Bruidstijd (Bosch & K. f 5,90)		IV. 9145	4	8
Schildering van een wereld die voorbij is, zeer fijnzinnig en psychologisch juist getekend, voornaam en knap geschreven.				

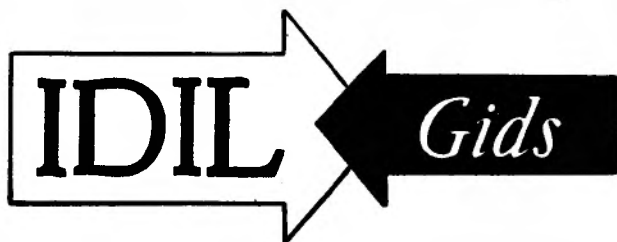
De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.

MAART 1965

JAARGANG XVI

NUMMER 8

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9476-9545

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	107
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken</i>	113
<i>Godsdienstige lectuur</i>	114
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	115
<i>Mogen wij U voorstellen: W. F. H. Visser</i>	116
<i>Bibliografisch register</i>	118
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	120

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).
VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).
VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).
VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.

III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- ° ° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Strenu* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

9476 Om te beginnen een drietal bekende sprookjes die in de reeks ABC-boeken zijn verschenen.

De gelaarsde kat van Grimm heeft ditmaal een Vlaamse bewerking gekregen die zich ook door Noord-Nederlandse kinderen zeer wel laat lezen. De gestyleerde, felle illustraties zijn aantrekkelijk en daarbij is vooral de kat knap getypeerd.

9477 *De Bremer stadsmuzikanten* door Grimm betreft de vier dieren — een ezel, een hond, een kat en een haan — die door hun baas met de dood worden bedreigd en daarom besluiten naar Bremen te gaan, om stadsmuzikanten te worden. Ook hier zijn de illustraties van Emil Probst bijzonder.

9478 *De aardmannetjes* deden eertijds in Keulen het werk voor alle ambachtslieden, die dus zelf een lui leventje konden leiden. Totdat de vrouw van de kleermaker de aardmannetjes betrapt, nadat zij erwten had gestrooid in de werkplaats van haar man. Het Nederlands is in dit deel minder trefzeker, zowel in woordkeuze ('kloegen') als uitdrukkingen ('men zat er niet weinig mee tussen'). (p.dl. geb. f 3,25)

9479 *Neliske* door *Saskia* geeft het levensverhaal tot en met de lagere school van een kleine schavuit, wiens ouders minstens twee maal per bladzijde de kreet slaken: 'Ons Neliske,

dat is me d'r een'. Deze aaneentijging van kindergrapjes mist alle compositie en esprit. Het boertige geheel ligt buiten de kinderlijke sfeer. (f 1,40)

Tuurke Kabouter door *Eugeen Peeters* is een lief sprookje over de mensenbaby Tuurke, die na de dood van zijn ouders door zorgzame kabouters wordt opgevoed. Zoals de bosfee echter al voorspelde: de kabouters kunnen zoveel extra werk niet aan en raken overwerkt. Maar dan is Tuurke intussen gelukkig wel zo groot dat hij kan terugkeren naar de mensenwereld. De Vlaamse inslag is niet hinderlijk. (f 1,60)

Madelein het waai prinsesje door *Tonnie Verboeven* bevat een aantal vlotte, grappige verhaaltjes. Woordkeus ('soortgenootjes') en beeldspraak zijn soms onkinderlijk: 'Madeleintje hoefde maar met haar vingers te knippen en iedereen stond in het gelid. Maar dat was toch het ware niet,' waarmee wordt aangeduid, dat het meisje verwend en eenzaam was. Na bijna ieder verhaaltje wordt het gebeuren in een kittig versje nog eens samengevat. Deze gedichtjes zijn echter doorgaans te moeilijk voor de kleinsten. Toch een aardig geheel. (f 1,40)

Arie en Tino door *Ine van Gulik* beschrijft de reis van het ezeltje Arie en zijn baasje Tino vanuit Italië via Holland naar de Noordpool en dan naar Amerika en Afrika. Over al deze landen wordt spelenderwijs

9480

9481

9482

- iets verteld, terwijl de fijne illustraties van de schrijfster alles aanschouwelijk voorstellen. Een smaakvol boekje, dat een aanbeveling waard is. (geb. f 4,35)
- 9483 *Tim en Sim* door *Rie Kooyman* en *Toos Blom* is een serie over een leeuwje en een aap. Het tweede deel heeft de ondertitel „Het prikding”, waarmee het stekelvarken wordt bedoeld, waarvoor ze eerst zo bang waren. Ze varen ook per abuis op de rug van een krokodil en beklimmen termietenhopen. De droge, losse vertellingen zijn op groot formaat gedrukt, maar nogal een-tonig geïllustreerd. (geb. f 1,90)
- 9484 *Bertus en het wonderkrijtje* door *Thea Beckmann* vertelt hoe een arme schilder in een oude kist een wonderkrijtje vindt, een kort zwart stompje waarmee hij wonderen verricht. Alles wat hij met dat krijtje op de muur tekent, wordt werkelijkheid. Een fiets voor Marietje, een hoge hoed voor Bertus zelf, een elektrisch fornuis voor Marietjes moeder. Maar er is een kaper op de kust, die er met de pratende hoed en het krijtje vandoor gaat. Gelukkig is Marietje zo slim, dat zij alles weer terug te vinden. Een grappig fantasieverhaal met karikaturale tekeningen. (geb. f 3,75)
- 9485 *Het Theelepelvrouwje* door *Alf Prøysen* vertelt van een huisvrouw, die telkens als ze te veel werk heeft of als ze zich boos maakt, in een popje verandert, zo klein als een theelepeltje. Maar alles wat er gebeuren moet, gebeurt wonderlijk genoeg toch, doordat ze de dieren, die ze precies in hun zwak weet te treffen, voor zich laat werken. Het is een serie enigszins losstaande verhaaltjes, amusant en soms geestig, met een knipoog naar de volwassenen. (f 1,50)
- 9486 *Auto-Bas* door *Mies Bouhuys* zal vooral jongetjes interesseren, die zelf ook gek op auto's zijn. Basje helpt op allerlei manieren in het garagebedrijf van zijn vader en heeft zich zodoende zijn bijnaam verworven. Evenals een vriendinnetje voert hij lange gesprekken met de auto's, die in het verhaal volledig vermenselijkt worden voorgesteld met eigenschappen als moed, jaloezie, verlegenheid, enz. Deze antropomorfose is aanvankelijk grappig, maar het procedé wordt al spoedig onzinnig; waar-
- schijnlijk ook in de ogen van het lezende kind. Gewillig-fantaserende kinderen zullen zich wellicht toch nog laten meenemen. (geb. f 3,40)
- 9487 *Puppie* door *Jaap ter Haar* is het vierde deel van de *Belke*-serie. *Puppie* is het nieuwe hondje van *Belke*, het zootje van een boswachter. Samen beleven ze kleine avonturen rond het huis en in het bos. Vooral stadskinderen zullen er een aparte bekoring in aantreffen. De auteur weet het alledaagse boeiend te maken en vermijdt zorgvuldig alle griezeligheden. (geb. f 3,95)
- 9488 *Pingo en Pongo in India* door *H. Höfling* is het derde deel van de serie over twee sprekende pinguïns. Ze worden per vliegtuig naar India vervoerd, om daar aan een maharadja te worden verkocht. De boxer *Sterke Hein* vliegt gelukkig mee, om hen te beschermen. Na enkele spannende belevenissen met een oplichter en een fakir kunnen *Pingo* en *Pongo* weer naar huis terugkeren. Soms wat gezocht, maar toch wel amusant. (geb. f 3,25)
- 9489 *De Kukelhaan* is een heel fors prentenboek, dat door *Paul Biegel* uit het Tsjechisch is bewerkt. Allereerst vallen de zwerige en kleurige krijttekeningen op, waarmee alle bladzijden kwistig zijn opgeluisterd; een waarlijk estetisch genot, al

worden de pasteltinten tenslotte wellicht een beetje te zoet. De Nederlandse versjes van Biegel bij deze platen zijn over het algemeen geslaagd. Enkele zijn zelfs knappe staaltjes van modern kindervers, waarin ritme en rijm een fraaie vanzelfsprekendheid bezitten. Een prachtige bundel om met de peuter op schoot de fleurige pagina's te bekijken en door geregelde herhaling de leukste versjes van buiten te leren. (geb. f 9,50)

9490 *Maria Gripe* schreef twee boeken over een jong Zweeds meisje. *Josefien* is de jongste van een domineesgezin, het enige kind dat nog thuis is. Ze voelt zich eenzaam en verzint allerlei stoute dingen, waardoor ze zich nog ongelukkiger gaat voelen. Tijdens een ziekte kan zij vader alles vertellen en dan klaart de hemel op.

9491 *Hugo en Josefien* vertelt de volgende teleurstelling van het meisje: zij doet haar intrede op school en wordt door de andere kinderen niet geaccepteerd. Opnieuw groot verdriet, totdat ze bevriend raakt met Hugo, die voortaan als haar beschermer optreedt. Beide boeken zijn een tikje zwaar op de hand, maar evenwichtige kinderen zullen er toch wel graag in lezen. (p. dl. geb. f 3,50)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

9492 *Meester Bikkel en het schoolreisje* door *Jan Louwman* bevat een nieuw avontuur van meester Bikkel, zijn schoolklas en het mannetje Niks, dat met zijn sprieten op het hoofd andere planeten vertegenwoordigt. Ditmaal gaan ze allemaal op schoolreis naar de planeet Zandvoort-in-de-lucht, natuurlijk met behulp van het ruimteschip van Niks. De grap moet bestaan in de dwaasheid van de gebeurtenissen, die dan ook lakoniek worden verteld met een parodie op het traditionele schoolreisje als grondslag. De humor gaat echter over de kinderhoofden heen en meester B is te onnozel voor kindergen. Misschien vinden ze hem alleen maar zielig. (geb. f 3,25)

9493 *Pia en Polletje* door *Nan Inger* beschrijft hoe twee zusjes verhuizen van het platte-

land naar de stad. Er zijn daar prettige dingen zoals de juffrouw op school, het ponypaardje-rijden en de bibliotheek; maar ook nare, zoals de benedenbuurvrouw, die hun kat niet in huis wil hebben en het feit, dat de meisjes alleen maar mogen fluisteren. Maar tijdens de vakantie keert alle vreugde weer terug. Een leuk verhaal met goede typering. (geb. f 3,25)

Kees de zeejongen door *Peter de Rooy* speelt in de tijd van Willem van Oranje en Maria Stuart. Een jonge Scheveningse visserszoon mag met zijn vader mee de zee op. Nadat zij schipbreuk geleden hebben, komen zij in Engeland aan. Door documenten van de Whigs naar Nederland te brengen, kunnen zij hun terugtocht bekostigen. Hun reis wordt echter bemoeilijkt door twee aanhangers van de Torries en door een kaperschip. Ondanks alle moeilijkheden weet Kees de zeejongen de papieren veilig in Den Haag af te leveren. De historische achtergrond van dit verhaal levert wel de spanning, maar krijgt zelf geen reliëf. Het bloedig gevecht met de kapers is realistisch beschreven. Leesbaar, maar geen groot werk. (geb. f 5,95)

Het tweede deel van *Dagboek van Droppie* door *Annie Winkler-Vonk* draagt als ondertitel 'Ik groei op'. Het poesje Droppie vertelt verder over wel en wee bij vrouw en baas op het bovenhuis. Daartussendoor klinken ook enkele wenken voor een goede kattenverzorging. Vooral de tekeningen door Laura Gerding zullen het boekje voor kinderen aantrekkelijk maken. Het katje kondigt tenslotte zelf al een derde deel aan. (geb. f 2,20)

Van de reeks 'De Cherrys' door *Will Scott* 9496
verschenen de delen 3 en 4. *De Cherrys aan zee* is een vrolijk, ongecompliceerd verhaal, waarin de familie tijdens een vakantie aan zee weer diverse zogenaamde 'belevissen' heeft, dat zijn kleine avonturen die door vader worden bedacht en georganiseerd.

De Cherrys en de Pringles heeft eenzelfde 9497
sfeer en opzet. Nu spelen ook de leden van de familie Pringle mee, die voor de week-ends in de straat van de Cherrys verblijven. De volwassene hebben opnieuw een onuitputtelijke fantasie bij het bedenken van avonturen. Vooral moeders

vondst om de kinderen en de mannen als strijdende partijen te laten speuren naar een verborgen schat, vormt een spannend hoofdstuk. Gezellige lectuur met amusante illustraties. (p.d.l. geb. f 3,90)

- 9498 *Peter en de Wolf* door *Serge Prokofief* geeft synchroom met het bekende, gelijknamige muziekwerk van de auteur-componist in fraaie tekeningen het verloop van het werk weer met daarbij een beknoppte tekst in grote letters. Het gebruik van deze uitgave is naast een grammofoonplaat gedacht. Zoals men weet worden hierbij alle figuren uit het verhaal door een opvallend motiefje — de thema's worden in notenschrift afgedrukt — en door een karakteristiek instrument aangeduid: Peter door de viool, grootvader door de fagot, enz. De

illustraties op donkere ondergrond zijn heel bijzonder, zodat er eventueel naast het bedoelde gebruik nog een aardig prentenboek overblijft. Vooral voor muziek-educatief gebruik aanbevelen. (geb. f 5,50)

- 9499 *Amber en Urban* door *Chris Scheffer* is het tweede deel uit de 'Amber-serie'. Het zijn verdere avonturen van de twee boxers van boer Gijzen. Gedeeltelijk spelen de honden mee in huiselijke en dorps gebeurtenissen, eenvoudige belevenissen van grote en kleine mensen. Naast deze rake schets van een rustiek plattelandleven, wordt ook het gedrag van de dieren uitstekend getypeerd.

Vermelding verdienen de sfeervolle illustraties van Rien Poortvliet. (geb. f 4,95)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- De springende panter* door *S. M. van der Galiën* vertelt van Kit Carson die al heel vroeg het zwerversbloed in zich voelt koken en daarom meetrekt naar het westen. Voortdurend vallen de roodhuiden de bleekgezichten aan, maar Kit heeft zich tot taak gesteld om de beide partijen te overtuigen dat zij als vrienden met elkaar moeten leven. De strekking van het boek is gezond, maar de compositie is brokkelig en de stijl gebrekkig. Ook de uitgave is matig verzorgd. (geb. f 4,25)

- Kansas-Kidd en de gouden totempaal* door *J. Blinxma* toont ons weer nieuwe heldendaden van de slimme, dappere Kansas-Kidd. Als een oude goudzoeker in het gebied van de Payumai-indianen belangrijke vondsten doet, wordt hij door boeven vermoord, die nadien enkele dorpsbewoners aanzetten om de Indianen te verdrijven. De held weet met gevaar voor eigen leven te verhinderen dat de schurken zich met een gouden totempaal uit de voeten maken. Een rechtlijnig cowboy-verhaal, middelmatig, met teveel drukfouten. (geb. f 4,90)

- Ulf de Viking* door *Palle Lauring* is een historisch verhaal uit de tijd van de Noormannen. De 14-jarige Ulf krijgt na de dood van zijn ouders heel wat moeilijkheden. Zijn oom wil voogd worden en neemt de boerderij in beslag met alles wat er bij hoort; het Rode Hert, een bijzonder zwaard, inclusief. Ook wil hij Ulfs zusje aan zijn stiefzoon uithuwelijken. Ulf neemt echter wraak en wijkt uit naar Engeland. Tenslotte wordt de vete door de Deense koning beslecht. Het boeiende verhaal geeft een goed beeld van de ruige Viking-tijd, waarin ook bijgeloof en afgoderij een grote rol speelden. (geb. f 5,50)

- De jacht op de dolfin* door *Wim Hora Adema* en *Marjolein de Vos* is een origineel verhaal met leuke bijzonderheden over Londen. Tanneke logeert bij een tante in Engeland, omdat moeder daar in het zie-

kenhuis ligt. Deze tante organiseert van alles om Tanneke en een eveneens in het hotel logerende professor en diens zoon interessante bijzonderheden over Londen te kunnen vertellen en tonen. De kinderen hebben daarbij nog eigen belevenissen bij de speurtocht naar een stenen dolfijn, die tot moeders genezing zou kunnen bijdragen. (geb. f 4,25)

9504 *Trasvarenne grijpt in* door Ben Loog is de bewerking van een radiohoorspel voor de jeugd, dat enkele jaren geleden door de KRO is uitgezonden. Enkele mensen uit een kleine Zuidfranse dorpsgemeenschap hebben hun aandeel in het verzet ten tijde van de Duitse terreur rond 1943 en vormen een schakel in een ontsnapingsroute naar Portugal. Een Engelse geheime agent is daarbij hun steun. In het verhaal is wreedheid op een verstandige manier uitgebannen. De dreiging is steeds tastbaar. Het goede verhaal had een fraaiere uitvoering verdiend. (geb. f 3,75)

9505 *Als mens onder de mensen* door Esther Hagers is een eenvoudige biografie van Paus Johannes, met liefde en bezieling verteld voor school en huis. Angelo als kind, scholier, student; als priester en bisschop; in het nabije oosten en Parijs; tenslotte als kardinaal en patriarch van Venetië, dat hij voor het conclaaf verliet om er niet meer terug te keren. Geen snoer van anekdoten, maar sobere beperking tot het wezenlijke. Ter herinnering aan deze grote, hartveroverende figuur gaarne aanbevolen.

(f 2,10)

9506 *Gijsbrecht van Amstel en zijn strijd om Amsterdam* door Peter de Rooy bevat het verhaal van Vondels stuk met weglatingen, veranderingen en ook toevoegingen, zoals het wedervaren van Gijsbrechts pages, die op bloedige wijze een hellebaardier ombrengen. Soms is Vondels tekst niet begrepen: 'broeder' Peter, verkeerd vertaalde citaten, onbegrepen situaties. Van de staat-zucht, van de corresponderende ootmoed geen spoor. Het pleit voor de oorspronkelijke kracht van het werk dat het zelfs bij deze verminkingen toch nog een geschikt verhaal gebleven is. (geb. f 5,50)

9507 *De school van Schellebelle* door Gertie Evenhuis speelt in een Zeeuws-vlaams dorpje, waar de lagere school terugloopt

tot een eenmans-school, omdat enkele ouders hun kroost van school halen. Daar zitten burenruzies achter. Na veel mislukking slagen de kinderen erin, de veten ongedaan te maken; de ontslagen onderwijzers kan weer terugkeren. Een levendig verhaal met originele intrige. Het sterkste aspect is de gevoelige typering van land en volk achter de Schelde. Vlugge aktielezers zullen het boek te omslachtig vinden. Er wordt vooral in het begin wat geduld en voortdurend sensitiviteit gevraagd. (geb. f 3,50)

De wraak van de blauwe wolf door Niek van Noort is een uitstekend verhaal over de Eskimo's van Victoria-eiland (Canada) met in de hoofdrol de jeugdige Kunak.

9508

Hij doodt zijn eerste beer, maar delft bijna het onderspit bij een wraakactie van de stam-tovenaar Arluk. Op het nippertje wordt hij gered door Dr. Stevenson die meteen een licht evangelisatie-element in het boek en in het leven van de Eskimo's brengt. Boeiend, spannend, goed gedocumenteerd, fijn aangevoeld. Maar wat heeft de schrijver bezielde om al die lachwekkend-kokette accenten te plaatsen? (geb. f 4,25)

Gers grote reis door J. van Remoortere speelt bij de oermensen, waar Ger met zijn vriend en zus uit het dal wegtrekt, van waar nog niemand eerder durfde weggaan. Zij ontmoeten andere stammen met vreemde gebruiken en komen tenslotte met rijke ervaringen weer terug in hun bergdal. Het instructieve verhaal is mat en weinig origineel geschreven. De illustraties zijn matig. (geb. f 3,50)

9509

- 9510 Ook de serie 'Kinderen uit alle Landen' wordt weer voortgezet.
Joan Charnock schreef *Tanja en Serge uit Rusland*, waarin twee Russische kinderen vanuit Moskou familiebezoeken afleggen in verschillende delen van hun vaderland en zodoende aan de auteur ruimschoots gelegenheid geven om leefwijze, denktrant en landschap te schilderen. Het verhaal is duidelijk ondergeschikt aan de instructieve bedoeling, waaromtrent men bovendien van mening verschillen kan. Weliswaar komen via de jeugd en via de oudere generatie zowel het communistisch denken als het heimwee naar het verleden en een christelijk residu aan het licht, maar kan de jeugd hieruit conclusies trekken? En zijn deze vrij comfortabel levende kinderen representatief voor Ruslands jeugd? (geb. f 5,50)
- 9511 *Twee sabra's trekken door Israël* door *Gillian Tindall* beschrijft hoe een jongen en een meisje, tweelingen die in Israël zijn geboren en getogen (sabra's), vanuit hun kibboets een week lang door hun vaderland trekken. Het volle accent valt hierbij op geografische en historische bijzonderheden. Dat daarbij christendom en christelijke traditie zeer terloops worden afgedaan, vermindert de waarde van dit boek voor jonge christen lezers. Overigens is het een boeiende documentaire.
 (geb. f 5,50)
- 9512 Ook *Franklin W. Dixon* is weer present met nieuwe verhalen over 'De Hardy's'. *Het geheim van de Schedelberg* is goed geschreven en pittig geïllustreerd, maar neemt het met de waarschijnlijkheid minder nauw. In het stadje Bayport dreigt watergebrek, want het waterreservoir bij de Schedelberg loopt op geheimzinnige wijze elke nacht leeg. Frank en Joe Hardy zoeken mee naar de oplossing van dit raadsel, terwijl hun vader belast is met de opsporing van een verdwenen geleerde. Dat deze twee intriges met elkaar samenhangen gaat de lezer al spoedig vermoeden.
- 9513 *De verbogen pijl* bevat het mysterie van de roofovervallen, waarbij op eigenaardige wijze het slachtoffer steeds bedwelmd wordt. De Hardy's volgen het spoor naar de ranch van hun tante in Nieuw Mexico en vinden de oplossing. In dit spannende verhaal zijn de toevalligheden minder opvallend, al zullen deze door aandachtige lezers toch wel worden opgemerkt.
 (p.dl. geb. f 4,50)
- Jan Monter en het volk van Venus* door *Piet Mortelman* beschrijft het succes van de in een eerder deel mislukte poging om met een UNO-ruimteschip op Venus te landen. Jan Monter is als verstekeling meegereisd, waarvoor zijn vader hem aanvankelijk streng strafte. Later echter treedt Jan op als redder in de nood en mag hij meehelpen bij de nasporingen naar de uitgestorven Venus-bewoners. Het gezochte verhaal wordt niet erg aannemelijk gemaakt, terwijl de beschrijvingen weinig sfeer bieden. (geb. f 3,75)
- 9514 *Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af*
De olifantenslag door *Friedrich Donauer* schetst een zeer aanvaardbaar beeld van de Romeinse wereld tijdens de strijd tegen Hannibal. Quintus Claudius, die onder bevel van Scipio Africanus in Spanje en Noord-Afrika tegen de Carthaagse vijand strijdt, blijft ondanks de tegenstand van zijn vader trouw aan Scipio, zij het na lange aarzelings. Een lichtere noot hierbij vormt Quintus' aanhankelijkheid aan zijn neef en nicht, die hij uit gevangenschap bevrijd heeft. Op het nichtje wordt hij verliefd. Germanismen en Duitse zinswendingen ontsieren de vertaling van dit levendige, boeiende verhaal. (geb. f 5,50)
- 9515 *De gebroken draad* door *Lenie Saris* verhaalt de zakelijke en persoonlijke moeilijkheden van de jeugdige journaliste Lillian, die na vaders dood werkt voor het onderhoud van het gezin. Boze mannen kruisen haar pad, maar uiteindelijk wacht toch ook hier het geluk. Het boek is vlot geschreven, heeft vaart en spanning, maar men moet enkele onmogelijke situaties voor lief nemen. Neutraal. (geb. f 5,90)
- 9516 *Netties tweelingbroer* door *Mien van 't Sant* speelt in het gezin Bakker, waar Nettie haar ouders helpen wil om het egoïsme en de geldzucht van haar tweelingbroer Jan te matigen. Er moeten eerst dramatische gebeurtenissen plaats vinden, vooraleer de jongen begrijpt, hoe zeer hij op de ver-

keerde weg is. Dan heeft Nettie intussen echter ook haar geluk gevonden en iedereen kan een betere toekomst tegemoet zien. Het beschrijvende verhaal heeft degelijke inhoud, maar stelt enkele problemen aan de orde, die voor te jonge lezeressen minder geschikt lijken. Het verhaal draagt een gezonde, christelijke moraal. (geb. f 4,90)

9518 *De smokkelaars* door *Ruib Manning-Sanders* verplaatst de lezer naar Cornwall, waar de bevolking in vroeger tijden van de smokkel leefde. De 15-jarige Dick Pellew wil zo graag meedoen. Op allerlei manieren helpt hij zijn vader, de smokkelaars en de dominee tegen de machteloze douane. Een schipbreukeling, die door de bevolking liefdevol is opgenomen, speelt een verraderlijke rol en staat Dick naar het leven. De jongen doodt hem echter in een moment van dodelijke bedreiging. Het boek is zwaar en spannend geschreven en geïllustreerd. Wel is het een vraag of elke jonge lezer begrip zal hebben voor een situatie, waarin burgers onder leiding van hun dominee gerechtigd kunnen zijn tot slinks verzet tegen de overheid. Op dit punt had de historische achtergrond degelijker moeten worden getekend.

(geb. f 4,95)

9519 *Het geheim van de ivoren boot* door *Paulette Blonay* beschrijft hoe William Barns, een 18-jarige jongen uit Engels Guyana, in een antiek bureautje vier oude brieven ontdekt, die afkomstig blijken te zijn van een onschuldig veroordeelde dwangarbeider. William gaat naar Dieppe in Frankrijk om de brieven aan de familie terug te geven en hiermee begint een spannend avontuur, waarbij zelfs een verloren schat wordt teruggevonden. Het soms een tikje gezochte verhaal zit over het algemeen goed in elkaar. De metamorfose van de schuchtere William in een doortastende jongeman geschiedt erg plotseling. Maar al bijeen toch wel een aardig boek. (geb. f 4,95)

SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

9520 *Kraakjes kleuterboek van tante Terry* door *Mabieu Debeyder* dankt de titel aan de populariteit van een Vlaamse tv-omroep-

ster. Het boek bevat een aantal kleuterliedjes en enkele korte vertellingen. De doorgaans vierregelige liedjes zijn van tekst en toonzetting voorzien: zeer eenvoudig en goed in het gehoor liggend. Een begeleiding is niet opgenomen. Het boek is kleurrijk geïllustreerd. (geb. f 6,90)

9521 *Nieuw vertelselboek* door *Enid Blyton* bevat sprookjes en verhalen uit de kinder- en dierenwereld. Men zal er echter met mate uit moeten putten, omdat de meeste bijdragen een te opvallende moraliserende strekking bezitten, die kinderen doorgaans spoedig gaat tegenstaan. (geb. f 6,90)

9522 *Kinderverhalen* door *Mies Bouhuys* geeft met liefde en aandacht geschreven vertelsels over dieren, planten, elfjes, prinses en prinsessen, kinderen en grote mensen. Opvallend zijn de goede observaties, de rijke fantasie en het lenige taalgebruik. Een bundel om veel uit voor te lezen.

(geb. f 9,50)

9523 *Vrede op aarde* bevat een dozijn kerstverhalen van goede kwaliteit in vaderlandse of exotische encscenering. Treffend is speciaal de poëtische legende van de geheimzinnige postbode op zoek naar iemand die zijn pakketje niet spottend zal afwijzen als 'niet terecht'. Het pakket is namelijk geadresseerd aan de familie Tekortgeschoten in de Verdwaaldenstraat en het brengt zegen aan degene die durft zeggen: 'Ja, dat zal wel voor ons zijn'. De bundel, waaraan drie auteurs meewerkten, zal volwassene en jeugd boven 12 jaar aanspreken en is zeer geschikt om er thuis of op kerstbijeenkomsten uit voor te lezen. (geb. f 6,90)

9524 *Vingertje Lik* door *Annie M. G. Schmidt* is een bloemlezing uit zeven eerder verschenen bundels. Goede wijn behoeft geen krans: vrijwel op elk blad wordt men gefraspeerd door de vanzelfsprekende, vloeiende stijl en de speelse gedachtengang. Een kostelijk bezit. (f 1,75)

9525 *Met en zonder barnas* door *Ton Oosterhuis* heeft als opzet, de geschiedenis van Europa te illustreren door middel van een heldenverhaal uit telkens een van de 25 landen of staten. Een verbindende tekst geeft de geschiedenis zelf in ruimtevlucht. Deze ideële opzet moest wel struikelen op de combinatie van keuze-factoren: simplificatie, pedagogische waarde, heldhaftigheid

en karakteristieke betekenis. Los van deze bedoeling blijft er nochtans een aardige verzameling interessante, klassieke verhalen uit diverse landen. Tonke Dragt zorgde voor zeer geslaagde illustraties.

- (geb. f 12,90)
 9526 *Binnen blijven — bezig blijven* door Ruth Zechlin is de herdruk van een grote verzameling spelletjes, knutselwerkjes en handarbeid, zo ruim van sortering dat het vermelden van voorbeelden alleen maar een

verkeerde indruk zou geven van de rijke inhoud. In eenvoudige taal, met duidelijke tekeningen en foto's krijgt men hier een handleiding voor het zich bezig houden. Een fantastische uitgave voor ouders, kinderen en jeugdleiders. (geb. f 6,90)

- 9527 *De ark vol dieren* door Friedrich Hoffmann geeft een blad tekst met het beknopte verhaal van de zondvloed, daarna twee pagina's technische aanwijzingen en vervolgens 20 bladen met getekende dieren die kunnen worden uitgeknipt en gevouwen. Een extra-plaat toont hoe het geheel moet worden en uit de kaft kan de ark worden gemaakt. Vernuftig materiaal voor knutselende kinderen vanaf zes jaar. Of er iets van de stichtelijke bedoeling zal overkomen zal vooral van de assisterende volwassene afhangen. (f 5,90)

GODSDIENSTIGE LECTUUR

- 9528 *Bijbel voor de jeugd* door J. E. Kuiper is een jeugdbijbel, die in reformatorische

kring zeer bekend en veel gebruikt is, getuige deze vijfde druk. Wat uiterlijke verzorging betreft blijft deze uitgave achter bij moderne uitgaven als Klink en Timmermans. Ook de tekst is minder afgestemd op de nieuwe verhoudingen en de nieuwe visies in de bijbeluitleg. Het is grotendeels nog een bijbelse geschiedenis: een weergave van sterke feiten. Als geheel is het werk een verantwoorde tussenvorm tussen de oude en de moderne bijbels voor de jeugd. (geb. f 14,90)

Van de serie 'Vertellen uit de Bijbel' door A. M. Cocagnac is het tweede halve dozijn nu compleet.

De blindgeborene is een zeer aantrekkelijke bewerking voor kinderen van Jo.9, het verhaal van de vreesloze blindgeborene. Ook het exemplarisch-typische aspect van gelovig-zien wordt inzichtelijk verwerkt.

De genezing van de lamme vertelt illustratief over de man die op Sabbathdag door Jezus van zijn verlamming werd genezen en met zijn bed op de rug door Jeruzalem loopt, zeer tot ergernis van de schriftgeleerden.

Noach geeft het verhaal van de zondvloed, ditmaal wel erg summier en wellicht zal daarom de verteller een en ander moeten toevoegen.

Elia en het vuur uit de hemel situeert twee gebeurtenissen uit het leven van de profeet Elia in de heilsgeschiedenis: zijn uitdaging van de Baälpriesters en zijn vlucht naar de berg Horeb. De voortreffelijke tekst heeft enkele knappe vondsten.

De doop van Jezus wil de kinderen de betekenis van hun eigen doopsel beter laten begrijpen en beschrijft daartoe de tocht van de Joden door de Rode Zee en Christus' doop in de Jordaan. De tekst is vrij moeilijk.

Paulus ontmoet Jezus bevat het verhaal van Paulus' bekering, zijn opdracht en werk onder de eerste Christenen.

Meer dan inzake de teksten blijkt deze reeks tegengestelde waarderingen op te roepen ten aanzien van de illustraties. Bezwaren worden geopperd tegen de te ver gaande stileren van de figuren, anderzijds tegen de te stereotype of abstracte uitbeelding van God. Sommigen spreken van houterige figuren, anderen prijzen de felle

kleurstelling en de gedurfdde vormgeving. De conclusie lijkt gewettigd, dat veel van de persoonlijke instelling en smaak van de gebruiker zal afhangen. Zeker is hier sprake van een originele reeks, die nieuwe paden durft te gaan. (p.d.l. geb. f 2,80)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

9535 *Mijnheer Carlos op avontuur* door *Henriette van Eyk* is een herdruk van 'Sinterklaas blijft een zomer over', waarin Sint zijn werk overdraagt aan hulp-sinterklazen en zelf onder het pseudoniem *Mijnheer Carlos* een zomer aan zee wil doorbrengen. De *Bond van Boze Kinderen* ontvoert hem, waarop een geestige afwikkeling volgt.

(f 1,75)

9536 *Marie Schmitz* schreef *De gril van Marion de Greef* en *Marion de Greefs geluk*. Als de oudste dochter van een beroemd chirurg haar luxe leventje beu is en zich aanmeldt als hulp in een gezin, waarvan de moeder ziek is, meent iedereen dat het een gril is van *Marion*, maar ze zet dapper door. In het tweede deel laat *Marion* haar huiselijk milieu en de genegenheid van *Peter* achter zich terwille van een literaire carrière. Door schade en schande wijs geworden vindt zij uiteindelijk toch het geluk bij *Peter*. Meisjesromans, die er altijd nog wel ingaan, mede door de vlotte verteltrant. (p.d.l. f 1,75)

9538 *Vecht voor het goede!* door *Erika Hald* verplaatst de lezeres in een onaangename gezinssituatie met een onhebbelijke pa en een zenuwzieke ma. Geen wonder dat twaalfjarige *Erna* verhaaldelijk van huis wegloopt. Een tijdelijk verblijf bij een aardige oom brengt echter een gelukkige wending aan alle ellende. Het verhaal zit slecht in elkaar en de vele onheusheden die pa en ma elkander toevoegen misstaan in een jeugdboek. (f 1,50)

9539 In de *S.O.S.-Omnibus* door *K. Norel* zijn bijeengebracht 'Wij komen', 'Loods aan boord' en 'Ik worstel en kom boven', waarin respectievelijk geschreven wordt over de moedige bemanning van de Terschellingse sleper *Vlietstroom*; over het zware leven van *Jan Loots* als zeeloods; en over de

tragiek rond het gezin *Lambertse* en andere *Flakkeërs* tijdens de watersnood van 1953. Tegen de ietwat sombere religieuze interpretatie van het gebeuren in dit laatste verhaal zou men enig bezwaar kunnen aanvoeren, maar overigens is deze omnibus een brok hartige en gezonde lectuur.

(geb. f 6,90)

Een jaar op je leven door *Lenie Stafleu-Kruikemeier* vertelt, hoe het voor *Lodie van Walbeek* een beslissend jaar wordt als zij het voorstel van haar oom aanvaardt en een jaar lang zijn 'kruidenierswinkel' in een Gronings dorp gaat drijven. Ze leert er zich zelf bij kennen en de noden van anderen zien. Met de jonge dominee gaat zij een nieuwe toekomst tegemoet. Goed geschreven, fijne karaktertekening en ook ethisch voor de katholieke jeugd ten volle acceptabel. (f 1,75)

Schoolidyllen door *Top Naeff* kwam kort geleden aan de twintigste druk toe! De spelling is aangepast, maar de oorspronkelijke, stijve tekeningen zijn behouden. Het gevoelige boek beschrijft een jaar uit het leven van bakvis-schoolvriendinnen, waarbij het weeskind *Jet* met haar bravoure en haar grote verdriet de hoofdpersoon vormt, die tragisch sterft. De beschreven kleding, de onderdanige dienstboden, de bals en de vigilante daten het verhaal duidelijk, maar de knappe compositie, het warme, soms overvloedige gevoel blijven ook bij de hedendaagse tiener de aandacht boeien. Het ontbreken van enige religieuze dimensie treft vooral pijnlijk op het dramatische hoogtepunt van het verhaal. (geb. f 7,90)

Toop en haar pupil door *Anna Hers* gaat over een maatschappelijk werkster die intens meeleeft met het wel en wee van de mensen voor wie zij te zorgen heeft. Ook in een dorp van veertig jaar geleden ging heel wat om. Tot zover is alles prijzenswaard, maar het is onvergeeflijk dat deze herdruk niet ingrijpend werd gemoderniseerd, waarbij zeker heel wat tekst had moeten worden weggesnoeid. (f 1,75)

Cecilia door *Hella Jansonius* bespreekt uitvoerig de liefdesperikelen van een Italiaans meisje, verloofd met een Italiaan, dat tijdens een vakantie in Nederland de nog echttere *Jacob* vindt. Middelmattige ontspanningslectuur, goed geschreven, maar zonder diepgang. (f 1,75)

9540

9541

9542

9543

9544 *De lastpost* door *Marijke de Jongh* verhaalt hoe een meisje, wier vader na zijn tweede huwelijk naar Australië is vertrokken, onderdak vindt bij een getrouwde zus en dan diverse moeilijkheden doormaakt in haar werkring en in de liefde. Natuurlijk komt alles te juister tijd op zijn pootjes terecht. Een aardig verhaal, waarin het herhaaldelijk ter sprake gebrachte 'standsverschil' hinderlijk werkt op de hedendaagse lezeres. (f 1,75)

9545 *Daphne* door *Nel van der Zee* beschrijft hoe Daphne als typiste werkt bij een bekend archeoloog en hoe zij geleidelijk groeit van een respectvolle naar een liefdevolle houding voor haar principaal. Natuurlijk zijn er de nodige hindernissen en struikelblokken op het pad der liefde, maar de afloop laat niets te wensen over. Het ontbreken van enig religieus besef geeft aan het geheel een ietwat oppervlakkige sfeer. (f 1,75)

Mogen wij u voorstellen:

W. F. H. VISSER

W. F. H. Visser is in januari jl. 65 geworden en dat 'viert' hij met het verschijnen (in de loop van dit jaar) van 'Niku, de zwerver', het derde deel in de Niku-serie. Zoals men weet zijn de beide eerste delen 'Niku, de zigeunerjongen' en 'Niku, de koerier' bekroond met de C.P.N.B.-prijs. In zijn antwoorden op onze vragen heeft de heer Visser een beeld van zichzelf getekend dat zeer sympathiek uitvalt, al heeft hij zelf daar beslist niet op gemikt.

De heer Visser heeft een dozijn boeken op zijn naam staan, maar die dateren allemaal van de laatste negen jaar. Vóór die tijd heeft hij ook wel geschreven, maar dan moeten we zo'n dertig jaar teruggaan — en van dat vroegere werk is niets meer te vinden. Dat is al een merkwaardige schrijverscarrière: als jongeman met veel genoeg publiceren, dan tientallen jaren 'zwijgen' en bij het naderen van de pensioengerechtigde

leeftijd opnieuw, en in een bijzonder jeugdig tempo, gaan produceren. Boven dit interview noemden wij de auteur een 'man van gisteren'. Dat zou voor sommigen wat onvriendelijk klinken en dat moeten we daarom even uitleggen. Hij werd dus geboren op 15 januari 1900 in Zwaagwesteinde, een

Man van gisteren wint prijs van vandaag

dorp in het oosten van Friesland. In 1918 stond hij als onderwijzer voor de klas. Hij was onderwijzer achtereenvolgens in Beetsterzwaag, Ureterp en Heerenveen, en hoofd van de school in Oranjewoud. Alleen deze feiten al geven de indruk van een ouderwetse schoolmeester, dat is bijna onvermijdelijk. En daar is dan niets kwaads mee bedoeld, integendeel, maar toch wel: van gisteren. En luister eens naar zijn mening over de taak van iemand die jeugdboeken

schrijft: 'De auteur moet de kinderen kennen en weten, hoe hij/zij hen het best kan benaderen. Dat betekent m.i. niet, dat de wil, de verlangens en eisen van de jongens en meisjes steeds doorslaggevend moeten zijn voor de schrijver. Hij/zij behoort er van doordrongen te zijn, dat ook het schrijven voor de jeugd betekent: het overdragen van principes, die algemeen als goed worden erkend; het niet uit de weg gaan voor het stellen van problemen, zoals die zich kunnen voordoen in het leven van een kind of in zijn omgeving; het overdragen van cultuur. Hiermee wil ik niet zeggen, dat alles nu maar even zwaar en ernstig moet zijn. Er is alles voor te zeggen, dat een boek het kind op zijn tijd ook eens vrolijk en echt blij maakt. Maar de auteur moet dit niet gaan zoeken in een leeg en zouteloos gedoe. Er wordt veel op de markt gebracht dat beter in de pen had kunnen blijven. Het is jammer dat veel ouders nog zo critieklous boeken kopen voor hun kinderen, terwijl er zoveel instanties zijn, waarbij men vooraf kan informeren: jeugdbibliotheken, scholen, gidsen met recensies van boeken.' Hier horen we toch duidelijk de eis, dat kinderboeken een degelijke inhoud moeten hebben, zij het met vrolijkheid 'op zijn tijd'. Dan is het goed ons te herinneren dat Van Alphen in zijn tijd een vernieuwer was, maar dan reiken we al zowat naar eergisteren. En gaan we dan niet denken, dat de heer Visser een man is die jeugdektuur beslist van een 'moraal' wil voorzien?

Maar de heer Visser wordt 'vandaag' bekroond. En geen wonder. Want blijkens zijn eigen woorden zoekt hij duidelijk naar de werkelijkheid van het kind en wil niet een 'ideaal' van grote mensen op het kind projecteren. Ook wil hij verbinding leggen tussen de werkelijkheid van het kind en de werkelijkheid van de grote, voor hen nog verre, wereld, maar dat wil hij doen met beleid, dat is duidelijk te horen als hij over de Niku-reeks vertelt: 'In deze drie boeken, die één geheel vormen, maar toch ook los van elkaar gelezen kunnen worden heb ik heel beslist *niet* de geschiedenis willen schrijven van de Tweede Wereld-

oorlog rondom Polen en de opstand te Warschau. Ik wilde alleen schrijven *over de gevolgen* van de oorlog. Misschien kan ik het zo voorstellen. Op de voorgrond van het toneel bewegen zich de mensen, die in de drie 'Niku's' hun rollen spelen, mensen die de invloed van de oorlog ondergaan en er onder lijden, die ook hun standpunt hebben t.o.v. de strijd. De ergste gruwelen, die bedreven werden, laat ik niet zien, mag en wil ik niet tonen aan kinderen. Op de achtergrond is en blijft het oorlogsgeweld, al schuift het een enkele maal iets naar voren.'

Hoe ziet de man, bij wie 'recht-op-een-prijs' bijna samenviel met recht-op-pensioen, nu zichzelf? Hij is voor zijn eigen gevoel: de meester-die-wel-goed-vertellen kan. Met 18 jaar stond hij voor de klas: 'Het was te vroeg, maar ik heb me er door geslagen (figuurlijk hoor). Mijn plezier in vertellen en de omstandigheid, dat ik het niet al te slecht deed, hielpen me. Als ik begon te vertellen, had ik de klas onder een hoedje. Van vertellen naar schrijven is niet zo'n grote stap. Ik produceerde wat klein-goed voor krantjes en jeugdtijdschriften en schreef ook een revue, die ging. Al dat spul is geruisloos verdwenen; ook de wat overgevoelige stukjes, die ik alleen maar voor mezelf maakte. Aan dat verdwijnen heb ik zelf braaf meegeholpen. En toen was het ineens uit met schrijven. Ik raakte verzeild in het verenigingsleven; dit en mijn gezin en de school namen mijn tijd volledig in beslag. Maar de graag vertellende meester bleef ik.'

Sinds 1953 is de heer Visser hoofd van een school in Den Haag en daar zag hij na enkele jaren kans, weer te gaan schrijven. Sindsdien verschenen van hem: Sikken en ik, Onder de laars van Napoleon, Het spook van de burcht, Schippersjongens, Willem van Oranje (leerleesboek), Robie en de tovenaars, Het gezin Algera, Op de vleugels van de tijd, De tijdbaan I en II (leerleesboeken), Niku de zigeunerjongen, Niku de koe-rier, Niku de zwerver (verschijnt binnenkort).

Kunnen we nog meer verwachten van de heer Visser? Heeft hij plannen? Hij

zegt: 'Ik wil graag nog heel veel schrijven voor kinderen en ook voor ouderen, maar ik wacht rustig tot ik door iets gegrepen wordt.'

Toen hij zelf kind was heeft de heer Visser heel veel gelezen, hij leende boeken uit de schoolbibliotheek en uit die van de kerk. Over de jeugdboeken van 50 jaar terug vindt hij, dat ze goed waren, misschien wat lang van stof, maar: '... ze hadden ons iets te zeggen'.

Dan uit deze auteur nog een hartekreet die we hier tenslotte graag herhalen: 'Bibliotheeken waren en zijn nog steeds onmisbare instellingen en het bevreemdt me zeer, dat er nog zoveel scholen zijn, waar geen bibliotheek aanwezig is. Ik heb aan het lezen van goede boeken veel te danken.'

En hem dankt de Nederlandse jeugd nu goede boeken...

H

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Beckmann, T.: Bertus en het wonderkrijtje (Kris Kras), 83 p. — VIc •	9484
Biegel, P.: De kukelhaan (Holland), 60 p. — VIc •	9489
Blinxma, J.: Kansas-Kidd en de gouden totempaal (Holland), 151 p. — VIa, J	9501
Blonay, P.: Het geheim van de ivoren boot (Van Goor), 134 p. — V, J	9519
Blyton, E.: Nieuw vertelselboek (Goede Boek), 253 p. — VIc •	9521
Bouhuys, M.: Auto-Bas (Spaarnestad), 70 p. — VIb-c •	9486
Bouhuys, M.: Kinderverhalen (Holland), 176 p. — VIc •	9522
Charnock, J.: Tanja en Serge uit Rusland (Van der Peet), 100 p. — VIa-b	9510
Cocagnac, A. M.: De blindgeborene (Helmond), 26 p. — VIb-c †	9529
Cocagnac, A. M.: De doop van Jezus (Helmond), 26 p. — VIb-c †	9533
Cocagnac, A. M.: Elia en het vuur uit de hemel (Helmond), 26 p. — VIb-c †	9532
Cocagnac, A. M.: De geneezing van de lamme (Helmond), 26 p. — VIb-c †	9530
Cocagnac, A. M.: Noach (Helmond), 26 p. — VIb-c †	9531
Cocagnac, A. M.: Paulus ontmoet Jezus (Helmond), 26 p. — VIb-c †	9534
Deheyder, M.: Kraakjes kleuterboek van Tante Terry (Desclée), 45 p. — VIc	9520
Dixon, F. W.: Het geheim van de Schedelberg (Van Goor), 128 p. — VIa, J	9512
Dixon, F. W.: De verbogen pijl (Van Goor), 128 p. — VIa, J	9513
Donauer, F.: De olifantenslag (Pax), 168 p. — V, J •	9515
Evenhuis, G.: De school van Schellebelle (Van Goor), 152 p. — VIa •	9507
van Eyk, H.: Mijnheer Carlos op avontuur (Arbeiderspers), 159 p. — VIb	9535
van der Galiën, S. M.: De springende panter (Kok), 165 p. — VIa-b, J	9500
Grimm: De Bremer stadsmuzikanten (Desclée), 28 p. — VIc •	9477
Grimm: De gelaarsde kat (Desclée), 28 p. — VIc •	9476
Gripe, M.: Hugo en Josefiën (Goede Boek), 133 p. — VIb-c, M, P •	9491
Gripe, M.: Josefiën (Goede Boek), 118 p. — VIb-c, M, P •	9490
van Gulik, I.: Arie en Tino (Kris Kras), 79 p. — VIc •	9482
ter Haar, J.: Puppie (Van Holema & W.), 76 p. — VIc •	9487
Hagers, E.: Als mens onder de mensen (Malmberg), 80 p. — VIa • †	9505
Hald, E.: Vecht voor het goede! (Goede Boek), 143 p. — VIa, M •	9538
Hers, A.: Toop en haar pupil (W.-Friesl.), 160 p. — V, M •	9542
Höfling, H.: Pingo en Pongo in India (Van Goor), 96 p. — VIb-c •	9488
Hoffmann, F.: De ark vol dieren (Cantecleer), 43 + 1 uitsl. p. — VIb	9527

Hora Adema, W. en M. de Vos: De jacht op de dolfijn (Arbeiderspers), 200 p. — Via	9503
Inger, N.: Pia en Polletje (H. Meulenhoff), 139 p. — Vīb, M	9493
Jansonius, H.: Cecilia (W.-Friesl.), 160 p. — V, M	9543
de Jongh, M.: De lastpost (W.-Friesl.), 144 p. — V, M	9544
Kooyman, R., en T. Blom: Tim en Sim. 2e Deel (Kris Kras), 29 p. — VIc	9483
Kuiper, J. E.: Bijbel voor de jeugd (Ploegsma), 574 p. — VIa, P	9528
Lauring, P.: Ulf de Viking (Van Hoeve), 177 p. — VIa, J	9502
Loog, B.: Travarenne grijpt in (Versluys), 118 p. — VIa-b, J	9504
Louwman, J.: Meester Bikkel en het schoolreisje (Van Goor), 95 p. — Vīb	9492
Manning-Sanders, R.: De smokkelaars (Van Goor), 159 p. — V, J	9518
Mortelman, P.: Jan Monter en het volk van Venus (Desclée), 121 p. — VIa, J	9514
Naeff, T.: School-idyllen (Becht), 256 p. — V, M, N	9541
van Noort, N.: De wraak van de blauwe wolf (Kok), 147 p. — VIa, J	9508
Norel, K.: S.O.S.-Omnibus (La Rivière & V.), 460 p. — V, J, P	9539
Oosterhuis, T.: Met en zonder harnas (Nijgh & Van D.), 232 p. — VIa	9525
Peeters, E.: Tuurke Kabouter (Sinite Parvulos), 70 p. — VIc	9480
Prokofief, S.: Peter en de wolf (Van Hoeve), 56 + 1 uitsl. p. — Vīb	9498
Prøysen, A.: Het theelepelvrouwje (Spectrum), 127 p. — Vīb-c	9485
van Remoortere, J.: Gers grote reis (Van Goor), 104 p. — VIa, J	9509
de Rooy, P.: Gijbsrecht van Amstel en zijn strijd om Amsterdam (Van Holkema & W.), 184 p. — VIa	9506
de Rooy, P.: Kees de zeejongen (Van Goor), 168 p. — VIa-b, J, P	9494
van 't Sant, M.: Netties tweelingbroer (Callenbach), 188 p. — IV-V, M, P	9517
Saris, L.: De gebroken draad (W.-Friesl.), 187 p. — IV-V, M	9516
Saskia: Neliske (Sinite Parvulos), 50 p. — VIc, J	9479
Scheffer, Chr.: Amber en Urban (Van Goor), 72 p. — Vīb, P	9499
Schmidt, A. M. G.: Vingertje Lik (Arbeiderspers), 152 p. — VIa, b, c	9524
Schmitz, M.: De gril van Marion de Greef (W.-Friesl.), 144 p. — IV-V, M	9536
Schmitz, M.: Marion de Greefs geluk (W.-Friesl.), 143 p. — IV-V, M	9537
Scott, W.: De Cherrys aan zee (Pax), 120 p. — VIa-b	9496
Scott, W.: De Cherrys en de Pringles (Pax), 118 p. — VIa-b	9497
Staffleu-Kruikemeier, L.: Een jaar op je leven (Callenbach), 160 p. — V, M, P	9540
Tindall, G.: Twee Sabra's trekken door Israël (Van der Peet), 95 p. — VIa-b	9511
Verhoeven, T.: Madelein het waaiprinsesje (Sinite Parvulos), 55 p. — VIc	9481
Winkler-Vonk, A.: Dagboek van Droppie. 2e Deel (Kris Kras), 43 p. — Vīb, M	9495
XX: De aardmannetjes (Desclée), 28 p. — VIc	9478
XX: Vrede op aarde (Callenbach), 137 p. — V, JM	9523
Zechlin, R.: Binnen blijven — bezig blijven (Ploegsma), 129 p. — VIa en b	9526
van der Zee, N.: Daphne (W.-Friesl.), 144 p. — IV-V, M	9545

RECTIFICATIE: In de recensie over *Anne Holm*: DAVID ONTDEKT DE WERELD (I.G. december 1964 nr. 9315) werd abusievelijk (in regel 4/5) vermeld dat de hoofdpersoon een joodse jongen is. Het woord *joodse* dient geschrapt te worden.

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- recensie- ficatie nummer*)	MK	EE
(van Altena, E.): Chansons van nu (Heijnis f 6,90 i)		IV.	20.950	5 8
Vertaalde Franse chansons: het eigene van de verschillende chansonniers is in de Nederlandse tekst volkomen te proeven.				
Calis, P.: Daling van temperatuur	(Bakker/Daamen f 1,75 i)	IV	20.974	6 8
Beschouwingen over moderne dichters en over poëzie-opvatting; ook de relatie dichter-lezer wordt er in betrokken.				
de Ceulaer, J.: Te gast bij Vlaamse auteurs 4	(Garve 38 fr. i)	IV.	20.975	6 8
Vierde bundel interviews met letterkundigen van deze Vlaamse journalist; als nuttige informatie: aanbevolen.				
Gorter, H.: Twintig gedichten in handschrift	(J. M. Meulenh. f 4,90 i)	IV	20.992	7 9
Fraaie uitgave van 20 prachtige gedichten: allereerst afdruk van het oorspronkelijke handschrift, daarnaast zoals ze in de bundel 'Verzen' werden gedrukt.				
Heijermans, H.: Wat niet kon (Arbeiderspers f 5,50 i)		IV.	20.999	4 8
Eén novelle en 17 'Falklandjes': flitsende dialogen, milde humor en diepe deernis met mensen; nog steeds zeer genietbaar.				
Ionesco, E.: De rinoceros; De kale zangeres; Jacques of de onderwerping	(Bezige Bij f 6,50 i)	IV	21.006	4 7
Drie befaamde 'zinnespelen': angsten en absurditeiten krijgen gestalte in caricaturen van conversatiestukken.				
van Leeuwen, W. L. M. E.: Ned. auteurs van 5 generaties	(De Haan f 4,50 i)	IV	21.020	6 8
Met '5 generaties' bedoelt de schrijver de Tachtigers, de neo-romantici, de twintigers en dertigers en de na-oorlogse tijdgenoten. Over enkele markante vertegenwoordigers van elk dezer 5 groeperingen geeft Van Leeuwen kritische informatie, meestal een bepaald werk als uitgangspunt nemend. Deze boekbesprekingen zijn eerder als krantenartikels gepubliceerd; sommige gaan echter wat dieper.				
drs. Jan van Sleeuwen				
de Man, H.: De barre winter van negentig	(Bosch & K. f 6,90)	IV	21.023	6 7
Herdruk van raamvertelling: De Man als (goed) verteller werkt bewust mee aan mythevorming.				
Moll, E.: Mijnheer Seidman en de geisha	(Arbeiderspers f 1,75 i)	IV,Op	21.033	5 8
Een Amerikaans-joods textielmagnaat vat, op een zakenreis in Japan, een innige, vaderlijke genegenheid op voor O-yuki, de geisha van zijn zakenrelatie. Als hij haar wil 'vrijkopen' blijkt de kloof tussen oosterse en westerse opvattingen onoverbrugbaar. Seidman keert huiswaarts met heimwee naar Japan — en naar het meisje O-yuki, dat harerzijds hem dankbaar blijft gedenken. Verrukkelijk!				
J. W. J. Kerssemakers, s.j.				

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

APRIL 1965

JAARGANG XVI NUMMER 9

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9546-9608

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,- per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	123
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken</i>	128
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd</i>	129
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	130
<i>Boekenbal voor de v.h.m.o.-jeugd</i>	131
<i>Lezen als mooie gewoonte</i>	131
<i>Annie M. G. Schmidt bekroond</i>	133
<i>Wat vertellen wij aan onse kinderen?</i>	133
<i>Bibliografisch register</i>	134
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	136

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

Vla = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).
Vla-b = voor circa 11, 12 jaar.

Vlb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

Vlb-c = voor circa 8, 9 jaar.

Vlc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

Vla en b (9 - 14 jaar).

Vlb en c (6 - 11 jaar).

Vla, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (Vla°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- = Pedagogisch niet verantwoord.
- = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Stoerend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdiensig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdiensig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

9546 *Pipo en het Kindereiland* door Wim Meuldijk vertelt hoe Pipo bij een duik in zee de fles vindt, waarin de prinses van een kindereiland een briefje heeft gestopt met een kreet om hulp. Natuurlijk trekt Pipo er op af en hij slaagt er in, de kinderen te bevrijden van een roversbende, die robots als helpers heeft.... Het wordt nu wel een beetje te veel van het goede. Beter lijkt het, om Pipo na alle vergaarde roem nu maar eens in de ijskast te zetten. De humor wordt al te geforceerd. (f 1,75)

9547 *Wat een verrassing!* door Coby van der Hidde is een ietwat zoetig en ouderwets verhaaltje over Anneliesje, die het kerstfeest zonder haar moeder zal moeten vieren. In huis bij een deftige tante is het meisje alles verboden. Omdat ze de kerstboom zo mist, gaat Anneliesje er zelf een versieren in het bos. Wat een verrassing als tante tenslotte van inzicht verandert en het kerstfeest toch wordt gevierd. (f 0,65)

9548 *Klaas de Wit* schreef een drietal sprookjes, waarvan het thema niet ongewoon is en de verteltrant doorgaans prettig,

ofschoon meermalen de woordkeuze boven de lezersgroep uitschiet. De illustraties zijn van de hand van Joan Mac Neill.

Hoe Waremier, de boze tovenaars, zichzelf bij de neus nam bevat het wedervaren van een jaloeze tovenaars, die graag aan het hof gekomen was en die zijn teleurstelling botviert in valse streken. Maar uiteindelijk wordt hij gedwongen om zichzelf in een goede tovenaars te veranderen.

De mooiste zeepbel van de wereld is een fantasie van kleine Theo, die na een dag bellen blazen bij grootvader, in de bedstee droomt van een enorme zeepbel, waarin hij door de stad op reis kan gaan. 9549

Hans en de zeemeermin begint met een stoutigheid van kleine Hans aan het strand: hij mag niet op de golfbreker, doet het toch, valt in het water en wordt meegenomen door een zeemeermin. Hans mag al het schoons bewonderen in het rijk van Neptunus, waarbij heel wat moeilijke namen van andere zeemeerminnen de revue passeren. Een vreemd punt in de compositie is het slot, waar Hans in een kuil op het strand wakker wordt en dan alles écht blijkt te hebben beleefd. (p. dl. geb. f 2,50) 9550

- 9551 *Lea Smulders* bewerkte een zestal verhaaltjes door *Luz del Vado*, die als Lange Lampion-Boeken werden uitgegeven: een bijzonder formaat met kleurige illustraties, maar zwak bijeen gehouden door enkele nietjes. De teksten zijn heel kort. Het plezier moet dus voornamelijk komen van het plaatjes-kijken. Maar soms zijn de tekeningen, van de hand van Acosta Moro, zo on-echt, dat menig kind er niet goed raad mee zal weten. *Het prinsesje uit Morgenland* is een variant op het klassieke sprookje van het prinsesje dat niet lachen kon. Pas als haar poes zich op de staart laat trappen, barst prinses Laila in tranen uit en kan voortaan weer lachen en huilen. Sterk impressionistische platen.
- 9552 *De toversterretjes* speelt zich af tijdens een schoolreisje. Als het oude treintje niet verder wil, strooit Ivo, de zoon van een tovenaer, enkele toversterretjes in de locomotief en prompt gaat de trein aan het vliegen. Dit verhaaltje eindigt wel erg abrupt.
- 9553 *De reus en het dwergje* gaat over reus Lummel, die niet wil werken, maar wel eten. Het dwergje Doezoveel geneest hem van deze kwaal. De abstracte tekeningen in dit deel hebben zelfs geen gezicht gegeven aan de hoofdpersonen.
- 9554 *Het plaagduiveltje en de kinderen* is een kunstzinnig, fijn vertelseltje, waarbij ook het vlotte Nederlands van de bewerking opvalt. Ook hier zijn de tekeningen de hoofdschotel.
- 9555 *Soldaatje Archibald* was te klein om soldaat te worden. Hij trok op eigen initiatief met een kanon door het land, om op het juiste moment een belaagde prinses uit de klauwen van een heks te bevrijden.
- 9556 *Berta Bloemkoe* eet liever bloemen dan gras en al die bloemen komen weer op Berta's vel naar buiten. Gelukkig voor de rups Rimpel, die zodoende toch nog een thuis vindt. De fantasie in deze serie gaat wel graag wonderlijke wegen. Mede door de beknopte tekst en de aparte verlichting zullen niet alle kinderen even gemakkelijk en gewillig de sprookjes kunnen volgen. (p. dl. f 1,75)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

- Buiten bij de dieren* door *John Langstaff* is een stijlvolle uitgave met fijnzinnige tekst en illustraties. De tekst bestaat uit tien vijfregelige strofen, die in een vloeiend ritme beeldend vertellen van vosjes, bevers, kikkers, konijnen, enz. En dan zo, dat elke diersoort geestig in zijn zwak wordt geraakt of in zijn speciale werk wordt gekenschetst. De strofen haken in elkaar: het begint met één dier en in de tiende strofe zijn er tien dieren. Achterin worden alle versjes nog eens herhaald met een in notenschrift gegeven melodie. Ook al om voor te lezen aan vijfjarigen zeker aantrekkelijk. (geb. f 5,90) 9557
- Het vluchtelingenkind* door *Tine Leiker-Kooijmans* beschrijft hoe het bejaarde echtpaar Trooster voor zes weken een Duits meisje in huis neemt. Dat betekent langs alle kanten aanpassing, niet het minst voor achternichtje Gerda, dat zich wel een beetje van haar plaats verdrongen voelt. Het is een warmhartig, vaag filantropisch boek geworden, dat zonder bijzondere kwaliteiten toch aangename lectuur biedt. (geb. f 4,25) 9558
- De zes Falken* door *Jaap ter Haar* is — tot nu toe — een vierdelige serie, waarin telkens in afzonderlijke hoofdstukken allerlei koddige en avontuurlijke belevenissen zijn geboekstaafd van de familie Falk, vader, moeder en vier kinderen. *Toestandjes* is de ondertitel van het eerste deel; de daarop volgende heten achtereenvolgens *De krankzinnigste dingen*, *Op heideraad betrapt* en *Ouders in paniek*. Er vallen wel grappige gebeurtenissen te noteren in een gezin met vier kinderen en Ter Haar heeft dan ook menigmaal de lachers op zijn hand. Maar geleidelijk wordt de humor wat gedwongen en soms is hij bepaald niet van het fijnste soort. Ook in de dialogen treft men meermaals weinig elegante uitdrukkingen aan. Overdaad schaadt altijd; een enkele greep uit deze reeks zal daarom wel het beste zijn. Kwieke illustraties van de hand van Otto Dicke. (p. dl. f 2,50; geb. f 3,95) 9559 9560 9561 9562

- 9563 *De tombola-kalkoen* door *Mies Bouhuys* speelt in het kleine dorpje waar Gert-Jan woont. Daar is nog een ouderwetse winkel waar je van alles kunt kopen. Jammer alleen dat de mevrouw niet zo aardig is en zozeer op de kalkoen lijkt, die zij jaarlijks met Kerstmis onder haar klanten verloot. Als Gert-Jan gaat helpen met het rondbrengen van de boodschappen, ontstaan er diverse verwickelingen, die tenslotte het hele dorp in rep en roer brengen. Het is een origineel verhaal geworden, goed geschreven en met een sympathieke afsluiting. (geb. f 3,50)
- 9564 *Kinderen op de brug* door *Hilde Lorch* is de katholieke bewerking van een protestants Duits origineel, waarin via verhalen rond een gezin met exotische en bereide relaties belangstelling wordt gewekt voor de ontwikkelingslanden. Deze godsdienstige omzetting is niet geheel gelukt. Bovendien gaat het er bij voortdurend erg stichtelijk aan toe. Alle zwartjes zijn al heilig voor hun doop en iedereen is steeds edele daden aan het stellen. Om met eigen, soberder woorden te worden naverteld is deze uitgave wel geschikt. (geb. f 6,90)
- 9565 *Ed Durk* (Krudde?) is van start gegaan met *De Bolletjes*-serie, waarin de gebroeders Rik en Dik Bole, bijgenaamd 'De Bolletjes', de rol vervullen van kwieke belhamels met gouden harten. *De beide Bolletjes* beginnen dan in het eerste deel met listige en riskante nasporingen naar de ontvoerders van hun zusje. De daders, straatmuzikanten en woonwagenbewoners, komen terloops in een onprettige belichting ten tonele.
- 9566 *Het geheim van de oude toren* is eveneens een speurverhaal: ditmaal zijn de jongens een dievenbende op het spoor. Via een oude toren, compleet met spook, en een onderaardse gang voltrekt zich de jacht op de schurken. Er zit echt wel spanning in deze verhalen, maar het is allemaal teveel bedacht, te onecht en onwaarschijnlijk. De stijl is middelmatig; de tekeningen zijn abominabel slecht. (p. dl. geb. f 3,75)
- Die vijf jaren* door *F. J. Huiskamp* en *A. Smit* is blijkens het schoolschrift-uitendlijk en de te beantwoorden vragen na ieder hoofdstuk voor klassikaal gebruik in scholen bedoeld. Door middel van de belevingen van de families Dijkman en Cohen worden de jonge lezers en lezeressen op de hoogte gebracht van belangrijke zaken uit de voorbije oorlog: de Duitse overval, de NSB, de illegaliteit, razzia's, onderduikers, voedselnoed en bevrijding. Samen met de illustraties biedt dit alles in zeer kort bestek een waarheidsgetrouw beeld van 'toen'. Of evenwel, ook bij schools gebruik, de inhoudelijke en stilistische vragen plus opgaven het besef voor de ellende van de bezetting en voor de weldaad van de bevrijding zullen bevorderen, is de vraag. Het tegendeel lijkt even waarschijnlijk. (f 1,75)
- Een paar minuten is het stil* is door *Pierre Janssen* in opdracht van de regering geschreven. De schrijver gaat uit van de twee minuten stilte, die Nederland jaarlijks op de avond van de vierde mei in acht neemt om allen te gedenken, die voor onze vrijheid gevallen zijn. De prettig leesbare tekst roept de herinneringen op aan veel verdriet, verwoesting en ook moed. Van daar uit wordt uitgelegd, wat de standbeelden ons hieromtrent te zeggen hebben: het beeld van Zadkine te Rotterdam, de Dokwerker van Mari Andriessen te Amsterdam, De Boeg van Carasso en nog vele andere. De reproducties zijn over het geheel goed. Een aan te bevelen uitgave, juist in dit jaar. (f 1,40).
- Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar**
- Kasteel Karssesteyn* door *Henriette van Eyk* bevat een merkwaardig mannetje dat niet dood kan gaan, zeshonderd jaar al niet. De volwassenen houden hem voor een spook, maar de kinderen des huizes trekken met hem op. Samen behoeden zij de kasteelheer tegen het bedrog van een kunsthandelaar. Wel een aardig, zij het wat wijldopig verhaal met prachtige te-

keningen van Charles Boost. Het peil dat men bij deze auteur echter verwachten zou, wordt niet gehaald. Men mist de spitsheid en fijne geestigheid die in haar ander werk zo te bewonderen vallen.

(geb. f 5,35)

9570 *Harold Foster en Max Trell* beschreven en tekenden vele avonturen van *Prins IJzerhart*, namelijk in het eerste deel *In de dagen van Koning Arthur*, in het tweede *In zijn strijd tegen de Hunnen*. Het zijn strip-achtige verhalen over een ontheemde Noormannenprins in de mythische dagen van Koning Arthur. De uitvoeriger tekst stelt deze boeken boven het gemiddelde niveau van stripverhalen, maar daartegenover staan als minpunten: gebrek aan samenhang, abrupte wendingen, gebrek aan milieutekening, veel gruwelen en onwaarschijnlijkheden. Als jeugdlectuur daarom toch beslist niet aan te raden. (p. dl. geb. f 4,90)

9572 *Het raadsel van het heidehuis* door *Viola Bayley* is het werk van een van die wonderlijk vele uitstekende Engelse vertelsters. Een verhaal dat samenhangt van geheimzinnigheden, onwaarschijnlijkheden en kolder: jonge mensen zoeken naar een document dat de onschuld moet bewijzen van een veertien jaar tevoren gestorven ambtenaar, de vader van een hunner, die na zijn dood van spionage was verdacht. Daarbij ondervinden de jongelui alle mogelijke tegenwerking van een sinistere figuur, de broer van hun kostbaas. Het merkwaardige is, dat dialoog, karakters, sfeer, kortom alles zo levendig getekend wordt, dat zelfs de gedachte aan onwaarschijnlijkheid niet bij de lezer opkomt. Een spannend avontuur, op voorbeeldige wijze verteld. (f 1,50)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

9573 Om te beginnen een drietal nieuwe avonturen rond Bob Morane door *Henri Vernes*.

Bob Morane en de draak van Fenstone speelt in de moerassige Zuidamerikaanse jungle, waar Lord Fenstone en zijn jonge

vrouw bedreigd worden door een ondiep, dat iedereen als 'draak' bestempelt. Bob Morane en zijn vriend lossen het raadsel op, waarbij van een soort Minotaurus sprake blijkt te zijn: een krankzinnige broer van de lord voert lugubere plannen uit met een gedresseerde reuze-slang. Erg griezelig (soms akeliger dan nodig is) en weinig waarschijnlijk.

Bob Morane en de tijger der Lagunen 9574 toont onze held in actie, om een vertwijfelde moeder te helpen zoeken naar haar dochter die mogelijk een vliegtuigramp in het oerwoud van Zuid-Amerika heeft overleefd. Er moet gestreden worden tegen planten, dieren en woeste indianen. De intrige moet het van toevaligheden hebben.

Bob Morane en de spionnen van Desert Point 9575 levert een jacht op naar een bende ruimtevaart-spionnen. Honden met, in plaats van ogen tv-apparaatjes, die seleniumstralen uitschieten typeren voldoende het tekort aan zinvolle inspiratie. (p. dl. f 1,50)

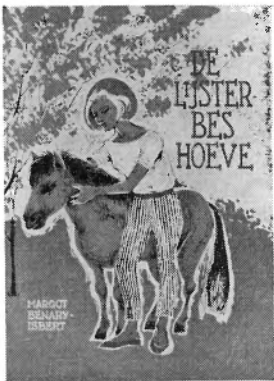
Een man spant zijn boog door *C. E. Pot-hast-Gimberg* 9576 vertelt van een jonge Nederlander die in Frankrijk op een kwekerij gaat werken. Hij raakt verliefd op de dochter van zijn baas. Hij wil een huis bouwen voor zijn oude moeder, voor zijn toekomstige vrouw en eventueel voor anderen, die geen thuis hebben. Dit alles is positief, maar de uitwerking is zo overladen problematisch, dat het nauwelijks om te lezen is. Bovendien lijdt de stijl onder allerlei maniertjes. (geb. f 6,90)

Betty krijgt haar zin... door *Martin Berends* 9577 is een vervolg op 'Betty wordt ontdekt.' De heldin heeft nu een kantoorbaan, die haar slechts matig bevalt. Als zij een nieuwe plaat maakt, wenkt het succes: ze treedt op voor de tv in een jeugdprogramma en wordt bekend. Spoedig is ze dan beroepszangeres bij een radio-orkest. Oppervlakkigheid in redelijke stijl. (f 1,50).

Geluk is niet te koop door *Toos Secker* 9578 is een romantisch meisjesverhaal van het goedkopere soort. Deftige Helen raakt

verloofd met een jongen van eenvoudige komaf. Fraude in de zaak, geldgebrek en vaders dood maken de toestand steeds meer gecompliceerd. Natuurlijk is er ook de begripende vriend, die alles taktvol opvangt. Enfin, alle kenmerken van het drakenras, dat naar wij dachten al was uitgestorven. (f 1,50)

- 9579 *De Lijsterbeshoeve* door Margot Benary-Isbert is een zelfstandig vervolg op 'De ark van Noach' (rec. 8643). Het weer verenigde vluchtelingengezin van Dr. Lechow, uit Pommeren, beleeft in zijn

tramwagen op de Lijsterbeshoeve alle perikelen van de eerste naoorlogsjaren in Hessen: het vluchtelingenprobleem, de Amerikaanse bezetting, de herwaardering van de mark, het moeizaam aanknopen van verbroken banden. De weergave van al deze misère is zo mogelijk nog waardevoller en opbouwender dan in het eerste deel. Toch is het beslist geen somber boek, integendeel. Het volle licht valt op de dwaze avonturen van de beide jongens en van Andrea met haar toneelspeelster-allures; op de wijze bemoeienissen van Margreet en haar moeder, en ook op enige aantrekkelijke nieuwe figuren. Een uitstekend boek. (geb. f 4,50)

- 9580 *De kleine wildernis* door Sterling North is voor natuurliefhebbers een prachtig verhaal van de onafscheidelijke kameradschap tussen mens en dier. De elfjarige moederloze Sterling, die met zijn

vader huishoudt en dieren mag houden zoveel hij wil, is de auteur zelf geweest. Hij woonde in Wisconsin, omringd door ongerepte natuur. Op een dag brengt Sterling uit het bos een wasbeertje van een maand oud naar huis. Over dit vertederende, malle diertje, Rascal, dat mak wordt als een hondje, vertelt dit 'meest bekroonde dierenboek'. Een voortreffelijk jeugdboek. Bij al te jonge lezers zal echter niet alleen de sfeer, maar ook de terminologie en de localisatie niet bevorderlijk blijken voor de interesse.

(geb f 8,90)

- Dromen zijn niet te koop* door Jeanne Williams beschrijft, hoe Barbara na moeders dood de zorg krijgt voor de huishouding, voor haar zwakke vader en haar jongere broertje. Mede door het werk op de farm blijft er geen tijd voor Barbara's hobby: toneelspelen. Een desillusie met een knappe toneelbewonderaar opent haar de ogen voor de liefde van een nuchtere, hardwerkende student. Een charmant verhaal met de typische sfeer van het Amerika aan de grens van Texas en Mexico. (f 1,50) 9581

- Toetie's moeilijke eerste jaar* door Helia Jansonius is een middelmatig verhaal door inhoud en stijl. Toetie repatrieert uit Indonesië naar Nederland, en omdat vader nog achterbleef, komt het meisje in huis bij familie in Rijswijk. Hulpvaardige neven en nichten helpen haar door de eerste aanpassingsmoeilijkheden heen. Cliché. (geb. f 3,90) 9582

- Ogen open!* door J.A. van Nieuwenhuizen bespreekt sekseverhoudingen en de plaatsbepaling tegenover de andere sekse. Het bevat vanuit a-religieus, positief humanistisch standpunt een goede voorlichting aan jonge mensen. Vooral het grote belang van de liefde wordt benadrukt. Voor de rijpere jeugd met voldoende onderscheidingsvermogen een geschikte uitgave, ofschoon men aan specifiek katholieke informatie de voorkeur zal geven. (geb. f 5,90) 9583

- Een onderzoek naar de kwaliteit van het Nederlandse kindertijdschrift* door W. H. J. Niemöller is feitelijk niet onder de ru- 9584

briek jeugdlectuur te rangschikken, maar voor hen die zich met de beoordeling daarvan bezig houden, is het beslist een interessante publikatie. Zij bevat een kritische beoordeling en vergelijking van dertien kindertijdschriften volgens esthetische en etische normen. Jaargangen tussen 1955 en 1958 vormden het studiemateriaal. Ondanks deze materiaalveroudering blijven de opgestelde criteria en de daarop gebaseerde — sombere! — beoordelingen zeer instruktief. Waardevol. (f 6,90)

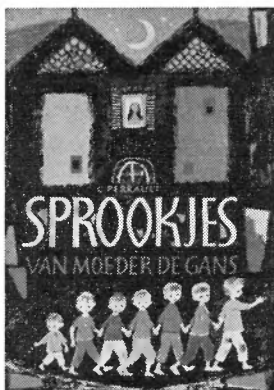
SPROOKJES, VERTELSSEL- EN GEZINSBOEKEN

9585

Heksen en zo door *Annie M. G. Schmidt* bevat originele, leuk getekende sprookjesachtige verhalen. De meeste zijn nieuw. De scherpzinnige, rake humor zal meermaals aan de jeugd ontgaan, maar dan blijft er nog heel veel over, dat hen zal kunnen boeien. (geb. f 7,90)

9586

Sprookjes van moeder de gans door *C. Perrault* werden naverteld door *Christine Doorman* en geïllustreerd door *Jenny Dalenoord*. Het verschil van deze elfde druk met de vorige ligt niet zozeer in de tekst, al heeft die hier en daar een

kleine verandering en modernisering ondergaan; er zijn o.a. enkele sprookjes toegevoegd. Het verschil ligt veeleer in de uitvoering en de illustraties, waardoor

het geheel een fleuriger aanzien heeft gekregen. Een prachtig boek, bijzonder geschikt om uit voor te lezen.

(geb. f 12,90)

De verhalen van meester Pompelmoes door *Hans Andreus* bevat de wonderlijke verhalen die een heel bijzondere onderwijzer aan de kinderen van zijn klas vertelt. Van het eigenwijze jongetje, dat voor straf naar de maan moest lopen. Van meesters heel oude fiets met een groot en een klein wiel. Van de verre-reizenkijker, waardoor men alle landen kan zien. En van de vreemdsoortige Bollewangenhapsnoet, die alles opeet, behalve zijn eigen toverboeken. Geestige en originele verhalen; soms sprookjesachtig, soms nuchter met een vanzelfsprekende moraal. Fijne tekeningen van Babs van Wely. (geb. f 3,50)

9587

Het sleutelkruid door *Paul Biegel* vertelt, dat het hart van de zeer oude koning Mansolein bijna niet meer klopt. De dokter zegt, dat alleen de sleutel drank hem nog genezen kan. Hij wil dit kruid wel gaan halen, ver weg, maar dan moeten de dieren intussen in het paleis verhalen vertellen aan de koning, zodat de spanning daarvan hem in leven zal houden. De schrijver is er in geslaagd aan het verhaal van elk dier een eigen cachet te geven. Zo ontstond een kunstig boek, vol liefde en romantiek. Het geheel wordt prachtig afgerond met 'De vier oude boeken van de dwergen', het levensverhaal van de koning. (geb. f 9,50).

9588

Bellen blazen door *Jan Schipper* en *Jules de Corte* geeft argeloze, vlotte en pretenteloze versjes en grappige, maar soms wat krampachtige vertellingen. De aparte tekeningen door *C. van Velsen* (deze naam wordt nergens in de uitgave vermeld) geven aan de bundel een feestelijke tint. Om onbegrijpelijke redenen vond de uitgever het beter, de bladzijden niet te nummeren. (geb. f 5,90)

9589

Dikkertje Dap en 18 andere liedjes door *Annie M. G. Schmidt* is een kwieke uitgave van 19 veelal bekende teksten, waarvan de toonzetting o.a. via radio en grammofoon bij de jeugd bekend en

9590

geliefd is. Auteur en componist (Paul Chr. van Westering) hebben voortreffelijk werk verricht. Liedjes als Dikkertje Dap, Het Fluitketeltje, Het Beertje Pip-peloentje hebben bijgedragen tot verfris-sing van het liederenrepertoire van gezin en school. Velen zullen blij zijn, dat deze teksten nu met de volledige piano-partij bereikbaar zijn. (geb. f 7,50)

POPULAIR-

WETENSCHAPPELIJKE

LECTUUR VOOR DE JEUGD

9591 *De geschiedenis van Carthago* door G. Thole Beishuizen kan bijzonder worden aanbevolen aan leerlingen van gymnasia en lycea. Uitstekend bronnengebruik, voortreffelijke compositie, boeiende schrijfrant en goede stofkeuze maken deze uitgave waardevol en aantrekkelijk voor jong en oud. De drie Punische oorlogen met brede omlijsting scherpen het oog voor historische stromen en tegenstromen, voor goed en kwaad in het menselijk handelen. (geb. f 12,50)

9592 *De toverwereld van de muziekinstrumenten en het orkest* door J. Bunche geeft per bladzijde een beknopte tekst met een zakelijke en een speelse afbeelding van alle instrumenten die in een modern symfonie-orkest voorkomen. De tekst bevat dan een korte beschrijving van ontstaan, klankkleur en bespelingswijze; eerder de-gelijk dan populair. Een smaakvolle en instructief bijzonder waardevolle uit-gave, die zich ook goed voor schoolge-bruik zou lenen. (geb. f 6,90)

9593 *De wereld der insecten* door Albert Jeannin is een kolossaal, uitbundig en kleurig uitgevoerd boek over de eindeloze variaties in de insecten-wereld. Het boek begint met een schets van het ontstaan van het leven: evolutionistisch, met een voorzichtige aanduiding van een moge-lijke Schepper. Vervolgens worden de variëteiten, functies, betekenis, leefwijze, uiterlijk en bouw beschreven: niet een-voudig, met nogal wat vaktaal en soms sterke nadruk leggend op het curieuze, waardoor wel eens de indruk van een rareitienkabinet ontstaat. De neiging tot

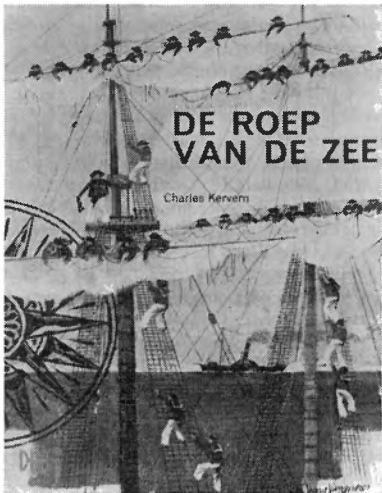
antropomorfisme vindt een royaal tegen-wicht in de prachtige aktieprenten en de nauwkeurige schema-tekeningen, die het dier naar eigen aard tonen. Een kostelijke uitgave. (geb. f 14,90)

Over mooi zijn gesproken..... door Carla Schneider geeft een eenvoudige, preten-tioeloze handleiding voor de teenage-lichaams- en schoonheidsverzorging, van watergolf tot voeten. Veel praktische wenken, ook voor weinig kostbare behan-delingen. Wat dit laatste echter betreft: de schuchtere tieners met smalle beursjes worden steeds zeldzamer en daarom zou in plaats van de bezuinigingsreceptjes wellicht een meer actuele consumenten-voorlichting door het oerwoud van aan-geboden preparaten reëler geweest zijn. Iets daarvan is in het boekje wel te vinden. Alles bij elkaar een bruikbare uitgave, vlot en normaal geschreven, zon-der geforceerd tiener-slang. (f2,95)

Wat is dat? onder redactie van D. A. Cramer-Schaap is een encyclopedie voor jonge mensen, waarvan de vierde druk (in 10 deeltjes) zich van de voorgaande onderscheidt door minder illustraties, meer plaatsnamen (ook Belgische) en door een meer zakelijke stijl. Het eerste en tweede deel geven toelichting bij een ruim aantal trefwoorden, waarvan men geen register per deel aantreft. De tekst is zoveel mogelijk up-to-date en wijdt veel aandacht aan catholica. Opmerkelijk is daarom dat bij 'aartsbisschop' nog de vroegere bisdomindeling van ons land wordt vermeld. Enig bezwaar dient ge-maakt tegen de lakonieke tekst bij 'anti-conceptionele middelen', waar de afwe-zigheid van enig moreel commentaar als een tekort moet gelden. (p. dl. f 2,90)

Verre familie door W. J. Kossen tracht de jeugd in lichtelijk romantiserende trant in te wijden in het dierenleven, zoals zich dit rondom onze huizen en tuinen voordoet. Hier en daar kan enig bezwaar worden gemaakt tegen de dui-delijke antropomorfiserende instelling van de auteur, maar globaal genomen mag men verwachten dat het boek zijn doel toch wel bereiken zal. (geb. f 7,90)

9597 *De roep van de zee* door Charles Ker-vern behandelt in vijftig summier gehou- den hoofdstukken het gehele brede ter- rein van het maritieme leven. Naast de ondergang van de Armada in 1588 vindt men er de geslaagde landingen in Frank-

rijk in 1944; naast het verhaal van de ark van Noë, een beschrijving van het luotkussenschip van de toekomst. De lezer ontmoet de Vikingen en het Nederlandse schip 'Rotterdam'. Evenmin ontbreken de Vliegende Hollander en de Titanic. Uitstekend is de keuze van de fragmenten die het boek besluiten onder de titel 'Mensen op zee': Genesis 1 en 7, Acta 27, lied 2 van de Odyssee, Chateaubriand, Van Duinkerken, e.a. Vooral ook door de prachtige illustraties is deze uitgave werkelijk een juweel. (geb. f 13,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

9598 *Brand op de bloeiende beide* door Klaas van der Geest vertelt van het zwerven en spelen van zes dorpsjongens, die zich bij het uitbreken van de oorlog van hun beste kant laten zien. Onderhoudend zonder diepgaande karaktertekening. (f 1,75)

De lappendeken; De geluksraket door Ma-rijke van Raepborst beschrijft in twee de- len de jeugd van een weesmeisje, dat langzamerhand tevredenheid en geluk in haar leven weet te vinden. Teleurstellingen blijven haar niet bespaard, maar de vriend- schap van anderen wijst haar de weg. (f 1,75)

Martha Sandwall-Bergström schreef een drietal boeken over het weeskind Astrid, namelijk *Blijf bij ons, Astrid!*, *Astrid houdt haar woord* en *Argwaan rondom Astrid*. Als pleegkind van arme Zweedse pachters heeft het meisje eerst een ellen- dig leven, maar toch wordt zij het zonnetje in huis en warempel blijkt zij dan tenslotte het kleinkind van de schatrijke landeige- naar te zijn. Vervolgens wordt Astrid dwars gezeten door een jaloerse freule, nicht van de landheer. Maar de heldin belandt toch op het kasteel en nog wel met een aantal moederloze kinderen waarover zij zich heeft ontfermd. Tenslotte doet de freule nog een poging om Astrid verdacht te maken, maar alle lasterlijke aantijgingen worden ontmaskerd en de deugd overwint, terwijl de ondeugd zich bekeert.

Kortom: een drietal ferme draakjes, die door hun onechtheid (zwart-wit in opti- ma forma) in de hedendaagse jeugdlec- tuur misstaan. (p. dl. f 1,75)

Jip en Janneke door Annie M. G. Schmidt, het vierde deeltje, verscheen nu ook in pocketvorm. De korte, grappige avontuur- tjes van de twee buurkinderen hebben hun faam al verdiend. Het boekje is verlucht met geestige, karikaturale tekeningen door Fiep Westendorp. (f 1,75)

Marijke en haar schoolkrant door Karna Pebrson is een herdruk van 'Het school- blad „De krokodil“'. Het gaat hierin om de prille journalistieke carrière van een meisje, dat het schoolblad zo kundig en nobel redigeert. Een afgunstige vriendin plaatst stiekum een lasterlijk artikel over een leraar, waaruit velerlei narigheid voort- komt. Maar tenslotte wordt de deugd uit- bundig beloond en het kwaad gestraft. Veel onechte ethiek en emotionaliteit, ge- chargeerde zwart-wit tegenstellingen. Ver- ouderd. (f 1,50)

9605 *Dikkie Kwik* door *Piet Broos* vertelt van een avontuurlijk jongetje dat altijd het naadje van de kous wil weten als hij iets ongewoons meemaakt. Boeven, een vreemde professor, een koning en zelfs een vliegend tapijt verschijnen ten tonele, maar als verhaal rammelt het toch wel een beetje. (f 1,50)

9606 *Uit het land van Heidi* door *J. Spyri* bevat vier verhalen over drie Zwitserse jongens en een meisje. De sfeer van het landschap wordt door de eenvoudige beschrijvingen en door de mooie foto's goed getroffen, maar de verhalen zijn nogal zoetelijk en, vooral de eerste twee, wat te moraliserend. Het geheel herinnert sterk aan kinderboeken uit het begin van deze eeuw, al zijn er ook nu nog wel kinderen die er van zullen houden. (geb. f 3,25)

9607 *Onder het rode dak* door *Enid Blyton* vertelt het levensverhaal van de familie Jackson vanaf het moment dat zij gaan verhuizen naar het huis op de heuvel. Het gelukkige gezin wordt kort nadien wreed getroffen door vaders schipbreuk en vermissing, door moeders ziekte en opname in het ziekenhuis en door geldzorgen. De permanente gast, juffrouw Hen, neemt het roer in handen en geleidelijk komt er weer licht in hun bestaan: moeder wordt beter, vader is gered en geneest van zijn geheugenverlies. Het ligt er allemaal niet om, deze forse dramatiek, maar de positieve sfeer houdt het boek toch leesbaar. (f 1,75)

9608 *Mariëtte* door *Miep Diekmann* verscheen een tiental jaren geleden voor het eerst. Het vertelt van een moederloze gymnasiaste, haar oudere zus, die haar blindedarm inruilt voor een dokter-verloofde, en van schoolperikelen die niet altijd even aangenaam klinken. De stijl is vlot, maar van een aanbeveling kan toch moeilijk sprake zijn. Daarvoor is het boek tezeer in het onechte knutselwerk blijven steken. (f 1,75)

BOEKENBAL VOOR DE V.H.M.O.-JEUGD

Ter gelegenheid van de Nationale Boekenmarkt '65, die van 14-23 mei in het nieuwe RAI-gebouw te Amsterdam wordt gehouden, zal voor het eerst een speciaal School-Boekenbal georganiseerd worden.

Dit feest, bestemd voor alle Nederlandse middelbare scholieren, wordt gehouden op zaterdagavond 15 mei in het Internationaal Congrescentrum RAI/Amsterdam.

Medewerking aan dit unieke School-Boekenbal wordt verleend door een dertigtal jonge Nederlandse auteurs, Boy's Big Band, Arly Day, The Diamond Five, The Down Town Jazz Band, Mischa Mengelberg e.a.

Gedurende dit Boekenbal zal door de winnaar van het in eind maart te houden FAMOS jazz-concours een ere-concert gegeven worden.

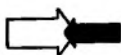
Evenals bij het fameuze boekenbal ter opening van de Boekenweek, zal ook voor dit School-Boekenbal de versiering verzorgd worden door Metten T. Koornstra. Een speciale juke-boxruimte wordt ingericht door de Amsterdamse kunstnijverheidsschool.

Dit accent op de jeugd vindt bijzondere waardering bij Rinus Ferdinandusse, uit wiens pen onderstaand artikel is gevloeid:

LEZEN ALS MOOIE GEWOONTE

Eén van de aardigste dingen die men tot nu toe al kon vermelden over de komende, groots opgezette Boekenweek is, naar ik dacht, het plan om te komen tot een schoolboekenbal. De Boekenweek is dit jaar anders georganiseerd dan in de voorgaande jaren: vanwege het 150-jarig bestaan van de Vereniging ter bevordering — ik noem die lange naam in dit stuk maar één keer — van de belangen des Boekhandels heeft men tien dagen de RAI in Amsterdam gehuurd met de bedoeling er een groot en langdurig feest van te maken. Feest op allerlei manieren: af en toe met muziek en serpentines, maar daarnaast vanzelf een feest voor gevorderde en beginnende lezers, met bijpassende bezichtiging van schrijvers, van manuscripten en van manieren waarop een boek geschreven en gemaakt wordt.

Eén van de aardigste dingen echter, zoals

ik hierboven ook al begon, is toch wel het accent op de jeugd. Aan de ene kant is dat logisch, zal men mij tegen willen werpen, de boekhandelaars zouden wel gek zijn als ze er niet van uitgingen dat ze het moeten hebben van de toekomstige lezers. Maar men hoeft maar een blik te werpen op wat dezer dagen door planologen over de nabije jaren gepubliceerd wordt, om te beseffen dat er veranderingen gaan komen inzake de vrije tijd en dus ook inzake de vrijetijdsbesteding. U kent allen de verwachtingen: *kortere arbeidstijden, langere vakanties en dus zeven zeeën aan vrije tijd*. Daarvoor moet uiteraard aan de toekomst gedacht worden en allerwegen hoort men dan ook de kreet om meer wegen en meer ruimte; meer sportmogelijkheden, zwembaden, sporthallen en -velden, etc.; en het zal niemand ontgaan zijn dat televisie ook een mooi onderwerp van gesprek is. Maar dat zijn allemaal voorzieningen die voor de massa getroffen moeten worden: er is geen enkele instantie die plannen kan maken voor een zo individuele bezigheid als het lezen.

Ik hoop niet dat iemand ooit van mij zal vragen precies aan te geven waarom men het lezen door de jeugd dient aan te moedigen. Aanmoedigen is trouwens ook niet het juiste woord, er volgt zo gauw uit dat men gaat zeggen: dat boek moet je lezen, dat is een goed boek, en dát niet, dat is geen goed boek. Het doet mij altijd denken aan een oude bibliothecaris, die ik leerde kennen in de jeugdafdeling van een buurtbibliotheek en die een keer tegen me zei: 'Vondel is onze grootste schrijver — helaas'. Ik bedoel maar: ook zonder Vondel te kennen kan men in de literatuur voortreffelijk terecht.

Lezen moet eigenlijk een gewoonte zijn. Ik ben lid geweest, jarenlang, van een jeugdvereniging die zich in eerste aanleg bezighield met buiten-spelen, kamperen, rover en reiziger, polsstokspringen en volleyballen. Als 't regende bleven we binnen en dat was ook een heel vrolijke boel, met schipper mag ik overvaren e.d., maar omdat je toch ook even uit moest blazen zei de jeugdleider altijd: ga nou maar een half uur de krant lezen, en wat je niet begrijpt dat vraag je maar. Ik herinner me nog

goed dat er toen altijd veel te vragen was. Voor diezelfde groep heb ik een half jaar bibliothecaris gespeeld, een vrij vervelende bezigheid omdat hun hele rijkdom bestond uit boekjes als 'Het Groot Spelenboek', 'Het Klein Spelenboek', 'Van oud wijf tot haringsteek', en 'de Sterrenhemel voor Kinderen.' Ik had het er dan ook niet druk mee.

Dat werd anders toen genoemde jeugdleider er, misschien vanuit een soort gezegende ingeving, toe overging op dat boekenplankje een aantal pocketboekjes neer te zetten. De eerste gingen over de laatste wereldoorlog, omdat hij terecht van mening was dat we daar best wat meer over mochten weten. Toen dit een beetje insloeg breidde hij de verzameling uit met andere historische werkjes en later ook met wat dan leesboeken heten.

Het was, achteraf gezien, een heel klein en ook wel eenzijdig bibliotheekje maar het bracht ons toch in contact met de maatschappij, met het leven, met de cultuur, of hoe je het bestje ook wil noemen. Uit die jeugdgroep behoren nog zeker vier, vijf mensen tot mijn huidige vriendenkring en ze zijn vrijwel allemaal wat je noemt lezertjes geworden, iedereen uiteraard op zijne wijs. Er zijn daarvoor geen richtlijnen te geven; wie eenmaal met het boek (wat er dan ook instaat) in contact is gekomen, komt op eigen kracht wel verder.

Het streven van de Nationale Boekenmarkt '65, open van 14 tot en met 23 mei, om ook een aantal manifestaties voor jongeren te geven, lijkt me dan ook niet alleen leuk, maar noodzakelijk. Voor wie aan een bezoek aan de Boekenmarkt een opzettelijk didactisch tintje wil geven is er eveneens stof in overvloed: er zal te zien zijn hoe een boek gemaakt, gezet, gebonden, ingenaaid en versierd wordt. In de afdeling misdaadromans hoopt men zeer geheime en beroemde voorwerpen uit het anders nimmer toegankelijke politiemuseum te tonen: het peukje met de lipstick van Inbraak-Annie; het snorretje van het goede heertje van Venlo; de vingerafdruk van Bromsnorkeesje... Ik verzin maar wat. De lijst van aanwezige schrijvers en schrijfsters loopt nu al in de honderd, van befaamde humoris-

ten als Carmiggelt en Bomans via Wolkers en Mulisch naar een groep bekende jeugd-boekenschrijvers. Elke dag zullen speciale manifestaties plaatsvinden, die in de dag-bladen vermeld zullen worden en die daar-door helpen een datum voor een bezoek vast te stellen.

(Aan kinderboeken wordt bovendien speciale aandacht geschonken door het uit-beelden van kinderboek-figuren in een bij-zondere entourage). Aan de vrijetijds-besteding wordt, aan de hand van de talloze boeken die daarover verschenen zijn, op aanschouwelijke wijze aandacht besteed: modelbouw, auto's, motoren en vliegtui-gen, film en fotografie, handenarbeid, sport en spel. In een aparte stand ('Mens en Maatschappij') wordt uitvoerig stil gestaan bij de belangrijkste nationale en interna-tionale gebeurtenissen uit de laatste 150 jaar.

Al deze kleine exposities wijzen de weg naar het boek; het behoeft nauwelijks nog aangeduid te worden, dacht ik, dat omge-keerd al die boeken (de Boekenmarkt her-bergt er honderdduizenden) de weg ope-nen naar... nou ja, naar alles.

R. Ferdinandusse

Nationale Boekenmarkt '65

14—23 mei

open 10.00—17.00 uur 19.30—22.30 uur

Zondags 12.00—18.00 uur.

Toegangsprijs f 1,50

ANNIE M. G. SCHMIDT BEKROOND

Annie M. G. Schmidt ontving op 25 maart 1965 op het departement van O.K. & W. de Staatsprijs voor het kin-derboek voor alles wat zij voor kinderen heeft geschreven. Het was voor de eerste maal dat deze driejaarlijkse prijs werd uitgereikt.

De jury bestond uit de auteurs C. Wil-keshuis (Voorzitter), Clare Lennart en Han G. Hoekstra; de directrice van het bureau Boek en Jeugd, mej. A. J. Moerkercken van der Meulen; de peda-gogen Chr. Jansen, L. Kiestra en J. Wedzinga; H. J. Kompen (waarnemend secretaris).

WAT VERTELLEN WIJ AAN ONZE KINDEREN ?

Het denken over seksuele voorlichting is de praktijk nogal wat stappen vooruit. Terwijl het heel duidelijk is, dat de integratie van de seksualiteit in het eigen leven der ouders veel belangrijker is voor het kind dan een volledige technisch-biologische instructie; terwijl wel gezien wordt, dat een open sfeer in de opvoe-ding wezenlijker is dan pogingen tot speciale openhartigheid t.a.v. het seksuele leven; terwijl men zo ook de technisch-gedetailleerde, wat gedwongen expresse-lijke voorlichting vaak al beschouwd als weinig juist, kan men in de praktijk alle fasen nog aanwezig vinden van gezinnen waar het seksuele nog volkomen taboe is tot gezinnen waar het probleem als zo-danig niet meer bestaat. Daarom is in vele gevallen de uitdrukkelijke seksuele voorlichting als 'kwaad' toch wel nood-zakelijk. Daarbij wordt dan dikwijls de hulp gezocht van een boek.

Wanneer we nu de hierop betrokken rubriek in de zojuist verschenen folder Wegwijs 1965 nakijken, dan vinden we vooral boeken die mikken op het totale kader van de opvoeding en eigenlijk maar één titel die zich rechtstreeks richt tot volwassenen die voor de vraag staan: wat zeg ik en hoe zeg ik het? De anno-tatie bij dit boek in Wegwijs luidt: 'Voor ouders die zoeken naar de geschik-te woorden een goede hulp'.

In een en ander vinden wij aanleiding, in dit blad het volledige oordeel van Idil-recensent J. J. C. Marlet, zenuw-arts, af te drukken over dit boek: 'Wat vertellen wij aan onze kinderen?', auteur A. Kelly, prijs f 5,90.

Na een anatomische en fysiologische oriëntering terzake de mannelijke en vrouwelijke geslachtsorganen, krijgen de ouders — voor wie dit boek bedoeld is opdat zij hun kinderen passend kun-nen voorlichten — de antwoorden ge-presenteerd welke zij kunnen geven op al dan niet expliciet gestelde vragen van kleuters, praebubers, pubers, postbubers en adolescenten. De schrijfter heeft zelfs gedacht aan ouders die kinderen hebben geadopteerd en aan ouders die op het

gebied van voorlichting nog een en ander hebben in te halen (late beginners). In het algemeen is de tekst van het boek zeer bevredigend. Iets minder to the point is de behandeling van problemen zoals perversies en geslachtsziekten. Jammer is dat de auteur te zeer beklemtoond dat de geslachtsdaad primair gericht is op de voortplanting en onvoldoende naar voren brengt dat de geslachtelijke vereniging evenzeer uitdruk-

king en voltrekking is van een totale wederzijdse liefde. Deze 'orthodoxe' houding komt ook tot uiting in de passages over voorkóming van zwangerschap (blz. 87-88). Indien laatstgenoemde principiële punten op eigentijds genuanceerde wijze zouden worden geherformuleerd, zou deze uitgave werkelijk kunnen worden aanbevolen en voor vele ouders in een dringende behoefte voorzien.

J. J. C. Marlet, zenuwarts.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Andreus, H.: De verhalen van meester Pompelmoes (Holland), 64 p. — Vib-c	9587
Bayley, V.: Het raadsel van het Heidehuis (Spectrum), 159 p. — VIa .	9572
Benary-Isbert, M.: De Lijsterbeshoeve (W.-Friesl.), 194 p. — V, JM .	9579
Berends, M.: Betty krijgt haar zin . . . (Helmond), 120 p. — V, M . .	9577
Biegel, P.: Het sleutelkruid (Holland), 175 p. — VIb	9588
Blyton, E.: Onder het rode dak (W.-Friesl.), 144 p. — VIa, M	9607
Bouhuys, M.: De tombola-kalkoen (Holland), 64 p. — VIb-c	9563
Broos, P.: Dikkie Kwik (Helmond), 125 p. — VIIb-c, J	9605
Bunche, J.: De toverwereld van de muziekinstrumenten en het orkest (Helmond), 46 p. — VIa	9592
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 1e + 2e Deel (Hollandia), p. dl. 224 p. — VIa	9595
Diekmann, M.: Mariëtte (W.-Friesl.), 143 p. — V, M	9608
Durk, E.: De beide Bolletjes (Versluys), 138 p. — VIb, J	9565
Durk, E.: Het geheim van de oude toren (Versluys), 148 p. — VIb, J	9566
van Eyk, H.: Kasteel Karsesteyn (Kris Kras), 147 p. — VIa-b	9569
Foster, H., en M. Trell: Prins IJzerhart. 1e Deel (Pax), 128 p. — VIa-b, J	9570
Foster, H., en M. Trell: Prins IJzerhart. 2e Deel (Pax), 128 p. — VIa-b, J	9571
van der Geest, K.: Brand op de bloeiende heide (Callenbach), 157 p. — VIa, J	9598
ter Haar, J.: De zes Falken. 1e Deel (Van Holkema & W.), 125 p. — VIb	9559
ter Haar, J.: De zes Falken. 2e Deel (Van Holkema & W.), 119 p. — VIb	9560
ter Haar, J.: De zes Falken. 3e Deel (Van Holkema & W.), 111 p. — VIb	9561
ter Haar, J.: De zes Falken. 4e Deel (Van Holkema & W.), 112 p. — VIb	9562
van der Hidde, C.: Wat een verrassing! (Callenbach), 31 p. — VIb-c, M, P	9547
Huiskamp, F. J., en A. Smit: Die vijf jaren (Wolters), 48 p. — VIb	9567
Jansonius, H.: Toetie's moeilijke eerste jaar (W.-Friesl.), 141 p. — V, M	9582
Jansen, P.: Een paar minuten is het stil (Samson), 46 p. — VIb en c .	9568
Jeannin, A.: De wereld der insekten (Helmond), 102 p. — VIa en b .	9593
Kervern, Ch.: De roep van de zee (Desclée), 94 p. — VIa †	9597
Kossen, W. J.: Verre familie (Schoonderbeek), 158 p. — V	9596

Langstaff, J.: Buiten bij de dieren (Nijgh & Van D.), 33 p. — VIb en c .	9557
Leiker-Kooijmans, T.: Het vluchtelingenkind (Arbeiderspers), 184 p. — VIa-b, M	9558
Lorch, H.: Kinderen op de brug (Malmberg), 64 p. — VIb †	9564
Meuldijk, W.: Pipo en het kindereiland (Arbeiderspers), 133 p. — VIc	9546
Niemöller, W. H. J.: Een onderzoek naar de kwaliteit van het Nederlandse kinder tijdschrift (Wolters), 77 + 2 uitsl. p. — V	9584
van Nieuwenhuijzen, J. A.: Ogen open! (Stafleu), 170 p. — V, JM	9583
North, S.: De kleine wildernis (Scheltens & Giltay), 179 p. — V en VIa .	9580
Pehrson, K.: Marijke en haar schoolkrant (Goede Boek), 144 p. — VIa, M	9604
Perrault, C.: Sprookjes van Moeder de Gans (Van Goor), 276 p. — VIb	9586
Pothast-Gimberg, C. E.: Een man spant zijn boog (Van Goor), 128 p. — IV-V, JM	9576
van Raephorst, M.: De lappendeken; De geluksraket (W.-Friesl.), 144 p. — VIa-b, M	9599
Sandwall-Bergström, M.: Argwaan rondom Astrid (W.-Friesl.), 126 p. — VIa-b, M	9602
Sandwall-Bergström, M.: Astrid houdt haar woord (W.-Friesl.), 143 p. — VIa-b, M	9601
Sandwall-Bergström, M.: Blijf bij ons Astrid! (W.-Friesl.), 144 p. — VIa-b, M	9600
Schipper, J., en J. de Corte: Bellen blazen (Lanteern), 121 p. — VIb-c	9589
Schmidt, A. M. G.: Dikkertje Dap en 18 andere liedjes (Toorts), 48 p. — VIa, b en c	9590
Schmidt, A. M. G.: Heksen en zo (Arbeiderspers), 112 p. — VIa	9585
Schmidt, A. M. G.: Jip en Janneke. 4e Deel (Arbeiderspers), 157 p. — VIc	9603
Schneider, C.: Over mooi zijn gesproken . . . (Helmond), 157 p. — IV-V, M	9594
Secker, T.: Geluk is niet te koop (Helmond), 125 p. — IV-V, M . . .	9578
Spyri, J.: Uit het land van Heidi (Ploegsma), 117 p. — VIb, P	9606
Thole Beishuizen, G.: De geschiedenis van Carthago (Van Dishoeck), 248 p. — V	9591
del Vado, L.: Berta Bloemkoe (Lanteern), 11 p. — VIc	9556
del Vado, L.: Het plaagduiveltje en de kinderen (Lanteern), 11 p. — VIc	9554
del Vado, L.: Het prinsesje uit Morgenland (Lanteern), 11 p. — VIc . . .	9551
del Vado, L.: De reus en het dwergje (Lanteern), 11 p. — VIc	9553
del Vado, L.: Soldaatje Archibald (Lanteern), 11 p. — VIc	9555
del Vado, L.: De toversterretjes (Lanteern), 11 p. — VIc	9552
Vernes, H.: Bob Morane en de draak van Fenstone (Bruna), 152 p. — V, J	9573
Vernes, H.: Bob Morane en de spionnen van Desert Point (Bruna), 156 p. — V, J	9575
Vernes, H.: Bob Morane en de tijger der lagunen (Bruna), 157 p. — V, J	9574
Williams, J.: Dromen zijn niet te koop (Spectrum), 188 p. — V, M	9581
de Wit, K.: Hans en de zeemeermin (Van Goor), 40 p. — VIc	9550
de Wit, K.: Hoe Waremier, de boze tovenaer, zichzelf bij de neus nam (Van Goor), 48 p. — VIb-c	9548
de Wit, K.: De mooiste zeepbel van de wereld (Van Goor), 40 p. — VIc	9549

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER ?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing
door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectruur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag
te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

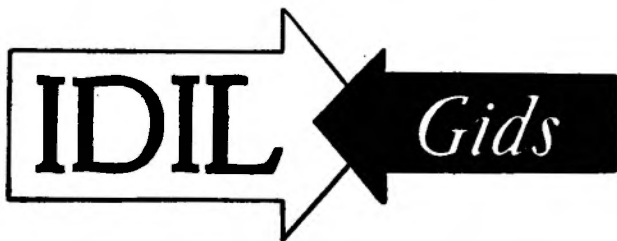
auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- recensie- ficatie nummer*)	MK	EE
Anouilh, J.: Reiziger zonder bagage (Heijnis f 3,75 i) Een zeer geslaagd karakterstuk, bitter maar zonder opdringerige bijbedoelingen; dragelijk vertaald.	IV.	21.237	5	7
Daisne, J.: Schimmen om een sohemerlamp (Manteau f 2,50 i)	III.	21.246	4	7
Bundeling van een achttiental novellen, die in een uiterst verzorgd Nederlands de magische fantasie van de auteur en zijn voorkeur voor idyllische en avontuurlijke gebeurtenissen duidelijk demonstreren. Aanbevolen. Th. Hoogbergen.				
Ghysen, J.: Requiem voor Kristine (Karveel f 1,95 i) Een musicus trekt zich het lot van een jongen aan, pijnlijke wederwaardigheden volgen; een nogal kunstmatig verhaal met soms mooie bladzijden.	IV,Op	21.149	5	6
(Hartog, W.): Daar loopt een hond (Arbeiderspers f 5,90 i)	IV-V	21.160	8	9
Een zeer goede keuze. De mens, zijn betekenis, zijn leed, zijn vragen, zijn twijfel, gemoedsbewegingen en onzekerheden komen weer in het middelpunt te staan op een wijze zoals lang niet meer het geval was in de Russische literatuur. Kazakow en Tendrakow zijn de belangrijkste schrijvers, maar alle verhalen zijn zeer de moeite waard. G. J. Adriaansen, s.j.				
Kouwenaar, G.: Sint Helena komt later (Querido f 7,50 i)	IV	21.175	6	8
Verzamelbundel van werk tot 1958: vier bundels en de reeks Ab intestato; nog niet het later bereikte niveau.				
Papa, K.: Onder de moerbeiboom (Wereldbibl. f 2,25 i)	IV,Op	21.191	4	7
Zeer korte novelle: verblijf van een ziek meisje op het land; een romantische idylle.				
Renaud, T.: Twee zomers, twee liefdes (Nijgh & Van D. f 6,50 i)	IV	21.196	5	7
Een oude vriendschap, die ontluikt tot liefde. Ondanks zwakke, kunstmatige momenten, waarin gegoocheld wordt met flash-backs, geeft deze naar het einde toe sterker wordende roman iets weer van de zuivere tederheid, waarmee de jonge mens in de liefde gelooft. dr. H. Bogers, r.k. pr.				
de Swaen, M.: Gelijk de zonnebloem (Karveel f 2,65 i) Vooral in zijn Christus-verzen toont De Swaen (1654-1707) lyrische verwantschap met zijn tijdgenoot Jan Luyken, zij het dat De Swaens verzen volbloediger klinken; zijn mystieke godsliefde vindt bijna zwoele accenten. Ontroerend toppunt in De Swaens authentieke religiositeit: de lijdensgedichten. (Soms stoort het fragmentaire in de keuze.) Jan Klein.	V,Op.	21.211	9	8
Vos, H.: Het ultieme salvo (Karveel f 10,50) Een overtuigend beeld van het Duitse oorlogseinde via de inzet van oude mannen; nogal wat onzuivere zinswendingen.				

De advescijfers voor Middenklassen (MK) en Bindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende).
De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

MEI 1965

JAARGANG XVI NUMMER 10

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9609-9654

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250 - 31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlektuur</i>	139
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	143
<i>Latent talent</i>	144
<i>Onderweg - Boekenweek 1965</i>	144
<i>School en bibliotheek</i>	145
<i>Bibliografisch register</i>	147
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	148

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- °° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienschtig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 9609 *Een zak pepernoten* door *Riemke Mok* en *Maurits Mok* bevat naast grappige wit-zwart tekeningen een flink aantal wat ouderwets aandoende, maar gezellige kinderrijmpjes :

'Pepernoten en prentjes
voor juffertjes en ventjes.
Hier heb je een hele zak
zoek maar uit op je gemak.'

De kleinsten zullen er zich gemakkelijk door aangesproken voelen. (geb. f 1,75)

- 9610 *Beertje Poesje Postkantoor* door *Lea Smulders* vertelt van het speelgoed-beertje, dat de tandenborstel van zijn baasje in een gat in zijn kop bewaren moet; van een pratende poes, waar alle mensen van schrikken, behalve een vriend in het bos; van de draaideur van het postkantoor, waar alle grote mensen voor hun plezier mee komen draaien. Vrolijke vertelsels met een groot aantal gezellige tekeningen.

(geb. f 3,90)

- 9611 *Slobbertje* door *Sjoerd Kuiperus* verhaalt van een eendje, dat al heel jong lust krijgt om de wijde wereld in te trekken. De kleine avonturier belandt op een boerderij waar hij varkens ontmoet en een vogelverschrikker. Het gezellige dierenverhaal slaat onverwacht om in een sprookje, als een Kievit Slobbertje op zijn rug weer naar moeder brengt.

Kikibio en de kraanvogel door *Paul Schaaf*

bevat Boccaccio's bekende verhaal van de kok die een gebraden kraanvogel met één poot serveert en zich dan uit de moeilijkheden tracht te redden door te verwijzen naar de een-potige slaaphouding van deze dieren. De tekst geeft een beknopte bewerking van dit grapje en heeft als zodanig weinig om het lijf. De kleurige tekeningen zijn zwierig, maar voor de kleinsten wellicht iets te veel gestileerd. Als geheel een smaakvolle uitgave. (geb. f 4,95)

Henri Arnoldus voegt vier delen toe aan de serie over *Pinnie en Tinnie*. Per deel een aantal korte strip-verhalen, waarvan tekst en tekening vrij onbeduidend moeten worden genoemd. De ondertitels luiden: 'Het ontwakende bos', 'Spelen samen', 'P en T spelen leuke spelletjes' en 'De guinstreken van Tap en Top'. (p.dl. f 1,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Heer Haas op het hazepad door *Muriel Holland* bevat in een goede vertaling uit het Amerikaans de vrolijke avonturen van Haas, die door zijn slimheid alle dieren in het bos naar zijn hand kan zetten. Hij is een vrolijke kwant en ondanks zijn plagerijen mogen Leeuw, Gier en Schildpad hem bijzonder graag. Intussen leert Haas

9612

9613

9614

9615

9616

9617

- ook nog aan Schildpad, om tevreden te zijn met zijn kleine gestalte. (f 1,50)
- 9618 *Maurits Mok* schreef weer nieuwe belevenissen van zijn verstrooide professor: *Dr. Kwekkeltee wil tekenen*, waarin het eigenaardige heertje een tekening gaat maken van zijn poes en dan met die tekening allerlei avonturen beleeft. Onnodig te zeggen, dat Kwekkeltee tenslotte over geen enkel tekentalent blijkt te beschikken.
- 9619 *Dr. Kwekkeltee koopt een eiland* laat hem naar een eenzaam plekje vertrekken, waar hij de zozeer begeerde stilte en rust hoopt te vinden voor zichzelf en zijn poes Mops. Natuurlijk doen zich ook nu diverse onverwachte moeilijkheden en verrassingen voor. Beide boekjes roepen gemakkelijk sympathie wakker voor de naieve Kwekkeltee, wiens avontuurtjes overigens humoristisch gezien vrij zwak blijven. (p.dl. geb. f 1,95)
- 9620 *Reintje aan de Pool* door *Albert van Nerum* is deel 5 uit de Reintjes-serie. Ditmaal gaat het over het leven van de poolvos. Reintje ontmoet allerlei dieren uit de koude streken: lemmingen, ijsberen, zeehonden, vogels. Van al deze dieren worden interessante gegevens in het verhaal verwerkt. Het boekje getuigt van oprechte liefde voor de (iets wat vermenschlijkte) dieren en de didactische opzet hindert niet bij het lezen. De tekeningen zijn duidelijk en instructief. (geb. f 4,25)
- 9621 *Reintje in de woestijn* door *Albert van Nerum* heeft dezelfde opzet. Reintje is ditmaal de naam van een woestijnvosje uit de Sahara, dat ook weer door middel van allerlei ontmoetingen aan de schrijver de gelegenheid geeft, heel veel wetenswaardigs ter sprake te brengen. Dit zesde deel van de Reintjes-serie laat zich prettig lezen. (geb. f 4,25)
- 9622 *5 jongens + 5 olifanten* door *Jiri Trnka* is niet alleen door het oblong formaat een bijzondere verschijning. Veel meer door de vele formidabele, kleurige tekeningen, die de irreële sfeer oproepen waar het verhaal om vraagt. Vijf jongetjes zijn nieuwsgierig naar wat zich bevinden zal achter de ijzeren deur en de hoge stenen muur langs de weg. Hun ontdekkingstocht voert hen binnen in een bizarre situatie: een steenen tuinkabouter houdt de wacht, een machtige kater speelt de baas, vijf olifanten helpen de jongens op allerlei manieren, een walvis ligt eindeloos tijdschriften te lezen, honden lezen elkaar hun verhalen voor. Fantastisch, bizar, komisch, soms ook gekunsteld. Maar voor kinderen, die het weten te proeven, een kostelijk en prachtig uitgegeven boek. (geb. f 3,95)
- Joseph Quadflieg* zette de serie 'Onze Heiligen' voort met *Zo leefde Antonius van Padua*, waarin kortweg diens leven wordt geschetst met vermelding van enige legenden, die zeer bekend gebleven zijn. Veel plaats is ingeruimd voor kleurige tekeningen, die de jeugd zeker zullen aanspreken. 9623
- Op gelijksoortige wijze worden in *Zo leefde Paulus* de bekering, reizen, gevangenschap en marteldood voor wat grotere kinderen naverteld naar de Handelingen. Men mist daarbij wat aandacht voor de Brieven: het feit dat Paulus ook geschreven heeft, wordt nauwelijks vermeld, al beeldt de kafftekening hem bij deze arbeid uit. Ook in dit deel treffen de magnifieke tekeningen van Emile Probst. 9624
- (p.dl. geb. f 3,25)
- Ed Durk* voegde twee delen toe aan 'De Bolletjes-serie'. 9625
- Het geheimzinnige huis* beschrijft hoe de twee uit eerdere delen bekende broers tijdens een vakantie een bende valse munters ontmaskeren. De bende heeft haar hoofdkwartier in een grote, leegstaande villa, een prachtig object voor de auteur om spannende gebeurtenissen te situeren.
- De man zonder hoofd* is de titel van een lugubere legende, die door de leider van een smokkelbende nieuw leven wordt ingeblazen om de mensen op een afstand te houden van zijn operatie-terrein. Maar hij had ook al buiten de tomeloze speurzijn van de beide Bolletjes gerekend. De twee boeken bevatten zeker een fikse dosis spanning, maar blijven toch beneden het niveau van menige andere jongens-detective. De houterige illustraties zijn lelijk. 9626
- (p.dl. geb. f 3,75)
- Opschudding in Oudendam* door *Toos Secker* brengt het circusleven als aantrekkelijk onderwerp op het tapijt. Heel Oudendam staat op zijn kop, als er een circus 9627

verschijnt. Maar spoedig blijkt, dat het een noodlijdende onderneming is, die helemaal aan de grond geraakt als zij het staangeld moet betalen nog voor er van enige inkomsten sprake kan zijn. Ankie Akkermans en haar ouders ontfermen zich zoveel mogelijk over de berooide circusartisten en gelukkig wordt voor allen tenslotte een aanvaardbare oplossing gevonden. Een warmhartig boek met een reële vleug circussfeer. (geb. f 2,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 9628 *Onheil bij Kaap Hoorn* door *Joban de Vries* is een historisch verhaal uit de Gouden Eeuw. Een paar vissersjongens uit Egmond maken als jongmaatje de reis mee van koopman Jacob Lemaire als deze de doorgang langs Zuid-Amerika naar Indië ontdekt. Hun reisverhaal bevat een rijke typering van de talloze gevaren en avonturen, die een zereis toenmaals meebracht. Lemaire werd tenslotte door Jan Pieterszoon Coen teleurgesteld in zijn plannen, maar de jongens zijn intussen tot flinke matrozen opgegroeid. Ondanks het soms belerend tintje een stoer en echt verhaal. (geb. f 3,90)

- 9629 *We zijn niet bang* door *C. A. Meijer* is een gelijksoortig verhaal uit dezelfde historische periode. Joris Adriaensz vaart als scheepjongen met de vloot van Mahu en De Cordes over de wereldzeeën. Alle mogelijke avonturen zijn hun deel: storm, gevechten met kapers, negers en indianen, hongersnood, gevangenschap en ziekten. Het forse verhaal is gelovig geschreven en schetst een waarheidsgetrouw beeld van het zeemannsleven uit die dagen. (f 1,50)

- 9630 *Een amulet voor Arendsoog* door *P. Nowee* vertelt hoe goudzoekers een grot ontdekken met gestolen goederen. Zij willen de dieven beroven, maar worden overvallen. Na enige tijd verwkamselt een van de overlevenden onbewust de wegwijzer naar de schat. Hier treedt Arendsoog in het verhaal en lost met zijn rechterhand Witte Veder de puzzle op, zodat de dieven en moordenaars kunnen worden gestraft. Spanning en doorgaans correct gedrag hou-

den dit deel op gelijk niveau met de eerdere delen uit de reeks. (geb. f 3,90)

Pim Pandoer en de riggerbaai door *Carel Beke* laat de held, amateur-duiker, amateur-filmer, amateur-electrotechnicus, ditmaal een complot ontrafelen aan boord van een bergingsvaartuig bezuiden de Kaapverdische Eilanden. De intrige is onwaarschijnlijk en vertoont kortsluitingen. Zoals gewoonlijk moet enige bombast de zwakheden in het taalgebruik ondervangen. De documentatie is goeddeels juist, maar wordt weinig boeiend opgedist. De spanning ontstaat gedeeltelijk ten koste van de duidelijkheid. (geb. f 3,90)

Bob Morane en het zone x-mysterie door *Henri Vernes* speelt in Azië, waar Bob en zijn vriend ingrijpen als zij zien, hoe een jongedame wordt ontvoerd. Daarmee zijn ze verwickeld in een bendenstrijd om het geheime metaal, waarvan een raket was gemaakt, die in Borneo neerstortte. Gevangenschappen en ontsnappingen wisselen elkaar af en de ontknoping volgt pas, nadat het metaal op vreemde wijze de hele jungle dreigde te 'metaliseren'. Een stripverhaal vol lariekoek en onduidelijke ballonteksten met taalfouten en grove dialogen. (f 2,90)

De spookkust door *Nan Chauncy* is een zelfstandig vervolg op 'Expeditie de verdwenen koe'. Das, de jongste uit het pio-

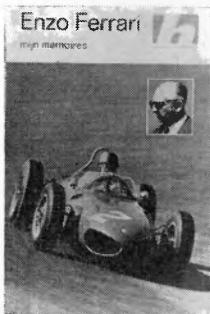
niersgezin Lorennny, kan niet wennen op school en neemt het angstige karweitje,

- een oude zieke vriend over de rivier te loodsden, graag voor lief om weer de wildernis in te kunnen. Hij mag mee op expeditietoelt naar de Zuidkust van Tasmanië, op zoek naar goud. Daar sluit hij vriendschap met een tienjarige jongen, die door jarenlange afzondering in de wildernis, schuw en vreemd geworden is. Door deze jongen worden veel geheimzinnige dingen tot klaarheid gebracht. Voor goede lezers een boeiend verhaal, waarin de verschillende karakters uitstekend getypeerd zijn en waarin veel verteld wordt over de Australische wildernis. (geb. f 5,90)
- 9634 *Misdaad in de dierenruim* door F. Auwera beschrijft, hoe drie jongens en een meisje zich bemoeien met de poging van hun vriend, een dierentemmer, om rechtsherstel te krijgen voor de ex-directeur van een circus, dat bankroet ging doordat de neef van de directeur met vervalste documenten een proces tegen hem won. De onwaarschijnlijkheden zijn legio en het taalgebruik is bepaald slordig. De frisse, goed geschreven inzet blijkt een belofte die helemaal niet wordt ingelost.
- 9635 *De tovenaars van Toekoetoekoe* door Ronald Syme speelt op een eiland in de Stille Zuidzee, waar de Polynesische bevolking steeds in botsing komt met de inheemse bergbewoners. Uit wraak verleggen deze de rivier die de Polynesiërs van water voorziet en brengen de vulkaan tot uitbarsting. John, wiens oom tijdelijk tot gouverneur van het eiland is benoemd, ontdekt hoe de tovenaer de loop van de rivier kon verleggen. De medicijnman raakt hierdoor van zijn macht beroofd en pleegt zelfmoord. „Tapato stierf liever, dan te leven zonder dat men hem vereerde. Zoiets bewonder ik" leest men dan op blz. 152! Matig. (f 1,50)
- 9636 *Het geheim van het kreupelbos* door Patricia St. John laat Rudith vertellen, hoe zij met Philip haar jeugdijaren doorbrengt in grote liefde en zorg voor de natuur. Het verhaal ademt een nadrukkelijke bijbelse geest, waardoor vooral de slothoofdstukken minder boeien. De beschrijvingen van planten en dieren zijn echter prachtig en de verteltrant is prettig. (geb. f 4,90)
- 9637 *Tracy zoekt vriendinnen* door Mabel Esther Allan is een boeiend verhaal, waarin voor-
- namelijk over jeugdvriendschappen wordt gesproken. Tracy en haar zusjes vinden het fijn, als zij van een fabrieksstad naar het polderland Norfolk verhuizen. Maar spoedig merken zij, dat het leggen van contacten in zo'n kleine plaats nog niet eenvoudig is. Een ramp draagt ertoe bij, dat het gezin in de gemeenschap wordt opgenomen. (f 1,50)
- Zestien meisjes op een schip* door Rolf Ulrici beschrijft een boottocht van jonge meisjes met hun lerares naar Skandinavië. Veel pret onderweg en talrijke kleine gebeurtenissen aan boord. Niet zonder slordigheid geschreven. Lichte ontspanning. (geb. f 2,90)
- Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af**
- Het begon met een loije* door Dieweke Winsemius. In een gezin met grote kinderen wordt veel opwinding veroorzaakt o.a. door vakantieplannen, schoolzaken, een huwelijk, maar het toppunt wordt bereikt als de hoofdpersoon Trijnie een reis naar Oostenrijk wint, die haar een reisgezel en toekomstig echtgenoot bezorgt. De nadruk valt op een nogal onstuimige, 'dolle' dialoog, niet geheel vrij van gillerigheid. Menslievendheid en enige levensernst vormen positieve kwaliteiten. De situaties zijn volkomen vrij en open. (geb. f 5,90)
- De woorden van het lied* door Lenie Saris. Een bekend concertpianist Eduard Leroy heeft op de tienjarige Danielle een onuitwisbare indruk gemaakt. Zij raken uit elkaar, maar na een mislukte pianiste-carrière besluit Danielle zich te ontfemen over het moederloze kind van Eduard. Zij geraakt in tal van moeilijkheden en problemen rond de pianist en zijn schoonmoeder, maar het happy-end wacht. Leuke kibbel-dialogen en grappige reacties van het dochtertje. Maar de spanning van het verhaal is kunstmatig: ze vloeit voort uit een misverstand dat met twee woorden had kunnen worden verholpen. (geb. f 5,90)
- Het gaat altijd anders* door Jeanette van Luijpen-Bronwasser. Als gezelschapsjufvrouw bij een zure dame heeft Ronny weinig plezier in haar eerste baan. Zij vindt

troost bij Koba, de werkster, tevens de obligate warmhartige vrouw, die volgens de in dit genre heersende traditie dialect spreekt. Terwijl de verhouding tot haar werkgeefster lang kil blijft, moet Ronny kiezen tussen twee aanbidders. Niet zo veel nieuws. Verzorgde taal en redelijke compositie. Middelmaat. (geb. f 5,90)

9642 *Een kruiwagen vol geluk* door *Annelies de Greeve* . Bakvis-perikelen van een gefortu-
neerde jongedame: een lange reeks uitvoer-
ig beredeneerde contacten met leeftijd-
genoten, een aktie voor de patiënten van
het ziekenhuis en een fraude op vaders
scheepswerf. Tenslotte een verloofde in
zicht en een gefrustreerde zus getrouwd.
Breedvoerige belichting van en discussie
over tiener-idolatrie beklemtonen de poging
tot modern-zijn. Alle contacten met jon-
gens leiden meteen tot serieuze bespiege-
lingen omtrent huwelijkskandidatuur. Een
doorgeschoten tienerroman vol overbewust-
heid. Neutraal. (geb. f 3,90)

9643 *Mijn memoires* door *Enzo Ferrari* . De
vroegere auto-coureur en huidige fabrikant
van race-auto's vertelt breedvoerig van zijn
ervaringen en ontmoetingen in de autoren-
sport. Enige zelfgenoegzaamheid van de
auteur moet men daarbij voor lief nemen.

Liefhebbers zullen met graagte diverse
bijzonderheden lezen over deze sport, die
nog altijd duizenden boeit. Schrijvers kort-
zichtige standpunt inzake de godsdienst van
zijn jeugdijaren wordt vermeld, maar met
weinig accent. Een mooi boek voor de vele
jongens die opleven bij de geur van ben-
zine. (f 2,95)

Nick Jordan in Amsterdam door *André Fernex* . Ditmaal is geheim agent Jordan
gewikkeld in een affaire rond een zeer
belangrijk document. Diverse spionnen kom-
men in beweging en dat alles in Amster-
dam. Het verhaal is vrij ingewikkeld en
er komen meerdere ruwe passages in voor.
Mede door uitvoerige beschrijvingen over
vrouwen niet zo geschikt voor te jeugdige
lezers. Spannend is het allemaal wel.
(f 1,50) 9644

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Marchien Eising schreef de serie *Hans en Riekje* ,
waarvan de vier delen getiteld zijn:
'Hans is alleen', 'Riekje komt logeren',
'Hans en Riekje samen' en 'In Amsterdam
die grote stad'. In de belevenissen van het
Drentse boerezoontje en het Amsterdamse
stadsmeisje kunnen onze kleuters van alles
te weten komen over typerende zaken ten
plattelande en ter stede. Het zijn aantrek-
kelijke leesboekjes met kwieke illustraties.
(p.dl. f 1,40; geb. f 1,90) 9645

Dikkie Kwik in Amerika door *Piet Broos* 9649
is een herdruk van 'Dikkie en Fien in
Amerika'. Koning Floris V is op zijn
tovermatje al slapende in Zuid-Amerika
terecht gekomen en niemand kan hem wak-
ker krijgen. Via een advertentie hoort Dik-
kie van dit gebeuren en hij gaat snel op
reis, want hem is de oplossing van dit
probleem wel toevertrouwd. Een spannend
geschreven verhaal, dat aan het sprookje
grenst. (f 1,50)

Annetie's vakantie door *Karna Pebrson* 9650
verscheen eerder onder de titel 'Grethe's
vakantie'. Als enig kind van een kapitein
is Anneke dol op water en zeilen. Zij
sluit vriendschap met arme Els van de
naaister en met rijke Bea, dochter van de
graaf. Samen gaan zij spannende vakantie-
avonturen tegemoet. De nadruk op de
milieu-contrasten geeft aan het boekje een
verouderd stempel. (f 1,50)

Biggles in Mexico door *W. E. Johns* 9651
alles wat de jeugdige lezer maar wensen
kan: diefstal, vluchtende boeven, knap
spuurwerk, zelfs nog even de Oost-West-
tegenstellingen. Vlotte ontspanningslectuur.
(f 1,25)

- 9652 *De zwerftochten van Eggejan Korse* door *Cor Bruijn* kreeg een derde druk. Eggejan is niet tevreden met het leven op de boerderij van zijn grootouders. Hij loopt weg en zwerft door Nederland en een deel van Vlaanderen. Deze tochten geven aan de auteur alle kans om zeer veel wetenswaardigs over land en volk in het verhaal te verwerken. Tenslotte lijkt het verhaal zelfs een zwak kader om zoveel mogelijk onderrecht in te kapselen. Aanvaardt men deze structuur, dan heeft men stellig een uitgebreid leer-leesboek voor zich.

(geb. f 14,90)

- 9653 *Ontmoeting in Tirol* door *Mien van 't Sant* beschrijft de voettocht van vier vriendinnen door de Oostenrijkse bergen. Pleziertjes en verdrietjes zoals men verwachten mag in deze weinig originele bakvis-leesstof.

(f 1,75)

- 9654 *Het meisje Jennifer* door *Mary Noothoven van Goor* is een goed geschreven en psychologisch raak boek voor oudere meisjes.

Jennifer is de dochter van een kunstenaar, die zich na een lang verblijf in Amerika weer in Nederland vestigt. Het artistiek begaafde meisje met haar Amerikaanse levensopvattingen komt op school in contact met een meisje uit een doorsnee Nederlands gezin. Eerder verschenen onder de titel 'Sarabande'. (geb. f 5,90)

LATENT TALENT

Wij vernamen dat de inzendingstermijn van de landelijke prijsvraag voor jeugdlectuur, die onder het motto LATENT TALENT door Uitgeverij G. F. Callenbach N.V. te Nijkerk werd uitgeschreven, tot 1 september a.s. is verlengd.

Met genoegen gaf de jury gehoor aan de vele verzoeken tot verlenging, die voornamelijk door onderwijzers en onderwijzeressen werden gedaan.

Verder vernamen wij dat de heer Cor Bruijn bereid gevonden werd de door het overlijden van de heer Anne de Vries opgevallen plaats als juryvoorzitter in te nemen.

Deelnemers kunnen dus tot 1 september hun manuscripten ter beoordeling inzenden aan de heer Cor Bruijn, Eikenlaan 59, Hilversum.

ONDERWEG BOEKENWEEK 1965

Anders dan de sinds jaren traditioneel geworden poëziebundel, werd dit jaar als Boekenweek-geschenk voor de jeugd een bloemlezing van proza-fragmenten aangeboden. Theo Vesseur heeft daarvoor uit het werk van Nederlandse auteurs van deze eeuw — voornamelijk na 1950 — passages verzameld, die op een of andere wijze het onderweg-zijn van de mens als thema bezitten; 'letterlijk onderweg van A naar B, en misschien nog letterlijker onderweg van geboorte naar sterven, van vreugd naar leed, van wanhoop naar vertrouwen, gewoon onderweg als mens tussen mensen', zoals de inleiding zegt.

Bij een zo ruime interpretatie van het begrip 'onderweg' blijft er van het samenbindend motief allicht weinig karakteristieks voor de selectie over. Het spel met margetekstjes als 'waar ga je naar toe?', 'zal ik gaan, ja of nee?' en 'terug tot de natuur' kan de lezer dan ook al spoedig voor kennisgeving aannemen. Intussen blijft het bundeltje een aardige verzameling soms goed typerende proza-passages, die de jeugd hopelijk zullen aansporen, naar het volledige werk te grijpen.

Een lijst met uitvoerige opgaven achterin het boekje biedt daartoe de mogelijkheid. (Prijs f 1,25) A. Goossen

SCHOOL EN BIBLIOTHEEK

'Boeken zijn essentieel in het leven en de ontwikkeling van het kind. Ze zijn een prikkel voor zijn intelligentie en verbeeldingskracht, een aanmoediging tot onafhankelijk denken en een bron van informatie en genoegen. Boeken zijn onmisbare gereedschappen bij de opvoeding, en een kind dat geleerd heeft om ze te gebruiken en ervan te genieten is beter in staat zijn studies voort te zetten wanneer het de school verlaten heeft. Het gebruiken en genieten van boeken moet in de jeugd worden geleerd.'

(Memorandum over bibliotheekwerk met kinderen, uitgebracht aan de Internationale Federatie van Bibliotheekverenigingen, 1963)

In de afgelopen tijd is in een aantal tijdschriften een reeks artikelen verschenen over 'school en bibliotheek'. Die artikelen zijn te danken aan een intense samenwerking tussen enkele personen uit het onderwijs en uit de bibliotheekwereld. Ze bevatten beschouwingen en concrete mededelingen over allerlei kanten die aan dit onderwerp vastzitten.

In deze artikelen en in de activiteiten waar het over gaat, wordt gemikt op het lager onderwijs in wijde betekenis — we kunnen daar dan ook het (m)ulo toerekenen, evenals het lager technisch onderwijs, het huishoudonderwijs en het lager landbouwonderwijs. De opdracht van het voorbereidend hoger en middelbaar onderwijs ligt aanzienlijk verschillend, en wordt daarom elders afzonderlijk besien.

Het is meer dan duidelijk niet alleen dat het boek een heel grote plaats in het onderwijs inneemt, maar dat het van bijzonder grote waarde moet worden geacht wanneer onderwijs en bibliotheekwezen geheel op elkaar ingespeeld raken. De leerlingen hebben daar de grootste baat bij.

Met hetgeen hieronder volgt willen wij

u een kort overzicht presenteren van het onderling verband tussen de diverse zorgen en activiteiten en de instellingen en organisaties die elkaar op dit punt ontmoeten.

HET K.L.C.

In het Katholiek Lectorium nu ontmoeten elkaar onder meer het Katholiek Onderwijzersverbond, het Katholiek Bibliotheekcentrum als landelijke vereniging van alle katholieke bibliotheekwerk en de voorlichtingsinstantie Idil. Hier is de verbinding gelegd tussen hen die nationaal gezien opkomen voor het onderwijs waar we over spreken en voor de bibliotheekvoorziening. Een ander voorbeeld van wat in het KLC wordt klaargemaakt is de folder WEGWIJS die u ongetwijfeld kent, zoals evenmin de jeugdboekencatalogus 'Boeken veroveren de jeugd' uw aandacht ontgaan zal zijn, een catalogus die ook in hechte samenwerking binnen het Katholiek Lectorium tot stand komt.

Denken en spreken we over 'school en bibliotheek' dan gaat het tenslotte om de ontmoeting en samenwerking tussen de afzonderlijke school/onderwijzer met de afzonderlijke bibliotheek. We vergeten de taak van de ouders hierbij overigens niet!

ADVIES EN DAAD

In de meeste grotere gemeenten vindt u de katholieke openbare bibliotheek, die met hulp van rijks- en lokale subsidies in staat wordt gesteld vele diensten te verlenen. In vele kleinere gemeenten vindt u een parochie- of vincentiusbibliotheek, althans een katholieke bibliotheek die geen rijkssubsidie geniet, maar zeer nauw verbonden is aan de zgn. katholieke provinciale bibliotheekcentrale. Deze plaatselijke grotere bibliotheken en deze provinciale centrales hebben bepaaldelijk ook tot opdracht samenwerking met het onderwijs te zoeken, contact te onderhouden en het desgevraagd op alle manieren te helpen met advies en daad.

Voor dit werk is zelfs een afzonderlijk, zij het bescheiden rijkssubsidie mogelijk.

In een aantal gevallen is er een hechte relatie tussen de parochiebibliotheek en de school.

Wat kunt u beter doen dan zich eens te oriënteren bij uw katholieke plaatselijke bibliotheek en/of bij uw provinciale centrale? Overigens gingen al heel wat onderwijzers/schoolbesturen/oudercomité's u voor. Laat u bijstaan in uw eigen taak.

ADRESSEN

Het is niet wel doenlijk u hier de adressen te geven van de plaatselijke bibliotheken; dit is trouwens niet nodig: u weet in uw eigen plaats of er een is, en zo ja, waar. Wel volgen hier de adressen van de provinciale centrales en van enkele andere instanties. Misschien komen ze u van pas. Wees er van overtuigd dat men niets liever zal doen dan in te spelen op hetgeen u behoeft, zij het binnen redelijke grenzen van mankracht en financiën.

KCVL-Overijssel, Prins Bernardlaan 25 a, Borne - 05409-1831.

KCVL-Gelderland, St-Annastraat 280, Nijmegen - 08800-52709.

KCVL-Utrecht, Boothstraat 3, Utrecht - 030-17262.

KCVL-Noordholland, Stoofweg 1, Haarlem - 02500-15589.

KBC-Zuidholland, Amstelweg 10, Leidschendam - 01761-6192.

KBC-Zeeland, Postbus 60, Terneuzen - 01150-3435.

RKPBC-Noordbrabant, Poststraat 24, Tilburg - 04250-34383.

KCVL-Limburg, Godsweetersingel 34, Roermond - 04750-3404.

Voor Groningen, Friesland en Drenthe kan men zich het beste wenden tot de landelijke organisaties:
Katholiek Bibliotheekcentrum, Boothstraat 3, Utrecht, 030-27284 dit is de landelijke vereniging van het katholieke bibliotheekwerk, tevens zetel van het Katholiek Lectoriumcentrum.

Informatie-Dienst inzake Lectorium (Idil), Parkstraat 16, Tilburg, 04250-31616.

Het is mogelijk nog nuttig op te merken dat het katholiek onderwijs, de katholieke bibliotheekvoorziening en het dito jeugdwerk een goed contactpunt heeft met de collegae uit de andere sfeer, in het Centrum Jeugd en Lectorium. In dit Centrum convergeren gezamenlijke activiteiten of activiteiten die voor allen bedoeld zijn, zoals bijv. het uitgeven van de jeugdboekenuitgave in de Kinderboekenweek (laatstelijk De blauwe boekenaar).

BUNDEL

Over enige tijd zullen de in het begin aangeduide artikelen wellicht gebundeld verschijnen. Wanneer dit lukt zal in deze brochure tevens een kleine documentatie worden opgenomen van literatuur over de onderwerpen 'Jeugd en boek' en 'School en bibliotheek'. Voor nu volgt hier een opsomming van deze artikelen met vermelding van het blad waarin zij verschenen:

— Pedagogische aspecten van het lezen, drs. W. de Hey, Katholieke Schoolblad van 6 en 13 maart 1965.

— De wet en de bibliotheek in de school, R.-k. Centraal Bureau voor Onderwijs en Opvoeding, Het Schoolbestuur, mei 1965 en het Katholieke Schoolblad van 17 april 1965.

— De lectrum van het kind, Idil, het Katholieke Schoolblad, 3 april 1965.

— Schoolbibliotheekdiensten, D. Reumer en mr. J. W. M. Rademaker, het Katholieke Schoolblad van 20 en 27 maart 1965.

— (Het beheer van) De schoolbibliotheek, mej. M. Verkroost, het Katholieke Schoolblad van 10 april 1965.

— Lezen is belangrijk, J. Gerritsma, Ouders en School, februari 1965.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Allan, M. E.: Tracy zoekt vriendinnen (Spectrum), 189 p. —	Via, M, P	9637
Arnoldus, H.: Pinnie en Tinnie. 17e Deel (Gianotten & Co.), 19 p. —	VIc	9613
Arnoldus, H.: Pinnie en Tinnie. 18e Deel (Gianotten & Co.), 19 p. —	VIc	9614
Arnoldus, H.: Pinnie en Tinnie. 19e Deel (Gianotten & Co.), 19 p. —	VIc	9615
Arnoldus, H.: Pinnie en Tinnie. 20e Deel (Gianotten & Co.), 19 p. —	VIc	9616
Auwera, F.: Misdad in de dierentuin (L. Opdebeek), 142 p. —	Via	9634
Beke, C.: Pim Pandoer en de tijgerhaai (Malmberg), 159 p. —	Via, J	9631
Broos, P.: Dikkie Kwik in Amerika (Helmond), 121 p. —	VIb-c	9649
Bruijn, C.: De zwerftochten van Eggejan Korse (Van Goor), 420 p. —	Via, J	9652
Chauncy, N.: De spookkust (Ploegsma), 190 p. —	VIa-b, J	9633
Durk, E.: Het geheimzinnige huis (Versluys), 164 p. —	VIb, J	9625
Durk, E.: De man zonder hoofd (Versluys), 157 p. —	VIb, J	9626
Eising, M.: Hans en Riekje. 1e Deel (Wolters), 64 p. —	VIc	9645
Eising, M.: Hans en Riekje. 2e Deel (Wolters), 64 p. —	VIc	9646
Eising, M.: Hans en Riekje. 3e Deel (Wolters), 64 p. —	VIc	9647
Eising, M.: Hans en Riekje. 4e Deel (Wolters), 64 p. —	VIc	9648
Fernez, A.: Nick Jordan in Amsterdam (Bruna), 157 p. —	IV-V, JM	9644
Ferrari, E.: Mijn memoires (Helmond), 158 p. —	V, J	9643
de Greeve, A.: Een kruiwagen vol geluk (W.-Friesl.), 155 p. —	IV-V, M	9642
Holland, M.: Heer Haas op het hazepad (Spectrum), 96 p. —	VIb-c	9617
Johns, W. E.: Biggles in Mexico (Spectrum), 183 p. —	Via, J	9651
Kuperus, S.: Slobbertje (Kok), 36 p. —	VIc	9611
van Luipen-Bronwasser, J.: Het gaat altijd anders (W.-Friesl.), 180 p. —	V, M, P	9641
Meijer, C. A.: We zijn niet bang (Meinema), 188 p. —	VIa-b, J, P	9629
Mok, M.: Dr. Kwekkeltee koopt een eiland (W.-Friesl.), 54 p. —	VIb-c	9619
Mok, M.: Dr. Kwekkeltee wil tekenen (W.-Friesl.), 54 p. —	VIb-c	9618
Mok, R. en M. Mok: Een zak pepernoten (W.-Friesl.), 40 p. —	VIc	9609
van Nerum, A.: Reintje aan de pool (C. de Boer jr.), 77 p. —	VIb	9620
van Nerum, A.: Reintje in de woestijn (C. de Boer jr.), 76 p. —	VIb	9621
Noothoven van Goor, M.: Het meisje Jennifer (Van Holkema & W.), 189 p. —	IV-V, M	9654
Nowee, P.: Een amulet voor Arendsoog (Malmberg), 159 p. —	Via, J	9630
Pehrson, K.: Annette's vakantie (Goede Boek), 144 p. —	VIa-b, M	9650
Quadflieg, J.: Zo leefde Antonius van Padua (Helmond), 28 p. —	VIb †	9623
Quadflieg, J.: Zo leefde Paulus (Helmond), 28 p. —	VIb †	9624
St. John, P.: Het geheim van het kreupelbos (Hoenderloo), 222 p. —	Via, M, P	9636
van 't Sant, M.: Ontmoeting in Tirol (W.-Friesl.), 199 p. —	V, M	9653
Saris, L.: De woorden van het lied (W.-Friesl.), 184 p. —	IV-V, M	9640
Schaaf, P.: Kikibio en de kraanvogel (Van Goor), 28 p. —	VIb-c	9612
Secker, T.: Opschudding in Oudendam (W.-Friesl.), 141 p. —	VIb	9627
Smulders, L.: Beertje poesje postkantoor (Helmond), 88 p. —	VIc	9610
Syme, R.: De tovenaars van Toekoetoeke (Spectrum), 152 p. —	Via, J	9635
Trnka, J.: 5 jongens + 5 olifanten (Van Goor), 111 p. —	VIb	9622
Ulrici, R.: Zestien meisjes op een schip (W.-Friesl.), 141 p. —	Via, M	9638
Vernes, H.: Bob Morane en het zone z-mysterie (Bruna), 60 p. —	Via, J	9632
de Vries, J.: Onheil bij Kaap Hoorn (W.-Friesl.), 155 p. —	VIa-b, J, P	9628
Winsemius, D.: Het begon met een lotje (W.-Friesl.), 185 p. —	IV-V, M	9639

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER ?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- recensie- ficatie nummer*)	MK	EE
Albee, E.: Het verhaal van de dierentuin; De dood van Bessie Smith; De droom van Amerika (Van Ditmar f 5,90 i)	III, Ni.	21.328	1	4
Drie eenakters; thema: frustratie; surrealistisch; overweldigend voor wie er tegen kan.				
Allister, W.: In het kamp van de Jappen (Spectrum f 1,95 i)	V	21.329	3	7
Een beklemmend boek waarin op beheerste wijze verslag wordt gedaan van gebrek aan altruïsme bij de gevangenen zelf.				
Austen, J.: De gezusters Bennet (Veen f 3,50 i)	IV	21.335	8	8
Klassiek werk. Beschreven wordt, met vermakelijke ironie, het betere milieu op het Britse platteland. Verdiende herdruk.				
Bastet, F. L.: Arion op de dolfin (Arb. Pers f 4,50 i)	IV	21.342	5	7
Tot uiting komen in deze gedichten liefde voor de klassieke cultuur en heimwee naar het Zuiden; gematigd experimenteel.				
Borges, J. L.: De aleph (Bezige Bij f 5,— i)	IV.	21.356	2	7
Fantastische verhalen met een wijsgerige achtergrond, die bijna allen een steeds veranderlijk, hoogst ongewoon wereldbeeld oproepen, waarin problemen rond tijd en ruimte, leven en dood op verrassende wijze aan de orde worden gesteld. Zij duiden op een rijke literaire cultuur en verraden tevens een fascinerende en grote vertelkunst.				
Boyens, J.: Voorzichtig bazuinen (Querido f 2,90 i)	IV	21.359	6	8
Poëzie die het leven aanvaardt, zij het onder voorbehoud: niet de schijn maar het wezen.				
Dahl, R.: Over en sluiten (J. M. Meulenhoff f 1,95 i)	IV.	21.377	4	8
Tien korte verhalen over het keiharde labeur der Engelse oorlogsvliegerij, ongemeen boeiend om de ongewone onderwerpen (soms wreed, soms mysterieus of dol) en méér nog om Dahls fascinerende vertelkunst. Dahl hanteert een naakt en gespierd proza, direct en raak: het sleept je onverbiddelijk mee en laat je pas los als hij klaar is. Uiteraard geen kost voor kinderen.				
Lathouwers, M. A., dr.: Leo Tolstoj (Desclée f 1,75 i)	IV.	21.275	7	8
Het volle licht valt hier op de religieuze denker en strijder voor een daadwerkelijk Christendom.				
Roest Crollius, B.: De tomatenplukster (Arb. Pers f 8,90)	III	21.288	5	6
Verhaal van een stadse minnaar en een landelijke zwakbegaafde minnares: gechargeerd, maar van grote zeggingskracht.				
XX: Gastenboek van Singel 262 (Querido f 1,75 i)	III-IV	21.318	5	7
Brengt (zij het mondjesmaat) werk van 40, zeer uiteenlopende, auteurs onder het bereik van de lezer.				

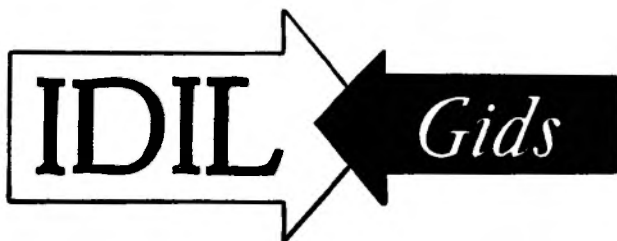
De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1-10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

JUNI 1965

JAARGANG XVI

NUMMER 11

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9655-9693

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruïbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250 - 31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	151
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd</i>	155
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	156
<i>Mogen wij u voorstellen: Anneke Bloemen</i>	157
<i>Bibliografisch register</i>	158
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	160

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10,

11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.

III (VIa, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- = Pedagogisch niet verantwoord.
- = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienschtig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

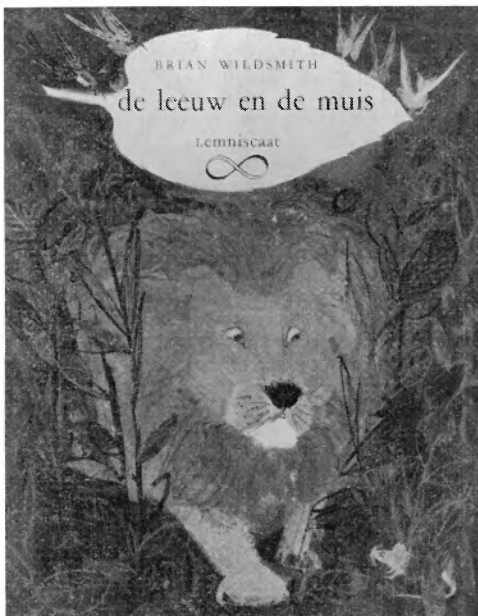

Voor de kleinsten tot acht jaar

9655 *Jodokus krijgt bezoek* door Ivo Buyle. In dit derde deel van de Jodokus-serie verschijnt kapitein Dubbeldijk per heli copter op het eiland van de negers, waar Jodokus eerder is terecht gekomen. Het was Dubbeldijks bedoeling, om zijn matroos te komen halen, maar het bevat hun beiden zo goed op het eiland, dat zij besluiten er voorlopig nog wat te blijven. Eenvoudige tekst in korte zinsdelen per regel. Gestileerde tekeningen. (geb. f 5,90)

9656 *Jodokus en de rode mantel* door Ivo Buyle. Alle negers zijn bang voor de waterman Noeng Noeng, een geest die erg boos kan worden als hij niet genoeg te eten krijgt. Er wordt daarom van tijd tot tijd groot feest gehouden, waarbij allerlei etenswaren worden geofferd. Bij de daarbij passende danspartij wil Jodokus zijn mooie rode mantel dragen, maar deze is plotseling verdwenen. De tovenaar Toemboe zorgt er voor, dat hij wordt teruggevonden. Ook dit vierde deel van de fantasiereeks is mooi uitgegeven en karikaturaal geïllustreerd. Stijl en zinsbouw zijn op de lees capaciteit van de kleintjes afgestemd. (geb. f 5,90)

9657 *De leeuw en de muis* door Brian Wildsmith. In een paar honderd woorden wordt

kort en duidelijk de fabel van La Fontaine naverteld over de muis, die een leeuw bevrijdde uit het net, waarin hij was verstrikt geraakt. Hoofdzaak in deze uitgave

zijn de grote, kleurrijke prenten op elke bladzijde, waar het woud en de vele dieren bijzonder mooi zijn weergegeven. Een prachtig, smaakvormend kijkboek voor de kleinsten, waarbij men de eenvoudige tekst zal kunnen voorlezen. Een aanbevolen uitgave. (geb. f 7,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

9658 *Van korenrijke velden* door *Marian Hesper-*

9659 *Sint en M. Jansen*. Deel 5 en 6 van deze geslaagde serie school-leesboekjes bevatten een bloemlezing uit boeken van bekende auteurs uit binnen- en buitenland. Er is goed gekozen, zodat het boeiende, afgeronde verhalen geworden zijn, die kunnen stimuleren om de gehele werken te lezen. Ook de gekozen poëzie is goed afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Enkele bijdragen tonen een lichte Christelijke tint. (p.d.l. f 2,25; geb. f. 2,65)

9660 *In de branding* door *K. Norel*. De vrienden Wouter en Albert beleven samen heel wat avonturen, rond het reddingswezen in de omgeving van de Nieuwe Waterweg en de kust voor Hoek van Holland. Albert gaat naar Amerika; op de terugweg moet het vliegtuig een noodlanding maken en Wouter helpt bij de redding van zijn vriend. Samen spelen zij een belangrijke rol in het voorkomen van de ontvoering van een Poolse atoomgeleerde. Een spannend en gezond boek, dat spontaan getuigt van een, ook om godsdienstige motieven, blijde kijk op het leven. (geb. f 6,90)

9661 *Vlucht uit de poolnacht* door *An Rutgers van der Loeff-Basenau*. De poolnacht is voor Peer, een jongen uit het Zuiden, een verschrikking. Door zijn heimwee naar de zon kan hij de schoonheid van deze natuur niet waarden. Zijn stugge gedrag geeft botsingen op school, waar slechts één meisje hem begrijpt. Vluchtpogingen mislukken en als hij een keer vals beschuldigd wordt, haalt hij een bravourstuk uit op de ski's. Tenslotte gaat Peer toch van de harde schoonheid van het eiland houden en juicht met de anderen om het hardst, als na maanden de zon boven de kim verschijnt. Een aangrijpend verhaal met voor-

treffelijke schildering van de natuur en de karakters. Mede door de fraaie illustraties van Jenny Dalenoord een prachtig jeugdboek. (f 1,85)

De derde koning door *Hendrik Diddens*. 9662
Met dit deel begint de twaalfde reeks 'Historische Verhalen'. Dit boekje vertelt op eenvoudige wijze over Albert, de koning der Belgen, derde vorst van de dynastie van Saksen-Koburg. Enigszins plechtstatig Nederlands met Vlaamse nuances.

De dokter van de keizer door *C. Verleyen*. 9663
De auteur tracht in dertig bladzijden aan kinderen een beeld te schetsen van de wetenschappelijke ontleedkundige Andreus Versalius, maar noch als verhaal, noch als instructie komt de tekst tot leven. Bovendien heeft de herhaalde roef van lijken van misdadigers voor anatomische studie toch wel iets griezeligs, temeer als zo'n anatomische les ook nog getekend wordt weergegeven.

Zingende klokken door *C. van Rode*. Dit 9664
derde deel uit de 12-de reeks geeft een aardig opgezet en prettig geschreven biografietje van Jef Denyn, de vermaarde beiaardier van Mechelen, die zoveel heeft gedaan voor de herleving van de beiaardkunst. Natuurlijk is het boekje te summier om enigszins te kunnen doordringen in achtergrond en techniek, maar het zal zeker de belangstelling voor het klokkenspel weten te wekken.

De gulden passer door *Hubert Hermans*. 9665
Een staking van het personeel is in dit 4-de deeltje de aanleiding om iets te vertellen over de arbeid van de beroemde Antwerpse boekdrukker Christoffel Plantijn. De episode is weinig belangrijk, maar geeft de auteur kans om vele zakelijke wetenswaardigheden ter sprake te brengen.

Hongersnood in Vlaanderen door *Emiel van Hemeldonck*. Als facet van de sociale geschiedenis wordt in dit 5-de deel de hongersnood, ontstaan door aardappelziekte en industrialisatie, en de ellende van de cholera-epidemie geschilderd, die in de jaren 1845-1850 Vlaanderen teisterden. Het verhaal is gecentreerd rond de belevenissen van één gezin en levendig geschreven. (p.d.l. f 0,95)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 9667 *Petra haalt de eindstreep* door Marie L. Fischer. Na een verhuizing merkt Petra dat er op het gymnasium in haar nieuwe woonplaats geen meisjes worden toegelaten, terwijl ze zo graag wil afstuderen. Vermoed als jongen gaat zij naar school, beleeft enkele avonturen en wordt zo volkomen geaccepteerd in de klassegemeenschap — zowaar vurige vrouwenhaters — dat zij ook na het démasqué op het gym mag blijven. Een soms wel grappig ontspanningsboekje, dat geen moeite doet om de onwaarschijnlijkheden te verbloemen of de karakters uit te diepen. (geb. f 2,90)
- 9668 *Biggles en de kidnapper* door W. E. Johns. Deze keer weet de onvolprezen Biggles na ontzettend veel moeite en teleurstelling een door een gangster ontvoerde miljonairszoon aan zijn vader terug te geven. De misdadiger maakt handig gebruik van de liefhebberijen van zijn slachtoffer en reist met hem naar de visrijke rivieren van Schotland. Hier laat hij de jongen achter, zodra er onraad nadert. Goede ontspanning. (f 1,25)
- 9669 *Biggles leert vliegen* door W. E. Johns. Na de vele hedendaagse avonturen van Bigglesworth wordt in dit deel verhaald, hoe hij in 1916 als jongeman dienst nam bij de R.A.F. en zijn eerste vlieglessen kreeg. Spoedig nam hij deel aan succesvolle luchtgevechten tegen de Duitsers, al werd hij ook meermalen voor en achter de vijandelijke linies neergeschoten. Het harde en soms ook wrede krijgsbedrijf krijgt hier het volle pond. (f 1,25)
- 9670 *Remie, de vos* door Niek van Noort. In dit nieuwe dierenverhaal gebruikt de schrijver minder accenten, maar meer cursiveringen en uitroeptekens: een onderschatting van de leeskracht van zijn publiek. Daarnaast toont hij vele kwaliteiten: vlotte pen, goede observatie en documentatie, pittige verteltrant. Iets minder romantiek mocht wel, vooral naast de nuchtere, nauwkeurige waarneming van de jonge vos, die vrijwel alles meemaakt wat een vos meemaken kan: jacht op kippen en andere dieren; gevechten met soortge-

noten, honden en zelfs een slechtvalk; opgraving, drijfjacht, klem en gevangenschap. Jack Kramer zorgde voor markante tekeningen. (f 2,65)

- De wonderbenen van Umberto* door Ton Oosterhuis. Een 16-jarige Italiaanse jongen blinkt zo uit bij het plaatselijk amateur-voetbal, dat hij de gelegenheid krijgt bij een prof-club te gaan spelen. Ondanks zijn heimwee grijpt Umberto de kans, om zo een specialistische behandeling voor zijn zieke zusje te kunnen bekostigen. Hij wordt nog gedwarsboemd door de Maffia, die hem voor een eigen club wil winnen, maar tenslotte wordt hij een succesvol prof-voetballer en zijn zusje wordt weer gezond. Een vrij simpel verhaal, waarin enige spanning de afwisseling vormt voor de bewonderende beschrijving van de held. (geb. f 4,25) 9671
- De kleine stad op de prairie* door Laura Ingalls Wilder. In een serie voor mét de vertelling voortschrijdende leeftijden verhaalde de auteur haar eigen jeugd. Laura is hier 14 en we zijn in 1881. Het pioniersgezin woont 's zomers op de ontginning, 's winters in het kleine, pas ontstane prairie-nest. Om de oudste, de blinde Mary, een speciale opleiding te kunnen geven, zwoegt Pa en zwoegt Laura mee: in haar studie voor onderwijzeres en in bijbaantjes. Ze leert haar toekomstige echtgenoot Wilder kennen en beleeft lief en leed in de kleine gemeenschap. Tenslotte krijgt ze met 15 een aanstelling en mag les geven. Hoewel Amerikaanse jeugd meer zal worden aangesproken door deze historische 9672

motieven, zijn de verhalen toch ook voor Nederlandse kinderen interessant, vooral als wat toelichting kan worden gegeven. (geb. f 6,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

hulp van het meisje Marilia en de Rus Karalenko weet hij de leider op te sporen en te ontmaskeren. Een hard verhaal, waarin een mensenleven voor weinig telt. (f 1,50)

Ook viermaal is scheepsrecht door *Lise Gast*. Dit verhaal beschrijft de belevenissen van een moederloos doktersgezin en voornamelijk van Rose, de oudste dochter die medicijnen studeert. Wanneer vader moet kuren en de ene vervanger na de andere zijn intrede doet in het nogal vrijgevochten gezin, bemerken de kinderen hoe sterk de onderlinge band is. Samen lossen zij de moeilijkheden op. Het boek is goed geschreven, vooral de groeiende liefde tussen Rose en de jonge arts, die als vierde vervanger optreedt, is sympathiek getekend. (geb. f 4,90) 9677

9673 *De vijand weerstaan* door *M. G. Haringman*. In verhaalvorm geeft de auteur een beeld van de wijze waarop Nederlanders uit alle sectoren van de maatschappij verzet pleegden tegen de bezetters. De opeenvolgende episodен kunnen de hedendaagse jeugd niet alleen hieromtrent informeren, maar ook inspireren. Wel kan men zich afvragen, of het bewuste verzet van ons volk niet te zeer wordt geïdealiseerd: de historie heeft helaas ook veel lafheid en zelfzucht te melden, die uit het oogpunt van objectiviteit niet mogen worden verdoezeld. (geb. f 5,90)

Meer dan gisteren — minder dan morgen door *Cili Wethekam*. De rijpingsgeschiedenis van Puck Merelhof, een 20-jarig Duits vertaalstertje. De oudere Yves, haar grote liefde uit Parijs, wil vóór verlovings of huwelijks, dat Puck eerst in volle vrijheid zelfstandig wordt. Spaarzame contacten moeten genoeg zijn om de liefde te bestendigen. Nogal opstandig aanvaardt Puck een baan op een vertaalbureau. Daar leert ze langs de moeilijkste weg de betekenis van samenwerking, begrip en offer. Zeer aanvaardbaar vooral is de wijze waarop Puck haast ongewild, met haar bijles- 9678

9674 *Catamounts dure eed* door *Albert Bonneau*. Catamount, de pleegzoon van Osborne, heeft gezien en ondervonden hoe het recht door de macht van misdadige elementen is overgenomen. De sheriff, gezwicht voor het geweld, heeft afstand gedaan van zijn ambt, dat door een schurk wordt waargenomen. Catamounts pleegvader wordt er het slachtoffer van en de jongen besluit dit onrecht te wreken. Het verhaal munt uit door melodramatiek en plechtstatigheid. De hoogdravendheid komt vermoedelijk ten dele van de hand van de Vlaamse vertaler. (f 1,75)

9675 *Catamount daagt uit* door *Albert Bonneau*. Valselijk beschuldigt van doodslag op een weerloos meisje, wordt Catamount vogelvrij verklaard. Dit is het werk van een sinister drietal: rechter Forrest, sheriff Gulder en advocaat Berkeley, mannen die het gehele Niobrara-dal in hun bezit willen krijgen. Opnieuw zwart-wit effecten en stijve taal; wel enige spanning. (f 1,75)

9676 *Nick Jordan op voet van oorlog* door *André Fernex*. Op Madagascar opereert in het diepste geheim een revolutionaire beweging, de Imarina Tany, die haar handlangers zelfs bij de veiligheids politie schijnt te hebben. Op deze gevaarlijke organisatie wordt Nick Jordan door de Franse contra-spionage losgelaten. Met be-

sen Engels, de zoon van haar baas uit zijn nozombestaan weet weg te krijgen. Er is wel eens sprake van 'schöngesterei', maar het heeft allemaal niveau, zij het ook strikt horizontaal niveau. De vertaling is goed. (f 3,90; geb. f 4,90)

- 9679 *Pastorie zonder ouders* door Gerda van Eysden. Als dorpsdominee Perron en zijn vrouw bij het zilveren ambtsjubileum een vier-weekse reis naar Israël krijgen aangeboden, zorgen de twee oudste kinderen samen met de huishoudster voor het grote gezin. De onverwachte komst van een Italiaans meisje met een baby vormt al meteen een probleem. En dat is dan nog maar het eerste. Een aardig meisjesboek met een goede sfeerbeschrijving. (f 1,50)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

- 9680 *Mijn leuk woordenboek* door Richard Scarry. Een heel aardige opzet, zo'n prentenboek met benoemde details van maar liefst een kleine 50 onderwerpen: huis, bloementuin, gereedschap, schepen, treinen, brandweer, gezond blijven, muziek maken, enz. Alle personen zijn aangeklede dieren. Maar ook hier weer het bezwaar van alle Amerikaanse kijkboeken met verklarende tekst: de onvermijdelijke bevreemding bij onze kleuters om onbegrijpelijkheden die het Amerikaanse kind aanspreken als vertrouwd. 'Halloween' werd 'carnaval', maar het lijkt er niet op; Santa Claus met zijn attributen van gevulde kousen etc. wordt niet verstaan; kolibri en kardinaal zijn bij ons geen alledaagse vogels. Maar samen kijkend en pratend zal er toch voor de kleuters veel te genieten blijven in het kolossale, fleurig uitgevoerde boek. (geb. f 14,90)
- 9681 *Het hoe en waarom boek van de mieren en bijen* door Ronald N. Rood. Leerzame, gemakkelijk leesbare beschrijving van de gewoonten der sociaal levende insecten: mieren, bijen, wespen, termieten, waarbij ook aandacht wordt besteed aan soortgenoten zonder sociale levenswijze. Zeer talrijke, duidelijke illustraties, deels in kleur; uitsluitend nuttig, nergens mooi. Enig begrip van paring en bevruchting

wordt verondersteld. Een hoofdstukje 'Hoe kun je termieten houden?' heeft wel zin voor Amerikaanse kinderen in subtropische streken, maar is in een Nederlandse versie onzin. (f 2,50)

- Het hoe en waarom boek van de reptielen en amfibieën* door Robert Maibewson. Om teleurstellingen te voorkomen had men in de titel de specificatie 'Noord Amerikaanse' moeten opnoemen. Weliswaar geeft het eerste deel van dit wetenschappelijk prentenboek bijzonderheden van algemene interesse en daaronder enige die men elders zelden aantreft, maar zelfs daar zijn alle voorbeelden ontleend aan de fauna van de Verenigde Staten of nog verder weg. Van Nederlandse soorten komt geen enkele afbeelding en amper een bespreking voor. Overigens uitstekende voorlichting. (f 2,50) 9682

- Het hoe en waarom boek van de maan* door Felix Sutton. In een kleine vijftig vragen worden de meeste zaken, die tot nog toe van de maan bekend zijn via een historische ontwikkeling verteld. Tevens wordt er, uitgaande van de huidige stand van zaken in de ruimtevaart, wat aan toekomstvoorspelling gedaan. Het boekje is bevattelijk geschreven en goed geïllustreerd. Jammer dat men niet de moeite genomen heeft om in het maatstelsel en in vergelijkingen met betrekking tot bv. afstanden, een ons aangepast stelsel en aangepaste voorbeelden te gebruiken. (f 2,50) 9683

- Het hoe en waarom boek van de tijd* door Gene Liberty. Een vlot en begrijpelijk boek over kalenders, tijdberekening, klokken. De tekeningen en schemata zijn bijzonder instructief. Ook nu weer is de tekst te weinig aangepast aan Nederlandse lezers: wel de invoering van de Gregoriaanse kalender in Amerika, maar niets over ons land; wel uitvoering over de Amerikaanse tijdzones, zeer weinig over Europa; alles in mijlen in plaats van kilometers. Ondanks enkele verdere onnauwkeurigheden toch wel verdienstelijk. (f 2,50) 9684

- Wij rijden paard* door Majoor Remi. Enkele leerzame hoofdstukjes 'Een ritje te paard' en 'Beleefdheid te paard', naast niet altijd bevredigende instructies voor het paardrijden zelf. Begijnelingen zullen er zonder verdere leiding vermoedelijk niet 9685

voldoende aan hebben. Kleurige tekeningen ondersteunen de tekst. De 'paarde-mystiek' is wellicht hier en daar warhoofd-ig, maar voor sommigen zeker aantrekkelijk. (geb. f 4,90)

- 9686 *De wonderen van de kunst* door Fred Gettings. Dit boek wil 'zowel de pientere jongere als de onderzoekende volwassene aanspreken' om hem 'binnen te voeren in de wereld van de kunst'. Vandaar soms de je-toon, en dan weer de u-stijl. Het is geen kunstgeschiedenis, maar een vergelij-

kende kunstbeschouwing. Het spreekt over stijl, compositiewetten, beweging, gulden snede en pentagram, deformatie, impressi-onisme, museumbezoek, etcetera. De korte hoofdstukken zijn kwistig geïllustreerd. Geen systematische opbouw en een soms willekeurige stofkeuze. Na en naast de spontane ontmoeting met de kunst kan dit boek belangrijke, verhelderende diensten bewijzen. (geb. f 14,90)

- 9687 *De oren van het hoofd gevraagd* door William C. Vergara. Een kaleidoscoop van antwoorden op honderden vragen, die deels uit kindermonden worden gehoord, deels ietwat kunstmatig aan de orde worden gesteld. De aangesneden kwesties zijn van vrij hoog niveau, bv. isotopen, evolutie-leer, Rhesus-factor. Behalve speelse vignetten in de marge, geeft het boek geen ver-duidelijkende illustraties. De beantwoor-ding van de vragen laat met name op natuurkundig gebied wel eens te wensen

over (bv. de dieselmotor) en draagt ook overigens een opvallend rationalistisch ka-rakter. Voor het mysterie van het leven wordt weinig plaats ingeruimd. Bij ver-standig en ietwat voorzichtig gebruik toch wel een interessante vraagbaak.

(geb. f 19,50)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

- Marieke en de eekhoorn* door Mia Bruyn-Ouweband. De boekjes der tiendelige Marieke-serie staan alle op zichzelf. Dit deel-tje is half sprookje, half werkelijkheid en vertelt gezellig en pretentieloos hoe stadse Marieke bij Oma in het bos mag logeren en daar een eekhoorn met een zwarte staart ziet. Het diertje is om zijn onge-wone staartkleur door zijn familie uitge-stoten en wordt nu bij Oma en Marieke opgenomen. Dan worden de andere eek-hoorns jaloers en hij krijgt de eekhoorn-prinses tot vrouw. Een leuk voorleesboek-je. (f 1,—; geb. f 1,50)

- Marieke werkt in de tuin* door Mia Bruyn-Ouweband. Marieke logeert nu bij een tuinierende oom en tante. Ze mag ook helpen, maar doet dat verkeerd. Gelukkig kan tante de situatie nog redden. In dit deel komt het verhaal veel moeilijker van de grond en echte sfeer valt er nauwelijks in te bespeuren. (f 1,—; geb. f 1,50)

- Hans en Riekje* door Marchien Eising. Van deze serie werden de volgende deeltjes herdrukt:

nr. 5: *Er komt een vogel gevlogen*, nr. 6: *Nieuwe vrienden*, nr. 7: *Als iemand verre reizen doet*, nr. 8: *De zee!*

Achtereenvolgens wordt in deze boekjes verteld, hoe Riekje samen met vader voor een zieke meeuw zorgt; hoe de twee kin-deren met een paar nieuwe kameraadjes een heerlijke vakantie hebben in een Drents dorp; hoe zij veel leerzaams en amusants beleven rond de Loosdrechtse plassen; hoe zij een heerlijke veertien dagen doorbren-gen in Egmond aan Zee.

De boekjes zijn met zorg en esprit ge-schreven en bevatten terloops, bijvoor-beeld in de uitspraken van grootmoeder, enige levenswijsheid.

(p.d.l. f 1,40; geb. f 1,90)

Mogen wij u voorstellen:

ANNEKE BLOEMEN

Ditmaal geven wij graag het woord aan de schrijfster Anneke Bloemen.

Een geboren en getogen Haagse ben ik, hoewel ik nu niet meer in, maar wel vlak bij Den Haag woon. Het prettige hiervan is, dat je wel alle voordelen 'plukken' kunt van de grote stad en toch min of meer buiten woont.

Na de lagere school ging ik naar het lyceum en daar had ik een heerlijke tijd, afgezien van de uren die ik moest besteden aan het maken van huiswerk. Dat vond ik ronduit afschuwelijk en ik moet bekennen dat er altijd, aanvankelijk onder mijn studieboeken, maar al gauw er boven op, een boek uit de bibliotheek lag.

Hoe afgezaagd en misschien wel er dik bovenop gelegd het ook klinken zal in een interview met iemand die boeken schrijft: ik was stápel op lezen. Twee boeken per dag, als ik ze te pakken kon krijgen, was geen zeldzaamheid.

En verder was ik dol op het maken van opstellen. Pas op de h.b.s. kwamen die op het lesrooster en tot mijn grote vreugde preikte er altijd een acht of negen onder mijn verzinsels; tot mijn trots een gevoelige knauw kreeg toen bleek dat de opstellen die ik voor minder entoesiaste

kinderen schreef, ook minder gewaardeerd werden. Om mijn gevoel voor eigenwaarde wat op te vijzelen nam ik maar aan dat de desbetreffende leraar het bedrog door had. Mijn eerste opstel herinner ik me nog goed. Ik wilde zo graag een verhaal schrijven waar iets 'in' zat en nadat ik mijn moeder gevraagd had hoe ik zoiets noemen moest, zette ik er boven 'Een verhaal met een moraal'.

Zoals veel kinderen vond ik het heerlijk om een nieuw schrift te vinden. Dat vinden moet breed gezien worden, want ik 'vond' ze op de kamers van mijn broers en zusjes, hield het schrift een poosje en vroeg niemand er naar, dan vond ik dat het van mij was. Hoe moest je ook anders aan schriften komen? Mijn zakgeld bedroeg twee en een halve cent per week en daarvan moest ik twee cent contributie betalen voor onze club op school die we, omdat we met ons tieners waren en nog geen Engels hadden De the ten noemden (spreek uit de tie ten).

Dat nieuwe schrift werd altijd een 'boek'. Blaadje na blaadje pende ik entoesiast vol, tot ik óf geen vervolg meer wist, óf het schrift kwijtraakte ('vond' een van mijn broers of zusjes het soms?), óf mijn hoofdfiguur vervelend ging vinden.

Toen ik ouder werd, schreef ik dagboeken en toen ik weer ouder werd trouwde ik. Ik bleef heel veel lezen, maar van schrijven kwam niets meer. Aan het schrijven van dagboeken had ik geen behoefte meer en het schrijven van boeken leek me, als ik dacht aan al die onafgemaakte 'boeken' uit mijn jeugd, iets om wanhopig van te worden. Maar mijn man, die beschikt over een onuitputtelijk optimisme, wist me ertoe te bewegen om iets te beginnen en dank zij hem en ook een dosis geluk, verscheen mijn eerste boek en bracht de radio in uitzendingen voor kinderen een aantal van mijn verhalen.

De uitgever van dat eerste boek wilde graag met twee boeken (vervolgdelen) tegelijk op aanbieding gaan en zo schreef ik, min of meer gedwongen, mijn tweede boek. En mijn trots, toen die twee boeken in onze boekenkast een plaats kregen, was groot.

Ik ben nu aan mijn twintigste boek bezig en ik schrijf nog -altijd even graag, zowel

voor kleine kinderen (de Kooltje Roet-serie en Boompje schud me maar) als voor meisjes van elf tot vijftien jaar (de series over Annemieke van Oven, Polly Parker en Loesje Mertens). Iedereen lacht altijd als ik vertel hoe ik schrijf, maar ik kan het niet helpen, het verloopt steeds weer hetzelfde. Met een vaag plan in mijn hoofd begin ik aan een boek en terwijl ik schrijf, spelen de gebeurtenissen zich als het ware voor mijn ogen af en hoef ik alleen maar te vertellen wat ik 'zie'. Dit maakt het schrijven tot een groot plezier en het komt voor dat ik zelf zit te lachen achter mijn machine, zo plotseling 'gebeuren' er malle dingen.

Misschien is het spontane van de boeken aantrekkelijk voor kinderen? Veel kinders vragen me in hun briefjes of ik alles beleefd heb en dat is, geloof ik, wel een gevolg van schrijven op deze manier.

Wat ik denk van mijn taak jeugdschrijver te zijn? Kinderen lezen vrij kritiekloos. Ze lezen, over het algemeen, alleen om

het verhaaltje en daarom vind ik dat je boeken moet schrijven met een goed verhaal, waarvan iets blijft hangen. Bij ieder boek dat ik schrijf probeer ik een sterke figuur te tekenen, waarvan 'n kind in een moeilijk ogenblik kan denken: hoe zou die of die het gedaan hebben?

Hoe blij ik steeds opnieuw ben met goede kritieken, brieven van kinderen die me schrijven: 'Ik bewaar al uw boeken zuinig. dan kunnen mijn kinderen ze later ook lezen', betekenen meer voor mij.

Sprekend over jezelf heeft een bezwaar. Het wekt de indruk niets belangrijker te vinden dan jezelf en ik wil dit interview graag besluiten met erop te wijzen dat, als ik de hulp van mijn man niet had, al mijn boeken nog in het stadium zouden verkeren van tien, elf blaadjes in een verder leeg schrift.....

Wij danken Anneke Bloemen hartelijk voor het interview dat zij ons toestond en wensen haar nog veel succes met haar werk.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :	(volgnummer)
Bonneau, A.: Catamount daagt uit (Veen), 160 p. — V, J	9675
Bonneau, A.: Catamounts dure eed (Veen), 160 p. — V, J	9674
Bruyn-Ouwchand, M.: Marieke en de eekhoorn (Van Goor), 39 p. — V1c, M	9688
Bruyn-Ouwchand, M.: Marieke werkt in de tuin (Van Goor), 39 p. — V1c, M	9689
Byule, I.: Jodokus krijgt bezoek (Becht), 68 p. — V1b-c	9655
Byule, I.: Jodokus en de rode mantel (Becht), 65 p. — V1b-c	9656
Diddens, H.: De derde koning (Sikkel), 32 p. — V1a-b	9662
Eising, M.: Hans en Riekje. 5e Deel (Wolters), 80 p. — V1b-c	9690
Eising, M.: Hans en Riekje. 6e Deel (Wolters), 80 p. — V1b-c	9691
Eising, M.: Hans en Riekje. 7e Deel (Wolters), 96 p. — V1b-c	9692
Eising, M.: Hans en Riekje. 8e Deel (Wolters), 96 p. — V1b-c	9693
van Eysden, G.: Pastorie zonder ouders (Meinema), 191 p. — V, M, P	9679

Fernez, A.: Nick Jordan op voet van oorlog (Bruna), 160 p. — V, J	9676
Fischer, M. L.: Petra haalt de eindstreep (W.-Friesl.), 142 p. — VIa, M	9667
Gast, L.: Ook viermaal is scheepsrecht (Callenbach), 183 p. — IV-V, M	9677
Gettings, F.: De wonderen van de kunst (Gianotten & Co.), 142 p. — V, JM	9686
Haringman, M. G.: De vijand weerstaan (W.-Friesl.), 251 p. — V, JM	9673
van Hemeldonck, E.: Hongersnood in Vlaanderen (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9666
Hermans, H.: De gulden passer (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9665
Hesper-Sint, M., en M. Jansen: Van korenrijke velden. 5e Deel (Wolters), 109 p. — VIb	9658
Hesper-Sint, M., en M. Jansen: Van korenrijke velden. 6e Deel (Wolters), 112 p. — VIb	9659
Johns, W. E.: Biggles en de kidnapper (Spectrum), 160 p. — VIa, J	9668
Johns, W. E.: Biggles leert vliegen (Spectrum), 190 p. — VIa, J	9669
Liberty, G.: Het hoe en waarom boek van de tijd (Gianotten & Co.), 48 p. — VIa-b	9684
Mathewson, R.: Het hoe en waarom boek van de reptielen en amfibieën (Gianotten & Co.), 48 p. — VIa-b	9682
van Noort, N.: Remie, de vos (Kok), 88 p. — VIa	9670
Norel, K.: In de branding (Roelofs van Goor), 188 p. — VIa-b, J	9660
Oosterhuis, T.: De wonderbenen van Umberto (Arbeiderspers), 185 p. — VIa, J	9671
Remi, M.: Wij rijden paard (Helmond), 43 p. — VIa	9685
van Rode, C.: Zingende klokken (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9664
Rood, R. N.: Het hoe en waarom boek van de mieren en bijen (Gianotten & Co.), 48 p. — VIa-b	9681
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Vlucht uit de poolnacht (Samsom), 56 p. — VIb	9661
Scarry, R.: Mijn leuk woordenboek (Gianotten & Co.), 92 p. — VIc	9680
Sutton, F.: Het hoe en waarom boek van de maan (Gianotten & Co.), 48 p. — VIa-b	9683
Vergara, W. C.: De oren van het hoofd gevraagd (Arbeiderspers), 287 p. — V, JM	9687
Verleyen, C.: De dokter van de keizer (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9663
Wethekam, C.: Meer dan gisteren — minder dan morgen (La Rivière & V.), 200 p. — IV-V, M	9678
Wilder, L. I.: De kleine stad op de prairie (Van Breda), 227 p. — VIa, M	9672
Wildsmith, B.: De leeuw en de muis (Lemniscaat), 32 p. — VIc	9657

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie-nummer*	MK	EE
Klikspaan: Studentenleven (Van Hoeve f 2,95 i)		IV.	21.431	5	7
Bewerkte heruitgave met de oorspronkelijke illustraties. Breedsprakig, humoristisch, interessant als tijdsbeeld.					
Koekoek, H. L.: Een nacht van liefde (Veen f 5,90 i)		IV	21.437	6	8
Achtien verhalen, getuigend van zeer levendige fantasie en intelligentie; veelbelovend.					
Lampo, H.: Don Juan en de laatste nimf					
	(Manteau f 2,50 i)	III-IV	21.442	5	6
Herschreven herdruk; een wat wijldopig geschreven lyrische historische novelle.					
Plato: Vervoering en onsterfelijkheid van de ziel					
	(De Haan f 4,90 i)	IV-V	21.489	4	8
De diepzinnige gedachten van Plato in een vertaling die een kunstwerk is.					
Rinser, L.: Ga weg als je kunt (Leopold f 6,90)		V,Op.	21.505	6	8
Een droom van een novelle; de uitzonderlijke zusterroeping van een partisane in Italië. Met de soberste middelen weet de schrijfster, op het knooppunt van een schriftwoord, de idealen te verenigen van het communisme, het verzet en de godgewijde maagdelijkheid. Achter het uitzonderlijke van deze roeping straalt het schoonste en diepste van iedere kloosterroeping. Goed vertaald. Jan Klein.					
Schouwenaars, C.: Etudes voor de rechterhand					
	(Manteau f 4,90 i)	IV	21.512	5	7
Schrijven is contact zoeken met mens en wereld: eerste deel. Vervolgens liefdesgedichten, portretten, landschappen. Gematigd experimenteel.					
Seféris, J.: Gedichten (Bezige Bij f 2,75 i)		IV	21.514	4	8
Het tragische bestaan, gezien als een Odyssee: schepen, scheepsreizen, eilanden met rotsen en pijnbomen, bloemen en vogels. Daarover schrijft de Nobelprijswinnaar Seféris gedichten als mythen, doordrenkt met klassiek-Griekse allusies. Sterke gedichten, ook in vertaling. (Maar niet sterker dan die van Nijhoff, Achterberg, Vasalis en noem maar op...) Jan Klein.					
(Sivirsky, A. L. I.): Meesters der Hongaarse vertelkunst					
	(J. M. Meulenhoff f 2,90 i)	IV	21.518	4	7
Genotvolle lectuur: strakke schrijfrant en sobere maar trefzekere psychologie. Bevat vertellingen en romanfragmenten.					

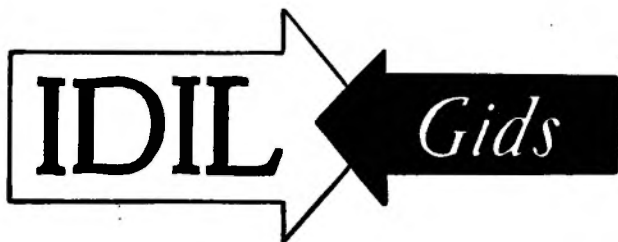
De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Hindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1-10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

JULI 1965

JAARGANG XVI

NUMMER 12

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Registernummer

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250 - 31616

WIN ER EEN ABONNEE BIJ

Het moet onze trouwe lezers niet moeilijk vallen de Idil-gids bij anderen (ouders, opvoeders, onderwijzers, geestelijken, bibliotheken) te introduceren. Win er een abonnee bij — het zal uw tijdschrift, dus ook uzelf, ten goede komen.

De Idil-gids voor jeugdlectuur
GEEFT VEEL, KOST WEINIG

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

- VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).
VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.
VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).
VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.
VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).
VIa en b (9 - 14 jaar).
VIb en c (6 - 11 jaar).
VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

- V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.
V, J = Idem voor jongens.
V, M = Idem voor meisjes.
IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).
IV-V, J = Idem voor jongens.
IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- ° ° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = Storend neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienschtig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

REGISTER — JAARGANG XVI

Het Romeinse cijfer (met eventueel letters en tekens) geeft een moreel-pedagogische kwalificatie. De verklaring van deze symbolen vindt men op blz. 162.

Het Arabische cijfer is het volgnummer, zoals dat in deze jaargang bij elke recensie in de marge is geplaatst. Het verwijst dus naar de desbetreffende bespreking in: **De Kronieken van jeugdlektuur**, of andere overzichten en artikelen. De numerieke volgorde van de cijfers loopt van 9056 (aug./sept. 1964) t/m 9657 (juni 1965). Wil men bibliografische gegevens, dan raadplege men wat de *prijs* betreft steeds de recensie zelf, en voor de *uitgever*, het *aantal bladzijden* en de *kwalificatie*: de *Bibliografische Registers*.

Voorbeeld. Zoekt men een boek van Andreus (zie onder Andreus in dit register), dan vindt men het volgnummer 9587. Bij het bladeren lettend op de margecijfers, komt men onder nr. 9587 dan op blz. 128 de recensie van dit boek tegen, en achter de recensie de prijs. Als men vervolgens de uitgever, het aantal bladzijden, of de kwalificatie wil weten, kijkt men in het onmiddellijk daaropvolgende Bibliografische Register van die maand, dat alfabetisch op auteur is ingericht (blz. 134). Wat de rubriek *Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?* betreft, verwijst het getal niet naar het nummer, maar naar de bladzijde.

Adler, I.: Vuur in ons leven — VIa	9261
Aiking van Wageningen, B.: In de stad — VIC, J	9283
Allan, M. E.: Een baan in Italië — V, M	9334
Allan, M. E.: Ontmoeting in Schotland — V, M	9403
Allan, M. E.: Tracy zoekt vriendinnen — VIa, M, P	9637
Andreus, H.: De verhalen van meester Pompelmoes — VIb-c	9587
van der Apoort, T.: Abeltje — VIa-b, P	9147
van der Apoort, T.: De verloren zoon — VIb, P	9249
Arends, H.: Aak, de jongen uit de Steentijd — VIa, J	9447
Argeliès, M.: Die ondeugende Sofie... — VIC, M	9355
Ariane: Konijntje Woelwater — VIC	9413
Arnoldus, H.: Pinnie en Tinnie. 17e Deel — VIC	9613
Arnoldus, H.: Pinnie en Tinnie. 18e Deel — VIC	9614
Arnoldus, H.: Pinnie en Tinnie. 19e Deel — VIC	9615
Arnoldus, H.: Pinnie en Tinnie. 20e Deel — VIC	9616
Auwers, F.: Misdaad in de dierentuin — VIa	9634
Auwers, F.: De Sint-Maartensramp — VIa	9221
Baardman, M.: Meisjes gevraagd — V, M	9340
Baas, P.: Waar is het jongetje? 1e Deel — VIb-c, J	9374
Baas, P.: Waar is het jongetje? 2e Deel — VIb-c, J	9375
Baastad, B. F.: Dappere Kari — VIb, M	9441
Bär, R. N., en J. van Reek: Wiperoen en de poffertjes — VIb-c	9078
Bär, R. N., en J. van Reek: Wiperoen en de wonderschelp — VIb-c	9077
Bakker, T.: Petra en Peet en Job het bokje — VIC	9370
Bakker, T.: Petra en Peet logeren bij Oma — VIC	9372
Bakker, T.: Petra en Peet naar 't strand — VIC	9371
Barne, K.: De vakantie van de kinderen Farrar — VIb, P	9083

Barrett, A.: Johnny's avontuurlijke reis — VIa, J	9213
Bayley, V.: Het raadsel van het Heidehuis — VIa	9572
Beck, E. en G. Miller: Feestmaal met de Heer — VIb †	9250
Becker, M.: Alleen maar dochters — VIa-b, M	9385
Beckmann, T.: Bertus en het wonderkrijtje — VIc	9484
Bednár, K.: Kwaje Korbes — VIc	9365
de Beer, Ad. P. M.: De bende van de Satansarchipel — VIa, J	9155
Van Beest, P. J.: Wondersprookjes — VIb-c	9176
Beke, C.: Pim Pandoer en de tijgerhaai — VIa, J	9631
Benary-Isbert, M.: De Lijsterbeshoeve — V, JM	9579
Berends, M.: Betty krijgt haar zin... — V, M	9577
Berends, M.: Betty wordt ontdekt — V, M	9338
van den Berg, Ph.: De witte cobra — VIa, P	9318
Best, H.: De Vikingen op oorlogspad — VIa, J	9390
Betlem, G.: Zon in december — V, M	9189
Biegel, P.: De kukelhaan — VIc	9489
Biegel, P.: Het sleutelkruid — VIb	9588
Blei-Srijbos, C. B.: Ouwe Toon en zijn vriendje — VIb-c, J, P	9208
Blinxma, J.: Kansas-Kidd en de gouden totempaal — VIa, J	9501
Bloemen, A.: Loesje vindt haar weg — V, M	9397
Blonay, P.: Het geheim van de ivoren boot — V, J	9519
Blyton, E.: De kinderen van 'De groene wei' — VIb	9471
Blyton, E.: Nieuw vertelselboek — VIc	9521
Blyton, E.: Onder het rode dak — VIa, M	9607
Bollmann, C.: De zonnige tweeling — VIb, M	9300
Bomans, G.: De verliefde zebra — VIc	9130
Bond, M.: Geef Paddington de ruimte — VIb	9080
Bonneau, A.: Catamount daagt uit — V, J	9675
Bonneau, A.: Catamounts dure eed — V, J	9674
Borg, I.: Wittewiek de zwaan — VIc	9364
Bos-Goedhart, C.: Kootje het konijn — VIc	9139
Bos-Goedhart, C.: Trix uit de zesde — VIb, M, P	9144
van den Bosch, R., o.praem. en E. J. Akkermans: Leef met de Kerk — V, JM	9254
van den Bosch, R., o.praem.: Wij vieren feest — VIc †	9247
Boude, G.: Afscheid van Pluim — VIc	9292
Boude, G.: Pluim en de dwaze konijntjes — VIc	9289
Boude, G.: Pluim en Roodmuts — VIc	9290
Boude, G.: Pluim en Wedeltje — VIc	9288
Boude, G.: Pluim, Wedeltje en Teddy — VIc	9291
Bouhuys, M.: Auto-Bas — VIb-c	9486
Bouhuys, M.: Kinderverhalen — VIc	9522
Bouhuys, M.: De tombola-kalkoen — VIb-c	9563
Boumans, J.: Koning Ko en hofnar Dolle daas — VIb-c	9435
Boumans, J.: Mijnheer Sterrenplukker bedoelt het zo goed — VIb	9440
Braillard, A.: Wilco de walrus — VIc	9357
Breck, V.: Zomer op Hawai — V, M	9393
Broos, P.: Dikkie Kwik — VIb-c, J	9605
Broos, P.: Dikkie Kwik in Amerika — VIb-c	9649
Brown, A.: De schat in de Duivelsbaai — VIa-b, J	9095
Brown, M. W.: Meneer de hond — VIc	9415
de Brunhoff, J.: De geschiedenis van het olifantje Babar — VIc	9267
Brusse, J. A.: Beste Ineke... — V, M, P	9238
Bruijn, G.: Het grote geheim — VIb-c, M	9431

Bruijn, C.: Lasse Lanta — VIa-b	9348
Bruijn, C.: De zwerftochten van Eggejan Korse — VIa, J	9652
de Bruyn, F.: De klap op de vuurpijl — VIa-b	9313
Bruijn, M.: Jan Joris en de poppenspelers — VIa-b, J	9436
Bruijn, M.: Het lied van Jan Joris — VIa-b, J	9437
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke en de eekhoorn — VIc, M	9688
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke werkt in de tuin — VIc, M	9689
Buckeridge, A.: Jennings' nieuwste plannen — VIa, J	9389
Bunche, J.: De toverwereld van de muziekinstrumenten en het orkest — VIa	9592
Buringa, B.: De 'Kroon van Jupiter' — VIa-b, J	9094
Burland, C. A.: De Chinezen — VIa-b	9444
Burland, C. A.: De Indianen — VIa-b	9443
Butters, D. G.: Het einde van de maskerade — IV-V, M	9108
Buyle, I.: Jodokus en de rode mantel — VIIb-c	9656
Buyle, I.: Jodokus krijgt bezoek — VIIb-c	9655
van Camp, G.: Meester Dirk Bouts — VIa-b	9310
Carlier, L. B.: Het geheim van de 'Altamare' — V, J	9102
Cavanna, B.: Het rode zeil — V, M	9234
de Cesco, F.: Amy de ontembare — V, M	9111
de Cesco, F.: De gouden vogels — IV-V, M	9341
de Cesco, F.: De nacht van de rode maan — IV-V en V, M	9164
de Cesco, F.: De zaak Laflamme — V, M	9109
Charnock, J.: Tanja en Serge uit Rusland — VIa-b	9510
Chauncy, N.: De spookkust — VIa-b, J	9633
Chauncy, N.: Een toekomst voor Ellie — VIIb, M	9298
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 1e Deel — VIc	9421
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 2e Deel — VIc	9422
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 3e Deel — VIc	9423
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Het leven is moeilijk, zegt Streepje —	
V, M, Op †	9395
Cocagnac, A. M.: De blindgeborene — VIIb-c †	9529
Cocagnac, A. M.: De doop van Jezus — VIIb-c †	9533
Cocagnac, A. M.: Elia en het vuur uit de hemel — VIIb-c †	9532
Cocagnac, A. M.: De genezing van de lamme — VIIb-c †	9530
Cocagnac, A. M.: Noach — VIIb-c †	9531
Cocagnac, A. M.: Paulus ontmoet Jezus — VIIb-c †	9534
Coolen, A.: Nieuwe sprookjes uit alle landen — VI	9187
Corbett, S.: Het geheim van de vuurtoren — VIa, J	9216
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 1e + 2e Deel — VIa	9595
Daane, L. A.: Puzzelboek voor de jeugd. 3e Deel — VIIb	9118
Dale, J.: Shirley Flight, de gevleugelde gastvrouw — V, M	9232
Dale, J.: Shirley Flight, de gevleugelde gastvrouw, en de diamantsmok-	
kelaars — V, M	9233
Dale, J.: Shirley Flight en het avontuur in de woestijn — V, M	9460
Dale, J.: Shirley Flight in Hollywood — V, M	9461
Deheyder, M.: Kraakjes kleuterboek van Tante Terry — VIc	9520
Dickens, Ch.: Olivier Twist — VIa	9089
Diddens, H.: De derde koning — VIa-b	9662
Diddens, H.: Dodenmaal voor Dietwin — VIa-b †	9309
Diekmann, M.: Mariëtte — V, M	9608
Diekmann, M.: Wie zei, dat we zo schoon zijn? — IV-V, JM	9399
Dixon, F. W.: Het geheim van de Schedelberg — VIa, J	9512
Dixon, F. W.: De verbogen pijl — VIa, J	9513
Donauer, F.: De olifantenslag — V, J	9515

Dubbelboer, B.: Het geheim verzet — VIa, J	9452
Duhamelet, G.: De tuin van mijn Vader — VIb †	9296
Duif, H.: Verhalen rond het koningsfeest — VIc †	9248
Dulieu, J.: Paulus en het draakje — VIb en c	9470
Dulieu, J.: Paulus en schipper Makreel — VIb-c	9376
Dumas, A.: De drie musketiers — V°, JM	9103
Dumas, A.: Twintig jaar later — V°, JM	9104
Durk, E.: De beide Bolletjes — VIb, J	9565
Durk, E.: Het geheim van de oude toren — VIb, J	9566
Durk, E.: Het geheimzinnige huis — VIb, J	9625
Durk, E.: De man zonder hoofd — VIb, J	9626
Dutrieux, M.: Nina reist naar het geluk — V, M	9347
van Dijk, F.: Ik en Koen — VIc	9191
van Dijk-Has, N.: Stans' geheim — VIa, M, P	9321
Eggermont, J. L.: De gemaskerde roodhuid — VIa-b, J	9384
Ehmke, S.: Hoera voor Jan Klaassen — VIb-c	9174
Eising, M.: Hans en Riekje. 1e Deel — VIc	9645
Eising, M.: Hans en Riekje. 2e Deel — VIc	9646
Eising, M.: Hans en Riekje. 3e Deel — VIc	9647
Eising, M.: Hans en Riekje. 4e Deel — VIc	9648
Eising, M.: Hans en Riekje. 5e Deel — VIb-c	9690
Eising, M.: Hans en Riekje. 6e Deel — VIb-c	9691
Eising, M.: Hans en Riekje. 7e Deel — VIb-c	9692
Eising, M.: Hans en Riekje. 8e Deel — VIb-c	9693
Elsendoorn, J.: De blaaspijpers van de Montelbaan — VIb	9210
van der Elst, M.: Toch wel fijn om te weten — V, M	9264
Erling, Ch.: Joyce ontdekt het geluk — IV-V, M	9402
Evelein, E.: Knutselen voor een feest — VIa-b	9410
Evenhuis, G.: De school van Schellebelle — VIa	9507
van Eyk, H.: Kasteel Karsteyn — VIa-b	9569
van Eyk, H.: Mijnheer Carlos op avontuur — VIb	9535
van Eysden, G.: Anka vindt het geluk — IV-V, M, P	9168
van Eysden, G.: Pastorie zonder ouders — V, M, P	9679
van Eysden, G.: Toen de berg gromde — V, M	9240
Faber, N.: Katri op de tweesprong — VIb, M	9084
Falk, A. M.: Annika en juffertje ongeduld — VIc, M	9202
Falk, A. M.: Annika en Lotje ruilen van mammië — VIc, M	9203
Falk, A. M.: Annika's kerstfeest — VIc, M	9204
(Fennema, I.): Kris Kras Karos — VIa en b, J	9177
Fernez, A.: Nick Jordan in Amsterdam — IV-V, JM	9644
Fernez, A.: Nick Jordan op voet van oorlog — V, J	9676
Fernez, A.: Nick Jordan zoekt een spion — V, J	9106
Ferrari, E.: Mijn memoires — V, J	9643
Fischer, M. L.: Petra haalt de eindstreep — VIa, M	9667
Fitinghoff, L.: De kinderen van de grote fjeld — VIb, P	9185
Flack, M.: Wouter Muis zoekt een thuis — VIc	9429
de la Fontaine, J.: De wolf en het lam — VIc	9356
Foster, H., en M. Trell: Prins IJzerhart. 1e Deel — VIa-b, J	9570
Foster, H., en M. Trell: Prins IJzerhart. 2e Deel — VIa-b, J	9571
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de dubbelgangers — VIa, J	9459
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de zeeroversbende — VIa, J	9458
Friskey, M.: Indiaantje zoekt een paard — VIc	9206
van der Galiën, S. M.: De springende panter — VIa-b, J	9500
Gallico, P.: En toen ging mijn marmotje praten — VIc	9287

van Gassel, E.: Katinja — VIb, M, †	9087
Gasser, S.: Monika en de tweeling — VIa-b, M	9143
Gast, L.: Ook viermaal is scheepsrecht — IV-V, M	9677
van der Geest, K.: Brand op de bloeiende heide — VIa, J	9598
Gettings, F.: De wonderen van de kunst — V, JM	9686
Graafland, B.: Rubens — VIa	9258
Grashoff, C.: Pino — VIb, J	9182
Grashoff, C.: Pino en Mario — VIb, J	9145
de Greeve, A.: Een kruiwagen vol geluk — IV-V, M	9642
Grice, F.: Expeditie Tifinar — VIa, J	9223
Gripe, M.: Hugo en Josefiën — VIb-c, M, P	9491
Gripe, M.: Josefiën — VIb-c, M, P	9490
Grimm: De Bremer stadsmuzikanten — VIc	9477
Grimm: Het dappere kleermakertje — VIc	9066
Grimm: De gelaarsde kat — VIc	9476
Grimm: Klein Duimpje — VIc	9067
Grimm: Roodkapje — VIc	9068
Grimme, A.: Eggert komt thuis — VIa, J	9448
Grisnigt, J. W.: Toosje van Velden — VIc, M, P	9181
de Groot-Canté, H.: Het hotel van Puck en Paul — V, M	9237
de Groot-Canté, H.: Puck's enige weg — V, M	9115
Gruelle, J.: De belevenissen van Lappedonsje — VIc	9132
Gruelle, J.: Lappedoes en Lappedonsje — VIc	9133
Guerin, J.: De klokken van Maguella — V, JM	9107
Guerin, J.: Stampede — VIa, J	9099
van Gulik, I.: Arie en Tino — VIc	9482
Gutierrez, J.: Cocori — VIb-c	9140
van Gijs, J.: Op zoek naar waarachtig geluk — IV-V, J, P	9255
ter Haar, J.: Puppje — VIc	9487
ter Haar, J.: De zes Falken. 1e Deel — VIb	9559
ter Haar, J.: De zes Falken. 2e Deel — VIb	9560
ter Haar, J.: De zes Falken. 3e Deel — VIb	9561
ter Haar, J.: De zes Falken. 4e Deel — VIb	9562
Häusermann, G.: Simone in Bretagne — V, M	9394
Hageman, J.: Canny en Mia in sterke armen — IV-V, M	9113
Hagers, E.: Als mens onder de mensen — VIa	9505
Hagtingius-Seger, A.: Twee poppen op avontuur — VIc, M	9073
Hald, E.: Vecht voor het goede! — VIa, M	9538
Hamori, L.: Sjalom gaat naar Israël — VIa	9316
Haringman, M. G.: De vijand weerstaan — V, JM	9673
Hartmann, H.: Pelsdierjagers in Canada — V, J	9171
van Hecteren, R.; van Velsen, I.: De andere Nina; Rondom 't Sparretje — VIa, M	9344
van Hemeldonck, E.: Hongersnood in Vlaanderen — VIa-b	9666
Henzen-Veenland, H.: Rond Annemarie — V, M, P	9465
Henzen-Veenland, H.: De vrienden van Annemarie — V, M	9239
Hermans, H.: De gulden passer — VIa-b	9665
Hers, A.: Toop en haar pupil — V, M	9542
Hesper-Sint, M.: Nog eventjes, Klaas Vaak — VIc	9266
Hesper-Sint, M., en M. Jansen: Van korenrijke velden. 5e Deel — VIb	9658
Hesper-Sint, M., en M. Jansen: Van korenrijke velden. 6e Deel — VIb	9659
van den Heuvel, M.: Ankie's tweelingzusje — VIa-b, M	9186
van den Heuvel, M.: Anne-Rie Verhulst — V, M	9349
van den Heuvel, M.: Guus maakt plannen — VIa, M	9350

van der Hidde, C.: Wat een verrassing! — VIIb-c, M, P	9547
Hidding, J.: De bosbrand — VIIb, J, P	9211
Hildick, E. W.: Jim als detective — VIa-b, J	9160
Hill, T.: Davy Crockett wordt volwassen — VIa-b, J	9439
Hill, T.: De terugkeer van Davy Crockett — VIa-b, J	9438
Hilsum, M.: Kathy-Katrien — IV-V, M	9466
Hilsum, M.: Saskia en de kostgangers — V, M	9241
Höfling, H.: Pingo en Pongo in Afrika — VIIb-c	9076
Höfling, H.: Pingo en Pongo in India — VIIb-c	9488
Hoefnagels, L.: De verrekijker — IV-V, JM	9125
Hoek, H.: Jan Muyen bij de Turken — VIa, J	9092
Hoek, H.: Jan Muyen en de Algerijnse zeerovers — VIa, J	9091
Hoekstra, H. G.: De drie beertjes — VIc	9416
Hoffmann, F.: De ark vol dieren — VIIb	9527
Holl, A.: Fijn dat er kleuren zijn — VIc	9426
Holland, M.: Heer Haas op het hazepad — VIIb-c	9617
Holm, A.: David ontdekt de wereld — VIa	9315
Hoogenhoudt, N.: Hij was toch haar grote vriend — VIa, M	9162
Hora Adema, W., en M. de Vos: De jacht op de dolfijn — VIa	9503
Hugo, V.: Cosette — VIc	9361
Huiskamp, F. J., en A. Smit: Die vijf jaren — VIIb	9567
Huizinga, L.: Avonturen in de polder — VIIb, P	9380
Inger, N.: Pia en Polletje — VIIb, M	9493
Jagt, B.: Mannetje Monkie — VIc	9198
Jagt, B.: Mannetje Monkie en de Ding-Dong-schat — VIc	9200
Jagt, B.: Mannetje Monkie vangt boeven — VIc	9199
Jansonius, H.: Cecilia — V, M	9543
Jansonius, H.: Toetie's moeilijke eerste jaar — V, M	9582
Jansen, P.: Een paar minuten is het stil — VIIb en c	9568
Jeannin, A.: De wereld der insecten — VIa en b	9593
Jenkins, A. C.: Armas en Sofi uit Lapland — VIa	9215
Johns, W. E.: Biggles en de atoomgeleerde — VIa, J	9328
Johns, W. E.: Biggles en de kidnapper — VIa, J	9668
Johns, W. E.: Biggles in Mexico — VIa, J	9651
Johns, W. E.: Biggles leert vliegen — VIa, J	9669
Johns, W. E.: Biggles maakt korte metten — VIa, J	9450
Johns, W. E.: Biggles speelt het klaar — VIa, J	9451
Johns, W. E.: Biggles volgt het spoor — VIa, J	9327
van Jole, M.: Een Vlaams schilder bij de Bedoeïenen — VIa-b	9311
Jongejan-De Groot, C. Th.: Mutsen-Mie — VIIb-c, P	9079
de Jongh, M.: De lastpost — V, M	9544
Jorssen, J.: Figuranten in het zadel — V, M	9166
Jothmann, F. H. Ch.: Wat een pret — VIc	9127
Justus, M.: Tobias zoekt plezier — VIc	9425
Kernkamp-Biegel, M.: Avonturen van de baron. 3 dln. — VIIb-c	9207
Kervern, Ch.: De roep van de zee — VIa †	9597
de Kinder, C.: Jan zonder vrees — VIa, J	9342
Kliphuis, N.: Hoe de pauw Frank een nieuwe naam kreeg — VIc	9194
Kliphuis, N.: De verjaarsfoto van de koe Rosalinde — VIc	9193
Kloek, D.: Zigeunerinnetje — V, M	9464
Knief, U.: Aan het werk voor Kerstmis — VIa-b	9411
Knudsen, P.: De ondergang van Pompeji — VIa, J	9453
Kocher, H.: Aldat de buffeljager — VIa	9214
Kocher, H.: Het geheim van de Matakomoerassen — VIa, J	9224

Könner, A., en H. Thiele: Het rozenezeltje — Vic	9366
Konings, G.: De Meerdonkjes. 1e Deel — Vic	9367
Konings, G.: De Meerdonkjes. 2e Deel — Vic	9368
Konings, G.: De Meerdonkjes. 3e Deel — Vic	9369
Kooyman, R., en T. Blom: Tim en Sim. 1e Deel — Vic	9129
Kooyman, R., en T. Blom: Tim en Sim. 2e Deel — Vic	9483
Kossen, W. J.: Verre familie — V	9596
Krudde, W.: Inspecteur Hebbes en de geheimzinnige olieman — Vīb, J	9153
Krudde, W.: Inspecteur Hebbes en de gestolen trein — Vīb, J	9154
Krudde, W.: Inspecteur Hebbes en de zwarte hand — Vīb, J	9152
Krudde, W.: Inspecteur Hebbes grijpt in — Vīb, J	9151
Krudde, W.: Waarom herdenkingen in mei — Vīb	9146
Krijbolder, A.: Frats de clown — Vic	9131
Kuiper, J. E.: Bijbel voor de jeugd — VIa, P	9528
Kuperus, S.: Slobbertje — Vic	9611
Lameris-Bolt, A. G.: Marietje mag ook mee — Vīb, M, P	9379
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske krijgt gasten — Vīb, M, P	9378
Langstaff, J.: Buiten bij de dieren — Vīb en c	9557
Laptjew, A.: Malle prentjes — Vic	9432
Laridan, P.: Zij gingen voor Hem door het vuur — VIa-b †	9302
Lauring, P.: Ulf de Viking — VIa, J	9502
Leeman, C. R.: Pap en Soep en de klok — Vic	9060
Leeman, C. R.: Pap en Soep in de stad — Vic	9059
Leibbrandt, K.: Spaghetti van Menetti — Vic	9074
Leiker-Kooijmans, T.: Het vluchtelingenkind — VIa-b, M	9558
van Lennep, K.: De gouden beker — VIa, J	9093
Leroy, J.: Prinses Clementina — Vic	9173
Liberty, G.: Het hoe en waarom boek van de tijd — VIa-b	9684
Linders, J.: Honkie en Ponkie in toverland — Vic	9172
Lindgren, A.: Pippi Langkous — Vīb, M	9472
Lindgren, A.: Rasmus en de landloper — Vīb	9473
Lindgren, A.: Wij uit Bolderburen — Vīb-c	9474
Lisarde, K.: Ik wil een dappere kerel zijn — V, J †	9243
Loog, B.: Trasvarenne grijpt in — VIa-b, J	9504
Lorch, H.: Kinderen op de brug — Vīb †	9564
Loring, E.: Zijn grote liefde — IV-V, M	9346
Louwman, J.: Meester Bikkel en het schoolreisje — Vīb	9492
Lowrey, J. S.: Hondje Eigenwijs — Vic	9418
Lowrey, J. S.: Nieuwe avonturen van hondje Eigenwijs — Vic	9427
Lühns, C.: Prins Pirijn — Vīb-c	9276
Lütgen, K.: Pioniers in Australië — V, J	9101
van Luipen-Bronwasser, J.: Avonturen aan de Achterweg — Vīb	9293
van Luipen-Bronwasser, J.: Het gaat altijd anders — V, M, P	9641
van Luipen-Bronwasser, J.: De rode bal — Vic	9424
Lunt, A.: Dunkie — Vic	9419
Luwel, A., prof. dr.: De technische vooruitgang en de mens — IV-V, J	9263
Lyon, J.: De toverwereld van onze zon en de werelden daaromheen — VIa	9265
Mackay, M.: Mijn vriend is een dolfijn — Vīb	9314
MacVicar, A.: De verdwenen planeet — VIa, J	9442
Malmström, E.: Bengt uit de Hemelstraat — Vīb-c, J	9434
Manning-Sanders, R.: De smokkelaars — V, J	9518
Marée, P.: Tovertekenboek — Vīb-c	9406
van Maren, G. H.: Jef Farèl en de verloren hacienda — VIa, J	9388
van Maren, G. H.: Stand by! — V, J	9230

van Marxveldt, C.: Marijke — IV-V, M	9351
van Marxveldt, C.: Marijkes bestemming — IV-V, M	9353
van Marxveldt, C.: De toekomst van Marijke — IV-V, M	9352
Mathewson, R.: Het hoe en waarom boek van de reptielen en amfibieën — VIa-b	9682
May, K.: De pelsjagers — VIb, J	9085
May, K.: De zwarte mustang — VIb, J	9086
Meuldijk, W.: Pipó en de ridderschrik — VIb	9304
Meuldijk, W.: Pipó en het kindereiland — VIc	9546
Meunier, J.: Ontbijt op de boerderij — VIc	9359
Meunier, J.: Ronky, de poes — VIc	9354
Meijer, C. A.: We zijn niet bang — VIa-b, J, P	9629
(de Meyer, M.): Het Vlaamse sprookjesboek — VIa-b-c	9278
Mitchell, L. S., I. S. Black en J. Stanton: De gele taxi — VIc	9417
Mitgutsch, A.: Flori en de rovers — VIc	9286
Mok, M.: Dr. Kwekeltee in Zeedorp — VIc	9070
Mok, M.: Dr. Kwekeltee koopt een eiland — VIb-c	9619
Mok, M.: Dr. Kwekeltee wil tekenen — VIb-c	9618
Mok, R., en M. Mok: Een zak pepernoten — VIc	9609
Monné, W.: Spanning op 'De ruige hoek' — VIa-b, J	9382
Mortelman, P.: Jan Monter en het volk van Venus — VIa, J	9514
Mortelman, P.: Jan Monter komeetpassagier — V, J	9242
Mulder, E.: Het avontuurlijke beertje — VIc	9134
Mulder, E.: Het lastige lammetje — VIc	9135
Mulder, E.: Het lelijke haasje — VIc	9136
Mulder, E.: Nickie bij de indianen — VIc, J	9063
Mulder, E.: Nickie krijgt een wens-ster — VIc	9137
Mulder, E.: Nickies reis naar de planeet — VIc	9062
Mulder, E.: Het verdwenen hondje — VIc	9061
Myrian: Hoep zei de chauffeur — VIc	9414
Nacff, T.: School-idyllen — V, M, N	9541
van Nerum, A.: Reintje aan de pool — VIb	9620
van Nerum, A.: Reintje in de woestijn — VIb	9621
Niemöller, W. H. J.: Een onderzoek naar de kwaliteit van het Nederlandse kindertijdschrift — V	9584
van Nieuwenhuijzen, J. A.: Ogen open! — V, JM	9583
Nörgaard, P.: Leontien in Tirol — VIb, M	9082
Nörgaard, P.: Leontien onder de tropenzon — VIb, M	9081
van Noort, N.: Pluimstaart de springer van het bos — VIb	9294
van Noort, N.: Remie, de vos — VIa	9670
van Noort, N.: De wraak van de blauwe wolf — VIa, J	9508
Noothoven van Goor, M.: Het meisje Jennifer — IV-V, M	9654
Norel, K.: Blanke Flip en zwarte Fanny — VIa-b, P	9383
Norel, K.: In de branding — VIa-b, J	9660
Norel, K.: S.O.S.-Omnibus — V, J, P	9539
North, S.: De kleine wildernis — V en VIa	9580
Nortje, P. H.: De groene stuiter — VIa, J	9386
Nowee, P.: Een amulet voor Arendsoog — VIa, J	9630
Nowee, P.: Good luck, Arendsoog — VIa, J	9158
O'Brien, B.: Op jacht in de jungle — VIa, J	9157
O'Clery, H.: Het spookschip — VIa	9326
O'Farrell, K.: Prinses voor één zomer — VIa, M	9225
Oosterhuis, T.: Met en zonder harnas — VIa	9525
Oosterhuis, T.: De wonderbenen van Umberto — VIa, J	9671

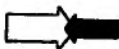
Op de Beeck, L.: In het klooster van Korsendonk — VIa-b	9222
Pearce, Ph.: De jongen zonder hond — Vīb, J, P	9301
Peeters, E.: Tuurke Kabouter — VIc	9480
Pehrson, K.: Annette's vakantie — VIa-b, M	9650
Pehrson, K.: Marijke en haar schoolkrant — VIa, M	9604
Pennewaard, J.: De vlucht van de Krito — VIa, J	9387
Perrault, C.: Sprookjes van Moeder de Gans — Vīb	9586
Peters, A.: De olijke tweeling op 't familiefeest — Vīb, M	9377
Peterson, H.: Hier komt Peter! — Vīb-c, J	9201
Petit, N.: Dierenportretten. 1e Deel — Vīb	9260
Philippe, R.: Sylvia in de storm — V, M	9399
Philippe, R.: Sylvia ziet dubbel — V, M	9110
van der Plaats, B.: Erna's vakantie in Frankrijk — VIa-b, M, P	9381
Pleysier, A. J.: Bonkie wordt groot — VIc	9058
Polland, M. A.: Gretorix en Justus — VIa ^{oo}	9454
Pond, S. G.: Beruchte zeeschuiemers — VIa, J	9455
Pothast-Gimberg, C. E.: Een man spant zijn boog — IV-V, JM	9576
Pretorius, J.: Haasje over — VIa en b en c	9405
Prokofief, S.: Peter en de wolf — Vīb	9498
Prøysen, A.: Het theepelevrouwetje — Vīb-c	9485
Quadflieg, J.: Zo leefde Antonius van Padua — Vīb †	9623
Quadflieg, J.: Zo leefde Paulus — Vīb †	9624
Quak, L.: Hesje — VIc	9282
Quak, L.: Tòch met vakantie — Vīb, P	9303
van Raephorst, M.: De lappendeken; De geluksraket — VIa-b, M	9599
Rascel, R.: De kleine schoorsteenveger — VIc	9057
van Reenen, H.: Maryse op de tweesprong — IV-V, M	9236
van Remoortere, J.: Gers grote reis — VIa, J	9509
Renes-Boldingh, M. A. M.: Een lift voor Linda — IV-V, M, P	9404
Renes-Boldingh, M. A. M.: Romance in Hesseloo — IV-V, M, P	9112
Remi, M.: Wij rijden paard — VIa	9685
van Reijssen, C. G. M.: De Nijl stroomt naar het Noorden! — V, JM	9105
Risseeuw, P. J.: Zo ver de wereld reikt. 2 dln. — VIa	9098
van Rode, C.: De kleine fourier — VIa	9219
van Rode, C.: Zingende klokken — VIa-b	9664
van der Roest-Kleinmeijer, T.: En toch wacht het geluk — VIa, M, P	9319
van der Roest-Kleinmeijer, T.: Toen Nieske jarig was — VIc, P	9281
Romberg, H.: Cijferslot 7-1-7 — VIa-b	9330
Rongen, B.: Soms telt gevaar niet — VIa	9156
Rood, R. N.: Het hoe en waarom boek van de mieren en bijen — VIa-b	9681
de Rooy, P.: Gijbrecht van Amstel en zijn strijd om Amsterdam — VIa	9506
de Rooy, P.: Kees de zeejongen — VIa-b, J, P	9494
Rosseels, M.: Nieuw dagboek van Spiegheken — V, M †	9280
Rosseels, M.: O Marolleke! — IV-V, M †	9279
de Rover, P. A.: Jantina van de turfschuit — VIc, M, P	9180
Rozema, M.: Een hart danst naar het geluk — IV-V, M	9116
Rutgers van der Loeff, A.: Een vlinder achterna — VIc	9430
Rutgers van der Loeff-Basenuau, A.: Vlucht uit de poolnacht — Vīb	9661
Rutley, C. B.: Frisk de otter — Vīb, J	9307
Rutley, C. B.: Rey de vos — Vīb, J	9306
Rutley, C. B.: Shag het rendier — Vīb, J	9305
Rutley, C. B.: Thunda de buffel — Vīb, J	9308
Saint-Cérère, G.: Het groene eendje — VIc	9358
Saint-Cérère, G.: Papa Jo en het babytjertje — VIc	9363

St. John, P.: Het geheim van het kreupelbos — VIa, M, P	9636
Sandwall-Bergström, M.: Argwaan rondom Astrid — VIa-b, M	9602
Sandwall-Bergström, M.: Astrid houdt haar woord — VIa-b, M	9601
Sandwall-Bergström, M.: Blijf bij ons Astrid! — VIa-b, M	9600
van 't Sant, M.: Mieke's nieuwe avontuur — VIa, M	9320
van 't Sant, M.: Netties tweelingbroer — IV-V, M, P	9517
van 't Sant, M.: Ontmoeting in Tirol — V, M	9653
Saris, L.: Het applaus is voor jou, Isabelle — IV-V, M	9229
Saris, L.: De gebroken draad — IV-V, M	9516
Saris, L.: De woorden van het lied — IV-V, M	9640
Saris, L.: De zilveren bodem — IV-V, M	9228
Saskia: Neliske — VIc, J	9479
Scarry, R.: Mijn leuk woordenboek — VIc	9680
Schaaf, P.: Kikibio en de kraanvogel — VIb-c	9612
Schaafsma-Muller, L.: Villa 'Tierelantijn' — V, M	9190
Scheffer, Chr.: Amber en Urban — VIb, P	9499
Scheffer, Chr.: Amber van de Vlaringhof — VIb	9142
Scheffer, Chr.: Vader Puntje — VIc	9069
Schermelé, W.: Bonnie en de sneeuwpop — VIc	9275
Schermelé, W.: Bonnie gaat verhuizen — VIc	9271
Schermelé, W.: Bonnie in het vreemde bos — VIc	9270
Schermelé, W.: Bonnie is dapper — VIc	9274
Schermelé, W.: Bonnie's geschenk — VIc	9272
Schermelé, W.: Bonnie zoekt Bibberlip — VIc	9273
Schermelé, W.: Tessa de tiener — VIa, M	9227
Schermelé, W.: Tessa doet een ontdekking — VIa, M	9226
Schermelé, W.: Winkie en de sluwe vos — VIc	9064
Schermelé, W.: Winkie verdwaalt in het grote bos — VIc	9065
Schipper, J., en J. de Corte: Bellen blazen — VIb-c	9589
Schmidt, A. M. G.: Dikkertje Dap en 18 andere liedjes — VIa, b en c	9590
Schmidt, A. M. G.: Heksen en zo — VIa	9585
Schmidt, A. M. G.: Jip en Janneke. 2e Deel — VIc	9268
Schmidt, A. M. G.: Jip en Janneke. 3e Deel — VIc	9269
Schmidt, A. M. G.: Jip en Janneke. 4e Deel — VIc	9603
Schmidt, A. M. G.: Spiegeltje rondreis — VIc	9205
Schmidt, A. M. G.: Vingertje Lik — VIa, b, c	9524
Schmidt, A. M. G.: Wim is weg — VIc	9420
Schmitz, M.: De gril van Marion de Greef — IV-V, M	9536
Schmitz, M.: Marion de Greefs geluk — IV-V, M	9537
Schneider, C.: Over mooi zijn gesproken... — IV-V, M	9594
Schoeters, J.: En de dynamo draaide — VIa, J	9218
Scott, W.: De Cherrys aan zee — VIa-b	9496
Scott, W.: De Cherrys en de Pringles — VIa-b	9497
Secker, T.: Geluk is niet te koop — IV-V, M	9578
Secker, T.: Opschudding in Oudendam — VIb	9627
Secker, T.: Serenade voor Saskia — IV-V, M	9169
Setälä, A.: Het verloren geheim — VIc	9075
Sharp, M.: Mejuffrouw Bianca — VIb	9212
Shiple, N.: Rode lelie — IV-V, M	9117
Siegenbeek van Heukelom, A. A.: Brieven aan Bernard — VIc	9138
Smit, H.: Inspecteur Wilson en de bende van Al Morgan — VIa-b, J	9149
Smit, H.: Inspecteur Wilson en de ontvoerde dr. Lowhill — VIa-b, J	9150
Smith, D. H.: Het grote kleine boek — VIc	9428
Smulders, L.: Beertje poesje postkantoor — VIc	9610

Smulders, L.: In speelgoedland — VIc	9196
Smulders, L.: Pietje Prik en het biebelplan — VIc	9195
Southall, I.: De opdracht van piloot Pym boven de oceaan — V, J	9235
Southall, I.: De opdracht van piloot Pym in Griekenland — IV-V, J	9246
Sparla, T.: De kleine krantenman — VIb-c	9373
Spyri, J.: Heidi — VIb, M	9183
Spyri, J.: Heidi en Peter — VIb, M	9184
Spyri, J.: Uit het land van Heidi — VIb, P	9606
Springenschmid, K.: Het koekoekskind — V, JM	9244
Springenschmid, K.: Priska — V, M, P	9398
Spruyt, W. A.: De boogschutter van Tancred — VIa	9446
Stafleu-Kruikemeier, L.: Een jaar op je leven — V, M, P	9540
Stafleu-Kruikemeier, L.: Vleugels te koop — VIc	9285
Stevenson, R. L.: De Zwarte Pijl — VIa, J	9325
Stokke, B.: Ingrid's eenzame wacht — VIa, M	9161
Stoutenburg, A., en L. N. Baker: Linnaeus — VIa	9256
Stowe, H. B.: De hut van oom Tom — VIa	9324
Strätling, B.: Kapitein Kitty — VIa, M	9392
Streef, N.: Nancy en haar hond — VIa-b, M, P	9322
Sutton, F.: Het hoe en waarom boek van de maan — VIa-b	9683
Svensmark, S. F.-E.: Hannibal en Esmeralda — VIc	9433
Swift, J.: Gullivers reizen — VIa-b	9475
Syme, R.: De tovenaars van Toekoetoeke — VIa, J	9635
Thiele, H.: Dierenspeeltuin — VIc	9056
Thole Beishuizen, G.: De geschiedenis van Carthago — V	9591
Thomae, Ch.: Het was een heerlijke lentedag — IV-V, M	9337
Thomas, M. Z.: Alexander von Humboldt — V, JM	9100
Timmermans, A.: Bijbel voor de jeugd: Oude Testament — VIb †	9251
Timmermans, L.: Janneke en Mieke en de slimme rode kraai — VIc	9072
Timmermans, L.: Janneke en Mieke en het glazen schip — VIc	9071
Tindall, G.: Twee Sabra's trekken door Israël — VIa-b	9511
Trnka, J.: 5 jongens + 5 olifanten — VIb	9622
Uit den Bogaard, J. H.: Swiebertje als woonwagenklant — VIb-c	9468
Uit den Bogaard, J. H.: Swiebertje en de vreemdelingen. 1e Deel — VIc	9469
Ulrici, R.: Kai verovert Brixholm — VIb, J	9209
Ulrici, R.: Zestien meisjes op een schip — VIa, M	9638
del Vado, L.: Berta Bloemkoe — VIc	9556
del Vado, L.: Het plaagduiveltje en de kinderen — VIc	9554
del Vado, L.: Het prinsesje uit Morgenland — VIc	9551
del Vado, L.: De reus en het dwergje — VIc	9553
del Vado, L.: Soldaatje Archibald — VIc	9555
del Vado, L.: De toversterretjes — VIc	9552
Vaeth, J. G.: Amundsen — VIa	9257
Valkenburg, R.: Frontale botsing — VIa, P	9332
Vandecan, P., dr., en J. Busschaert: Relaties tussen plant en dier — IV-V, JM	9262
Vandersteen, W.: De zeekoning — VIa	9088
Veenkamp, J. H.: Hoera, vakantie! — VIc, P	9128
Veenstra, T.: Kerstfeest voor oude Johannes — VIb, P	9295
Verbeeten, W. J.: Knock-Out Nick en de ranch-oorlog — VIa, J	9159
Vergara, W. C.: De oren van het hoofd gevraagd — V, JM	9687
Verheyen, H.: Gil — VIa, J	9163
Verhoeven, T.: Madelein het waaiprinsesje — VIc	9481
Verleyen, C.: De dokter van de keizer — VIa-b	9663

Verleyen, G.: Hoogovens, locomotieven, schepen — VIa	9220
Verneulen, L., en K. Jeuninckx: Gezant in Konstantinopel — VIa-b	9312
Verne, J.: Kapitein met 15 jaar — VIa, J	9090
Vernes, H.: Bob Morane en de draak van Fenstone — V, J	9573
Vernes, H.: Bob Morane en de erfenis van de vrijbuiters — V, J	9462
Vernes, H.: Bob Morane en de formule X 33 — VIa, J	9317
Vernes, H.: Bob Morane en de groene terreur — V, J	9245
Vernes, H.: Bob Morane en de spionnen van Desert Point — V, J	9575
Vernes, H.: Bob Morane en de tijger der lagunen — V, J	9574
Vernes, H.: Bob Morane en het zone z-mysterie — VIa, J	9632
Vernes, H.: Bob Morane in de tempel der krokodillen — VIa, J	9096
Vernes, H.: Bob Morane in het wilde westen — V, J	9463
Verschoor, D.: Morgen begint nu — IV-V, M	9114
Verschoor-Van der Vlis, N.: Er zijn ook anderen — VIa, M, P	9329
Verstegen, L., en T. Bouws: Klein, klein kleutertje — VIc	9179
Verwey, A. J., o.f.m., en M. Clarenbeek-Van Klaveren: En morgen is het zondag — VIa en b †	9253
Visser, M.: Renée van 15 — IV-V, M, P	9170
Visser, W. F. H.: Op de vleugels van de tijd — VIa	9259
de Vleschouwer, M.: Marieke in volle zee — V, M †	9167
Vlietnick, E.: Het donkere huis — V, M	9396
Vos-Van den Vlasakker, H.: Corrie uit de Kromstraat — VIa, M, P	9323
Vos-Dahmen von Buchholz, T.: Divico — VIa	9449
de Vries, A.: Het boek van Jan Willem — VIc	9467
de Vries, A.: Twee meisjes in de tropen — VIb, M, P	9141
de Vries-Van der Lichte, I.: Het kamertje in de kerk — VIc, P	9284
de Vries-Van der Lichte, I.: Uit het nest gestoten — V, M, P	9165
de Vries, J.: De jeugd op eigen wieden. 2e Deel — IV-V, P	9400
de Vries, J.: De jeugd op eigen wieden. 3e Deel — IV-V, P	9401
de Vries, J.: Onheil bij Kaap Hoorn — VIa-b, J, P	9628
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Elektriciteit en hoe die wordt opge- wekt — VIa-b	9119
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Fotograferen en hoe je foto's maakt — VIa-b	9124
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Geluiden en hoe ze ontstaan — VIa-b	9120
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Onweer en hoe het ontstaat — VIa-b	9121
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Televisie en wat erbij te pas komt — VIa-b	9122
(de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge): Vuur en hoe het wordt gebruikt — VIa-b	9123
van Waveren, F.: Catrientje heeft problemen — IV-V, M	9336
Weber, L. M.: Bonnie en de geheime club — V, M	9335
Weir, R.: De mysterieuze zeeman — VIb	9299
Werner, L.: Tilly's boottocht — VIb, M	9297
Wethekam, C.: Meer dan gisteren — minder dan morgen — IV-V, M	9678
White, R.: Onderzeeër in gevaar — VIa, J	9333
Whitney, P. A.: Mijn zwarte vriendin — VIa, M	9217
Wilder, L. I.: De kleine stad op de prairie — VIa, M	9672
Wildsmith, B.: De leeuw en de muis — VIc	9657
Wilkeshuis, C.: Zwart op wit — VIb en c	9175
Williams, J.: Dromen zijn niet te koop — V, M	9581
Winchester, K.: Ik zal voor je zorgen — IV-V, M	9345
Wine, S.: Pepita in Mexico — VIa, M	9097
Winkler-Vonk, A.: Dagboek van Droppie. 1e Deel — VIc	9192

Winkler-Vonk, A.: Dagboek van Droppie. 2e Deel — VIb, M	9495
(Winkler, A., en J. Winkler): Het grote boek over wilde dieren — VIa .	9412
Winsemius, D.: Het begon met een lotje — IV-V, M	9639
Winterfeld, H.: Caius is een ezel — VIa, J	9277
de Wit, K.: Hans en de zeemeermin — VIc	9550
de Wit, K.: De mooiste zeepbel van de wereld — VIc	9549
de Wit, K.: Hoe Waremier, de boze tovenaer, zichzelf bij de neus nam — VIb-c	9548
Wölfel, U.: Overal schijnt de maan — VIa, M	9445
Wolffenbittel-Van Rooijen, H.: Scherven brengen geluk — IV-V, M †	9231
Wolkowsky, M.: Avontuur in Australië — VIa, J	9457
Worth, K.: Maggies wonderlijke weddenschap — VIa, M, P	9931
Wouters, W.: Wegpiraten — VIa, J, P	9391
Wustmann, E.: De wilde ruiters van de Sertão — VIa, J	9456
Wijnands, E.: Kobus, het hobbelpaard — VIc	9197
XX: De aardmannetjes — VIc	9478
XX: Als ik later... — VIc	9360
XX: De leeuw en de timmerman — VIa	9178
XX: Het licht schijnt overal. 1964 — VIa en b en c, P	9252
XX: Origami. 1e Deel — VIa-b	9407
XX: Origami. 2e Deel — VIa-b	9408
XX: Origami. 3e Deel — VIa-b	9409
XX: Tekkel en zijn vriendjes — VIc	9362
XX: Vrede op aarde — V, JM	9523
XX: Zoek het eens op. 13e Deel — V, JM	9126
Zechlin, R.: Binnen blijven — bezig blijven — VIa en b	9526
van der Zee, N.: Daphne — IV-V, M	9545
de Zeeuw J. Gzn., P.: Paul Kruger, de leeuw van Zuid-Afrika — VIa, P	9188
Zuurveen, T.: Max de geleidehond — VIb	9343
Zwart, R.: Plakboek voor Petra — VIa-b, M	9148

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER ?

Albee, E.	148	<i>Ghysen, J.</i>	136	<i>Papa, K.</i>	136
Alós, C.	104	<i>de van Gimignano, F.</i>	92	<i>Peypers, A.</i>	32
Allister, W.	148	<i>Giovanni, J.</i>	32	<i>Pinilla, R.</i>	60
(van Aliena, E.)	120	<i>Godden, R.</i>	32	<i>Plato</i>	160
Andersch, A.	104	<i>Gorter, H.</i>	120	<i>Quevedo</i>	92
Andrzejewski, J.	76	<i>Gijsen, M.</i>	32	<i>Renaud, T.</i>	136
Anouilh, J.	136	<i>Habeck, F.</i>	104	<i>Rinser, L.</i>	160
Austen, J.	148	<i>(Hartog, W.)</i>	136	<i>Roost Collinus, B.</i>	148
Bacht, I.	60	<i>Heijermans, H.</i>	60, 120	<i>Ruyssinck, W.</i>	16
Baklanow, G.	32	<i>Huizinga, L.</i>	76	<i>Schouwenaars, C.</i>	160
Bastet, F. L.	148	<i>Ionesco, E.</i>	120	<i>Schrijver en volk</i>	32
Böll, H.	76	<i>de Jong, A. M.</i>	92	<i>(Schuitema, A.)</i>	16
Borges, J. L.	148	<i>Klikspaan</i>	160	<i>Seféris, J.</i>	160
de Bourbon, L.	32	<i>Koekoek, H. L.</i>	160	<i>Shakespeare, W.</i>	60
Bouten, P. C.	16	<i>Kouwenaar, G.</i>	136	<i>Sillitoe, A.</i>	104
Boyens, J.	148	<i>Lampo, H.</i>	160	<i>(Sivirsky, A. L. I.)</i>	160
Brandt, W.	92	<i>Latbouwers, M. A.</i>	148	<i>de Swaan, M.</i>	136
Breitbach, J.	32	<i>van Leeuwen, W. L. M. E.</i>	120	<i>Troyas, H.</i>	104
Bulatovic, M.	76	<i>Lermontow, M.</i>	92	<i>Tsjechow, A.</i>	16
Burnet, W.	60	<i>Luijckens, A. H.</i>	16	<i>Vinkenoog, S.</i>	16
Calis, P.	120	<i>de Man, H.</i>	120	<i>Vos, H.</i>	136
de Ceulaer, J.	120	<i>Maugham, W. S.</i>	92	<i>de Vries, A.</i>	32
Dabl, R.	148	<i>du Maurier, D.</i>	76	<i>de Vries, Th.</i>	60
Daisne, J.	136	<i>Moll, E.</i>	120	<i>Weil, G.</i>	60
Eekhout, J. H.	92	<i>Montaurier, J.</i>	76	<i>de Wit, K.</i>	76
Fens, K.	16	<i>O'Henry</i>	60	<i>Zaal, W.</i>	92
Gastenboek van Singel 262	148	<i>Ondei, M.</i>	76	<i>Zandstra, E.</i>	92
Gerrit Achterberg	16	<i>Ortas, F. M.</i>	104	<i>Zernike, E.</i>	104

INHOUD VAN JAARGANG XVI

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR 3, 19, 35, 63, 79, 95, 107, 123, 139, 151

POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

12, 50, 129, 155

SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN . . . 26, 86, 113, 128

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

27, 53, 71, 87, 101, 115, 130, 143, 156

GOSDIENSTIGE LECTUUR

48, 114

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER ?

16, 32, 60, 76, 92, 104, 120, 136, 148, 160

MOGEN WIJ U VOORSTELLEN:

Gertie Evenhuis . . . . . —54

Laura Ingalls Wilder . . . . . —88

W. F. H. Visser 116

Anneke Bloemen . . . . . —157

BIBLIOGRAFISCH REGISTER 13, 30, 57, 72, 90, 102, 118, 134, 147, 158

JAARREGISTER . . . . . 163—176

Kinderboekenweek 1964 . . . . . 13, 28

De Rafaël-catalogus 1964 . . . . . —29

Latent talent . . . . . —57, 144

Jules Verne opnieuw uitgebracht 75

Gertie Evenhuis bekroond . . . . . —75

Boekenbal voor de v.h.m.o.-jeugd . . . . . —131

Lezen als mooie gewoonte 131

Annie M. G. Schmidt bekroond 133

Wat vertellen wij aan onze kinderen? . . . . . —133

Onderweg — Boekenweek 1965 144

School en Bibliotheek . . . . . —145